Wes-Kaapse Regering

Onderwys

Jaarverslag 2016/2017

Onderwysdepartement

Inhoudsopgawe

Deel A : Algemene Inligting

1. Departementele algemene inligting 1
2. Lys van afkortings/akronieme 2
3. Voorwoord deur die Minister 3
4. Verslag van die Rekenpligtige Beampte 9
5. Verklaring van verantwoordelikheid en bekragtiging van die akkuraatheid van die jaarverslag 16
6. Strategiese oorsig 17
6.1 Visie 17
6.2. Missie 17
6.3. Waardes 17
7. Wetgewende en ander mandate 17
8. Organisatoriese struktuur 18
9. Entiteite wat aan die Minister rapporteer 18

Deel B: Prestasie-inligting

1. Verslag van die Ouditeur-Generaal: Voorafbepaalde doelwitte 23
2. Oorsig van departementele prestasie 23
2.1 Diensleweringsomgewing 23
2.2 Diensleweringsverbeteringsplan 25
2.3 Organisatoriese omgewing 40
2.4 Belangrike beleidsontwikkeling en wetgewende veranderings 43
3. Belangrike uitkomsgeoriënteerde doelwitte 46
4. Prestasie-inligting per program 49
4.1 Program 1: Administrasie 49
4.2 Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys 60
4.3 Program 3: Subsidies vir Onafhanklike Skole 83
4.4 Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys 88
4.5 Program 5: Vroeëkindontwikkeling 95
4.6 Program 6: Infrastruktuurontwikkeling 100
4.7 Program 7: Eksamen- en Onderwysverwante Dienste 107
5. Oordragbetalings 113
5.1. Oordragbetalings aan openbare entiteite 113
5.2. Oordragbetalings aan alle organisasies buiten openbare entiteite 113

Deel B: Prestasie-inligting (vervolg)

6. Voorwaardelike toelaes 116
6.1. Voorwaardelike toelaes en geoormerkte fondse betaal 116
6.2. Voorwaardelke toelaes en geoormerkte fondse ontvang 116
7. Donateursfondse 122
7.1. Donateursfondse ontvang 122
8. Kapitale belegging 122
8.1. Kapitale beleggging, instandhouding en batebestuurplan 122

Deel C: Korporatiewe Beheer

1. Inleiding 129
2. Risikobestuur 131
3. Bedrog en korrupsie 132
4. Minimalisering van belangebotsing 133
5. Gedragskode 134
6. Gesondheid-, veiligheids- en omgewingskwessies 134
7. Portefeuljekomitees 134
8. SKOOR-besluite 134
9. Vorige wysigings aan ouditverslae 135
10. Interne Kontrole-eenheid 136
11. Interne oudit en Ouditkomitees 136
12. Verslag van die Ouditkomitee 138

Deel D: Menslike Hulpbronnebestuur

1. Wetgewing van toepassing op MH-bestuur 143
2. Inleiding 143
3. Oorsig van menslike hulpbronstatistiek 146

Deel E: Finansiële Inligting (nie by die konsepweergawe ingesluit nie)

1. Verslag van die Ouditeur-Generaal 181
2. Finansiële jaarstate 186

BYLAES

1. Bylae A: Nasionaal-vasgestelde Program Prestasiemaatreëls - Tegniese aanwysers 254
2. Bylae B: Programprestasiemaatstawwe – Tegniese aanwysers 273
3. Bylae C: Tegniese aanwysers vir jaarlikse teikens vir vyfjaar-strategiese doelwitte 277
4. Bylae D: Statistiese tabel 282

1. Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) Algemene Inligting

Die Wes-Kaap Onderwysdepartement is verantwoordelik vir openbare skoolonderwys in die provinsie, van Graad R tot 12. Die WKOD is in agt onderwysdistrikte werksaam en het 'n hoofkantoor in Kaapstad.

Ligging	**Posadres**	**Telefoon**	**Faks**
WKOD Hoofkantoor	Privaatsak 9114, Kaapstad, 8000	021 467 2000	021 467 2996
Metro Sentraal	Privaatsak X4, Mowbray, 7705	021 514 6700	021 514 6953
Metro-Oos	Privaatsak X23, Kuilsrivier, 7579	021 900 7000	086 556 9519
Metro-Noord	Privaatsak X45, Parow, 7500	021 938 3000	021 938 3180
Metro-Suid	Privaatsak X2, Mitchell's Plain, 7785	021 370 2000	021 372 1856
Kaapse Wynland	Privaatsak X3102, Worcester, 6849	023 347 4600	023 342 2898
Eden & Sentraal Karoo	Privaatsak X6510, George, 6530	044 803 8300	044 873 3428
Overberg	Privaatsak X08, Caledon, 7230	028 214 7300	028 214 7400
Weskus	Privaatsak X3026, Paarl, 7620	021 860 1200	021 860 1231

WKOD inbelsentrums:

Navrae oor personeel en finansies: 086 192 3322; Veilige Skole: 080 045 4647

Webwerf: WKOD-aanlyn https://wcedonline.westerncape.gov.za

E-poslys: WKODnuus http://list.pgwc.gov.za/mailman/listinfo/wcednews.

Twitter (mikro-webjoernaal)

WKODnuus http://twitter.com/wcednews (vir twiete wat met nuus in onderwys te doen het); WKODleer http://twitter.com/wcedlearn (vir onderwysverwante twiete)

Tumblr (webjoernaal)

WKOD/Nuus/Tuiste http://wcednewshome.tumblr.com/; WKODnuus http://wcednews.tumblr.com/

Posterous (webjoernaal)

WKODnuus http://posterous.com/wcednews

2. Lys van afkortings/akronieme

AHO:	Algemene Huishoudelike Opname	NSVP:	Nasionale Skoolvoedingsprogram
AOO:	Algemene Onderwys en Opleiding	OBIS:	Onderwysbestuurinligtingstelsel
ASIDI:	Versnelde Skoolinfrastruktuur-ontwikkelingsinisiatief	OIT:	Onderwysinfrastruktuurtoelae
DBO:	Departement van Basiese Onderwys	OSV:	Outismespektrumversteuring
DHOO:	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding	PERSAL:	Personeel- en Salarisinligtingstelsel
DVP:	Distriksverbeteringsplan	PILIR:	Beleid en prosedure oor Ongeskiktheidsverlof en Aftrede weens Swak Gesondheid
EAT:	Eerste Addisionele Taal	PPA:	Programprestasie-aanwyser
G-BBP:	Gebruiker-batebestuursplan	PPM:	Programprestasiemaatstaf
Gr:	Graad	PSD:	Provinsiale Strategiese Doelwit
HOI:	Hoër Onderwysinstelling	SAKO:	Suid-Afrikaanse Kwalifikasieowerheid
HSE:	Heelskoolevaluering	SBL:	Skoolbeheerliggaam
IBB:	Institusionele Bestuur en Beheer	SETA:	Onderwys- en-opleidingsektorowerheid
IKT:	Inligting- en Kommmunikasie-tegnologie	SIAO:	Sifting, Identifisering, Assessering en Ondersteuning
JNA:	Jaarlikse Nasionale Assessering	SIM:	Monitering van Skoolverbetering
JPP:	Jaarlikse Prestasieplan	SOBIS:	Sentrale Onderwys-bestuursinligtingstelsel
JSO:	Jaarlikse Skoolopname	SVP:	Skoolverbeteringsplan
KABV:	Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklaring	T(B)OO:	Tegniese Beroepsonderwys en -opleiding
KOLI:	Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut	UOWP:	Uitgebreide Openbare Werkeprogram
LAN:	Plaaslike Area Netwerk	VKB:	Voorsieningskanaalbestuur
LOOM:	Leer-en-onderrig-ondersteuningsmateriaal	VKO:	Vroeëkindontwikkeling
LSOB:	Leerders met Spesiale Onderwys-behoeftes	VOO:	Verdere Onderwys en Opleiding
MTUR:	Mediumtermyn Uitgaweraamwerk	VRL:	Verteenwoordigende Raad van Leerders
NCS:	Nasionale Kurrikulumverklaring	VVW:	Vergoeding van Werknemers
NKR:	Nasionale Kwalifikasieraamwerk	WKOD:	Wes-Kaap Onderwysdepartement
NSS:	Nasionale Senior Sertifikaat	WOFB:	Wet op Openbare Finansiële Bestuur

3. Voorwoord deur die Minister

Gehalte-onderwys is die sleutel tot 'n groeiende ekonomie. Geen land kan volhoubare ekonomiese ontwikkeling behaal daarsonder nie. Alhoewel die bedrag geld wat bestee word nie noodwendig gelyk is aan die uitkomste nie, is voldoende befondsing om 'n gehalte diens te verseker onontbeerlik.

Die ekonomiese krisis waarin ons land verkeer verhoog die dringende behoefte aan innovering ten einde maatskaplike uitdagings die hoof te bied. Hierdie maatskaplike uitdagings is diepgewortel in die gemeenskappe wat ons in Onderwys dien.

Gegewe die uitdagings wat ons in die gesig staar, word ons gedwing om ons manier van dink en doen te verander en grense te verskuif wat ons nooit gedink moontlik is nie.

Om hierdie uitdagings te hanteer vereis innoverende oplossings en kollektiewe betrokkenheid, en ek is baie bevoorreg om te kan saamwerk met talle kreatiewe en innoverende amptenare, toegewyde NRO's asook die privaatsektor.

Ons desperate finansiële situasie het ons gedwing om nuwe en innoverende vennootskappe, projekte en inisiatiewe na te streef. Dit het gelei tot baie vennootskappe met organisasies wat daartoe verbind is om onderwys in ons provinsie te verbeter, veral in armer gemeenskappe. Ek sien hierdie jaar uit na voortgesette samewerking met hierdie vennootskappe asook die moontlikheid van nuwe verbintenisse.

Ons Skole Samewerking Loodsprogram vorder goed, en twee addisionele skole is aan die begin van 2017 bygevoeg. Ons E-leer Spelwysiger het uitstekende vordering gemaak en word geesdriftig ondersteun dwarsoor ons hele provinsie.

Skoolveiligheid bly 'n bekommernis en is hoofsaaklik die resultaat van gemeenskapskwessies soos bendebedrywighede en armoede. Ons Na-skool spelwysiger is daarop gemik om naskoolse geleenthede vir ons jong mense te verskaf en hulle konstruktiewe alternatiewe te bied vir betrokkenheid by gevaarlike en antisosiale aktiwiteite.

Synde die leidende departement in Provinsiale Strategiese Doelwit 2 (PSD2), het ons nou ook die provinsiale reaksie op die Nasionale Strategie Teen Bendes binne ons bestek opgeneem om te verseker dat ons oor die beste moontlike provinsiale reaksie daarop beskik binne ons wetgewende en grondwetlike mandaat.

Ons het beduidende vordering gemaak in ons Wysigingswet op Wes-Kaapse Provinsiale Skoolonderwys, wat binnekort in die wetgewer ter tafel gelê sal word. Dit sal onder andere betekendat die Skool Evaluering-owerheid (SEO) formeel geïmplementeer kan word. In die afgelope jaar het ons 'n baie positiewe voor-loodsprogram onderneem en is nou besig met 'n volle loodsprogram. Dit sal konstruktiewe konsultasie met belanghebbendes moontlik maak en lewer baie belowende resultate. Die SEO is daarop gemik om die skoolgehalte-assesserings-raamwerk te verbeter en om 'n nuwe SEO te skep in die Wes-Kaap om onafhanklike evaluerings van skoolgehalte te onderneem wat geloofwaardig, deursigtig en doeltreffend is in die implementering van skoolverbetering in die provinsie.

Ten spyte van ons ernstige begrotingsbeperkings het ons ook ons uiterste bes gedoen om die befondsing toegewys aan pro-arm inisiatiewe te behouw. Hierdie inisiatiewe sluit in die vergoeding vir skoolgeldvrystelling vir armer leerders, leerdervervoer en ander vorme van befondsing aan skole. Baie van ons strategieë is daarop gemik om te verseker dat armer skole voorrang geniet in terme van dienslewering en uitrolling.

Na 8 jaar van ons ampsbekleding in die Wes-Kaap begin ons belegging in gehalte-onderwys vrugte afwerp.

Die Wes-Kaap dui die pad aan vir ander provinsies wat betref gehalte-onderwys.

Die Wes-Kaapse Onderwysdepartment het vir die tweede keer ‘n skoon oudit ontvang vir die 2015/2016 boekjaar. Dit is die gevolg van streng interne finansiële beheermaatreëls sowel as nie-finansiële prestasiebestuur en weerspieël die toewyding en innovering van ons finansiële bestuurders asook diegene verantwoordelik vir nie-finansiële prestasiemaatreels.

Die Wes-Kaap het ‘n uitstekende slaagkoers van 86% in die Nasionale Senior Sertifikaat eksamen behaal – ‘n verbetering van 1.3% van 2015 af. Nie net het ons ons slaagkoers opgestoot nie maar het ook die hoogste persentasie gehad van leerders wat binne die stelsel behoue bly tussen Graad 10 en 12. Ek is veral bly oor ons prestasie volgens belangrike kwaliteitaanwysers. Ons het nog altyd geglo dat hierdie kwaliteitaanwysers veel verder strek as net die oorhoofse slaagsyfer. Hierdie jaar het 40.9% van kandidate toelating tot ‘n B-graad behaal, die hoogste persentasie in die land. Die klas van 2016 het ook ‘n rekord slaagkoers van 77.2% in Wiskunde en 73.8% in Fisiese Wetenskappe behaal.

Die slaagkoers van skole in die behoeftigste gemeenskappe het gestyg (Kwintiele 1-3) en die aantal onderpresterende skole het weereens gedaal.

Die Wes-Kaap het ‘n gehalte prestasie getoon in die 2016 NSS, iets waarop ek baie trots is.

Ons was ook baie trots toe die nasionale Minister aangekondig het dat die top drie matrikulante weereens van die Wes-Kaap afkomstig was.

Met die bekendmaking van die resultate van die 2016 sistemiese toetse in Grade 3, 6 en 9 Taal en Wiskunde, was ek bly om te sien dat ons die beduidende verbetering in Wiskunde en Taal wat ons in die 2015 Sistemiese Toetse behaal het, gehandhaaf het. Ek is ook bly dat ons tot ‘n vergelyk kon kom met SADOU ten opsigte van die mandaat van die WKOD in hierdie verband.

Dit is duidelik dat ten spyte van die uitdagings wat ons mee te make het in hierdie land en in Onderwys, daar ‘n volgehoue verbetering was in ons drie hoofaanwysers van sukses soos uitgespel deur ons Strategiese Plan, naamlik:

1. ‘n Verbetering in die vlak van taal en wiskunde in alle skole
2. ‘n Styging in die aantal en gehalte van die Nasionale Senior Sertifikaat geslaagdes
3. ‘n Verbetering in die gehalte van onderwysvoorsiening in armer skole

Dit bewys dat ons ingrypings suksesvol is en dat die gehalte van leer en onderrig in ons skole beter word.

Ek moet erken dat daar nog baie is wat gedoen moet word om onderwys in hierdie provinsie te verbeter, veral wat betref die uitwissing van die ongelykhede wat steeds bestaan.

Die volgende boekjaar gaan 'n baie uitdagende een wees, gegewe die finansieël-beperkende omgewing waarin ons funksioneer.

Ek is egter verbind daartoe om alles moontlik te doen om innoverende maniere te vind om onderwysuitkomste in die Wes-Kaap te verbeter sodat al meer leerders hulle NSS kan slaag en sodoende toegang kan verkry tot hoër onderwys en beter geleenthede vir hulself kan ontsluit. Dit is die enigste manier waarop ons volhoubare ekonomiese groei en 'n vermindering in werkloosheid in ons provinsie en ons land sal ervaar.

Ek is dank verskuldig aan my HVD, Brian Schreuder, en sy hele span, insluitende al ons distrikspersoneel en uitstekende onderwysers wat so toegewyd meehelp dat ons jong mense 'n goeie opvoeding kan ontvang. Baie dankie aan elkeen wat elke dag soveel moeite doen in hierdie verband.

Almal van hulle maak dit vir ons moontlik om die uitdaging van nog 'n moeilike jaar te aanvaar. Die Wes-Kaapse Regering slagspreuk sê dit allles: ons is BETER TESAME.

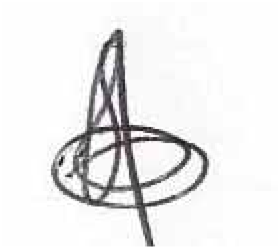

Debbie Schäfer
Provinsiale Minister van Onderwys
Wes-Kaapse Regering

Deel A

Algemene Inligting

1. Verslag van die Rekenpligtige Beampte

Oorsig van die werksaamhede van die departement:

In 2014/15 het die WKOD sy Vyfjaarplan vir onderwys in die Wes-Kaap geformuleer en gepubliseer. Hierdie plan is die basis waarop die Jaarlikse Prestasieplanne geskoei is. Die Strategiese Doelwitte van daardie plan word volledig weergegee in elk van die sewe begrotingsprogramme waaroor hier verslag gedoen word.

Die volgende faktore het 'n impak op ons werksaamhede gehad in 2016/17: 'n herhaalde toename in leerdergetalle; 'n beperkte begroting; en sosio-ekonomiese toestande wat baie kinders se geleenthede om optimaal te leer ernstig beïnvloed. Hierdie faktore moet in ag geneem word by die lees van die 2016/17 Jaarverslag.

Al die programme is van doeltreffende en effektiewe administrasie afhanklik vir hulle sukses, veral gegewe 'n toename in inskrywings en begrotingsbeperkings. Die WKOD se pogings met betrekking tot verbeterde administrasie word in **Program 1** aangedui. Die verslag oor hierdie program wys dat die begroting volgens beplanning bestee is en dat beduidende maatreëls ingestel is om gerieflike, doeltreffende en effektiewe dienste aan skole en onderwysers te lewer. Dit het sorgvuldige beplanning, betroubare data, bewysgebaseerde beleidskeuses, toegewyde en verantwoordbare personeel en deurlopende monitering en evaluering geverg.

In Program 2 tot 5 doen ons verslag oor inskrywings by elk van die vier soorte instellings wat deur die WKOD befonds en ondersteun word; die uitslae van eksterne assessering van leerders in hierdie instellings en die verskeie vorme van ondersteuning wat aan leerders, onderwysers en bestuurders by hierdie instellings gebied word.

Program 2 – Openbare Gewone Skoolonderwys
Program 3 – Subsidies vir Onafhanklike Skole
Program 4 – Openbare Spesiale Skoolonderwys
Program 5 – Vroeëkindontwikkeling

Die toename in leerdergetalle en die verouderende aard van ons skoolinfrastruktuur het gelei tot deurlopende begrotingtoewysing vir nuwe klaskamers en skole en begrotingsverskuiwings om die instandhouding van bestaande infrastruktuur te ondersteun. **Program 6** beskryf die stappe wat geneem is om die omgewing waarin ons onderwysers en leerders werk te verbeter.

Ten einde te bepaal of ons leerders vordering maak met hulle leerwerk, gebruik die WKOD 'n verskeidenheid interne en eksterne assesseringsteikens, maatstawwe en instrumente. **Program 7** beskryf die eksterne eksamens en toetse wat deur die WKOD geadministreer word.

Die WKOD poog om leerders en student in geskikte opvoedkundige programme te behou. Ons deurlopende fokus hierop blyk duidelik uit hierdie verslag.

Ons grootste uitdaging is om te verseker dat elke leerder gehalte-onderrig in 'n versorgende en veilige omgewing ontvang.

'n Beduidende inspuiting vir verbeterde leer is die deurlopende uitrol van die e-Leer program in skole, wat met entoesiasme ontvang is dwarsoor die provinsie in 'n verskeidenheid van werkswinkels en seminare. Die toenemende klem wat geplaas word op na-skoolse programme, veral deur vennootskap met die Departement van Kulturele Aangeleenthede en

Sport maar ook deur skoolgebaseerde inisiatiewe, toon hoedat daar al meer klem geplaas word op die versorging van die affektiewe en ander ontwikkelingsbehoeftes van leerders.

Daar is baie uitstekende en roerende voorbeelde van hoe WKOD personeel en onderwysers dag na dag uitstekende akademiese onderrig, asook versorging en ondersteuning, aan duisende leerders voorsien. Ons bedank hulle vir hulle toewyding in moeilike tye. 2017 is as Jaar van die Onderwyser geïdentifiseer met die klem op hierdie tipe van erkenning aan onderwysers en om te verseker dat die WKOD versigtig sal luister na die wysheid wat onderwysers het om te deel. Die WKOD wil verseker dat daar gehalte-onderwys is vir elke kind in elke klaskamer in elke skool. Hierdie strewe strek ook na leerders met spesiale behoeftes en wat nie in skole is nie, waarvoor die WKOD op konstante basis probeer voorsiening maak.

Oorsig van die finansiële resultate van die departement:

Departementele ontvangste

Departementele ontvangste	2016/17			2015/16		
	Beraming	Werklike bedrag ingevorder	(Oor)/Onder Invordering Uitgawes	Beraming	Werklike bedrag ingevorder	(Oor)/Onder-Invordering Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Verkoop van goedere en dienste buiten kapitale bates	11,687	11,915	(228)	10,841	12,100	(1,259)
Boetes, strafgeld en verbeurings	900	1,228	(328)	855	1,175	(320)
Rente dividende en huur vir grond	1,930	1,674	256	2,090	1,017	1,073
Finansiële transaksies in bates en laste	25,831	23,879	1,952	15,320	8,541	6,779
Totaal	40,348	38,696	1,652	29,106	22,833	6,273

Eie inkomste wat deur die department gegenereer is beloop 0.2% van die totale begroting. Die department se belangrikste bronne van eie inkomste is:

- Invordering van skuld aan die department verskuldig.
- Kommissie op versekering en loonbeslagorder-aftrekkings
- Gelde gehef vir eksamenverwante dienste, bv die hernasiening van vraestelle en versoeke om afskrifte van senior en ander sertifikate. Die tariewe vir hierdie dienste word deur die (Nasionale) Departement van Basiese Onderwys bepaal.
- Reprografiese dienste aan ander provinsiale departmente.

Alle tariewe word in 'n tariefregister aangeteken en word jaarliks hersien om vir inflasie voorsiening te maak. Die onderinvordering op departementele ontvangste vir 2016/17 is R1.652 milljoen en word hoofsaaklik daaraan toegeskryf dat minder skuld afgeskryf is as wat verwag is. Alle skuld is afgeskryf in ooreenstemming met die departement se beleid oor die afskryf van skuld. Hierdie beleid sit sekere stappe uiteen, insluitend pogings om debiteure op te spoor.

Programuitgawes

Naam van program	2016/17			2015/16		
	Finale Begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder bestedin g
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1. Administrasie	1,427,355	1,344,931	82,423	1,317,372	1,230,688	86,684
2. Openbare Gewone Skoolonderwys	14,363,630	14,272,090	91,540	13,094,980	12,959,597	135,383
3. Subsidies vir onafhanklike skole	101,026	101,026	-	95,384	95,384	-
4. Openbare Spesiale Skoolonderwys	1,124,477	1,124,477	-	1,075,020	1,049,773	25,247
5. Vroeëkindontwikkeling	537,939	537,939	-	488,464	482,163	6,301
6. Infrastruktuurontwikkeling	1,628,559	1,573,028	55,531	1,549,959	1,549,959	-
7. Eksamen- en Onderwysverwante dienste	347,697	347,686	11	278,190	269,778	8,412
8. Verdere Onderwys en Opleiding	-	-	-	-	-	-
9. Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes	-	-	-	-	-	-
Totaal	19,530,682	19,301,177	229,505	17,899,369	17,637,342	262,027

Die Departement het 98.82 persent van die aangesuiwerde begroting vir 2016/17 bestee. Die onderbesteding het R229.505 miljoen, of 1.18 persent van die aangesuiwerde begroting beloop, wat binne die nasionale norm van 2 persent is.

Redes vir onderbesteding is soos volg:

- R 165.780 miljoen vir die Billike Aandeel. TDie onbestede bedrag van R128.779 million was vir vergoeding van werknemers in programme 1 en 2, as gevolg van doeltreffendheid en vakatures onder opvoeders en staatsamptenare in die department as gevolg van die stadige vulling van vakante poste en 'n besparing in toelaes wat aan laer-vlak amptenare betaal is wat in hoërvlak poste waargeneem het. Die onbestede bedrag van R32.451 miljoen was vir Program 1: Administrasie as gevolg van verkryging vir die e-Onderwys IKT LAN SLIM Labs en Leerdertoestelle. Hierdie bedrag is verbonde en is versoek as omrol. Die onbestede bedrag van R4.550 miljoen vir Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys was as gevolg van vertraagde lewering van meubels aan skole.
- R30 000 vir die Nasionale Skoolvoedingsprogram. Hierdie bedrag is onverbonde en moet aan Nasionale Tesourie terugegee word.
- R11 000 vir die MIV/Vigs (Onderwys in Lewensvaardighede) Hulptoelae. Hierdie bedrag is onverbonde en moet aan Nasionale Tesourie teruggegee word.
- R6.018 miljoen vir Onderwys MOD sentrums. R2.547 miljoen is verbonde en is aangevra as omrol as gevolg van vertraagde lewering van meubels by skole. Die balans is onverbonde en moet teruggegee word aan Provinsiale Tesourie.
- R2.135 miljoen vir die Na-skool Spelwysiger. Die volle bedrag is onverbonde en moet teruggegee word aan Provinsiale Tesourie.
- R55.531 miljoen vir die Onderwysinfrastruktuurtoelae. Die bedrag is verbonde en is aangevra vir omrol vir die Versnelde Skoolinfrastruktuur Ontwikkelingsinisiatief (ASIDI).

Behalwe vir die onverbonde befondsing wat aan Nasionale Tesourie teruggegee is, is alle verbonde, onbestede fondse van Provinsiale Tesourie aangevra vir omrol om hierdie projekte te voltooi. Dit beteken dat die fondse vir die beoogde doel aangewend sal word.

Viremente/Omrolle

Provinsiale Tesourie het die volgende viremente tussen hoofafdelings in die begrotingspos goedgekeur:

- Verskuiwing van R5 000 na Program 1: Administrasie vir reis en verblyfuitgawes verbandhoudend met MOD tutors van Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys.
- Verskuiwing van R135.528 miljoen na Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys vir die hoër as verwagte besteding op vergoeding van werknemers, Norme en Standaarde (N&S) oorgedra aan Openbare Gewone Skoolonderwys, skeidingspakkette en verlofgratifikasies van Program 1: Administrasie (R35.938 miljoen), Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys (R66.588 miljoen), Program 5: Vroeëkindontwikkeling (R15.472 miljoen) en Program 7: Eksamen en Onderwysverwante Dienste (R18.530 miljoen).
- Verskuiwing van R9.088 miljoen aan Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys vir die hoër as verwagte oordragte aan spesiale skole en die toename in die daaglikse voertuigtariewe van Program 1: Administrasie (R3.582 miljoen), Program 3: Subsidies vir Onafhanklike Skole (R272 000) en Program 5: Vroeëkindontwikkeling (R5.234 miljoen).
- Verskuiwing van R47.539 miljoen na Program 6: Infrastruktuur Ontwikkeling vir die hoër as verwagte noodtoestand en die hervestiging van mobiele by openbare gewone skole van Program 1: Administrasie (R34.646 miljoen), Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys (R1.845 miljoen), Program 5: Vroeëkindontwikkeling (R8.276 miljoen) en Program 7: Eksamen- en Onderwysverwante Dienste (R2.772 miljoen).
- Verskuiwing van R49.467 miljoen na Program 7: Eksamen en Onderwysverwante Dienste vir die hoër as verwagte vergoeding aan werknemers en skeidingspakkette en verlofgratifikasie van Program 1: Administrasie (R48.434 miljoen) en Program 6: Infrastruktuurontwikkeling (R1.033 miljoen)

Die volgende omrolle is versoek:

- R32.451 miljoen van die e-Onderwys IKT is versoek vir die uitgawes wat nie teen 31 Maart 2017 betaal is vir Plaaslike Area Netwerk (LAN) installasies by skole, SLIM Labs en Leerdertoestelle wat nie afgelewer is teen die einde van die jaar nie.
- R7.097 miljoen van die meubels is versoek vir die uitgawes wat nie teen 31 Maart 2017 gelewer is nie as gevolg van die vorige verskaffer wat nie kontraktuele verpligtinge nagekom het nie.
- R55.531 miljoen van die Onderwysinfrastruktuurtoelae is versoek vir die Versnelde Skoolinfrastruktuur Ontwikkelingnsinisiatief (ASIDI) projekte wat nie voltooi kon word teen die einde van die jaar nie.

'n Beskrywing van die redes vir ongemagtigde, vrugtelose en verkwiste uitgawes en die bedrae betrokke, asook stappe wat gedoen is om 'n herhaling daarvan te verhoed.

Die department het nie gedurende die oorsigtydperk enige ongemagtigde besteding aangegaan nie. Onreëlmatige besteding ter waarde van R883k is gerapporteer gedurende die oorsigtydperk as gevolg van verkrygingsregulasies wat oortree is. Ten einde onreëlmatige besteding te bekamp het die department 'n voorsieningskanaal-kampvegter in elke direktoraat geïdentifiseer. Die voorsieningskanaal-kampvegter is in alle aspekte van Voorsieningskanaalbestuur (VKB) opgelei. VKB template is opgestel om die nodige prosesse en prosedures te struktureer en te beheer. Om voorvalle van onreëlmatige uitgawes te verminder het die Interne Kontrole Eenheid 'n oudit op betaalbewyse uitgevoer. Die eenheid het daarna terugvoering aan VK kampvegters en hulle direktorate gegee oor potensiële onreëlmatige uitgawes. Hierdie stappe het verseker dat onreëlmatige uitgawes beperk word.

Toekomstige planne van die departement

Die drie oogmerke van die WKOD vir die volgende drie jaar (2017 – 2019) is:

'n Verbetering in die vlak van taal en wiskunde in alle skole
'n Toename in die aantal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat
'n Verbetering in die gehalte van onderwysvoorsiening in armer gemeenskappe.

Hierdie drie oogmerke sal bereik word deur aandag te skenk aan die volgende tien doelwitte

1. Uitstekende administrasie wat deur aanlyn dienste versterk

Die WKOD sal 'n verskeidenheid aanlyn dienste aan skole, onderwysers en leerders verskaf. Die aanlyn dienste het ten doel om die administratiewe las van skole te verlig en akkurate, doeltreffende en kostedoetreffende voorsiening van hulpbronne en dienste aan skole te verseker. Ekstra klem word hierop gelê deur die provinsiale e-Leer spelwysiger. Hierdie dienste word gemonitor deur kliëntetevredenheidsopnames en die opvolg van klagtes en voorstelle.

2. 'n Vyfjaar-strategiese plan vir Professionele Ontwikkeling

Professionele ontwikkeling van beide onderwysers en skoolbestuurders is 'n belangrike fokusarea van die WKOD. Die WKOD *Professionele Ontwikkelingstrategie* 2017 – 2021 voorsien 5 fases van Onderwyserontwikkeling. Hulle is: *Onderwyserontwikkeling; Professionele Identiteit; Professionele Bevoegdheid; Professionele Prestasie en Professionele Leierskap*. Hierdie fases sal ondersteun word deur 'n reeks van kursusse, seminare en konferensies by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut(KOLI). Benewens intensiewe een- of tweeweekse kursusse sal KOLI ook verskeie seminare en konferensies oor tersaaklike onderwyskwessies aanbied.

3. Provinsiale strategieë vir kurrikulumbestuur

Die WKOD Taal en Wiskundestrategie vir 2015 tot 2019 is in 2015/16 bekendgestel. Hierdie strategieë het ten doel om die akademiese prestasie van alle Graad R- tot 12- leerders te verbeter deur middel van i) ontwikkeling van die kennis en pedagogiese praktyke van kurrikulumamptenare, departementshoofde en onderwysers; ii) ondersteuning van LOOM voorsiening en iii) deurlopende besinning oor en evaluering van praktyke, planne en vordering. Die WKOD sal ook toegang tot en ondersteuning vir beroepsgerigte vakke verhoog. Goeie kurrikulumbeplanning verseker dat skole die beste plan vir die lewering van onderwys in elke geografiese gebied aanbied.

4. Goeie skoolbestuur

Die WKOD sal die prosesse vir die werwing, keuring en ondersteuning van skoolhoofde, adjunk-skoolhoofde en departementshoofde versterk. Distrikskantore sal daarop fokus om te verseker dat skole optimaal funksioneer en dat skoolbestuurspanne doeltreffende en effektiewe akademiese programme aanbied. Dit sluit die hantering van uitdagende gedrag en ander onderbrekings van die 200-dag onderrigprogram in. Die model van Heelskoolevaluering, wat tans hersien word en in 'n loodsfase is, is daarop gemik om bestuur te verbeter en verantwoordbaarheid te versterk. Sewe skole sal voordeel trek uit die Samewerkende Skole – model – twee meer as in 2016/17.

5. Voorsiening van behoeftegebaseerde onderwys

Die WKOD sal die hulpbronne verskaf wat nodig is om goeie onderrig en leer te laat plaasvind. Dit sluit personeel, boeke, toerusting, fasiliteite en toegang tot IKT in. Dit sluit ook steun vir die uitbreiding van die e-Leer program in.

6. Maatskaplike ondersteuning en 'n platform vir jeugontwikkeling

Die skoolvoedingsprogram, vrystelling van skoolgelde en veilige skole-ingrypings het ten doel om 'n stabiele leeromgewing te skep wat leerders gesond en veilig en vir so lank as moontlik op skool hou. Die WKOD sal op 'n aantal maniere tot jeugontwikkeling bydra en vennootskappe ontwikkel waar dit die kwesbaarste jeug help. 'n Sleutelfokusarea is die steun vir die provinsiale Na-Skool Spelwysiger en verhoogde bevordering van buitemuurse programme in skole.

7. Ondersteuning vir onafhanklike skole

Onafhanklike skole wat leerders uit arm gemeenskappe inskryf sal ondersteun word met subsidies, programme vir onderwyseropleiding en skoolbesoeke.

8. Programme om hindernisse tot leer te verminder

Die WKOD bied versorging en geleenthede aan leerders wat hindernisse tot leer ervaar of leerders wat 'n risiko loop. Die WKOD werk saam met ander regeringsdepartemente soos die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling, Departement Gesondheid en Departement van Kultuursake en Sport, asook NRO's om hierdie leerders te ondersteun.

9. Gehalte Graad R

Die klem sal op die verbetering van leergehalte in Graad R wees. Dit sal geskied deur 'n fokus op onderwysers se vaardighede en professionele status en die vroeë identifisering van diegene wat remediërende hulp nodig het. Die doel is om te verseker dat die Graad R-jaar 'n doeltreffende grondslag vir leer bied.

10. Doeltreffende infrastruktuurprogram om 'n inspirerende leeromgewing te skep

Die fokus is op die bou van nuwe skole en klaskamers waar daar 'n behoefte vir bykomende akkommodasie bestaan, die vervanging van skole wat van ongeskikte materiaal gebou is en beplande instandhouding sodat meer skole en leerders by die infrastruktuurbegroting baat.

Publieke-Private Vennootskappe
Die Departement het geen sodanige reëling gedurende die oorsigtydperk aangegaan nie. Neem kennis dat die definisie hiervan voorgeskryf is en dat alhoewel daar geen vennootskappe was wat die formele voorskrifte nakom nie, daar wel 'n aantal ooreenkomste was, soos die een wat betref die Samewerkende Skole, waarby skole baat gevind het van korporatiewe liggame.

Gestaakte aktiwiteite / aktiwiteite wat gestaak gaan word
Geen

Geskenke en donasies wat in goederr van nie-verwante partye ontvang is
Geen

Vrystellings en afwykings van Nasionale Tesourie ontvang
Geen

Gebeure na die verslagdoeningsdatum
Geen

Nuwe of beoogde aktiwiteite

Benewens die oogmerke en doelwitte hierbo gelys, is die WKOD die leierdepartment vir Provinsiale Strategiese Doelwit (PSD) 2: Verbetering van onderwysuitkomste en geleenthede vir jeugontwikkeling. Die eerste drie oogmerke van die doelwit stem ooreen met die drie doelwitte van die WKOD, naamlik:

1. 'n Verbetering in die vlak van taal en wiskunde in alle skole;
2. 'n Toename in die getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat;
3. 'n Verbetering in die gehalte van onderwysvoorsiening in armer gemeenskappe.

Die ander twee doelwitte is: "Om meer maatskaplike en ekonomiese geleenthede vir ons jeug te bied"; en "Om gesinsondersteuning aan kinders en die jeug te verbeter en ontwikkeling te fasiliteer".

Die WKOD ondersteun die provinsiale Vakleerlingskap-Spelwysiger in 'n poging om die aantal leerders wat Wiskunde as vak neem in Graad 10 te verhoog ten einde meer leerders te hê wat kwalifiseer om loopbaankwalifikasies te behaal. Die WKOD het Vlak 1, Akademiese Voorsieningskant (Gehalte Skoolleerders) ondersteun deur bewusmaking van TBOO loopbaangeleenthede te verskerp en die aantal leerders in Gr 8 – 12 wat meer as 50% in Wiskunde behaal te verhoog. Dit het hoofsaaklik op Tegniese Hoërskole(THS) en Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie Skole (WWT) gefokus.

BK Schreuder
Rekenpligtige Beampte
Departement van Onderwys
Datum: 31 Mei 2017

5. Verklaring van verantwoordelikheid en bekragtiging van die akkuraatheid van die jaarverslag

Na die beste van my kennis en wete bevestig ek die volgende:

Alle inligting en bedrae wat in die jaarverslag bekendgemaak word, is konsekwent.

Die jaarverslag is volledig, akkuraat en vry van enige weglatings.

Die jaarverslag is opgestel in ooreenstemming met die riglyne vir die jaarverslag soos uitgereik deur Nasionale Tesourie.

Die finansiële jaarstate (Deel E) is in ooreenstemming met die gemodifiseerde kontantstandaard en die betrokke raamwerke en riglyne uitgereik deur Nasionale Tesourie voorberei.

Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die voorbereiding van die finansiële jaarstate en vir die menings wat in hierdie inligting gegee word.

Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die daarstelling en implementering van 'n stelsel van interne kontrole wat ontwerp is om redelike gerusstelling oor die integriteit en betroubaarheid van die prestasie inligting, die menslike hulpbronne-inligting en die finansiële jaarstate te verskaf.

Die eksterne ouditeure is verantwoordelik daarvoor om 'n onafhanklike mening oor die finansiële jaarstate te gee.

In my opinie is die jaarverslag 'n redelike weerspieëling van die bedrywighede, die prestasie-inligting, die menslike hulpbronne-inligting en die finansiële sake van die department vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2017.

Die uwe

BK Schreuder
Rekenpligtige Beampte
Onderwysdepartement
Datum: 31 Mei 2017

6. Strategiese Oorsig

6.1 Visie

Om geleenthede vir almal deur verbeterde onderwysuitkomste te skep.

Daar word deur drie oorkoepelende doelwitte hieraan uiting gegee:

i. ‘n Verbetering in die vlak van taal en wiskunde in alle skole
ii. ‘n Toename in die getal en gehalte van geslaagdes indie Nasionale Senior Sertifikaat
iii. ‘n Verbetering in die gehalte van onderwysvoorsiening in armer gemeenskappe

6.2 Missie

Om gehalte-onderwys aan alle leerders in die provinsie deur die volgende te verskaf:

- Oorhoofse beplanning vir, en bestuur, van die onderwysstelsel
- Onderwys in openbare gewone skole
- Ondersteuning aan onafhanklike skole
- Onderwys in openbare spesiale skole
- Vroeëkindontwikkeling (VKO) in Graad R
- Opleidingsgeleenthede vir onderwysers en nie-onderwysers
- ‘n Geteikende voedingsprogram en ander maatreëls vir armoedeverligting en veiligheid
- Steun aan onderwysers deur die voorsiening van basiese diensvoorwaardes, aansporings en ‘n werknemerwelsynsprogram

6.3 Waardes

- Die allergrootste belang van die leerder
- Die waardes van die Suid-Afrikaanse Grondwet en Handves van Menseregte
- Uitnemendheid deur die voorsiening en ondersteuning van ‘n toegeruste, positiewe en florende onderwyskorps wat professioneel en toegewyd is
- Aanspreeklikheid en deursigtigheid
- Integriteit en uitnemendheid in administsratiewe en steunfunksies

7. Wetgewende en ander Mandate

- Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet 108 van 1996)
- Die Grondwet van die Wes-Kaap Provinsie, 1998 (Wet 1 van 1998)
- Die Wes-Kaapse Wet op Provinsiale Skoolonderwys, 1997 (Wet 12 van 1997)
- Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996)
- Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
- Die Wet op die Gehalteversekering van Algemene en Verdere Onderwys en Opleiding, 2001 (Wet 58 van 2001)
- Die Wet op die Indiensneming van Oopvoeders 1998 (Wet 76 van 1998)
- Die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999)
- Die Wet op die Jaarlikse Verdeling van Inkomste, 2012 (Wet 5 van 2012)
- Die Staatsdienswet, 1994 (Proklamasie 103 van 1994)
- Die Wet op die Suid-Afrikaanse Kwalifikasieowerheid, 1995 (Wet 58 van 1995)
- Die Wet op die Suid-Afrikaanse Raad vir Opvoeders, 2000 (Wet 31 van 2000)

8. Organisatoriese Struktuur

Sien keersy

9. Entiteite wat aan die Minister/LUR rapporteer

Nie van toepassing nie

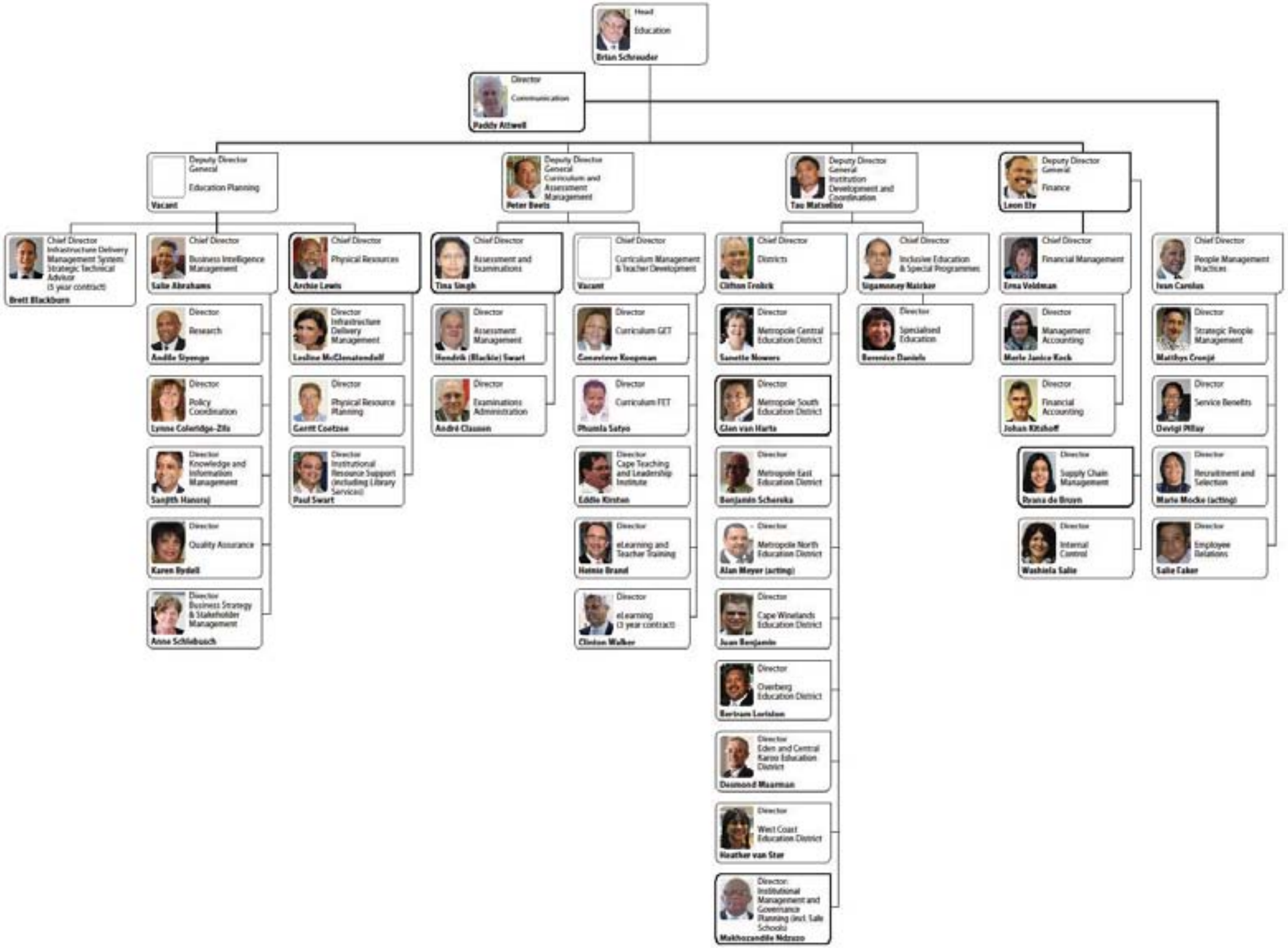
Head Education Brian Schreuder
Director Communication Paddy Attwell
Deputy Director General Education Planning Vacant
Deputy Director General Curriculum and Assessment Management Peter Beets
Deputy Director General Institution Development and Coordination Tau Matseliso
Deputy Director General Finance Leon Ely
Chief Director Infrastructure Delivery Management System Strategic Technical Advisor (5 year contract) Brett Blackburn
Chief Director Business Intelligence Management Salie Abrahams
Chief Director Physical Resources Archie Lewis
Chief Director Assessment and Examinations Tina Singh
Chief Director Curriculum Management & Teacher Development Vacant
Chief Director Districts Clifton Frolick
Chief Director Inclusive Education & Special Programmes Sigamoney Naicker
Chief Director Financial Management Erna Veldman
Chief Director People Management Practices Ivan Carolus
Director Research Andile Siyengo
Director Policy Coordination Lynne Coleridge-Zils
Director Knowledge and Information Management Sanjith Hansraj
Director Quality Assurance Karen Bydell
Director Business Strategy & Stakeholder Management Anne Schlebusch
Director Infrastructure Delivery Management Lesline McClenatendolf
Director Physical Resource Planning Gerrit Coetzee
Director Institutional Resource Support (including Library Services) Paul Swart
Director Assessment Management Hendrik (Blackie) Swart
Director Examinations Administration André Claasen
Director Curriculum GET Genevieve Koopman
Director Curriculum FET Phumla Satyo
Director Cape Teaching and Leadership Institute Eddie Kirsten
Director eLearning and Teacher Training Hetmie Brand
Director eLearning (3 year contract) Clinton Walker
Director Metropole Central Education District Sanette Nowers
Director Metropole South Education District Glen van Harte
Director Metropole East Education District Benjamin Schereka
Director Metropole North Education District Alan Meyer (acting)
Director Cape Winelands Education District Juan Benjamin
Director Overberg Education District Bertram Loriston
Director Eden and Central Karoo Education District Desmond Maarman
Director West Coast Education District Heather van Ster
Director: Institutional Management and Governance Planning (incl. Safe Schools) Makhozandile Ndzuzo
Director Specialised Education Berenice Daniels
Director Management Accounting Merle Janice Kock
Director Financial Accounting Johan Kitshoff
Director Supply Chain Management Ryana de Bruyn
Director Internal Control Washiela Salie
Director Strategic People Management Matthys Cronjé
Director Service Benefits Devigi Pillay
Director Recruitment and Selection Marle Mocke (acting)
Director Employee Relations Salie Faker

Deel B
Prestasie-inligting

1.Ouditeur-Generaal se Verslag: Voorafbepaalde doelwitte

Die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika (OGSA) voer tans sekere ouditprosedures uit ten opsigte van die prestasie-inligting om redelike versekering in die vorm van 'n ouditbevinding te verskaf. Die ouditbevinding ten opsigte van die prestasie teen voorafbepaalde doelwitte word onder die Voorafbepaalde Doelwitte-opskrif in die verslag oor ander regs- en regulatoriese vereistes van die ouditeur se se verslag aangegee.

Verwys na bladsy 181 van die Verslag van die Ouditeur Generaal, gepubliseer as Deel E: Finansiële inligting.

2 Oorsig van departementele prestasie

2.1 Diensleweringsomgewing

Die Suid-Afrikaanse onderwysplan is vervat in Aksieplan 2019, na Skoolonderwys 2030, wat nou aangepas is by die Nasionale Ontwikkelingsplan en Nasionale Uitkoms 1. Die plan bestaan uit 27 doelwitte. Die eerste 13 doelwitte het te make met leeruitkomste en die ander 14 doelwitte handel oor hoe hierdie leeruitkomste bereik kan word.

Die stelsel van aanspreeklikheid wat inherent is aan hierdie plan is gekoppel aan die Suid-Afrikaanse onderwys **doelwitte** en die **aanwysers** daarvoor, en aan die **teikens** en hulle **mylpale**. Die aantal doelwitte is beperk en die aanwysers is meetbaar. Die teikens moet 'haalbaar' wees en moet daarop gemik wees om onderwysuitkomste toenemend te verbeter. Terwyl nasionale teikens oor die langtermyn gestel is, fokus mylpale normaalweg op gewenste prestasie in die medium termyn (tot 5 jaar vooruit). Mylpale is gestel vir doelwitte 1-13 maar nog nie vir doelwitte 14 tot 27 nie.

Die doelstellings vir **leeruitkomste** is soos volg:

1 ►Verhoog die getal leerders in Graad 3 wat teen die einde van die jaar die minimum bevoegdhede in taal en gesyferdheid vir Graad 3 bemeester het.

2 ►Verhoog die getal leerders in Graad 6 wat teen die einde van die jaar di eminimum bevoegdhede in taal en wiskunde vir Graad 6 bemeester het.

3 ►Verhoog die getal leerders in Graad 9 wat teen die einde van die jaar die minimum bevoegdheid in taal en wiskunde vir Graad 9 bemeester het.

4 ►Verhoog die getal Graad 12-leerders wat in aanmerking kom vir 'n Baccalaureus-program op universiteit.

5 ►Verhoog die getal Graad 12-leerders wat wiskunde slaag.

6 ►Verhoog die getal Graad 12-leerders wat natuurwetenskappe slaag.

7 ►Verbeter die gemiddelde prestasie van Graad 6-leerders in tale.

8 ►Verbeter die gemiddelde prestasie van Graad 6-leerders in wiskunde.

9 ►Verbeter die gemiddelde prestasie van Graad 8-leerders in wiskunde.

10 ►Verseker dat alle leerders effektiewelik by 'n skool ingeskryf is tot ten minste die jaar waarin hulle 15 word.

11 ►Verbeter die toegang van kinders tot gehalte vroeëkindontwikkeling (VKO) onder Graad 1.

12 ►Verbeter die graadvordering van leerders vanaf Graad 1 tot 9.

13 ►Verbeter die toegang van jeugdiges tot Verdere Onderwys en Opleiding na Graad 9.

Die doelwitte vir **hoe** die leeruitkomste bereik sal word is:

14 ►Lok in elke jaar 'n nuwe groep jong, gemotiveerde en toepaslik opgeleide onderwysers na die onderwysberoep.

15 ►Verseker dat die beskikbaarheid en benutting van onderwysers van so 'n aard is dat uitermatig groot klasse vermy word.

16 ►Verbeter die professionalisme, onderrigvaardighed, vakkennis en rekenaargeletterdheid van onderwysers regdeur hulle loopbaan.

17 ►Streef na 'n onderwyswersmag wat gesond is en 'n sin van werksbevrediging ervaar.

18 ►Verseker dat leerders al die onderwerpe en vaardighede dek wat hulle in hulle huidige skooljaar behoort te dek.

19 ►Verseker dat elke leerder toegang het tot die minimum stel handboeke en werkboeke wat ingevolge nasionale beleid benodig word.

20 ►Bevorder leerders se toegang tot 'n wye reeks media, insluitend rekenaars, wat hulle opvoeding verryk.

21 ►Verseker dat die basiese jaarlikse bestuursprosesse in alle skole in die land plaasvind op'n manier wat tot 'n funksionele skoolomgewing bydra.

22 ►Verbeter ouers en die gemeenskap se deelname aan die beheer van skole, deels deur toegang tot belangrike inligting via die e-Onderwysstrategie.

23 ►Verseker dat alle skole befonds word op ten minste die minimum per-leerder-vlak wat nasionaal bepaal word en dat fondse deursigtig en doeltreffend aangewend word.

24 ►Verseker dat die fisiese infrastruktuur en omgewing van elke skool leerders inspireer om skool toe te gaan om te leer, en vir onderwysers om te onderrig.

25 ►Gebruik skole as 'n voertuig vir die bevordering van toegang tot 'n reeks openbare dienste onder leerders soos byvoorbeeld gesondheid, armoedeverligting, psigososiale ondersteuning, sport en kultuur.

26 ►Verhoog die getal skole wat die inklusiewe onderwysbeleid doeltreffend implementeer en toegang het tot sentrums wat deskundige dienste bied.

27 ►Verbeter die gereeldheid en gehalte van die monitering en steundienste wat deur distrikskantore aan skole voorsien word, deels deur beter benutting van e-Onderwys.

2016/17 was 'n stabiele typerk wat arbeid betref. Dit het die WKOD in staat gestel om op sy belangrikste werk – die verbetering van onderwysuitkomste – te fokus. Menslike en finansiële hulpbronne en alle ingrypings is toegespits op die skole wat ondersteuning die meeste nodig gehad het.

Suksesse in 2016/17 het 'n verbetering in die bereiking van leerderuitkomste ingesluit, soos aangedui deur akademiese uitslae. Daar was 'n goeie rekord met betrekking tot die insette en uitkomste van voorwaardelike toelaes en die omsigtige aanwending van hulpbronne het voordele opgelewer deur stappe soos die grootmaat-aankope van boeke. Die ekonomiese omgewing het uitdagings op 'n paar fronte gebied aangesien herprioritisering moes plaasvind om druk te verlig.

Dienste het die verskaffing van infrastruktuur en regstreekse en onregstreekse hulp aan skole ingesluit, ondersteun deur goeie kommunikasie met rolspelers en belanghebbendes. Alhoewel daar oponthoude met bouprojekte was en druk met akkommodasie en hulpbronvoorsiening ervaar is, het die WKOD tydelike oplossings gereël en in behoeftes voorsien, byvoorbeeld deur die plasing van bykomende bestellings vir handboeke en vir mobiele klaskamers. Bykomende fondse is toegeken om leerdervervoer te verskaf en maaltye en norme- en standaarde-befondsing te bied vir die ondersteuning van leerders wat dit nodig het.

Geweld, misdaad en sosio-ekonomiese toestande stel volgehoue eise aan skole, skoolonderwys en die WKOD. Die WKOD het oral waar moontlik ondersteuning gebied om die impak van misdaad en armoede te verlig.

2.2 Diensleweringverbeteringsplan

Die department het 'n diensleweringsverbeteringsplan (DLVP) voltooi. Onderstaande tabelle toon die diensleweringplan en prestasie tot op hede.

Hoofdienste en Standaarde

Hoofdienste	Begunstigdes	Huidige/werklike diensstandaard	Gewenste diensstandaard	Werklike prestasie
Verskaf Eksamenregistrasie en Navrae-diens aan Leerders	• Leerders • Opvoeders • Staatsdiens personeel • Amptenare van ander Nasionale en Provinsiale Departmente • Amptenare van Plaaslike Munisipaliteite • Personeellede van NRO's • Lede van die publiek	37 000 kliënte bygestaan by die Instapsentrum	30 000 kliënte bygestaan by die Instapsentrum	37 809 kliënte bygestaan by die Instapsentrum
		21 000 skakelbordoproepe hanteer deur eksamenpersoneel	25 000 skakelbordoproepe hanteer	24 795 skakelbordoproepe hanteer deur eksamenpersoneel. Verskil in aantal oproepe ontvang en hanteer kan toegeskryf word aan die toename in e-pos navrae van kliënte via die generiese e-pos rekening vir eksamenregistrasies en eksamenresultate
		17 865 aansoeke vir sertifikate geprosesseer	17 000 aansoeke vir sertifikate geprosesseer	11 502 aansoek vir sertifikate en 9 081 aansoeke vir uitslagstate is geprossesser. Die daling in sertifikate geprosesseer is as gevolg van die vertraging in die beskikbaarheid van Senior Sertifikaat (SS)(a) gekombineerde sertifikate
		80% van aansoeke vir sertifikate word geprosesseer binne 10 werksdae van ontvangs van 'n behoorlik voltooide vorm	85% van aansoeke word geprosesseer binne 10 werksdae van ontvangs van 'n behoorlik voltooide vorm	85% van aansoeke vir sertifikate word geprosesseer binne 10 dae na ontvangs van 'n behoorlik voltooide aansoek. Vertragings by Umalusi en die Department van Basiese Onderwys (DBO) in die finalisering van die voorskrifte vir die sertifisering van gekombineerde SS, Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) en SS(a) uitslae het 'n beduidende agterstand in die uitreik van SS(a) sertifikate tot gevolg gehad

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike diensstandaard	Gewenste diensstandaard	Werklike prestasie
		2 500 verifikasies van kwalifikasies afgehandel	2 500 verifikasies van kwalifikasies afgehandel	2 325 kwalifikasie verifikasies afgehandel. Hierdie syfer is gebaseer op aansoeke ontvang van verifikasie agentskappe en die afname in verifikasies geprosesseer mag toe te skryf wees aan agente wat direk by Umalusi aansoek doen vir verifikasie van sertifikate wat oorspronllik deur Umalusi uitgereik is.
		7 774 (25% van geregistreerde kandidate) aanlynregistrasies ((SS)	13 000 (50%) aanlynregistrasies (SS)	‘n Totaal van 17 644 kandidate is geregistreer vir die SS (a) eksamen. 4 885 gebruikers het rekeninge geopen (27.7%) vir aanalynregistrasie (SS) As gevolg van stadige konnektiwiteit en rekenaar-infrastruktuur-kwessies by gemeenskapsentrums, het kandidate wat by volwasse-/gemeenskap-leersentrums geregistreer is harde kopie aansoeke ingehandig by hulle sentrums en hierdie aansoeke is in die rekenaarstelsel vasgelê deur die eksamenamptenare.
		3 900 versoeke vir die hernasien van vakke/matriekuitslae	3 500 versoeke vir die hernasien van vakke/matriekuitslae	4 238 versoeke vir hernasien van vak/ matriek-uitslae is ontvang. Die toename in die aantal hernasienings- aansoeke kan toegeskryf word aan die vereenvoudiging van die aansoekproses, wat beteken dat skole aansoeke van hulle kandidate versamel het en die versamelde hernasienings-aansoeke by hulle Distrikskantoor ingedien het, in teenstelling met ontvangs van aansoeke van individuele aansoekers.
		32 765 persone het die WKOD se NSS Uitslae webtuiste geraadpleeg	40 000 persone raadpleeg die WKOD NSS Uitslae webtuiste	48 577 persone raadpleeg die WKOD NSS web-tuiste. Hierdie toename kan toegeskryf word aan die gebruik van Massa sms’e om kandidate in te lig dat hulle uitslae op die webtuiste beskikbaar is
		13 844 Indiwiduele NSS uitslae is op die WKOD NSS webtuiste nagegaan	13 844 Individual NSS uitslae is op die WKOD NSS uitslae Webtuiste nagegaan	19 400 Individuele NSS uitslae is nagegaan op die WKOD NSS Uitslae Webwerf Grootmaat sms’e is gebruik om kandidate in te lig dat hulle uitslae op die webtuiste beskikbaar is

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike diensstandaard	Gewenste diensstandaard	Werklike prestasie
Verbeter kommunikasie met Ouers en Burgers	• Ouers • Leerders • Algemene publiek • Joernaliste	**Mediaskakeling:** a) 70 mediaverklarings oor belangrike aktiwiteite en ontwikkelings wat verband hou met strategiese doelwittte b) 55% positiewe mediadekking wat verband hou met belangrike strategiese doelwitte	**Mediaskakeling:** a) 70 mediaverklarings oor belangrike aktiwiteite en ontwikkelings wat verband hou met strategiese doelwittte b) 55% positiewe mediadekking wat verband hou met belangrike strategiese doelwitte	**Mediaskakeling:** a) 83 mediaverklarings oor belangrike aktiwiteite en ontwikkelings wat met strategiese doelwitte verband hou is uitgereik b) 43.3% positiewe mediadekking wat verband hou met belangrike strategiese doelwitte is behaal. Afwyking as gevolg van hoogs kompeterende media omgewing
		Bemarkingsveldtogte: a) 4 Groot veldtogte per jaar om strategiese doelwitte te ondersteun b) 6 miljoen impakte per veldtog	**Bemarkingsveldtogte:** a) 4 Groot veldtogte per jaar om strategiese doelwitte te ondersteun b) 6 miljoen impakte per veldtog	**Bemarkingsveldtogte:** a) Het 4 Groot veldtogte bedryf om strategiese doelwitte te ondersteun b) Aantal impakte behaal deur: i. Vroeë Inskrywingsveldtog: Radio – 8,075 miljoen (geskatte) impakte; Druk – 1,132 miljoen impakte; 21 605 plakkate en 189 600 pamflette versprei aan 1083 skole en 8 Distrikskantore
		c) 100% nakoming met handelsmerkvereistes	c) 100% nakoming met handelsmerkvereistes	ii. e-Leer - Digitale Bemarkingsveldtog: 9,572 miljoen impakte iii. iii. 54 000 boekies uitgedeel aan Graad 12 leerders ingeskryf by Sekondêre en Spesiale Skole iv. Wiskunde en taalveldtog: Radio 8,3 miljoen (geskatte) impakte c) 100% nakoming met handelsmerk- vereistes behaal

Hoofdiens	Begunstigdes	Huidige/Werklike diensstandaard	Gewenste diensstandaard	Werklike prestasie
		Aanlyn dienste:	**Aanlyn dienste:**	**Online services:**
		a) 1 miljoen besoeke aan webwerf	a) 1 miljoen besoeke aan webwerf	1 miljoen besoeke aan webwerf behaal
		b) E-portaal bekendgestel	b) Ontwikkelingswerk aan e-portaal	Ontwikkelingswerk aan e-portaal gaan steeds voort
		c) 95% tevrede besoekers (Terugvoer van Kliëntetevredenheidsopname)	c) 95% tevrede besoekers (Terugvoer van Kliëntetevredenheidsopname))	98% tevrede besoekers aan Instapsentrum en 88% vir die Inbelsentrum (Kliëntetevredenheidsopname)
		d) 100% nakoming met handelsmerkidentiteit	d) 100% nakoming met handelsmerkidentiteit	100% nakoming met handelsmerkidentiteit

Batho Pele reëlings met begunstigdes (Konsultasie, toegang ens.)

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasie
Verskaf Eksamenregistrasie en Navraagdiens aan Leerders **Raadpleging:** Kliënte word geraadpleeg deur	**Consultation:** Kliënte word geraadpleeg deur	**Raadpleging:** Kliënte word geraadpleeg deur:
a) Assessering-Koördineerdersforum	a) Asseserings-Koördineerdersforum	a) Assesserings-Koördineerdersforum: AK forums is een maal per kwartaal gehou (4 in totaal vir 2016/17) en was aangebied deur die Direktoraat: Assesseringsbestuur. Bywoning deur die Distriks-Assesseringskoördineerders en -Kurrikulumverteenwoordigers was uitstekend.
b) Eksamen-Koördineerdersforum	b) Eksamen-Koördineerdersforum	b) Eksamen-Koördineerdersforum: Twee Eksamen-Koördineerdersforum vergaderings is gehou gedurende 2016/17 – die aantal vergaderings is verminder aangesien 6 uit 8 Distriks-Assesseringskoördineerders ook die Eksamenverteenwoordiger was; gevolglik is die Eksamen- en Assesseringsforums saam aangebied vir 2 uit die 4 sessies.
c) Distriksdirekteure	c) Distriksdirekteure	c) Distriksdirekteure: Distriksdirekteure het SD Distrikskomponent by Hoofkantoor, TOPCO, EXCO of Breë Bestuur (BB) kwartaallikse platform met alle SMS lede gebruik om raadpleging te doen.
d) Skoolhoofde Forum	d) Skoolhoofde Forum	d) Skoolhoofde Forum: 'n Eksamenverteenwoordiger het 2 Skoolhoofde Forums bygewoon vir 2016/17 om antwoorde te verskaf vir eksamen-verwante kwessies.
	e) Voorstellebus by Instapsentrum	e) Voorstellebus by die Instapsentrum: Gemiddeld 90 – 120 insette word per maand via die voostellebus ontvang. Dit sluit komplimente, klagtes en voorstelle in. f) Die Instapsentrum ontvang komplimente vir die doetreffende, vinnige diens en behulpsame beamptes. Klagtes sluit in: beknopte ruimte, gebrek aan sitplek en lugverkoeling. Daar is gereelde verwysings na die verskil tussen die MH Dienssentrum en die Eksamen Instapsentrum, veral met betrekking tot ruimte en meublement. g) Verkeie interne vergaderings is gehou met Direktoraat: Infrastruktuur om oplossings te probeer vind vir kwessies soos 'n meer geskikte spasie en korttermyn verbeterings soos lugverkoeling. 'n Voorstel vir die herstrukturering van die huidige ruimte is hangende.

Huidige/werklike reëeling	Gewenste reëling	Werklike prestasie
Toegang: Die diens is toeganklik: a) By die Hoofkantoor, Grand Central Towers, 5de vloer (weeksdae van 07:30 – 16:00) b) Deur middel van die Instapsentrum, 2de vloer, Grand Central Towers (weeksdae van 07:30 – 16:00). Gedurende spitstye in Januarie word die diens verleng tot 17:00 c) Deur middel van die skakelbord (021 4672300): 5de vloer, Grand Central Towers (weeksdae van 07:30 – 16:00) d) Aanlyn – Aanlyn aansoeke vir: i. Registrasie (SS eksamen)	**Toegang:** Die diens is toeganklik-: a) By die Hoofkantoor, Grand Central Towers, 5de vloer (weeksdae van 07:30 – 16:00) b) Deur middel van die Instapsentrum: 2de vloer, Grand Central Towers (weeksdae van 07:30 – 1600). Gedurende spitstye in Januarie word die diens verleng tot 17:00: c) Deur middel van die skakelbord (021 4672300): 5de vloer, Grand Central Towers (weeksdae van 07:30 – 16:00) d) Aanlyn – Aanlyn aansoeke vir: i. Duplikaat Matrieksertifikate ii. Duplikaat Onderwyskwalifikasies e) Deur die Instapsentrum by Metro Onderwys Distrikskantore – adres op WKOD webtuiste (weekdae 07:30 – 16:00)	**Toegang:** Die diens is toeganklik: a) By die Hoofkantoor, Grand Central Towers, 5de vloer (weeksdae van 07:30 – 16:00) Loodsprojek: Kliënte kon toegang kry tot eksamendienste by 3 Metro distrikte, nl Oos, Noord en Suid Distrikskantore. In 2017 sal hierdie diens ook beskikbaar gemaak word by die Sentrale Distrikskantoor. b) b) Deur middel van die Instapsentrum, 2de vloer, Grand Central Towers (weeksdae van 07:30 – 16:00). Gedurende spitstye in Januarie word die diens verleng tot 17:00 c) c) Deur middel van die Skakelbord (021 4672300): 5de vloer, Grand Central Towers (weeksdae van 07:30 – 16:00) d) Aanlyn – aanlyn aansoek vir: i. Duplikaat Matrieksertifikate ii. Duplikaat Onderwyskwalifikasies iii. Registrasie vir die SS(a) eksamens Aansoekvorms is beskikbaar op die WKOD webtuiste and kan geskandeer en per e-pos ingedien word. 'n Volle aanlynaansoek-proses sal slegs teen 2018 beskikbaar wees. e) Deur die Instapsentrum by Metro Onderwys Distrikskantore – adresse op WKOD webtuiste (weekdae 07:30 – 16:00) – slegs in 3 distrikte:

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
Die toeganklikheid van dienste word ook verbeter deur: a) Padvinder- en aanwysingsborde is aangebring/sigbaar in 3 amptelike tale van die Provinsie b) Rolstoeltoegang by alle fisiese adresse c) Hysbakvloernommers beskikbaar in braille d) Verlengde werksure (gedurende eksamenregistrasie- en uitslaetye)	Die toeganklikheid van dienste word ook verbeter deur: a) Padvinder- en aanwysingsborde is aangebring/ sigbaar in 3 amptelike tale van die Provinsie b) Rolstoeltoegang by alle fisiese adresse c) Hysbakvloernommers beskikbaar in braille d) Verlengde werksure (gedurende eksamenregistrasie- en uitslaetye	Die toeganklikheid van dienste word ook verbeter deur: a) Padvinder- en aanwysingsborde is aangebring/sigbaar in drie amptelike tale van die Provinsie b) Hierdie is 'n voortdurende diens wat aandag sal ontvang in 2017 c) Rolstoeltoegang by alle fisiese adresse. d) Gestremdes se toegang bly 'n uitdaging, veral met die Instapsentrum wat op die 2de vloer geleë is e) Hysbakvloernommers is beskikbaar in braille f) Verlengde werksure (gedurende eksamenregistrasie- en uitslaetye)
Hoflikheid a) Hoflikheid word gemeet en beoordeel aan: i. Skriftelike terugvoer ((Kontak- en Instapsentrums) ii. Aanlyn (webtuiste) terugvoer meganismes iii. Telefoonklagtes ingedien by bestuurders iv. Ondersoeke gebaseer op openbare klagtes deur Direktoraat:Werknemersverhoudings v. Ondersoeke deur Forensiese Oudit i. Kliëntetevredenheidsopname	**Hoflikheid:** a) Hoflikheid word gemeet en beoordeel aan: i. Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) ii. Aanlyn (webtuiste) terugvoer meganismes iii. Telefoonklagtes ingedien by bestuurders iv. Ondersoeke gebaseer op openbare klagtes deur Direktoraat:Werknemersverhoudings v. Ondersoeke deur Forensiese Oudit vi. Kliëntetevredenheidsopname	**Hoflikheid:** a) Hoflikheid word gemeet en besoordeel aan: i. Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) ii. E-pos korrespondensie is deur eksamen-generiese e-pos rekeninge hanteer. Pos, e-pos en massa sms'e aan kliënte en belanghebbendes. Hierdie media is gebruik om kliënte in kennis te stel oor pos en ander strategiese dokumentasie iii. Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes – aan die WKR en "Kontak WKOD" skakels iv. Alle telefoniese klagtes aangemeld by bestuurders is vriendskaplik opgelos v. Ondersoeke gebaseer op klagtes van publiek deur Direktoraat: Werknemersverhoudinge is bestuur vi. Ondersoeke deur Forensiese Oudit is bestuur

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
	b) Kliëntesorgopleiding word eenmaal per boekjaar aan amptenare gegee	vii. Die 2016 Kliëntetevredenheidsverslag toon volgehoue verbetering van 91%, 94% and 96%vir die jare 2014, 2015 en 2016 respektiewelik met verwysing na Bevredigend tot Uitstekend graderings in antwoord op die vraag oor "Instapsentrums, Korporatiewe en Eksamenaangeleenthede" b) Informele indiensopleiding word aan alle Instapsentrum personeel aangebied op 'n maandelikse basis. Formele opleiding sal vir 2017 geprioritiseer word
Oopheid en deursigtigheid: Oopheid en deursigtigheid is verder bereik deur: a) Die publikasie/verspreiding van die: i. Departement se Jaarlikse Verslag aan Burgers ii. Dienstoegang boekie iii. Dienshandves iv. Diensstandaardbylae b) Plaaslike media vir die publikasie van uittreksels uit die Departement se Jaarverslag en ander strategiese dokumentasie c) Personeel naamplaatjies d) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) e) Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes	**Oopheid en deursigtigheid:** Oopheid en deursigtigheid is verder bereik deur: a) Die publikasie/verspreiding van die: i. Departement se Jaarlikse Verslag aan Burgers ii. Dienstoegang boekie iii. Dienshandves iv. Diensstandaardbylae b) Plaaslike media vir die publikasie van uittreksels uit die Departement se Jaarverslag en ander strategiese dokumentasie c) Personeel naamplaatjies d) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) e) Aanlyn(webtuiste) terugvoermeganismes f) Voorstelbusse in Kontak- en Instapsentrums	**Oopheid en deursigtigheid:** Oopheid en deursigtigheid is verder bereik deur: a) Die publikasie/verspreiding van die: i. Departement se Jaarlikse Verslag aan Burgers ii. Dienstoegang boekie iii. Dienshandves iv. Diensstandaardbylae Hierdie dokumente is in al drie amptelike tale van die provinsie gepubliseer en is beskikbaar op die WKR se webtuiste en op formele versoek b) Plaaslike media vir die publikasie van uittreksels uit die Departement se Jaarverslag en ander strategiese dokumentasie c) Alle personeel wat met kliënte werk moet hulle naamplaatjies dra d) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) e) Aanlyn(webtuiste) terugvoermeganismes f) Voorstelbusse in Kontak- en Instapsentrums

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
Waarde vir geld: a) Die koste daaraan verbonde om matrieksertifikate, opvoedkundige kwalifikasies, ens, te vervang word tot 'n minimum beperk b) Koste vir bevestiging van uitslae: R34 c) Koste vir gekombineerde sertifikate: R80 d) Koste vir duplikaatkopieë van sertifikate: R80 e) Koste vir duplikaat Onderwysdiplomas: R80 f) Koste van aansoek vir hermerk: R86 g) Koste van aansoek vir hernasien : R19 h) Koste van aansoek om 'n skrif te besigtig: R172 Koste hierbo aangedui is nasionale tariewe wat jaarliks hersien word	**Waarde vir geld:** a) Die koste daaraan verbonde om matrieksertifikate, opvoedkundige kwalifikasies, ens, te vervang word tot 'n minimum beperk b) Koste vir bevestiging van uitslae: R37 c) Koste vir gekombineerde sertifikate: R88 d) Koste vir duplikaatkopieë van sertifikate: R88 e) Koste vir duplikaat Onderwysdiplomas: R88 f) Koste van aansoek vir hermerk: R92 g) Koste van aansoek vir hernasien : R21 h) Koste van aansoek om 'n skrif te besigtig: R180 Koste hierbo aangedui is nasionale tariewe wat jaarliks hersien word	**Waarde vir geld:** a) Die koste daaraan verbonde om matrieksertifikate, opvoedkundige kwalifikasies, ens, te vervang word tot 'n minimum beperk b) Koste vir bevestiging van uitslae: R37 c) Koste vir gekombineerde sertifikate: R88 d) Koste vir duplikaatkopieë van sertifikate: R88 e) Koste vir duplikaat Onderwysdiplomas: R88 f) Koste van aansoek vir hermerk: R92 g) Koste van aansoek vir hernasien : R21 h) Koste van aansoek om 'n skrif te besigtig: R180 Koste hierbo aangedui is nasionale tariewe wat jaarliks hersien word
Verbeter Kommunikasie met Ouers en Landsburgers Kliënte word geraadpleeg deur: a) Kliëntetevredenheidopnames b) Aanlyn terugvoermeganisme c) Ontleding van voorstelbusse in Kliëntedienste d) Ontledings van besoeke aan webtuiste	**Raadpleging:** Kliënte word geraadpleeg deur: a) Kliëntetevredenheidopnames b) Aanlyn terugvoermeganisme c) Ontleding van voorstelbusse in Kliëntedienste d) Ontledings van besoeke aan webtuiste	**Raadpleging:** Kliënte word geraadpleeg deur: a) Kliëntetevredenheidopnames Vir die 2016 Kliëntetevredenheidopname is 3 131 respondente opgeneem. 'n Formele verslag is opgestel en is gedeel met belanghebbendes, nie beperk tot alle skole, Werknemer vakbonde, Skoolhoofde Forum, WKOD bestuur en personeel b) Aanlyn terugvoermeganisme c) Ontleding van voorstelbusse in Kliëntedienste- ontleding verskaf inligting wat voortgesette verbetering in dienslewering moontlik maak d) Ontledings van besoeke aan webtuiste- Die ontleding toon watter afdelings van die webtuiste die gewildste is. Die ontleding het geen probleme uitgewys nie. Ons gaan voort om hierdie afdelings in stand te hou soos nodig
e) Ontleding van mediapublikasies	f) Ontleding van mediapublikasies	e) Ontleding van mediapublikasies– ons monitor dekking van onderwys in die Wes-Kaap op 'n daaglikse basis en reageer toepaslik op kwessies

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
Toegang: Die diens is toeganklik-: a) By WKOD Hoofkantoor, 2de Vloer, Grand Central Towers, Laer Parlementstraat, Privaatsak X9114, Kaapstad 8000 i. Bedryfsure: Maan- Vry, 07:30 – 16:00 Verlengde ure vir Kliëntedienste 07:00 – 17:00 b) WKOD webtuiste https://wcedonline.westerncape.gov.za 24/7 in bedryf c) 8 X Distrikskantore (Verwys na Dienshandves: Toeganglys op Webtuiste) d) Deur 49 Kringspanne wat alle skole bedien Verwys na Dienstoeganglys op Webtuiste) e) 1 521 Openbare en 253 Privaatskole (gelys op WKOD webtuiste)	**Toegang:** Die diens is toeganklik-: a) By WKOD Hoofkantoor, 2de Vloer, Grand Central Towers, Laer Parlementstraat, Privaatsak X9114, Kaapstad 8000 i. Bedryfsure: Maan- Vry, 07:30 – 16:00 Verlengde ure vir Kliëntedienste 07:00 – 17:00 b) WKOD webtuiste https://wcedonline.westerncape.gov.za 24/7 in bedryf c) 8 X Distrikskantore (Verwys na Dienshandves: Toeganglys op Webtuiste) d) Deur 54 Kringspanne wat alle skole bedien Verwys na Dienstoeganglys op Webtuiste) e) 1 521 Openbare en 253 Privaatskole (gelys op WKOD webtuiste) f) Veel-kanaal Kliëntediens interaksie (Bykomstig tot webtuiste, WKOD Onderwysportaal http://wcedeportal.co.za/)	**Toegang:** Die diens is toeganklik-: a) By WKOD Hoofkantoor, 2de Vloer, Grand Central Towers, Laer Parlementstraat, Privaatsak X9114, Kaapstad 8000 i. Bedryfsure: Maan- Vry, 07:30 – 16:00 ii. Verlengde ure vir Kliëntedienste 07:00 – 17:00 b) WKOD webtuiste https://wcedonline.westerncape.gov.za 24/7 in bedryf c) 8 X Distrikskantore (Verwys na Dienshandves: Toeganglys op Webtuiste) d) Deur 54 Kringspanne wat alle skole bedien Verwys na Dienstoeganglys op Webtuiste) e) 1 521 Openbare en 253 Privaatskole (gelys op WKOD webtuiste) f) Veel-kanaal Kliëntediens interaksie (Bykomstig tot webtuiste, WKOD Onderwysportaal http://wcedeportal.co.za/)
Hoflikheid: a) Hoflikheid word gerapporteer en gemeet deur: i. Bestuur ii. Hoof: Kommunikasie iii. Klagtesentrum	**Hoflikheid:** a) Hoflikheid word gerapporteer en gemeet deur: i. Skriftelike korrespondensie aan Bestuur ii. Hoof: Kommunikasie iii. Klagtesentrum	**Hoflikheid:** a) Hoflikheid word gerapporteer en gemeet deur: i. Skriftelike korrespondensie aan Bestuur ii. Hoof: Kommunikasie iii. Klagtesentrum
iv. Kliëntetevredenheidopnames	iv. Kliëntetevredenheidopnames b) Die gedrag van amptenare word gemeet/gemonitor teen die- i. Gedragskode ii. Professionele standaard/sakereëls van die departement	iv. Kliëntetevredenheidopnames: Die 2016 Kliëntetevredenheidverslag het aangetoon dat 86%, 75% en 97% kliëntetevredenheid gedokumenteer is met verwysing na telefoon, geskrewe kommunikasie en die webtuiste b) Die gedrag van amptenare word gemeet/gemonitor teen die- i. Gedragskode ii. Professionele standaard/sakereëls van die departement

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
Huidige/werklike reëlings	**Gewenste reëlings**	**Werklike prestasies**
Oopheid en deursigtigheid: Die volgende meganismes is in plek: a) Skriftelike terugvoer van amptenare, Kontaksentrum agente b) Probleembestuurstelsel rekords Oopheid en deursigtigheid word verder bereik deur: c) Die publlikasie/verspreiding (in 3 amptelike tale van die Provinsie en verkrygbaar van die Kliëntedienssentrum en die departementele webtuiste) van die: i. Departement se Jaarlikse Verslag vir Landsburgers ii. Dienstoegang boekie iii. Dienshandves iv. Diensstandaardbylae	**Oopheid en deursigtigheid:** Die volgende meganismes is in plek: a) Skriftelike terugvoer van amptenare, Kontaksentrum agente b) Probleembestuurstelsel rekords Oopheid en deursigtigheid word verder bereik deur: c) Die publlikasie/verspreiding (in 3 amptelike tale van die Provinsie en verkrygbaar van die Kliëntedienssentrum en die departementele webtuiste) van die: i. Departement se Jaarlikse Verslag vir Landsburgers ii. Dienstoegang boekie iii. Dienshandves iv. Diensstandaardbylae	**Oopheid en deursigtigheid:** Die volgende meganismes is in plek: a) Skriftelike terugvoer van amptenare, Kontaksentrum agente b) Probleembestuurstelsel rekords Oopheid en deursigtigheid word verder bereik deur: c) Die publlikasie/verspreiding (in 3 amptelike tale van die Provinsie en verkrygbaar van die Kliëntedienssentrum en die departementele webtuiste) van die: i. Departement se Jaarlikse Verslag vir Landsburgers ii. Dienstoegang boekie iii. Dienshandves iv. Diensstandaardbylae
Waarde vir Geld: a) Tegnologie verbeter doeltreffendheid b) Kommunikasiebegroting as proporsie van totale WKOD begroting/strategiese belang van kommunikasie c) Kliënte ontvang nuttige en bruikbare inligting gratis d) Kliënte ontvang gratis bystand met die oplossing van navrae/klagtes	**Waarde vir Geld:** a) Tegnologie verbeter doeltreffendheid b) Kommunikasiebegroting as proporsie van totale WKOD begroting/strategiese belang van kommunikasie c) Kliënte ontvang nuttige en bruikbare inligting gratis d) Kliënte ontvang gratis bystand met die oplossing van navrae/klagtes	**Waarde vir Geld:** a) Tegnologie verbeter doeltreffendheid b) Kommunikasiebegroting as proporsie van totale WKOD begroting/strategiese belang van kommunikasie c) Kliënte ontvang nuttige en bruikbare inligting gratis d) Kliënte ontvang gratis bystand met die oplossing van navrae/klagtes

Diensleweringhulpmiddel:

Huidige/werklike inligtingshulpmiddels	Gewenste inligtingshulpmiddels	Werklike prestasies
Verskaf Eksamenregistrasie en Navraediens aan Leerders		
Inligting word gekommunikeer deur:	Inligting word gekommunikeer deur:	Inligting word gekommunikeer deur:
a) Pos, e-pos en grootmaat sms'e aan kliënte en belanghebbendes	a) Pos, e-pos en grootmaat sms'e aan kliënte en belanghebbendes	a) Pos, e-pos en grootmaat sms'e aan kliënte en belanghebbendes Hierdie media is gebruik om kliënte in kennis te stel aangaande die pos van toelatingsbriewe en vrystelling van uitslae
Platforms vir Belanghebbendes:	Platforms vir Belanghebbendes:	Platforms vir Belanghebbendes:
b) Eksamen-Koördineerders en Assesserings-Koördineerders forums	b) Eksamen-Koördineerders en Assesserings-Koördineerders forums	b) Eksamen-Koördineerders en Assesserings-Koördineerders forums is doeltreffend gebuik om belanghebbendes ingelig te hou oor veranderinge in beleid en prosedures en om hulle insette te verkryr
c) Omsendbriewe en kennisgewings deur skole	c) Omsendbriewe en kennisgewings deur skole	c) 11 Eksamen- en Administrasieverwante omsendbriewe is roetinegewys aan skole gestuur om tydsraamwerke en prosedures in verband met eksamenprosesse aan te dui
d) Media-inligtingsessies	d) Media-inligtingsessies	d) Mediaverklarings ten opsigte van NSS en ander uitslae is genoegsaam gebruik Toeganklik by: https://wcedonline.westerncape.gov.za/comms/press/2017/index press.html
e) Spesiale geleenthede deur middel van Mediaveldtogde	e) Spesiale geleenthede deur middel van Mediaveldtogde	e) Die NSS Nasionale en Provinsiale toekenningseremonies het omvattende publisiteit ontvang
f) Verslae	f) Verslae	f) Omvattende verslae oor eksamenverwante ontleding is gegenereer vir verskillende gebruikers
g) Publikasies	g) Publikasies	g) NSS uitslae spesifieke publikasies is vrygestel
h) Brosjures	h) Brosjures	h) Brosjures vir 2017 voorspraak is ontwikkel-beskikbaar op die WKOD webtuiste en die Instapsentrum
i) Pamflette	i) Pamflette	i) Pamflette beskikbaar by die Instapsentrum

Huidige/werklike inligtingshulpmiddels	Gewenste inligtingshulpmiddels	Werklike prestasies
j) WKOD webtuiste k) Elektroniese kennisgewingborde by Hoofkantoor l) Reklameborde en advertensies op openbare vervoer m) Personeelnuusbriewe en WKOD Nuus oor skoolaangeleenthede n) Formele versoek vir Toegang tot Inligting (PAIA)	j) WKOD webtuiste k) Elektroniese kennisgewingborde by Hoofkantoor l) Reklameborde en advertensies op openbare vervoer m) Personeelnuusbriewe en WKOD Nuus oor skoolaangeleenthede n) Formele versoek vir Toegang tot Inligting (PAIA)	j) WKOD webtuiste https://wcedonline.westerncape.gov.za k) Elektroniese kennisgewingborde by hoofkantoor is gebruik om WKOD prestasies te deel maar ook onaktief tydens tye van instandhouding l) Reklameborde en advertensies op openbare vervoer – nog nie gebruik vir eksamenverwante inligting nie m) Personeelnuusbriewe en WKOD Nuus oor skoolaangeleenthede n) Formele versoek vir Toegang tot Inligting (PAIA)is goed gekommunikeer en toeganklik op die WKOD webtuiste
Verbeter kommunikasie met ouers en landsburgers Inligting word gekommunikeer deur: a) Webdienste b) Kontaksentrum c) Direkte kontak deur telefoon, faks en e-pos d) Sosiale media e) Publikasies f) Jaarverslae g) Een-tot-een vergaderings h) Mediaverslae i) Kwartaallikse vergaderings j) Departement se Dienshandves k) Omsendbriewe	Inligting word gekommunikeer deur: a) Webdienste b) Kontaksentrum c) Direkte kontak deur telefoon, faks en e-pos d) Sosiale media e) Publikasies f) Jaarverslae g) Een-tot-een vergaderings h) Mediaverslae i) Kwartaallikse vergaderings j) Departement se Dienshandves k) Omsendbriewe	Inligting word gekommunikeer deur: a) Webdienste b) Kontaksentrum c) Direkte kontak deur telefoon, faks en e-pos d) Sosiale media e) Publikasies f) Jaarverslae g) Een-tot-een vergaderings h) Mediaverslae i) Kwartaallikse vergaderings j) Departement se Dienshandves k) Omsendbriewe

Klagtemeganisme

Huidige/werklike klagtemeganisme	Gewenste klagtemeganisme	Werklike prestasie
Verskaf Eksamenregistrasie en Navraediens aan Leerders		
Klagtes/Voorstelle/Komplimente/Navrae word geregistreer en gemonitor deur: -	Klagtes/Voorstelle/Komplimente/Navrae word geregistreer en gemonitor deur: -	Klagtes/Voorstelle/Komplimente/Navrae word geregistreer en gemonitor deur: -
a) 'n Elektroniese/skriftelike databasis/registerstelsel	a) 'n Elektroniese/skriftelike databasis/registerstelsel	a) 'n Elektroniese/skriftelike databasis/registerstelsel is gebruik. Kommentaar en komplimente is saamgevoeg in 'n MS-WORD dokument en elektronies geberg vir hersieningsdoeleindes
b) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums)	b) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums)	b) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) is voorsien wanneer eksamenamptenare nie dadelik vriendskaplike oplossings kon verskaf nie
c) Versoek vir hernasien van vakke/matriekuitslae	c) Versoek vir hernasien van vakke/matriekuitslae	c) Versoeke vir hernasien van vakke/matriekuitslae is bestuur deur e-pos aansoeke en deur die Eksamen Instapsentrum Die Nasionale Departement van Onderwys sal 'n webgebaseerde aansoekfunksie bekendstel in 2017 vir kliënte om aanlyn aansoek te doen vir hermerk en hernasien
d) Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes	d) Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes	d) Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes is gebruik en geëskaleer na die toepaslike verantwoordelike amptenare
e) Formele klagtes ingedien by senior bestuurders, HvD of LUR vir Onderwys	e) Formele klagtes ingedien by senior bestuurders, HvD of LUR vir Onderwys	e) Formele klagtes ingedien by senior bestuurders, HvD of LUR vir Onderwys is gekanaliseer na verantwoordelike bestuurders vir oplossing/terugvoer 'n Beduidende aantal navrae is ontvang deur e-pos, van die WKOD Media of die Kantoor van die LUR. Hierdie navrae is spoedig en vriendskaplik gehanteer
f) Appèlprosedures kragtens PAJA en ander wetgewing	f) Appèlprosedures kragtens PAJA en ander wetgewing	f) Appèlprosedures kragtens PAJA en ander wetgewing

Huidige/werklike klagtemeganisme	Gewenste klagtemeganisme	Werklike prestasies
Verbeter kommunikasie met Ouers en Landsburgers Regstelling word aangebied deur reaksie aan die volgende kanale: a) Kontaksentrum b) Foon, faks en e-pos c) Sosiale media d) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) e) Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes f) Indien van formele klagtes aan senior bestuurders, HvD of LUR vir Onderwys g) Appèlprosedures kragtens PAJA en ander wetgewing	Regstelling word aangebied deur reaksie aan die volgende kanale: a) Kontaksentrum b) Foon, faks en e-pos c) Sosiale media d) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) e) Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes f) Indien van formele klagtes aan senior bestuurders, HvD of LUR vir Onderwys g) Appèlprosedures kragtens PAJA en ander wetgewing	Regstelling is aangebied deur reaksie aan die volgende kanale: a) Kontaksentrum b) Foon, faks en e-pos c) Sosiale media d) Skriftelike terugvoer (Kontak- en Instapsentrums) e) Aanlyn (webtuiste) terugvoermeganismes f) Indien van formele klagtes aan senior bestuurders, HvD of LUR vir Onderwys g) Appèlprosedures kragtens PAJA en ander wetgewing

2.3 Organisatoriese omgewing

Die WKOD bestaan uit die provinsiale ministerie van onderwys, die provinsiale hoofkantoor, distrikskantore en onderwyssinstellings, insluitende gewone en spesiale openbare skole en VKO terreine.

Daar is vier takke in die WKOD, elkeen met 'n Adjunkdirekteur-Generaal aan die hoof. Die takke is Onderwysbeplanning; Kurrikulum en Assesseringsbestuur; Institusionele Ontwikkeling en Koördinasie en Finansies. Die Hoofdirektoraat vir Mensebestuur rapporteer aan die Departementshoof, asook die Direktoraat vir Kommunikasie.

Die Departement poog om 'n reaktiewe en doeltreffende organisatoriese kultuur te skep en sy sakeprosesse en -stelsels te verbeter. Die hoofkantoor en agt distrikskantore van die WKOD is gestruktureer en ontwerp om 'n spoedige en deskundige responsdiens en ondersteuning aan skole en onderwysers te voorsien.

Wat die organisasie betref, beoog die departement om die volgende te voorsien:

- amptenare wat omgee en wat ingelig en georganiseerd is om skole, onderwysers en leerders te ondersteun
- onderwysers wat teenwoordig en voorbereid is en tekste gebruik
- befondsing wat aangewend word om sukses te maksimeer en geteikende armoedeverligting te verseker
- Voldoende en veilige skole te verseker
- 'n bevorderlike omgewing vir vennote in onderwys te skep om tot gehalte-onderwys by te dra: onderwysvakbonde, skoolbeheerliggame, die privaatsektor, nieregeringsorganisasies, onafhanklike skole, hoër onderwysinstellinge en BVOO kolleges.

Veranderinge in die oorsigjaar

Die WKOD het ten doel om enige potensiële negatiewe impak van verandering aan bestuurstrukture te versag deur die tydige advertering en vulling van poste.

Die grootste verandering was die aanstelling van 'n nuwe Superintendent-Generaal, Brian Schreuder. Hy het Penny Vinjevold, wat sewe jaar lank die pos beklee het, opgevolg. Sy aanstelling was van krag vanaf 1 Desember 2016.

Die tweede belangrike area van verandering was in die Distrikte, waar daar 'n nuwe Adjunk Direkteur-Generaal was vanaf 1 April 2016 en 'n nuwe Hoofdirekteur en twee nuwe Direkteure met die aanvang van 2017. Elkeen van hierdie vakatures is veroorsaak deur die aftrede van 'n voorganger.

Die bevordering van Mnr Schreuder het 'n vakature gelaat in die pos van ADG: Kurrikulum en Assessering. Nadat daardie pos gevul is het 'n vakature onstaan op Hoofdirekteur-vlak. Die Direkteur: AOO het die WKOD met bevordering verlaat met ingang van 1 April.

'n Nuwe Direkteur vir Diensvoordele het diens aanvaar vanaf Julie 2016.

Die Direktoraat Sakestrategie en Belanghebbendebestuur is herposisioneer van direkte rapportering aan die Superintendent-Generaal na rapportering aan die Hoofdirekteur: Sake-intelligensiebestuur met ingang van 1 Augustus 2016.

WKOD aktiwiteite – omvang en skaal

Leerders	
Leerders in openbare gewone skole Graad 1 - 12 inklusief	999 914
Leerders in Graad R in openbare gewone skole	65 231
Leerders in Graad R in onafhanklike skole (VKO)	14 153
Leerders in openbare spesiale behoefte-skole	18 854
Leerders in onafhanklike skole Graad 1 - 12	49 879
Totaal	**1 148 031**
Instellings	
Openbare gewone skole	1 449
Openbare spesiale behoefte-skole	72
Distrikskantore	8

Huidige instellings (Alle openbare gewone skole) (31 Maart 2017)
Inskrywingsbron 2016: Jaarlikse opname in skole voor-Graad R tot matriek;
Opvoeders: PERSAL: 2016

Die agt onderwysdistrikte is in 64 kringe verdeel, wat regstreekse ondersteuning aan skole bied. ‘n Verskeidenheid professionele persone, insluitend kringbestuurders, vakadviseurs en spesiale onderwysspesialiste (sielkundiges, maatskaplike werkers, leerondersteuningsadviseurs) bied ondersteuning aan skole vanuit die distrikskantore.

Die huidige verspreiding van skole word hieronder aangetoon

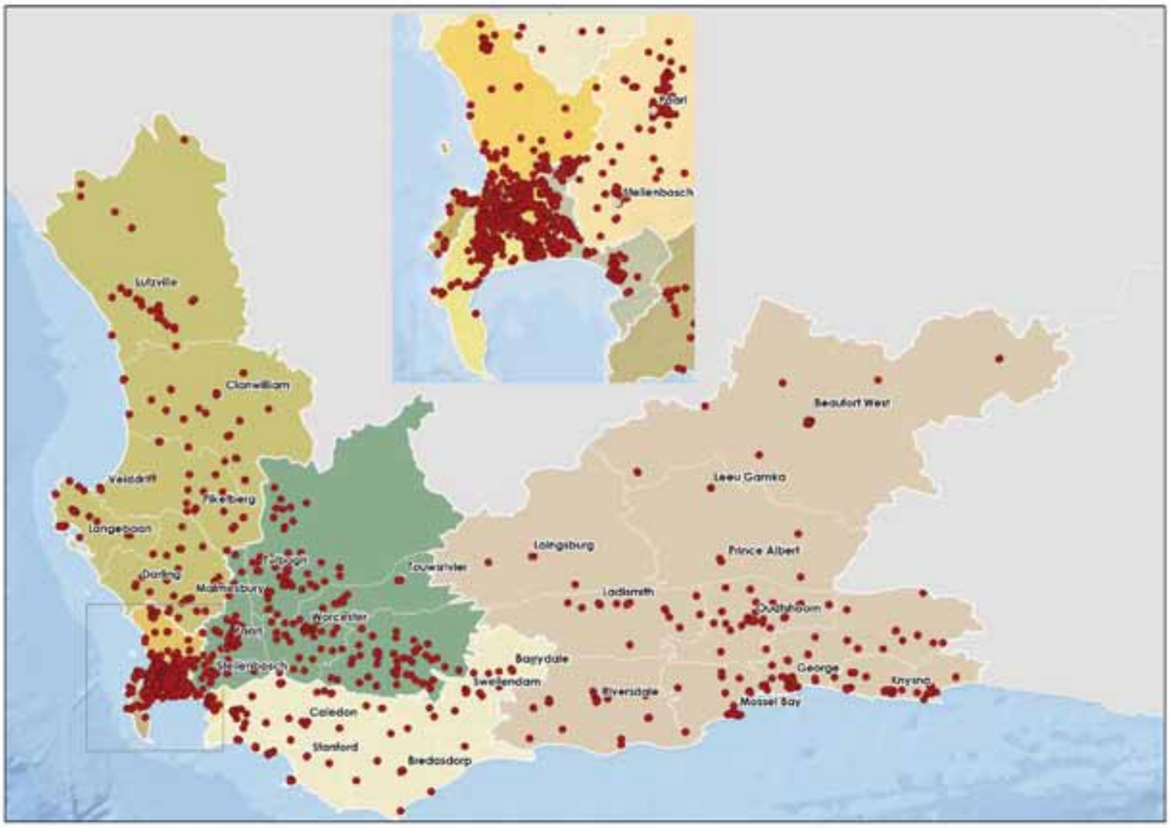

		KRINGE										
Distrik		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**Totaal**
Kaapse Wynland	Skole	24	20	26	25	22	22	20	22	38	52	271
	Leerders	13 398	16 621	15 165	6 111	18 193	15 040	11 197	16 072	12419	17615	141 831
Eden en Sentraal Karoo	Skole	31	24	23	24	25	27	29	27			210
	Leerders	11 745	16 401	16 019	18 923	10 054	12 289	14 333	17580			117 344
Metro-Sentraal	Skoles	21	21	19	19	22	20	20	19	20	20	201
	Leerders	12 585	10 450	11 175	10 551	14 755	13 038	13046	14478	13529	13092	126 699
Metro- Oos	Skole	17	18	20	20	19	20	18	19	20		171
	Leerders	19 112	19 527	19 277	20 771	19 985	19 906	16795	20925	20797		177 095
Metro-Noord	Skole	18	18	19	18	18	17	19	22	20	19	188
	Leerders	16 042	12 969	11 945	20 723	18 582	15 071	16 401	16307	17624	17293	162 957
Metro-Suid	Skole	22	22	23	22	20	22	22	23	22		198
	Leerders	19 925	20 095	18 905	19 048	19 699	18 118	19 878	18676	18455		172 799
Overberg	Skole	29	30	25								84
	Leerders	10 330	20 468	10 043								40 841
Weskus	Skole	25	25	23	24	29						126
	Leerders	14 918	9 445	18 091	7 647	10 247						60 348
Groottotaal	**Skole**	**187**	**178**	**178**	**152**	**155**	**128**	**128**	**132**	**120**	**91**	**1 449**
	Leerders	**118 055**	**125 976**	**120 620**	**103 774**	**111 515**	**93 462**	**91 650**	**104 038**	**82 824**	**48 000**	kkkkkkkk)

2.4 Belangrike beleidsontwikkeling en wetgewende veranderings

Die Minister van Basiese Onderwys, handelend volgens artikel 4(1) van die *Wet op die Gebruik van Amptelike Tale, 2012 (Wet 12 van 2012)*, het haar voorneme om 'n taalbeleid vir die Departement van Basiese Onderwys aan te neem in *Staatskennisgewing 325 in Staatskoerant Nr. 38679* gedateer 7 April 2015 gepubliseer en 'n beroep gedoen op skriftelike voorleggings deur belanghebbendes en belangstellende lede van die publiek. Die konsepbeleid sluit aspekte in soos die gebruik van amptelike tale deur die Departement van Basiese Onderwys, kapasiteitsbou, kommunikasie met lede van die publiek wie se voorkeurtaal nie een van die amptelike tale van die Republiek van Suid-Afrika is nie, kommunikasie met lede van die publiek wie se voorkeurtaal Suid-Afrikaanse Gebaretaal is en meganismes vir klagtes.

'n Beroep op skriftelike voorleggings deur belanghebbende liggame en lede van die publiek is op 5 Mei 2015 in *Staatskoerant Nr. 38763, Staatskennisgewing 395 van 2015*, deur die Minister van Basiese Onderwys gepubliseer, wat die voorneme bekendgemaak het om die *konsepbeleid van die Departement van Basiese Onderwys oor MIV, SOI's en TB* ingevolge artikel 3(4)(o) van die *Wet op Nasionale Onderwysbeleid, 1996 (Wet 27 van 1996)* goed te keur. Die konsepbeleid behels onder meer leidende beginsels en beleidstemas soos bemagtigende omgewing, voorkoming, behandeling, versorging, berading en ondersteuning, impak-versagting, werkplekkwessies en die bestuur van beleidsrespons met betrekking tot MIV, SOI's en TB.

'n Beroep op skriftelike voorleggings deur belanghebbende liggame en belangstellende lede van die publiek oor die *konsepwysigingsbeleid insake die afneem, administrasie en bestuur van die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen* is op 25 Mei 2015 in *Staatskoerant Nr. 38771, Staatskennisgewing 410*, deur die Minister van Basiese Onderwys gepubliseer. Die gepubliseerde konsepwysigings het wysigings aan die nasionale beleid oor die afneem, administrasie en bestuur van die assessering van die Senior Sertifikaat ingesluit, gepubliseer by wyse van *Staatskennisgewing Nr. 1081* in *Staatskoerant Nr. 26789* van 17 September 2004 en gewysig as *Staatskennisgewing Nr. 827* in *Staatskoerant Nr. 30267* van 7 September 2007; en *Staatskennisgewing Nr. 1151* in *Staatskoerant Nr. 31535* van 31 Oktober 2008.

Die Departement van Basiese Onderwys het 'n kennisgewing in die *Staatskoerant Nr. 38820* gedateer 25 Mei 2015, *Staatskennisgewing Nr. 435*, gepubliseer waarin goedkeuring verleen is om 'n beroep op skriftelike voorleggings deur belanghebbendes te doen oor die *konsepgewysigde regulasies vir die uitreiking van sertifikate deur die raad vir gehalteversekering van algemene en verdere onderwys en opleiding, ingevolge artikel 27 van die Wet op die Gehalteversekering van Algemene en Verdere Onderwys en Opleiding, 2001 (Wet 58 van 2001)*. Die konsepregulasies sal sekere artikels van die regulasies wysig by wyse van invoegings en weglatings wat die uitreiking van sertifikate deur die Raad vir Gehalteversekering van Algemene en Verdere Onderwys en Opleiding sal reguleer.

Die Minister van Basiese Onderwys het ingevolge artikel 3(4)*(l)* en 7 van die *Wet op Nasionale Onderwys, 1996 (Wet 27 van 1996)*, deur publikasie in *Staatskoerant Nr. 39006* gedateer 20 Julie 2015, *Staatskennisgewing Nr. 620,* 'n beroep gedoen vir skriftelike voorleggings deur belanghebbendes oor die *nasionale beleid oor die afneem, administrasie en bestuur van die jaarlikse nasionale assesserings (JNA)*. Hierdie beleidsdokument sal die grondslag vorm vir die Minister van Basiese Onderwys om die norme en standaarde te bepaal, asook die prosesse en prosedures vir die afneem, administrasie en bestuur van die jaarlikse nasionale assessering (JNA), wat deel vorm van leerderprestasie soos bepaal in artikel 6A(2) van die *Suid-Afrikaanse*

Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996). Hierdie beleid sal dus vir alle openbare en onafhanklike skole geld.

Die Minister van Basiese Onderwys het ingevolge die *Wet op Nasionale Onderwys, 1996 (Wet 27 van 1996)* en die *Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996)* 'n beroep op skriftelike voorleggings van belanghebbende liggame en lede van die publiek oor die *konsepregulasies insake minimum eenvormige norme en standaarde vir provinsiale institute vir onderwyserontwikkeling en distriksentrums vir onderwyserontwikkeling in Suid-Afrika* in *Staatskoerant Nr. 39038, Staatskennisgewing Nr. 657*, gedateer 31 Julie 2015 gepubliseer. Die doel van die konsepregulasies is om 'n regulatoriese raamwerk te voorsien om sekere van die belangrikste kwessies rakende die rolle van institute en sentrums waarna daar in die dokumente verwys word, aan te spreek, met 'n spesifieke fokus op infrastruktuur en toerusting, personeelvoorsiening, korporatiewe beheer en bestuur en befondsing.

Kennisgewing 482, gepubliseer in *Staatskoerant Nr. 38822* van 29 Mei 2015, verklaar die voorneme van die Minister van Openbare Werke om die *regulasies vir boubedryfontwikkeling* gepubliseer in *Staatskennisgewing 692, Staatskoerant 26427* gedateer 9 Junie 2004, te wysig.

Die Minister van Basiese Onderwys het op 25 Mei 2015 'n beroep op kommentaar oor die *konsep- nasionale beleid oor die afneem, administrasie en bestuur van die Senior Sertifikaateksamen* in *Staatskennisgewing 420* in *Staatskoerant Nr. 38810* gepubliseer. Hierdie konsepdokument maak onder meer voorsiening vir liggame wat betrokke is by die gehalteversekering van assessering, toegangsgelde en toegewings.

Die Minister van Basiese Onderwys het 'n versoek om kommentaar gerig oor die *bepaling van minimum uitkomste en standaarde en 'n nasionale proses en prosedures vir die assessering van leerderprestasie soos uiteengesit in die beleidsdokument, nasionale beleid met betrekking tot die program- en bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12 in Staatskoerant Nr. 39405*, gedateer 13 November 2015, soos gepubliseer in *Staatskennisgewing 605*. Dit dek wysigings aan vakke en tydstoekenning per vak.

Die *konsepwysigings aan die beleidsdokument, nasionale beleid met betrekking tot die program- en bevorderingsvereistes van die NKV Graad R-12, en die afneem, administrasie en bestuur van die Senior Sertifikaat-eksamen* is vir kommentaar in *Staatskoerant Nr. 39399, Staatskennisgewing 605*, gedateer 13 November 2015 gepubliseer. Dit sluit toevoegings tot die voorgeskrewe aantal amptelike tale en tydstoekenning per vak in.

Nuwe provinsiale wetgewende ingrypings

Die Wes-Kaap Onderwysdepartement is daartoe verbind om alle moontlike opsies te verken om toegang tot gehalte-onderwys te verbeter, veral in ons armste gemeenskappe. Die departement glo daarin om innoverend met skole en vennote in regering, die privaat sektor, die burgerlike samelewing en die skenkergemeenskap te werk om te verseker dat ons alle beskikbare hulpbronne gebruik om hierdie doelwit te bereik. Die departement implementer 'n wye verskeidenheid maatreëls om toegang tot gehalte-onderwys in arm gemeenskappe te verbeter. Die jongste voorbeeld is die *Beleid oor Samewerkende Skole Loodsprogram*, in vennootskap met onderwysskenkers en steunorganisasies, wat op 31 Augustus 2015 goedgekeur is.

'n 'Samewerkende Skool' is 'n nuwe tipe openbare skool wat bestuur word in 'n vennootskap tussen 'n niewinsgewende skoolondersteuningsorganisasie (die 'funksionerende vennoot') en die WKOD wat toesig sal hou oor prestasie, en die skool en die funksionerende vennoot as deel

van die openbare onderwysstelsel aanspreeklik sal hou. Die loodsprogram sal skoolleiers en funksionerende vennote in staat stel om toegang tot bykomende hulpbronne te verkry, en sal voorsiening maak vir meer buigsame bestuur om nuwe maniere te verken om die doeltreffendheid en effektiwiteit van onderrig te verbeter.

Skoolfunksionerende vennote sal deur middel van opleiding, bykomende hulpbronne, prestasiemonitering en gereelde terugvoer intensiewe ondersteuning aan onderwysers en skoolhoofde voorsien. Die oorkoepelende doel is om onderwysuitkomste vir leerders in hierdie skole te verbeter.

Die *Wes-Kaapse Wet op Provinsiale Skoolonderwys, 1997 (Wet 12 van 1997)* (die Wet) het op 16 Januarie 1998 in werking getree en die eerste wysiging daarvan is op 6 Desember 2010 goedgekeur. 'n Paar bepalings in die Wet het oortollig geraak en 'n paar het oorbodig geraak, aangesien dit nie ooreenstem met toepaslike wetgewende verwikkelinge in Suid- Afrika nie.

Die Wes-Kaapse Kabinet het op 24 Junie 2015 in beginsel goedkeuring verleen om konsepwetgewing op te stel om die Wes-Kaapse Wet op Provinsiale Skoolonderwys, 1997 (Wet 12 van 1997) te wysig. Die wysigings aan die Wes-Kaapse Provinsiale Wet op Skoolonderwys, 1997, het ten doel om 'n definisie te skrap en ander in te voeg en te vervang; om kruisverwysings na sekere statutêre bepalings te wysig; om verwysigings na volwasse onderwys te verwyder; om voorsiening te maak vir die sentrale verkryging van goedere en dienste wat verband hou met onderwys in die provinsie, na tersaaklike raadpleging; om die monitering en ondersteuning van kurrikulumlewering by openbare skole te reguleer; om die Wes-Kaapse *Onderwysraad* te magtig om raadgewende verslae te verskaf; om voorsiening te maak vir die instelling en funksies van 'n *Skole-Evalueringsowerheid*; om voorsiening te maak vir die skepping van *Samewerkende Skole* en *donateurbefondsde openbare skole*; om voorsiening te maak vir die skepping van ingrypingsfasiliteite waarna leerders verwys kan word in sekere omstandighede; om weg te doen met vereistes vir die verkryging van toestemming van die *Provinsiale Minister* vir Finansies ten opsigte van sekere ooreenkomste; om 'n bepaling te skrap wat die sluiting van deel van 'n *openbare skool* magtig; om verdere voorsiening te maak vir die *Provinsiale Minister* om regulasies uit te vaardig; vir die verdere regulering van die bevoegdheid van die *Provinsiale Minister* om sekere norme en standaarde en die pligte en prosedures vir die skepping en verkiesing van verteenwoordigende leerderrade te bepaal; om 'n verouderde bepaling te skrap in verband met die magte van 'n kinderhof; om sekere toetse te magtig in verband met die toelating van 'n leerder tot 'n *openbare skool vir leerders met spesiale onderwysbehoeftes*; om voorsiening te maak vir die verbruik of verkoop van alkoholiese drank op *skoolpersele of gedurende skoolaktiwiteite* onderworpe aan sekere voorwaardes; om voorsiening te maak dat 'n *openbare skool* vooraf skriftelike toestemming van 'n ouer moet verkry wat die leerder toelaat om skoolaktiwiteite buite die skoolterrein by te woon; om verdere oortredings te skep en vir sake wat daarmee in verband staan.

Regulasies ingevolge die Wes-Kaapse Wet op Provinsiale Skoolonderwys, 1997 (Wet 12 van 1997) is soos volg voorberei:

Die Regulasies insake die Instelling en Funksies van die Onderwysraad is in die Buitengewone Provinsiale Koerant No. 6910, gedateer 26 September 2011, gepubliseer. Hierdie regulasies bevat die samestelling van die Onderwysraad, die ampstermyn van lede, diskwalifikasie en beëindiging van lidmaatskap, ontbinding van die Raad, vakatures op die Onderwysraad, die Uitvoerende Komitee en vergaderings en prosedures. Die *2015-wysiging van die 2011-regulasies met betrekking tot die instelling en funksies van die Raad van Onderwys* is op 14

Desember 2015 in *Buitengewone Provinsiale Koerant Nr. 7549, Provinsiale Kennisgewing 435* gepubliseer om voorsiening te maak vir onder meer 'n verandering in die samestelling van die Raad van Onderwys, die voorlegging van 'n adviserende verslag aan die Provinsiale Minister, die termyn van raadslede, 'n verandering aan die minimum aantal vergaderings van die raad van twee na vier 'n jaar en 'n paar oorgangsbepalings.

Die *Wes-Kaapse Provinsiale Regering se Rookbeleid, 2015* is op 15 Desember 2015 deur die Minister verantwoordelik vir Onderwys in die provinsie goedgekeur en onder dekking van Omsendbrief 0001/2016 versprei.

Uitdagings wat deur beleidsaangeleenthede gestel is

Skole:

Die Regulasies met betrekking tot Minimum Eenvormige Norme en Standaarde vir Skoolinsfrastruktuur (November 2013) het 'n impak op die beplanning vir toekomstige geboue. Die potensiële impak hiervan sal 'n tydjie neem om te bepaal ten opsigte van bestaande geboue en groottes van skole.

3. Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte[1]

Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwit	Verbetering in die vlak van taal en wiskunde in alle skole
Doelwitverklaring	Leerders se akademiese prestasie in Taal en Wiskunde sal verbeter sodat, teen 2019: • Graad 3 leerders 'n slaagkoers van 50% in Taal en 64% in Wiskunde behaal in toetse wat ekstern opgestel en geadministreer word • Graad 6 leerders 'n slaagkoers van 48% in Taal en 48% in Wiskunde behaal in toetse wat ekstern opgestel en geadministreer word. • Graad 9 leerders 'n slaagkoers van 55% in Taal en 24% in Wiskunde behaal in toetse wat ekstern opgestel en geadministreer word
Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwit	'n Toename in die getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat
Doelwitverklaring	Leerders se akademiese prestasie in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) sal verbeter sodat: • Die getal leerders wat in 2019 die NSS slaag 42 400 sal wees. • 'n Slaagkoers van 88% in 2019 behaal sal word. • Die getal leerders wat op B-graad vlak slaag, 21 200 sal wees. • Die getal leerders wat in 2019 Wiskunde slaag,11 900 sal wees • Die getal leerders wat in 2019 natuurwetenskappe slaag, 9 700 sal wees.

[1] Let daarop dat die teikens vir die buitejare in die jaarlikse Prestasieplan van 2016/17 bygewerk is.

Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwit	'n Verbetering van die gehalte van onderwysvoorsiening in meer behoeftige gemeenskappe
Doelwitverklaring	Die WKOD sal belê in ondersteuning vir behoeftige skole sodat: • Die getal skole met 'n Graad 12-slaagkoers van minder as 70% teen 2019 verminder tot 'n syfer van nul. • Daar 'n afname in onderprestasie in ander grade is, soos gemeet deur die Jaarlikse Nasionale Assessering vir Graad 1 – 6 en 9 en die WKOD-toetse vir Graad 3, 6 en 9 (verwys na doelwit 1 en program 7 vir die teikens) • Die getal laerskole met swak uitslae in sistemiese toetse en 'n algehele slaagkoers van minder as 85% oor grade teen die einde van 2019 tot 30 verminder. • Die retensiekoers (Graad 10 tot 12) teen die einde van 2019 tot 68% styg. Die getal besoeke vir skoolondersteuning sal gedifferensieer word om by die vereiste ondersteuning te pas. Infrastruktuur, maatskaplike ondersteuning en die voorsiening van fondse sal gerig word ten gunste van leerders en skole wat dit die nodigste het.

Vordering met teikens in Strategiese Plan

Doelwit 1: 'n Verbetering in die vlak van taal en wiskunde in alle skole

Die nuwe Taal- en Wiskundestrategie vir Graad R– 12 is in 2015 opgestel, beraadslaag, afgehandel en geïnisieer, soos uiteengesit in die vyfjaarplan. Die WKOD se Sistemiese Toetse het belowende uitslae in veral Wiskunde opgelewer. As gevolg van groter verbeterings as wat voorspel is, is die vyf-jaar teikens in die Jaarlikse Prestasieplan van 2016/17 hersien.

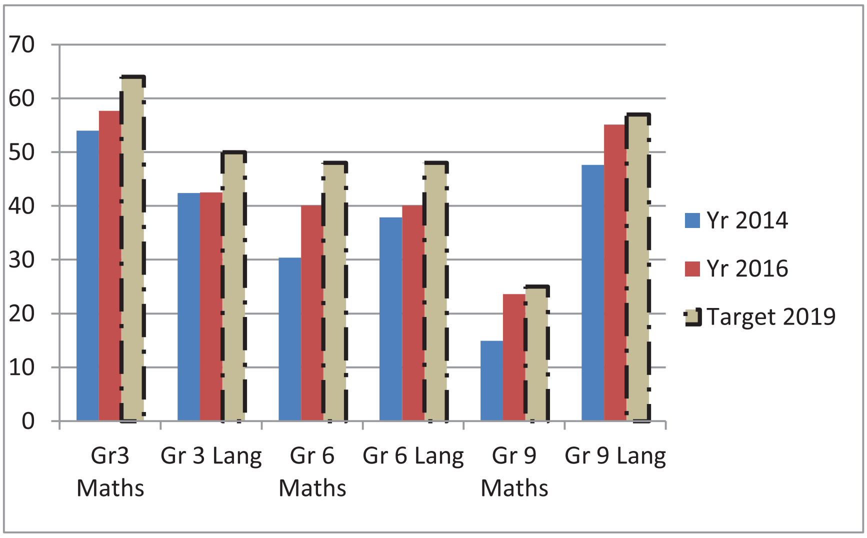

Doelwitte 2 en 3: 'Toename in die getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat' en 'Toename in die gehalte van onderwysvoorsiening in armer gemeenskappe'.

Bachelor Pass Nos

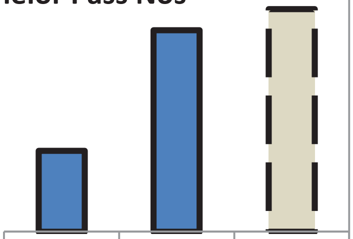

	Yr 2014	Yr 2016	Target 2019
Bach Pass Nos	18 524	20 804	21200

Pass Nos

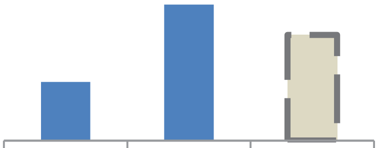

	Yr 2014	Yr 2016	Target 2019
Pass Nos	39327	43725	42000

Maths and Physical Science

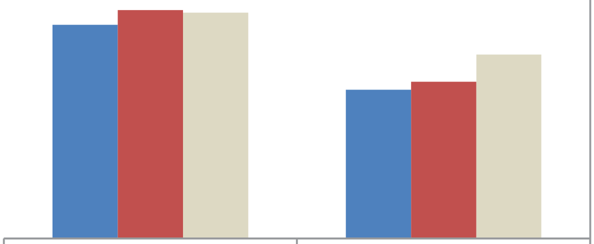

	Maths Pass Nos	Phy Sc Pass Nos
Yr 2014	11 265	7 845
Yr 2016	12 036	8257
Target 2019	11900	9700

4. Prestasie-inligting per program

4.1 Program 1: Administrasie

Doelwit

Om algehele bestuur van die onderwysstelsel te verskaf in ooreenstemming met die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid, die Wet op die Bestuur van Openbare Finansiële Bestuur, en ander beleidsrigtings

Die Administrasieprogram bestaan uit die volgende subprogramme:[2]

Subprogram 1.1: Kantoor van die LUR
Om voorsiening te maak vir die funksionering van die kantoor van die Lid van die Uitvoerende Raad (LUR) vir Onderwys, in lyn met die ministeriële handboek
Subprogram 1.2: Korporatiewe Dienste
Om aan die onderwysstelsel bestuursdienste te voorsien wat nie bepaald op onderwys gerig is nie.
Subprogram 1.3: Onderwysbestuur
Om onderwysbestuursdienste vir die onderwysstelsel te voorsien.
Subprogram 1.4: Menslike Hulpbronontwikkeling
Om menslike hulpbronontwikkeling vir kantoorgebaseerde personeel te verskaf.
Subprogram 1.5: Onderwysbestuursinligtingstelsel (OBIS)
Om 'n Onderwysbestuursinligtingstelsel ingevolge die Nasionale Onderwysinligtingsbeleid beskikbaar te stel.

Strategiese doelwitte[3]

Program 1: Strategiese doelwitte	
Strategiese doelwit 1.1 Doelwitverklaring	**Ontwikkel en implementeer 'n 5-jaar plan vir onderwyserontwikkeling.** 1. Tweejaarlikse vergaderings tussen die WKOD en HOI's en DHOO om pre-diens vir onderwysers te beïnvloed 2. Ontwikkel en implementeer 'n vyf-jaar plan vir in-diens onderwyserontwikkeling (insluitend responsiwiteit op inligting uit toetsing; profielsamestelling van onderwysers; opleiding vir e-leer) 3. Ontwikkel en implementeer 'n omvattende onderwyser-aansporingsprogram vir onderwyserontwikkeling om die professionaliteit, onderrigvaardighede, vakkennis en rekenaargeletterdheid van onderwysers en skoolhoofde te verbeter 4. Werf, keur en behou bekwame en goeie-gehalte skoolhoofde en departementshoofde

[2]Die sub-program vorm deel van die nasionale sektor se templaat en is kategorieë wat deur Tesourie befonds word. Die fondse in Program 1 dek die koste in verband met die administrasie van die stelsel
[3]Die Strategiese doelwitte aangedui in die Strategiese Plan vir 2015 – 2019 word volledig hier aangegee

Strategiese doelwit 1.2 Doelwitverklaring	**Verbeter administratiewe en ander steun aan skole, wat toenemend deur aanlyn dienste verskaf word.**
	5. Verskaf alle gemandateerde dienste doeltreffend aan skole en monitor tevredenheidsvlakke deur middel van klagtemeganismes en 'n jaarlikse kliëntetevreden-heidsopname. 6. Benut aanlyn dienste toenemend en optimaal om dienslewering te bespoedig en elimineer ondoeltreffendhede sodat die WKOD dienste aan skole, onderwysers, ouers en leerders op enige tyd, op enige plek lewer (e-Administrasie) 7. Onderwysbeplanning moet data-gedrewe en verantwoordbaar wees

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Finansieel

Die WKOD het 98,82% van die goedgekeurde aansuiweringsbegroting vir 2016/17 bestee.

Fondse is aangewend om die doelwitte van Aksieplan 2019, na Skoolonderwys 2030 en die drie doelwitte van die WKOD te bereik. 73.3.0% van die begroting is toegeken vir die vergoeding van werknemers(VVW) en meer as R1.519 miljard vir 6 voorwaardelike toelaes en noodsaaklike dienste. Die WKOD is verbind tot oordeelkundige besteding ten einde fondse te verskuif om in die behoeftes te voorsien van diegene wat ondersteuning die meeste nodig het.

Besparings is aangeteken in die begroting vir die vergoeding van werknemers(VVW), hoofsaaklik as gevolg van minder as verwagte tydelike aanstellings (gedurende die maande van Julie en Januarie) en vakatures onder opvoeders en staatsamptenare in die departement as gevolg van die stadige vulling van vakante poste en 'n besparing in toelaes wat aan laer-vlak werknemers betaal is wat in hoër-vlak vakante poste waargeneem het.

Besparings is aangewend vir die verbetering van skoolinfrastruktuur en hulp aan skole wat finansiële uitdagings in die gesig staar. Oordragbetalings is aan skole gemaak om voorsiening te maak vir geen-skoolgeld-skole, vir vergoeding vir vrystelling van skoolgeld, vir hulpbronne, om skuld vir munisipale dienste te verlig en om bykomende, aanvullende handboeke vir alle grade te verkry. Die goedgekeurde verkrygingsplan is betyds uitgevoer en vordering is op 'n kwartaallikse basis gerapporteer.

Die WKOD het steeds op goeie korporatiewe beheer gefokus. Die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika het in sy oudit van die 2015/16 finansiële jaarstate beslis dat die state in alle wesenlike opsigte 'n redelike weergawe van die finansiële posisie van WKOD is. Die OGSA het ook beslis dat die WKOD geen wesenlike nadelige aanwysers gehad het nie.

Mensebestuurspraktyke

Die bestuur van postoekennings aan skole in die WKOD is van kritieke belang vir die sukses van skole.

Raadpleging tussen die Minister van Onderwys vir die Wes-Kaap ten opsigte van die bekostigbare mandjie van opvoederposte vir 2017 en die verspreiding van die bekostigbare mandjie van poste tussen die Departementshoof en die Vakbonde en belanghebbende partye is afgehandel op 1 Augustus 2016. Gegewe die fiskale uitdagings wat betref die vergoeding van werknemersbegroting vir die 2016/7 MTBR en die 2017/8 MTBR, was die WKOD se hoofdoelwit om nie die aantal opvoerderposte by onderwysinstellings te verminder nie. DIt was moontlik gemaak deur kostebekampende maatreëls in te stel. Die bekostigbare mandjie

van poste vir 2016 was gehandhaaf op 32 039 vir die 2017 akademiese jaar met die oog daarop om stabiliteit by onderwysinstellings te verseker. 'n Herprioritisering van sekere postoewysings is gedoen binne die postoewysings vir die 2017 akademiese jaar ten einde 49 poste toe te ken vir waglyste en leerderondersteuningsbehoeftes by Spesiale Skole. Stappe is geneem om te verseker dat die opvoeder/leerder verhouding van 1:37 in primêre skole en 1:33 in hoërskole gehandhaaf word.

Die volgende tabel verskaf die postoekennings vir die 2011- tot 2017- akademiese jare:

Akademiese Jaar	Poste Toegeken
2011	30 989
2012	31091
2013	31091
2014	31357
2015	32033
2016	32039
2017	32039

Die WKOD streef voortdurend daarna om die onderwyser:leerder verhouding in die Grondslagfase te verbeter.

Die geskikte plasing van botallige onderwysers is noodsaaklik om te verseker dat hulle vaardighede ten beste benut word om tot verbeterde onderwysuitkomste by te dra. Die salarisse wat betaal word aan botallige onderwysers het 'n negatiewe uitwerking op opsies vir die aanstelling van onderwysers wat elders benodig word. Die WKOD het die 2016 akademiese jaar begin met 'n totaal van 321 botallige opvoeders. Teen 31 Desember 2016 het die WKOD die getal oortollige opvoeders verminder na 147. Dit is 'n vermindering van 54 % in botallige opvoeders.

Die Departement het, na die uitreiking van die 2017 akademiese jaar se opvoederpersoneelstaat vir gewone openbare skole op 19 Augustus 2016 en spesiale openbare skole op 26 Augustus 2016, begin met die proses van identifisering van opvoeders wat botallig verklaar moet word/reeds botallig verklaar, en om dit op te weeg teen die vakante substantiewe poste vir die 2017 akademiese jaar.

Daar was 446 botallige opvoerder aan die begin van die 2017 akademiese jaar. Met ingang van 31 Maart 2017 is die totale getal botallige opvoeders na 194 verminder as gevolg van 101 uittredes en 151 plasings/heropnames teen vakante substantiewe poste. Dit verteenwoordig 'n vermindering van 57% in botallige opvoeders. Voorsiening is gemaak in die bekostigbare mandjie van poste vir 250 botallige onderwysers in die 2016 akademiese jaar maar slegs vir 200 botallige poste vir die 2017 akademiese jaar.

Die Beleid oor Ongeskiktheidsverlof en Aftrede weens Swak Gesondheid (PILIR) is daarop

gemik om te verseker dat slegs diegene wat geregtig is op verlof met betaling dit ontvang, en dat daar geen onnodige vertraging is om geregtigheid op verlof of oorbetalings vir diegene wat nie op verlof geregtig is nie, te bepaal nie.

Die Departement het daarin geslaag om 358 van die lys van 717 Funza Lushaka beurshouers wat hulle studies aan die einde van 2015 afgehandel het te plaas in 2016 teen vakante substantiewe poste. Dit verteenwoordig 'n 49.9% plasingskoers van Funza Lushaka beurshouers.

Die Department het 331 van die lys van 737 Funza Lushaka beurshouers wat hulle studies aan die einde van 2016 afgehandel het teen vakante substantiewe poste geplaas. Dit verteenwoordig 'n 44.9% plasingskoers van Funza Lushaka beurshouers gedurende die tydperk 1 Januarie 2017 tot 31 Maart 2017. Dit moet gemeld word dat die fees-must-fall veldtog veroorsaak het dat studente by sekere universiteite slegs hulle finale eksamens in Januarie 2017 klaargeskryf het, wat 'n impak gehad het op die bevestigde getal kwalifiserende gegradueerdes wat geplaas moes word.

Vir die begin van die skooljaar in 2017 het die WKOD weer op die permanente aanstelling van nuwe toetreders gefokus (wat Funza Lushaka beurshouers insluit). Die sukses van die **werwingsveldtog het gelei tot 1 043 nuwe toetreders wat aangestel is. Altesaam 1 126 opvoeders is met ingang van 1 Januarie 2017 permanent aangestel.**

In 2016/7 is die fokus weereens geplaas op die advertering en vul van adjunk-skoolhoof- en skoolhoofposte. Hierdie poste is in elk van die WKOD-vakaturelyste en in spesiale vakaturelyste geadverteer en is geprioritiseer om die spoedige verwerking van aansoeke te verseker.

Die WKOD het voortgegaan om die aanstellingsvereistes en keuringsprosesse vir skoolhoofde, adjunk-skoolhoofde en departementshoofde te versterk. Bevoegdheid-gebaseerde assesseringsinstrumente (BGA) is gebruik om te help met die werwing en keuringsprosesse vir bevorderingsposte in 2016/17. Waar skoolbeheerliggame nie gebruik gemaak het van die BGA instrument as deel van die werwing en keuringsproses nie, het die gedelegeerde owerheid die benoeming goedgekeur op voorwaarde dat die nuut-aangestelde opvoeder onderwerp word aan 'n BGA vir professionele ontwikkelling. Terugvoer aan individue het gehelp met die ontwikkeling van ingeligte individuele Ontwikkelingsplanne vir nuut-aangestelde hoofde, adjunk-hoofde en departementshoofde.

Die data oor nuwe skoolhoof-aanstellings in onderstaande tabel sluit aanstellings vir die tydperk 1 April 2016 – 31 Maart 2017 in en dui aanstellngs by alle openbare skole in.

Nuwe skoolhoofde per jaar									
Distrikte	Totale getal skole	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Totaal
Kaapse Wynland	272	22	20	10	19	25	25	27	148
Eden & Sentraal Karoo	219	13	12	9	27	32	17	27	137
Metro-Sentraal	210	30	14	6	24	38	22	26	160
Metro-Oos	146	21	6	10	12	29	19	27	124
Metro-Noord	208	16	10	16	14	30	13	33	132
Metro-Suid	190	18	8	8	5	25	16	23	103
Overberg	83	9	5	4	9	18	5	2	52
Weskus	129	13	11	5	15	14	6	11	75
Totaal	1 457	142	86	68	125	211	123	176	931

Inligting en Kommunikasie

Onderwysbestuurinligtingstelsel

In 2016/17 het die WKOD se provinsiale Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel (SOBIS) na 'n nuwe platform toe gemigreer om die verouderde tegnologie te vervang en om gevolglik stelseltoegang en prestasie te verbeter. Die migrasie het gelei tot 'n verhoging in doeltreffenheid en verdere verbeterings en integrasie met kontemporêre tegnologie moontlik gemaak. SOBIS is steeds die WKOD se primêre leerderinskrywingstelsel wat sakeprosesse aanbied. Dit verskaf data wat deurslaggewend is vir gesonde besluitneming. Alhoewel die DBO LURITS as die nasionale bron van leerderinskrywing verklaar het, en sodoende weggedoen het met die verpligte uitvoering van die Jaarlikse Skoolopnamepnames die 10de dag (SNAP) opnames, het die WKOD gekies om die aanlyn-implementasie van hierdie opnames te handhaaf om kontinuïteit te verseker met die voorsiening van betroubare data.

'n Kwartaallikse moniteringsinstrument is deur distriksamptenare gebruik om vordering by skole met betrekking tot sekere kommerwekkende aangeleenthede deur EduInfoSearch na te spoor. Skoolverbeteringsplanne is op SOBIS opgelaai. Die WKOD het ook die Skooltoelating-bestuursinligting module op SOBIS verder verfyn en skole en distrikte bygestaan met die plasing van leerders vir 2017.

Die WKOD se e-Werwingstelsel blyk 'n sukses te wees en het bygedra tot verhoogde doeltreffendhede in die stelsel en die identifisering van meer geskikte kandidate. Alle vakatures word op die aanlynstelsel gepubliseer en aansoeke kan slegs deur hierdie stelsel gemaak word. Tot op datum het 63 074 gebruikers geregistreer en 34 749 gebruikers het profiele voltooi op die stelsel. Fase II (outomatisering van die beheerliggaamproses) is suksesvol geloods in 2016 met volle ontplooing vir 2017 geskeduleer.

Kommunikasie

Onderwys is steeds 'n onderwerp van intense media belangstelling, te oordeel aan die aantal verslae waarin die WKOD genoem word. Die getal van hierdie berigte het met 46.3% toegeneem van 4 305 in 2015/16 tot 8 018 in 2016/17.

Die WKOD het vier veldtogte gedurende 2016/17 bestuur om belangrike doelwitte en inisiatiewe te ondersteun.

Dit het 'n intensiewe radioveldtog ingesluit om wenke aan ouers te verskaf oor wat hulle by die huis kan doen om kinders se vaardighede in taal en wiskunde te versterk. Die veldtog het 294 radioinsette in drie tale op nege radiostasies dwarsoor die provinsie ingesluit.

Die WKOD het 'n kleurvolle publikasie aan 54 000 NSS kandidate versprei wat studiewenke en voorbeeld-eksamenvraestelle bevat vir sewe hoë-inskrywing vakke om Graad 12 leerlinge te help voorberei vir die 2016 NSS eksamens.

Die departement het digitale media gebruik om belangstelling in e-Leer aan te moedig, om bewussyn van die provinsie se e-Leer Spelwysiger-inisiatief te bevorder en om onderwysers aan te moedig om digitale leer en onderrigmateriale voor te berei. Die veldtog het gebruik gemaak van videos, 'n veldtog webtuiste, reklame op sosiale media en 'n Facebook-blad. Die videos het meer as 76 000 kykers gelok en die Facebook veldtog het meer as 2.8 miljoen indrukke geregistreer.

Die departement het beide digitale en tradisionele media gebruik vir 'n Inskrywings 2018 veldtog vroeg in 2017. Die veldtog het reklame in 15 gemeenskapskoerante en vyf radiostasies ingesluit. Die digitale veldtog het spesifieke gehore geteiken deur Facebook en aanlyn uitgawes van poniekoerante.

Die departement het 'n begin gemaak met die Jaar van die Onderwyser as hooftema vir 2017 deur plakkate in die hoofkantoor en bewusmaking op die WKOD webtuiste.

WKOD aanlyn, die WKOD se webtuiste, het meer as 1.1 miljoen unieke besoeke gelok (1 149 436) teen Februarie van die 2016/17 boekjaar.

Internet projekte het ingesluit die voortgesette verfyning van die e-Portaal, 'n sleutelkomponent van die e-Leer Spelwysigerprojek. Dit het 'n aktiwiteit ingesluit waardeur die kurrikulum gekarteer is om onderwerpe te identifiiseer in elke vak vir elke graad wat digitale inhoud verg. Hierdie is 'n voortgesette aktiwiteit.

Die department het 'n gedetailleerde e-Leer ekosisteem bloudruk ontwikkel wat deurlopende ontwikkeling van aanlyn ondersteuning vir onderrig en leer sal ingee.

Die WKOD het 'n aanlyn koppelvlak vir intydse stroming van Telematiek lesse aan Graad 11 leerders deur middel van Youtube ontwikkel wat 'n voorbeeld is van hoe digitale tegnologie gebruik kan word om virtuele klaskamers te skep.

Hoogtepunte van die jaar vir WKOD se Kliëntedienste het ingesluit die ontvangs van die Brons Toekenning vir die beste Batho Pele span, toegeken deur die Premier as deel van die 2016 Toekennings vir Diensuitnemendheid.

Die Direktoraat: Kommunikasie het 'n reeks publikasies geproduseer of meegehelp om dit te produseer, insluitend die WKOD se Jaarverslag; Jaarlikse Prestasieplan; *WKOD@work*, 'n interne nuusbrief, en die WKOD se koerant, *Education Update*.

DieWKOD se kliëntetevredenheidsopname is vir die agste jaar in 2016 uitgevoer. Alle skole in die provinsie is vir die eerste keer getoets en nie net 'n steekproef soos in vorige jare nie. Vyf opvoeders per skool, op verskillende posvlakke, het in elke jaar die vraelyste voltooi.

Posbenaming	Getal respondente	% van ALLE
Skoolhoof	722	23%
Adjunk-Skoolhoof	360	11%
DH	541	17%
Senior Opvoeder	191	6%
Opvoeder	885	28%
Ander	432	14%
	3 131	100%

Oorhoofs gesien, dui die tellings op 'n verbetering in diensleweringsvlakke.

Ondersteuning deur Hoofkantoor en OD bestuurders

Kategorie	Tydperk	Uitstekend	Goed	Bevredigend	Swak	Uiters swak
Hoofkantoor	2014	2%	31%	55%	10%	2%
	2015	3%	33%	52%	10%	1%
	2016	**4%**	**35%**	**53%**	**7%**	**2%**
Onderwysdistrikskantoor	2014	7%	47%	40%	5%	0,3%
	2015	9%	50%	38%	3%	0%
	2016	**10%**	**49%**	**37%**	**3%**	**0%**
Ondersteuning in kurrikulum-skoolbesoeke	2014	7%	42%	41%	9%	2%
	2015	9%	42%	36%	11%	3%
	2016	**8%**	**44%**	**41%**	**6%**	**1%**
IBB- bestuursondersteuning	2014	17%	44%	35%	3%	1%
	2015	19%	48%	28%	4%	1%
	2016	**20%**	**46%**	**31%**	**3%**	**0%**

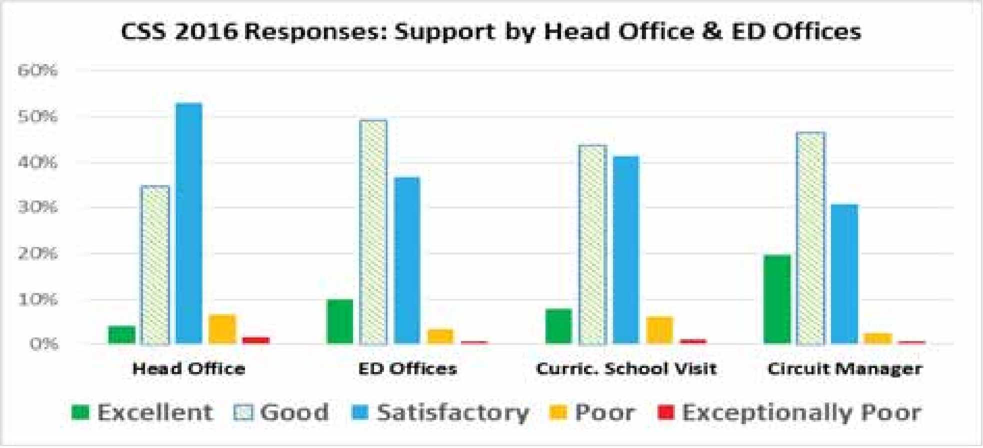

Alle amptenare word na aanleiding van posbeskrywings en prestasie-ooreenkomste aanspreeklik gehou. Amptenare by hoofkantoor word vir tydige en deskundige ondersteuning aan distrikte verantwoordelik gehou. Distrikte word vir ondersteuning aan skole en die prestasie van onderwysers en leerders aanspreeklik gehou.

Alle skole het aanlyn Skoolverbeteringsplanne (SVP'e) voltooi, met teikens vir 3 jaar. Die SVP spesifiseer stappe wat elke skool sal instel om die gestelde teikens in hulle SVP'e te bereik. Die waarde van die aanlyn-verbeteringsplan is dat alle skole op belangrike ingrypings vir verbetering wat verband hou met wesenlike praktyke en provinsiale strategiese fokuspunte. fokus. Die SVP vorm ook deel van die aanspreeklikheid-stelsel, aangesien die ondertekenaars van die plan die skoolhoof, die SBL en die WKOD behels.

Die WKOD het in 2016/7 kwartaallikse Skoolverbeteringsmonitering (SVM) uitgevoer wat aan die Skoolverbeteringsplanne gekoppel is. Die SVM vir 2016/17 het die gebruik van handboeke en werkboeke en die sleutelaspekte van hulpbronvoorsiening en skoolfunksionaliteit nagespoor. Aangesien die verslae aanlyn vasgelê is, kon die data onttrek en gebruik word om snelle ondersteuning in te lig. Die data het in die besonder die WKOD in staat gestel om op hoogte van die aflewering van werkboeke en handboeke te bly. Aanspreeklikheid word

uitgebrei deur die toesighoudende rolle wat deur Provinsiale en Nasionale Tesourie vervul word. Alle afdelings van die WKOD het ooreenstemmende afdelings in die Departement van Basiese Onderwys waardeur strome van verslagdoening, prestasie-ontleding en vooruitskattings gehandhaaf word. Die Departement van die Premier speel 'n toesighoudende rol oor belangrike WKOD-projekte, wat deur die Provinsiale Paneelbord en die aanlyn Biz-projekte-hulpmiddels gevolg word. Beheer word deur interne én eksterne ouditprosesse op kontroles uitgeoefen, wat daartoe bydra om funksionaliteit en omsigtige bestuur te verseker.

Wesenlike aanspreeklikheid berus in die formele verhouding tussen die WKOD en UMALUSI, die nasionale gehalteversekeringsliggaam vir leeruitkomste. Hierdie liggaam bied versekering oor die uitslae van die Nasionale Senior Sertifikaat. Hulle funksie sluit moderering van assesserings- en eksamenprosesse in die Wes-Kaap in.

Soortgelyk aan alle staatsdepartemente landwyd het die WKOD aan 'n nasionale moniteringsoefening, die assesseringshulpmiddel vir bestuursprestasie (MPAT), van vier gebiede van korporatiewe beheer deelgeneem: Strategiese Beplanning, Menslike Hulpbronne, Korporatiewe Beheer en Aanspreeklikheid en Finansiële Bestuur. Die MPAT het ten doel om te bepaal of departemente nakomend is, nienakomend is of slim werk op daardie gebiede.

Heelskoolevaluering, wat oor drie of vyf dae plaasvind na gelang van die grootte van die skool, is gegrond op nege gebiede vir evaluering wat in die HSE-beleid bepaal word: i) Basiese funksionaliteit; ii) Leierskap, bestuur en kommunikasie; iii) Korporatiewe beheer en verhoudinge; iv) Gehalte van onderrig en leer en onderwyserontwikkeling; v) Kurrikulumlewering en hulpbronne; vi) Leerderprestasie; vii) Skoolveiligheid, sekuriteit en dissipline; viii) Skoolinfrastruktuur; en ix) Ouers en gemeenskap.

129 skole is in 2016/17 geëvalueer. Volle evaluasies is by 75 skole uitgevoer en gefokusde evaluasies, gebaseer op vier areas vir evaluering, is uitgevoer by 54 skole vanaf Mei tot Augustus 2016. Die bevindinge is gedeel in gefokusde evaluerings en tendensverslae, benewens die uitgebreide individuele verslae wat aan die geselekteerde skole voorsien is.

'n Voor-loods- en loodsprogram is uitgevoer in voorbereing vir 'n hersiene skoolevalueringsmodel. Twaalf (12) skole is ingesluit in die voor-loods in Oktober 2016 om die evalueringskedule en standaarde te toets. Vier en twintig (24)skole is ingesluit in die loods van Februarie tot Maart 2017 om prosesse soos korter kennnisgewingtydperke, korter duur van 2 dae en leswaarneming in alle klaskamers te toets.

Die tweede Wes-Kaapse Raad van Onderwys is formeel ingestel kragtens *die Regulasies met betrekking tot die Raad van Onderwys vir die Provinsie van die Wes-Kaap*. Die nuwe raad, bestaande uit vorige asook nuutaangestelde lede, sal oor die volgende drie jaar tegniese kennis en kundige advies aan die Minister verskaf, insluitend leiding oor die verbetering van taal en wiskunde, veral in Graad 8 en 9 en in die Grondslagfase; die integrasie van IKT in die klaskamer; hoe om ouerbetrokkenheid te versterk, wat 'n voortgesette probleem in onderwys regoor die wêreld is; en hoe om te verseker dat alle rolspelers in onderwys aanspreeklik is vir wat van hulle verwag word.

.

Strategiese Doelwitte

Program 1							
Strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor Werklike Prestasie 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
1.1.1 Plan vir onderwyserontwikkeling	Nuut	Nuut	Omvangsbepaling van plan uitgevoer	Plan geïnisieer	Plan geïnisieer	Geen	nvt
1.1.2 Onderwysers wat twee-week kursusse by die Kaapse Onderwys- en Leierskapsinstituut bywoon	Nuut	Nuut	1 947	1 250	1 215	- 35	Die aanbod het gefokus op 'n reeks sessies vir dieselfde begunstigdes ten einde omvattende ondersteuning te verskaf aan die Graad R -3 ingrypingsprogram
1.1.3. Getal onderwysers wat IKT integrasie opleiding bywoon	Nuut	Nuut	Nuut	3 000	7 352 in 368 sessiess	4 352	Die opname deur opvoeders was entoesiasties.
1.2 Getal skole wat aanlyn-bestuursdienste gebruik om sake te doen	Nuut	Nuut	1 522	1 516	1 517	1	Alle oop skole het aanlyn-bestuursdienste gebruik om sake te doen

Prestasie-aanwysers

Program 1							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwykings van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM101: Getal openbare skole wat die skool administratiewe bestuurstelsels gebruik om data elektronies aan die nasionale leerderopspoorstelsel te voorsien	Nuut	1 524	1 522	1 516	1 517	1	100% van oop skole gebruik skooladministrasie en bestuurstelsels om data te verskaf vir die nasionale leerderopspoorstelsel.
PPM102: Getal openbare skole wat elektronies gekontak kan word (e-pos)	Nuut	1 524	1 522	1 516	1 517	1	100% van oop openbare skole kan elektronies of per e-pos gekontak word.

Program 1							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwykings van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM103: Persentasie van onderwys huidige besteding wat aangewend word vir nie-personeel items	21.52%	19.42%	18.87%	19.85%	21.36%	- 1.51%	Die verskil is te wyte aan addisionele befondsing wat ontvang was uit die Aansuiweringsbegrotingproses om die finansiële druk op gewone openbare skole te verlig. Die twee hoofareas waar die druk bestaan het en waar die addisionele befondsing aangewend is was in norme en standaarde en munisipale dienste.
PPM104: Getal skole wat deur distriksamptenare besoek word vir die doel van monitering en ondersteuningprosesse	Nuut	Nuut	1 522	1 516	1 517	1	100% van oop skole is besoek deur distriksamptenare vir monitering en ondersteuningprosesse

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Die volgende is die belangrikste strategieë van die WKOD om onderprestasie aan te spreek:

Posvoorsiening wat verseker dat onderwysers geplaas word by die skole wat aan die vereistes van skole voldoen.
Werwing, keuring en aanstelling van skoolhoofde (aandag aan die verbetering van keuringskriteria en opleiding van SBL'e in hierdie verband; opleidingsgeleenthede vir aspirant-skoolhoofde)
Aandag aan die aanstelling en ondersteuning van departementshoofde en adjunkskoolhoofde by skole
Opleiding van onderwysers en amptenare, soos nodig
Skoolverbeteringsplanne, Distriksverbeteringsplanne en Skoolverbeteringsmonitering
Gebruik van aanlyn-prosesse om die voorsiening van hulpbronne en dienste te stroomlyn en bespoedig
Vrystelling van skoolgeld vir behoeftige skole in kwintiel 4 en 5
Bystand aan skole ten opsigte van munisipale skuld
Die Direktoraat Interne Kontrole gee terugvoer aan bestuur ten opsigte van nienakoming
en tekortkominge in interne kontroles
Hersien sakeprosesse, soos nodig

Verseker volgehoue verbetering in die toepassing van verkrygingsprosedures
Kwartaallikse bywerking van alle bateregisters

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Die uitgawes aangegaan in Program 1 het bygedra tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD:

- Bestuur van die diensstaat van die WKOD, werwing van onderwysers en staatsamptenare, personeelontwikkeling en prestasiebestuur, werknemerwelstand en arbeidsverhoudinge.
- Die WKOD Strategiese Plan, kwartaallikse verslae oor organisatoriese en skoolprestasie en die jaarverslag van die WKOD
- Samestelling van finansiële beplannings- en verslagdoeningsdokumente, insluitende die Skattings van Provinsiale Inkomste en Uitgawes (SPIU), maandeliks in-jaar moniteringsverslae (IJM) en die tussentydse en finansiële jaarstate
- Verkryging van bates, goedere en dienste, in lyn met die strategiese doelwitte van die department en soos weerspieël in die goedgekeurde verkrygingsplan. Die goedgekeurde verkrygingsplanitems is betyds uitgevoer en vorderingsverslagdoening geskied kwartaalliks.
- Instandhouding van die WKOD-bateregister
- Betaling van verskaffers binne 30 dae
- Instandhouding en verdere ontwikkeling van die Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel

Sub-programuitgawes

Naam van Subprogram	2016/17			2015/16		
	Finale Begroting	Werklike uitgawes	(Oor)/ Onderbesteding	Finale begroting	Werklike besteding	(Oor)/ Onder besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1.1 Kantoor van die LUR	6,922	6,922	-	7,663	6,917	746
1.2 Korporatiewe Dienste	276,672	269,148	7,524	284,579	263,987	20,592
1.3 Onderwysbestuur	1,122,194	1,047,295	74,899	990,251	928,826	61,425
1.4 Menslike Hulpbronbestuur	1,506	1,506	-	1,552	1,552	-
1.5 Onderwysbestuursinligtingstelsel (OBIS)	20,060	20,060	-	33,327	29,406	3,921
Totaal	**1,427,354**	**1,344,931**	**82,423**	**1,317,372**	**1,230,688**	**86,684**

4.2 Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys

Doelwit

Om openbare gewone onderwys vanaf Graad 1 tot 12 ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet en Witskrif 6 oor inklusiewe onderwys te voorsien. E-leer is ook ingesluit.

Die Program Gewone Skoolonderwys bestaan uit die volgende subprogramme[4]

Subprogram 2.1: Openbare primêre vlak
Om bepaalde openbare gewone laerskole (insluitend inklusiewe onderwys) met die hulpbronne toe te rus wat vir die Graad 1- tot 7-vlak benodig word.
Subprogram 2.2: Openbare sekondêre vlak
Om bepaalde openbare sekondêre gewone skole (insluitend inklusiewe onderwys) met die hulpbronne toe te rus wat vir die Graad 8- tot 12-vlak benodig word.
Subprogram 2.3: Menslike Hulpbronontwikkeling
Om departementele dienste te voorsien vir die ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in openbare skole. (Insluitend inklusiewe onderwys)
Subprogram 2.4: Voorwaardelike Toelaes
Om voorsiening te maak vir projekte onder program 2 wat deur die Departement van Basiese Onderwys gespesifiseer word en deur voorwaardelike toelaes befonds word.[5]

Strategiese doelwitte[6]
Program 2: Strategiese doelwitte
Ontwikkel en implementeer provinsiale kurrikulumbestuur- en ondersteuningstrategieë
Doelwitverklaring 1. Ontwikkel en implementeer 'n taalstrategie wat verseker dat
- Alle leerders aan die norme vir vlotheid in lees en skryf per graad op laerskool voldoen
- Alle in-diens-opleidingsprogramme gegrond is op die behoeftes wat in die ontleding van Graad 3-, 6- en 9-taaltoetse en die JNA's geïdentifiseer is
2. Ontwikkel en implementeer 'n wiskundestrategie wat verseker dat
- Daar 'n fokus is op die bemeestering van basiese wiskundige begrippe in die grondslagfase. Daar in die voorskooljare, veral in Graad R, 'n klem op pregesyferdheids-vaardighede is.
- Daar 'n klem is op die verbetering van wiskunde-onderrig regdeur die skoolloopbaan, met 'n fokus op onderrig in die intermediêre fase
- Hoërskoolleerders met die potensiaal om wiskunde te doen, geïdentifiseer en vir wiskunde ingeskryf is.
3. Ontwikkel en implementeer 'n kurrikulumbestuursplan vir die ontwikkeling van wetenskaplike en tegniese vakke
4. Ontwikkel en implementeer 'n kurrikulumbestuursplan wat aan spesifieke behoeftes in die grondslag- en intermediêre fase aandag skenk
5. Ontwikkel en implementeer 'n plan van aksie om skole met die beplanning van kurrikulum-aanbiedinge te ondersteun.

---

[1] Die subprogramme is deel van die nasionale sector se templaat en is kategorieë wat deur Tesourie befonds word. Die fondse in Program 2 word toegewys om die hoofbegroting van die WKOD te dek en sluit in onderwysersalarisse, infrastruktuur en hulpbronkostes en die skoolvoedingsprogram. 4
[5] Skoolsport, kultuur en mediadienste word nie as 'n subprogram ingesluit nie aangesien hierdie funksie in die Wes-Kaap ressorteer onder die Departement van Kultuursake en Sport.
[6] Die Strategiese Doelwitte soos deel van die Strategiese Plan vir 2015 – 2019 word hier volledig aangegee.

Program 2: Strategiese Doelwitte	
Strategiese Doelwit 2.1	**Ontwikkel en implementeer 'n 5-jaar plan vir onderwyserontwikkeling.**
Doelwitverklaring	1.Ontwikkel en implementeer 'n taalstrategie wat verseker dat • Alle leerders aan die norme vir vlotheid in lees en skryf per graad op laerskool voldoen • Alle in-diens-opleidingsprogramme gegrond is op die behoeftes wat in die ontleding 2. Ontwikkel en implementeer 'n wiskundestrategie wat verseker dat • Daar 'n fokus is op die bemeestering van basiese wiskundige begrippe in die grondslagfase. Daar in die voorskooljare, veral in Graad R, 'n klem op pregesyferdheids-vaardighede is. • Daar 'n klem is op die verbetering van wiskunde-onderrig regdeur die skoolloopbaan, met 'n fokus op onderrig in die intermediêre fase • Hoërskoolleerders met die potensiaal om wiskunde te doen, geïdentifiseer en vir wiskunde ingeskryf is. 3. Ontwikkel en implementeer 'n kurrikulumbestuursplan vir die ontwikkeling van wetenskaplike en tegniese vakke 4. Ontwikkel en implementeer 'n kurrikulumbestuursplan wat aan spesifieke behoeftes in die grondslag- en intermediêre fase aandag skenk 5. Ontwikkel en implementeer 'n plan van aksie om skole met die beplanning van kurrikulum-aanbiedinge te ondersteun.
Strategiese Doelwit 2.2	**Verseker verbeterde skoolbestuur**
Doewitverklaring	Ontwikkel ondersteuningsprogramme en ingrypingskedules, opgesom in die Distriksontwikkelingsplanne, wat voorsiening maak vir die volgende: 1. Verseker sterk kurrikulumbestuur in alle fases van die skool, met spesifieke aandag aan die Grondslagfase 2. Skoolbestuursplanne sal die affektiewe en leerbehoeftes van die leerder op hoërskoolvlak suksesvol aanspreek 3. Aanstellingsvereistes sal die vermoë van die skoolhoof om kurrikulumbestuursprosesse in skole te lei, insluit 4. Die SBS sal ondersteun word met die hantering van alle aangeleenthede oor skoolbeheer, insluitende ontwrigtende gedrag en afwesigheid, ens. 5. Skoolbestuur sal 'n leerder-gebaseerde fokus verseker 6. Skoolbestuur moet aanspreeklikheid vir al hul funksies aanvaar. 7. Opleiding van en ondersteuning aan lede van skoolbeheerliggame en monitering van hul rolle en werksaamhede 8. Verbeter die gereeldheid en gehalte van die monitering en steundienste wat deur distrikskantore aan skole voorsien word
Strategiese Doelwit 2.3	**Verseker optimale onderwysvoorsiening vir almal, met 'n spesiale fokus op die mees behoeftige persone.**
Doelwitverklaring	1. Verhoog toegang tot biblioteke en leermateriaal deur die bou- en vernuwingsprogram, vennootskappe met provinsiale en munisipale biblioteke, aankoop van biblioteekmateriaal deur norme-en-standaarde-befondsing en die implementering van die e-leer-strategie 2. 2. Bou vennootskappe tot voordeel van leerders, insluitend dié met alle belanghebbendes, ander regeringsdepartemente, munisipaliteite en ouers. Die program moet die gehalte en opleiding van skoolbestuurders verbeter en ouerlike ondersteuning aan skole en hul kinders versterk 3. Implementeer samesmelting van skole wat in die beste belang van leerders is en beplan die maksimum benutting van koshuise en die doeltreffende bepaling van die roetes vir leerdervervoer 4.Verseker 'n landelike fokus in die beplanning van onderwysvoorsiening.

Program 2: Strategiese Doelwitte	
	5. Verseker toegang tot die kurrikulum-aanbod. Dit moet die voorsiening van beter leiding en advies oor vakkeuses insluit, insluitend beroepsgerigte en tegniese vakke vir leerders in geïdentifiseerde geografiese gebiede. 6. Verskaf geboue (sien program 6) en toerusting om onderrig en leer te ondersteun en leeruitkomste te maksimeer. Verseker dat die fisiese infrastruktuur en omgewing van elke skool leerders inspireer om skool toe te kom om te leer, en vir onderwysers om te onderrig 7. Implementeer die E-leer-program om akademiese prestasie te versterk.
Strategiese doelwit 2.4	**Voorsien maatskaplike ondersteuning en die platform vir jeugontwikkeling**
Doelwitverklaring	1. Verseker dat alle skole teen die minimum per-leerder-vlakke befonds word. 2. Bied vrystelling van skoolgeld vir leerders in gevalle waar ouers nie die skoolgeld kan betaal wat deur die skool gevra word nie en daardie skole aansoek om vrystelling van skoolgeld doen 3. Verhoog die getal 'geen skoolgeld'-skole, indien fondse dit toelaat 4. Verbeter toegang tot gesondheidsdienste by skole deur middel van meer voedsame voeding en mobiele klinieke 5. Skenk aandag aan veiligheidskwessies by skole deur middel van die Veilige Skoleprogram, in oorleg met ander departemente 6. Verskaf doeltreffende ondersteuning ten opsigte van vakkeuses en loopbaanvoorligting. Verseker dat onderwysers toegerus is om op die behoeftes van leerders te reageer, met 'n fokus op die individuele leerder: help om toepaslike vakkeuses in Graad 9 te maak; verskaf studietegnieke; ander toepaslike inligting en verseker ouerbetrokkenheid en -kommunikasie. 7. Implementeer die Jeugontwikkelingstrategie deur middel van die volgende: - Ondersteuning vir Massageleentheid- en Ontwikkelingsentrums deur die voorsiening van naskoolse steun – veral in areas waar retensie swak is - Internskappe (Premier se Bevordering van Jeug, Internskap Projek vir Gegradueerdes, Wes-Kaapse Jeug Oorbruggingsjaar Projek) – ontwikkel vaardighede en kennis gemik op werkgereedheid en inkomstegenerering. - Vaardigheidsontwikkeling (Jeug Fokus Projek en Vaardigheidskole) – beroepsgerigte leer en beroepsrigtings. - Onderwysveiligheidsbestuur – ontwikkel ingrypings wat veiliger skole, ondersteunende skoolgemeenskappe en die welstand van leerders bevorder. - Jeugleierskap en Verteenwoordigende Raad van Leerders (VRL) – ontwikkel vaardighede en kennis gemik op die ontwikkeling van leierskap. - Gesondheid, sorg en ondersteuning – MIV/Vigs en onderwysprogramme vir portuurgroepe. - Skoolverryking – ontwikkel vaardighede en kennis wat nie op inkomstegenerering gemik is nie, bv. burgerlike opvoeding, geskilbeslegting, finansies/skuldbestuur, gesondheid.

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

Die bevolking van die Wes-Kaap het tussen 2001 en 2011 met 28.7% gegroei, en groei steeds. Volgens die 2011 sensus wat deur Statistiek Suid-Afrika (StatsSA) vrygestel is, is die Wes-Kaap 'n tuiste vir omtrent 5 822 734 mense, wat 11% van Suid-Afrika se totale bevolking verteenwoordig.

Soos verwag kan word, was daar ook 'n toename in die getal leerders wat by openbare skole ingeskryf is. Die verspreiding van die getalle is egter interessant, soos hieronder aangetoon word.

Sektor	2013	2014	2015	2016	Verskil
					2013 – 2016
Graad R in OG Skole	59 565	63 492	64 648	65 231	5 666
Graad 1 – 7 in OG skole	603 430	617 424	639 197	660 442	57 012
Graad 8–12 in OG Skole	343 616	346 017	344 906	338 483	-5 133
Spesiale-behoefte Skole	19 627	18 702[7]	18 777	18 854	-773
Bron: Jaarlikse Skoolopname 2016					

Die grootste enkele faktor wat alle beplanning en voorsiening in die onderwys beïnvloed, is die inskrywing van leerders. Die WKOD het toenemend Algemene Huishoudelike Opnamedata en ander tendensontledings vir vooruitskattings en beplanning vir leerderinskrywings gebruik. Doeltreffende onderrig en leer hang af van 'n geskikte onderwyser:leerderverhouding,fasiliteite en handboeke wat in plek is. Die toename in inskrywings in onlangse jare het tot aansienlike druk op akkommodasie en personeelvoorsiening in groot dorpe en die Stad Kaapstad gelei. Die grootste groei word in laerskole ervaar. Terselfdertyd word kwynende getalle in dele van die provinsie ondervind.

Daar was 'n styging in die getal leerders wat by openbare skole ingeskryf is. Die daling in die getalle op hoërskoolvlak tussen 2014 en 2016 kan deels daaraan toegeskryf word dat die Graad 12 klas van 2015 buitengewoon groot was as gevolg van 'n verandering in die inskrywingsbeleid vir hulle Graad 1 jaar.

Die grootste groei word in laerskole ervaar. 'n Kykie na die Graad 1 kohort alleen dui die bevolkingsgroei aan.

Graad 1 kohort tydperke	Gemiddelde Graad 1 kohort grootte
Gemiddelde Graad 1 kohort 2005 – 2010	92 920
Gemiddelde Graad 1 kohort 2011 – 2016	104 739

Beplanning vir inskrywing vereis die gebruik van alle beskikbare data. Die verhoogde getal kinders in die provinsie sal vir 'n paar jaar druk op die akkommodasie in skole plaas.

7 Die klaarblyklike daling in 2014 inskrywingsgetalle is as gevolg van die herklassifikasie van drie skole as Openbare Gewone Skole.

Inskrywing by openbare gewone skole													
Jaar	**Gr 1**	**Gr 2**	**Gr 3**	**Gr 4**	**Gr 5**	**Gr 6**	**Gr 7**	**Gr 8**	**Gr 9**	**Gr 10**	**Gr 11**	**Gr 12**	**Totaal**
2004[8]	104 105	82 130	81 489	76 781	66 060	82 574	89 614	85 053	78 964	80 756	54 199	39 451	921 176
2005	93 515	94 231	80 695	80 809	74 984	66 141	81 953	88 778	82 169	81 577	56 657	39 303	920 812
2006	87 650	85 972	89 828	80 443	77 811	73 106	65 347	78 926	80 595	83 529	57 536	40 198	900 941
2007	92 818	82 562	83 914	89 973	78 674	78 021	72 733	66 406	80 697	86 495	61 938	42 624	916 855
2008	91 853	83 267	79 454	85 891	87 116	78 290	76 146	71 410	72 914	79 133	63 819	43 470	912 763
2009	93 601	82 158	80 385	83 150	82 382	85 621	76 262	75 227	79 795	68 405	60 812	45 692	913 490
2010	98 086	83 046	79 155	84 234	80 290	81 402	82 777	75 426	85 114	70 630	53 799	44 876	918 835
2011	100 423	85 216	79 489	83 490	80 205	79 022	78 207	81 312	84 957	73 470	56 995	38 990	921 776
2012	103 444	88 536	81 415	83 922	79 900	78 384	76 432	77 561	90 815	72 714	58 758	43 111	934 992
2013	104 678	93 506	85 762	85 599	79 210	78 437	76 238	75 528	87 132	78 812	56 109	46 035	947 046
2014	106 917	97 647	89 385	90 617	81 441	76 690	74 727	76 000	82 714	75 838	64 619	46 846	963 441
2015	108 233	101 934	94 342	95 212	84 554	79 250	75 641	75 753	79 114	72 430	63 220	54 390	984 073
2016	**106 766**	**105 574**	**98 439**	**99 278**	**89 451**	**82 479**	**78 455**	**78 067**	**73 006**	**76 988**	**59 518**	**50 904**	**998 925**
Databron: Jaarlike Skoolopname (Openbare Gewone skole buiten LSOB- eenheidleerders)													

Die tabel hierbo toon 'n algehele toename van 77 749 leerders oor die 12 jaar siklus (2004 – 2016). Die tabel illustreer 'n beduidende groei in die inskrywing in Graad 1 en die impak van verbeterde retensie tussen Graad 10 en 12.

In-migrasie na die provinsie bly steeds 'n belangrike bydraer tot inskrywingsyfers en verhoog die druk op alle hulpbronne.

Leerders van ander Provinsies en Lande - Jaar 2012 tot Jaar 2016						
Provinsie/Oorsprong	Jr '12	Jr '13	Jr '14	Jr '15	Jr '16	Gem
Oos-Kaap	18 936	20 990	22 276	22 276	20 168	**20 929**
Vrystaat	323	351	400	400	609	**417**
Gauteng	1 223	1 609	1 498	1 498	1 707	**1507**
Kwazulu-Natal	328	365	390	390	491	**393**
Limpopo	112	139	136	136	172	**139**
Mpumalanga	159	171	191	191	185	**179**
Noord-Kaap	704	795	788	788	749	**765**
Noord-Wes Provinsie	136	155	165	165	230	**170**
Ander Lande	1 614	2 033	2 097	2 097	2 041	**1 976**
Groottotaal	**23 535**	**26 608**	**27 941**	**27 941**	**26 352**	**26 475**

8 Inskrywingspatrone is beïnvloed deur die verandering wat in 2000 op nasionale vlak aangebring is met die beleid oor die toelatingsouderdom vir Graad 1, wat skole toegelaat het om slegs leerders toe te laat wat in die eerste skooljaar sewe word. Gevolglik was die Graad 1-inname laer as in vorige jare. Toe die ouderdomsvereiste in 2004 weer verander het, was daar weereens 'n toename in inskrywings. Dit word in hierdie tabel aangetoon.

Die Wes-Kaap ervaar 'n groter netto migrasie as meeste ander provinsies.

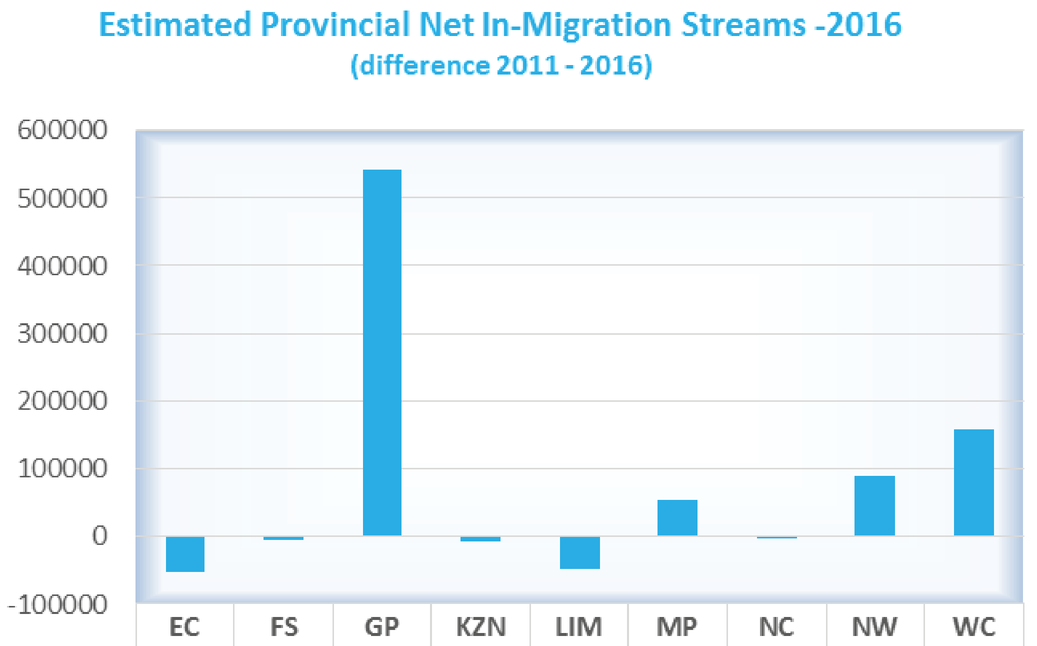

	EC	FS	GP	KZN	LIM	MP	NC	NW	WC
Net-Migration	-53142	-6182	543110	-7031	-47357	53692	-4005	89317	156964

Wes-Kaapse volwassenes het gemiddeld 9.9 jaar van skoolonderwys voltooi. Hierdie syfer word slegs deur Gauteng met 10.5 jaar oorskry. Die nasionale gemiddelde is 9.3 jaar jaar.

Die grafiek hieronder som die onlangse vordering in slaagkoerse op. Die toename in Grade 9 – 11 is noemenswaardig, veral in Graad 9.

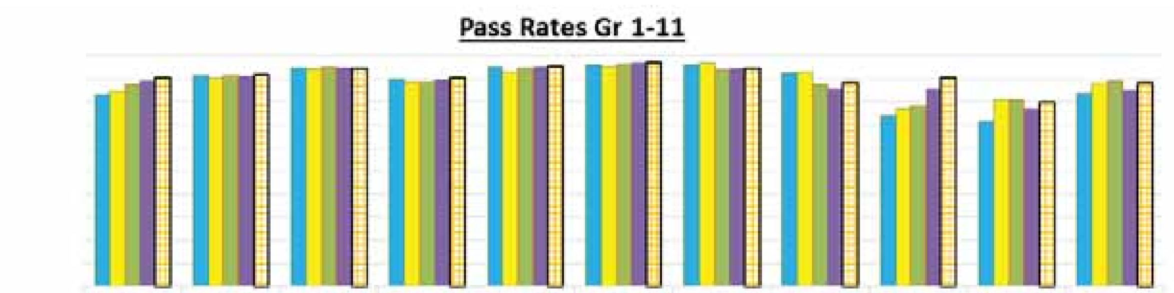

	Gr 1	Gr 2	Gr 3	Gr 4	Gr 5	Gr 6	Gr 7	Gr 8	Gr 9	Gr 10	Gr 11
Yr'12	83.3%	91.6%	94.6%	89.9%	95.0%	95.9%	96.0%	92.6%	73.9%	71.8%	83.4%
Yr'13	84.7%	90.1%	94.3%	88.6%	92.8%	95.0%	97.1%	93.0%	77.0%	80.8%	87.8%
Yr'14	87.8%	91.7%	94.9%	88.5%	94.6%	96.3%	93.8%	87.5%	78.4%	81.0%	88.9%
Yr'15	89.0%	91.4%	94.8%	89.7%	95.3%	96.9%	94.4%	85.8%	85.5%	77.4%	85.0%
Yr'16	90.3%	91.9%	94.6%	90.4%	95.5%	97.1%	94.4%	88.3%	90.5%	79.8%	88.2%

Daar is tekens van verbetering in verband met leerderretensie soos deur die volgende statistieke aangedui, met 'n geringe daling in die mees onlangse siklus.

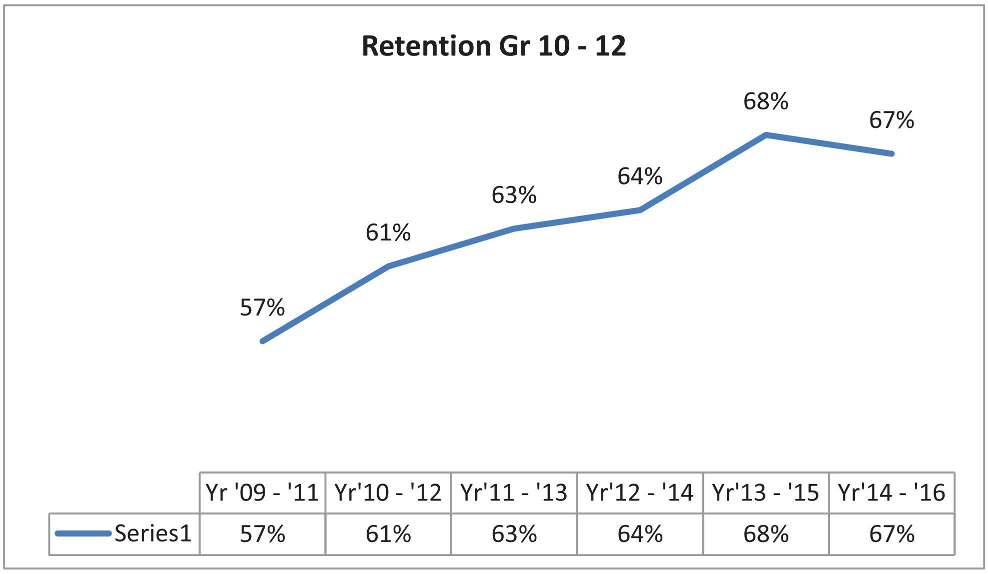

Gehalte van leer

Laerskole

Die gehalte van Laerskoolonderwys is nagespoor deur die program van sistemiese toetsing van Grade 3, 6 en 9 in Taal en Wiskunde in die Wes-Kaap oor die afgelope 13 jaar.

Van 2002 tot 2009, het die WKOD taal en wiskunde toetse aan Graad 3 en 6 leerders geadministreer in afwisselende jare om vordering na te spoor en probleme te diagnoseer. In 2010 het die WKOD vir die eerste keer alle Graad 3 en 6 leerders getoets om die stand van taal- en wiskundeleer in elke skool in die provinsie te toets. Dit was ook die eerste keer dat Graad 9 leerders getoets was in 'n loodsprogram om 'n basislyn daar te stel. In 2011 het die WKOD die vlak van kognitiewe uitdaging in die taaltoetse verhoog om nuwe minimum norme vir die provinsie te vestig. Daar is, meer spesifiek, langer en meer komplekste tekste ingesluit in die toetse ten einde die toetse vergelykbaar te maak met items wat in internasionale toetse op hierdie vlakke gebruik word.

Toetse word in Oktober elke jaar geskryf en die uitslae aan die skole deurgegee in die eerste week van die eerste skoolkwartaal. Die uitslae word deur skole gebruik om akademiese aktiwiteite vir die jaar te beplan en om hulle Skoolverbeteringsplanne en teikens op te stel. Die uitslae word ook gebruik om toepaslike skoolondersteuning vir skole te beplan.

WKOD Grade 3, 6 & 9 Uitslae van Sistemiese Toetse 2016 – Gewone Openbare Skole												
	Graad 3				**Graad 6**				**Graad 9**			
	Wiskunde		**Taal**		**Wiskunde**		**Taal**		**Wiskunde**		**Taal**	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Slaagkoers%	57.6	57.7	42.4	42.5	37.7	40.1	36.8	40.1	22.2	23.6	53	55.1

Om te slaag word 50% vereis. Die toetsuitslae sedert 2011 toon verbetering in beide vakke oor alle grade.

Nasionale Senior Sertifikaat

2016 was die negende jaar van die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) eksamen. Die WKOD het 'n 86% slaagkoers behaal. Daar was 43 725 kandidate wat geslaag het, waarvan 20 804 (40.9%) sodanig geslaag het dat hulle toegelaat kon word tot 'n B-graad studieprogram. 12 036 leerders het Wiskunde geslaag met 'n verbeterde slaagkoers van 77.2%. Vir Natuurwetenskappe was die 2016 slaagkoers 73.8%. Die getal geslaagdes was 8 239.

WKOD Vergelykende NSS uitslae 2010 – 2016						
Jaar	**Geskryf**	**Geslaag**	**% Slaag**	**Toegang tot B. Graad.**	**% Toegang tot B. Graad.**	**Skole met slaagkoers <60%**
2010	45 783	35 139	76.8	14 414	31.5	78
2011	39 988	33 146	82.9	15 215	38.1	30
2012	44 700	36 992	82.8	16 319	36.5	26
2013	47 636	40 558	85.1	19 477	40.9	23
2014	47 709	39 237	82.2	18 524	38.8	31
2015	53 721	45 496	84.7	22 379	41.7	27
2016	50 847	43 725	86	20 804	40.9	19

Die WKOD beoog om die getal leerders wat die Nasionale Senior Sertikaat eksamens skryf en slaag te verhoog. Die Distriksverbeteringplanne fokus hierop en bevat dienooreenkomstige strategieë en implementasieplanne.

Opleiding

Onderwysers

Distriksondersteuning het in 2016 gefokus op skole en onderwysers wat hulp die nodigste gehad het. Alle opleiding van onderwysers word aangevul deur 'n program van klaskamergebaseerde ondersteuning.

Die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut (KOLI) het 14 twee-week-lange opleidingskursusse en 2 een- of twee-daagse seminare en konferensies in Tale en Wiskunde aan 1 869 Graad R-, Grondslagfase- en Intermediêre Fase-onderwysers verskaf. In 2016 het KOLI se fokus verskuif na ondersteuning van die 100 skool Graad R – 3 ingrypingsprojek. Inklusiewe onderwys en IKT integrasie vorm 'n integrale deel van hierdie ingryping. KOLI het ook 23 IKT integrasie-ingrypings gefasiliteer, en sodoende 1214 onderwysers en skoolleiers betrek ter ondersteuning van die e-Leer program.

Skoolbestuur (insluitend skoolhoofde)

Die WKOD het in 2016 opleiding en ondersteuning gebied aan skoolbestuurders wat onervare is, ekstra mentorskap nodig het of diegene wat gretig is om verdere professionele ontwikkeling te ondergaan. Kursusse vir skoolbestuurders het gefokus op rolle en verantwoordelikhede van adjunk-skoolhoofde, rolle en verantwoordelikhede van departementshoofde, aspirant-skoolhoofde, aspirant-skoolleiers, induksie van pas-aangestelde skoolhoofde, opleiding van skoolbestuurspanne en vroue in en na bestuurs- en leierskapposisies. 'n Totaal van 526 lede van skoolbestuurspanne het by die skoolbestuur- en leierskapkursusse gebaat wat deur die KOLI aangebied is.

Geakkrediteerde kwalifikasies

As gevolg van begrotingsbeperkings was geen beurse vir dienende opvoeders in 2016 beskikbaar nie.

Ondersteuning verskaf

Finansieel

Die Norme-en-Standaarde-toekennings aan skole word geweeg ten gunste van skole in meer behoeftige gemeenskappe.

Skole in Nasionale Kwintiel 1 – 3 het in die verlede gegradeerde pro-arm-gewigte ontvang. Die 'per-leerder' bedrae wat aan openbare skole in Nasionale Kwintiel 1, 2 en 3 betaal is, is vanaf 2013/14 gelykgemaak; met ander woorde, NK 2- en 3-skole ontvang dieselfde befondsing as NK 1-skole

Nasionale teikentoekennings			
	2014/15	2015/16	2016/17
Kwintiel 1	R1 059	R1 116	R1 177
Kwintiel 2	R1 059	R1 116	R1 177
Kwintiel 3	R1 059	R1 116	R1 177
Kwintiel 4*	R 831	R 882	R 938
Kwintiel 5*	R 317	R 334	R 350
** Gemiddelde koste vir alle skole*			

Status van skoolgeld	Totale getal skole
Geen skoolgeld	879
Skoolgeld	570
Groottotaal	1 449[9]

Een van die belangriker verwikkelinge in 2014 was die uitbreiding van die '*geen skoolgeld*'–skoolprogram. In daardie jaar het 216 skole met 172 541 leerders in Kwintiel 4 en 5 '*geen skoolgeld*'-skole geword nadat hulle om 'geen skoolgeld'-status aansoek gedoen het. Hulle word sedertdien van al die voordele voorsien as wat vir ander 'geen-skoolgeld'-skole geld. Hierdie aantal skole is in 2016 verhoog tot 218 vir 1 364 addisionele leerders toe 2 bykomstige kwintiel 4 en 5 skole as 'geen skoolgeld' skole verklaar is.

Skole wat skoolgeld hef mag aansoek doen vir vergoeding vir skoolgeldvrystelling in gevalle waar ouers nie die volle skoolgelde kan betaal nie. In 2016 is R47.5 miljoen betaal om skoolgeldvrystellings vir 77 557 leerder in 551 skole te ondersteun.

9 Let daarop dat nuwe skole ander vereken word.

Samewerkende Skole-loodsprojek

Gegewe die langtermyngevolge van armoede en ongelykheid benodig baie openbare skole in meer behoeftige gemeenskappe ekstra ondersteuning vir bestuur, onderwysers en leerders, asook bykomende finansiële hulpbronne.

Die WKOD het saamgespan met 'n groep befondsers en steunorganisasies om 'n 'geen skoolgeld'-openbare skoolmodel te toets genaamd die "Samewerkende Skole" projek.

Funksionerende vennote sal d.m.v. opleiding, bykomende hulpbronne, monitering en gereelde terugvoer intensiewe skool-vlak ondersteuning aan onderwysers en skoolhoofde voorsien. Ondersteuning deur die WKOD sal geïntegreer word met dít wat deur die funksionerende vennoot aangebied word, met samewerkende skole wat ingevolge heersende beleid steeds befondsing, infrastruktuur en dienste soos vervoer en voeding van die WKOD ontvang.

Die Samewerkende Skole-loodsprogram het ten doel om:

- die gehalte van onderwys by openbare skole te verbeter;
- doeltreffende modelle van vennootskappe in onderwys te demonstreer;
- beheer en aanspreeklikheid in openbare skole te versterk;
- opvoeders te ontwikkel; en
- ingrypings gemik op die verbetering van die gehalte van openbare onderwys vir leerders
- uit lae-inkomste-gemeenskappe te implementeer.

Die loodsprogram word by laerskole asook sekondêre skole uitgevoer en sluit ouer asook meer onlangs gevestigde skole in. Die loodsprojek het met vyf skole in 2016 begin en sal vir 'n tydperk van vyf jaar voortduur, onderworpe aan die prestasie van die vennote en die skole. Twee addisionele skole is bygevoeg in 2017.

Taal- en Wiskundestrategie

Die prioriteit vir die WKOD is om taal- en wiskundevaardighede vanaf die vroegste skooljare te verbeter. 'n Geïntegreerde strategie is voorberei om die fondamente van leer te verbeter ten einde gefragmenteerde praktyke teen te werk. Die Taalstrategie 2015-2019 en die Wiskundestrategie 2015-2019 dek die dertien jaar van skoolopleiding vanaf Graad R tot Graad 12. Die strategieë ondersoek plaaslike en internasionale prestasie-inligting en karteer voorste navorsing oor die belangrikste faktore wat tot leerverbetering lei. Die strategieë bied 'n enkele raamwerk om 'n skool-/kring-/distrikkonteks te ontleed en 'n omvattende plan op te stel. Die verbeteringsplanne behandel die vier belangrikste elemente wat leer moontlik maak: mense-ontwikkeling, die gebruik van produktiewe pedagogieë, hulpbron-/fasiliteitvoorsiening en -gebruik, en monitering en evaluering.

Loodsprojek Graad R – 3 in 103 skole

'n Sleutelingryping van die Provinsiale Strategiese Plan is 'n loodsprojek vir Grade R - 3 in 103 skole waar een van die leertale isiXhosa is, om uitslae in Engels en Wiskunde te verbeter.

'n Gefokusde ingryping is beplan en in 2015/6 begin en sal geïmplementeer, ondersteun en gemonitor word tot 2019.

Die ontwerp is gebaseer op verskeie studies in Wes-Kaapse laerskole, veral die Universiteit van Stellenbosch Graad 3 Studie en die Universiteit van Kaapstad se SPADE projek.

Die hoofbevindinge en aanbevelings wat hierdie studies in gemeen het, is:

- Die behoefte aan bekwaamheidstoetse en versigtige keuring van Grondslagfase Departementshoofde en hulle vermoë en tyd om klaskamer en buite-klaskamer ondersteuning te verskaf.
- Die aanwesigheid en geïntegreerde gebruik van groot boeke, leesboeke, teksboeke, werkboeke en Grondslagfasetoerusting.
- Die ontwikkeling en gebruik van norme vir lees, skryf en wiskundige vordering in elke kwartaal van Grade R - 3.
- Die assessering van onderwysers se vermoë om Engels Eerste Addisionele Taal te onderrig en die voorsiening van ontwikkelingsbehoeftes in hierdie verband.

Daar was goeie samewerking met die skole en skoolhoofde vir die projek. Al die Departementshoofde het deelgeneem aan die Bekwaamheidsgebaseerde Asssessering wat die WKOD in staat gestel het om presies te bepaal wat nodig is om die Departementshoofde se vaardighede te verbeter en om 'n noukeurige Ingrypingsplan te onwikkel. Onderwysers, lede van die Skoolbestuurspan en skoolhoofde het verskeie goed-bygewoonde opleidingskursusse by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut bygewoon.

Addisionele gegradeerde leesboeke is verkry vir elke Graad 1 klaskamer by die 103 skole. 42 skole in die projek het 3 tablettrollies met 99 tablette ontvang. Sagteware is op die toestelle gelaai om hulle teen diefstal te beskerm. Sagteware verskaf 'n verslag oor die gebruik van toestelle. Die oorblywende 61 skole is geteiken vir slim laboratoriums, wat beteken dat bestaande infrastruktuur met nuwe tegnologie toegerus sal word.

Die Vroeë Graad Leesassesssering (VGLA) hulpmiddel, 'n mondelinge leerderassessering om die mees basiese grondslagvaardighede vir geletterdheidsverkryging in die vroeë grade te meet, was in al 103 skole geïmplementeer.

Die vereiste opleiding is gegee aan beide die Onderwysdistriksamptenare, vennootmentors en onderwysers in die gebruik van die tablette en in die gebruik van die VGLA.

Sterk vennootskappe is gesmee met drie organisasies wat mentorskap-programme en Gesinsgeletterdheidswerkswinkels aangebied het vir gekeurde skole in die projek.

Die Distrik Grondslagfase Vakadviseurs het die skole besoek en die nodige ondersteuning en voorligting voorsien. Al die skole in die projek is uitgenooi om deel te neem aan die Wes-Kaap Skoleondersteuningsprogram (WKSOP) waarvolgens ten minste 92 skole skoolassistente in 2016 in diens geneem het.

Prestasie in die WKOD sistemiese toetse en in die kwartaallikse leerderassessering word ingespan om die impak van die program te monitor.

Hoërskoolingrypingsprogram

Die Hoërskoolingrypingsprogram het ten doel om die getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat slaag, te verhoog en die getal onderpresterende skole te verlaag. Die algemene ondersteuningsprogram dek alle grade in hoërskole. Die Hoërskoolprogram het in 2016 'n gedifferensieerde benadering tot ondersteuning vir alle hoërskole in die provinsie toegepas. Daar was lae-intensiteit ondersteuning vir daardie skole waar meer as 90% van leerders in die vorige jaar geslaag het; matige ondersteuning en 'n vak-spesifieke fokus vir skole wat 'n slaagkoers van 70% - 89% behaal het; en 'n hoë-intensiteit en heelskoolfokus vir die skole waar minder as 70% van die leerders in die vorige jaar geslaag het.

Die WKOD het in Januarie 2016 die Nasionale Senior Sertifikaat-uitslae van elke skool per vak en per vraestel ontleed. Skool-spesifieke en vak-spesifieke planne, met teikens, is op grond van hierdie ontledings ontwikkel. Teikens per skool en per distrik is gestel vir getalle wat die NSS slaag en getalle wat toegang tot B-graad-studies behaal.

'n Aantal geteikende ingrypings word beplan en geïmplementeer gebaseer op deeglike analise van uitslae. Dit sluit in: 'n Tutoriale program vir leerders aangebied met behulp van vaardige onderwysers van binne en buite die WKOD; Telematikalesse wat na 47 skole uitgesaai word en intensiewe ondersteuning wat verskaf word deur Vakadviseurs aan daardie skole wat onder die provinsiale gemiddelde vir hoë-inskrywing-vakke presteer het. 'n Boekie met studiewenke en 'n eksamenvraestelle-pakket is aan elke Graad 12-leerder voorsien.

Distrikte het in 2017 'n algemene templaat vir Distriksverbeteringsplanne gebruik, met 'n focus op verbeterde slaagsyfers in die grondslagfase, in Graad 8 en 9, en in Graad 10, 11 en 12. Die planne het ingesluit responsplanne vir items ingesluit in die Skoolverbeteringsplanne. Skole wat swak gevaar het in vakke met hoë inskrywings is vir vak-spesifieke ondersteuning geïdentifiseer.

e-Leer

Hierdie projek is geklassifiseer as 'n provinsiale 'Spelwysiger' en ontvang voorkeuraandag. Die provinsiale Wye Area Netwerk-projek het die grondslag gelê vir 'n e-leer-projek wat in 2014 die implementeringsfase betree het, met 248 skole wat by die eerste 'slim klaskamers' baat.

Die projekomvang sluit in:

Die wye-area-netwerk (WAN)-projek – projek van die provinsiale regering. 1 038 skole is teen die einde van die 2016/17-jaar gekoppel.
Die plaaslike-area-netwerk (LAN)-projek – projek van die WKOD. 178 skole is teen die einde van die 2016/7-jaar gekoppel.
Die rekenaarherlaaiprojek vir Rekenaartoepassingstegnologie, Inligtingstegnologie en Ingenieurswese, Grafika en Ontwerp (RTT/IT/IGO) 84 skole het 89 laboratorium-herlaaiings ontvang in 2016/7 om te verseker dat leerders wat vir rekenaargebaseerde Nasionale Senior Sertifikaat-vakke ingeskryf is, die voordeel van die nuutste rekenaartoerusting gehad het.
Die **Slim Klaskamer-projek** voorsien beskikbare en gepaste tegnologie aan skole. Die tegnologie bestaan uit 'n onderwyser-rekenaartoestel, onderwyser-projeksietoestel, onderwyser- interaktiewe toestel en 'n visualiseerdertoestel (ook bekend as 'n dokumentkamera). Die tegnologie is hoofsaaklik draadloos en het oppak-en- gaan-mobiliteit. Daar was teen die einde van Maart 2016/7 altesaam 388 SLIM skole met 5 328 SLIM klaskamers.
Die **e-Hulpbronnekatalogus/e-portaal-projek** is 'n projek vir aanlyn digitale inhoud en word geleidelik aangevul.
Die **Leerbestuurstelsel-projek** (LBS) behels 'n digitale hulpbronbewaarplek en poog om onderwysers, leerders en ouers van digitale onderrig- en leerhulpbronne te voorsien.

Tekste, insluitend werkboeke

Die Nasionale Departmente van Basiese Onderwys het soos volg werkboeke aan WKOD-skole voorsien:

Vak	Graad
Huistaal (HT), Engels Eerste Addisionele Taal (EAT), Wiskunde en Lewensvaardighede	Grondslagfase (Graad R tot 3)
Wiskunde, Huistaal en Engels Eerste Addisionele Taal	Intermediêre Fase (Graad 4 tot 6)
Wiskunde	Senior Fase (Graad 7 tot 9)

Die Volume 1-werkboeke vir kwartaal 1 en 2 van 2017 vir Graad R tot 9 is teen 31 Oktober 2016 by skole afgelewer en die Volume 2-werkboeke vir kwartaal 3 en 4 van 2017 vir Graad R tot 9 is teen 24 Februarie 2017 afgelewer. 'n Bykomende 5% van die 2017-werkboeke vir Graad R tot 9 is bestel om enige tekorte in werkboeke te dek wat as gevolg van toenemende inskrywings deur skole ervaar is. Die aflewering van die bykomende werkboeke is teen 25 Januarie 2016 afgehandel. Die gebruik van die werkboeke word deur amptenare van die WKOD ondersteun en gemonitor.

Die WKOD se oogmerk is om 'n KABV-gerigte handboek te voorsien vir elke leerder in elke vak wat deur die leerder bestudeer word. Alle skole het in Junie 2016 die geleentheid gekry om KABV- aanvullende handboeke in die 2017-skooljaar te bestel.'n Totaal van 1 043 skole het hulle bestellings vir aanvullende handboeke ingedien. Al die bestelde handboeke (663 365) is by die betrokke skole afgelewer. Die uitgawes vir aanvullende handboeke het gedurende die 2016/7-boekjaar 'n bedrag van R73 miljoen beloop.

Die WKOD het ook VOO Letterkundetekste verkry vir Graad 12 in ooreenstemming met die Nasionale VOO Letterkunde-katalogus van April 2015. 'n Totaal van 312 skole het bestellings vir 'n totaal van 178 678 letterkundetekste ingedien. All die bestelde tekste (178 678) is afgelewer by die betrokke skole. Die uitgawes vir die letterkundetekste het R12 miljoen beloop vir die 2016/7 boekjaar.

KABV 2 tegnologie handboeke is ook verkry vir Graad 11 leerders in ooreenstemming met die DBO KABV 2 Katalogus. 'n Totaal van 11 389 handboeke is verkry vir 86 skole. Al die bestelde boeke (11 389) is afgelewer aan die betrokke skole. Die uitgawes vir die tegnologie handboeke vir Graad 11 het R2 miljoen beloop.

Die WKOD Onderwysbiblioteek, EDULIS, verleen toegang tot toepaslike biblioteekhulpbronne vir WKOD opvoeders en amptenare ter ondersteuning van kwaliteit onderwys en fasiliteer mobiele biblioteekfasiliteite aan 'n beperkte aantal skole in landelike gebiede.

Die WKOD se riglyne vir norme en standaarde stel voor dat 30% van die totale hulpbrontoekenning aangewend word vir die aankope van LOOM, waarvan 10% vir biblioteekmateriaal geteiken moet word. Die riglyne stipuleer verder dat elke leerder 'n handboek vir elke vak moet hê en dat die voorraad van skoolbiblioteekmateriaal jaarliks aangevul moet word totdat die totale aantal items 'n standaard van 10 items per leerder reflekteer.

'n Raamwerk vir handboekbestuur en -herwinning is in 2013 bekendgestel om te verseker dat leerders hulle handboeke aan die einde van die akademiese jaar terugbesorg sodat die handboeke jaarliks hergebruik kan word. Die herwinningskoers dwarsoor die provinsie word tans aangegee as 87%.

Infrastruktuur

Die 2016/7-infrastruktuurplan het die volgende gebiede vir ontwikkeling geprioritiseer:

- Bou nuwe skole om druk op akkommodasie te verlig
- Vervanging van bestaande skole of klaskamers wat met ongepaste materiaal gebou is
- Voorsiening van bykomende klaskamers om die vermoëns van skole om meer leerders in te skryf uit te brei of om verligting te bring as gevolg van die styging in inskrywings.
- Instandhouding en herstelwerk
- Voorsiening van Graad R-klaskamers

Daarbenewens was die verskaffing en benutting van mobiele klaskamers noodsaaklik om in dringende en onverwagte behoeftes aan akkommodasie te voorsien.

Aangesien nie alle leerders binne loopafstand van geskikte skole woon nie, het 58 217 kwalifiserende leerders teen die einde van die oorsigjaar van die leerdervervoerskema gebruik gemaak om skool toe en terug te reis.

Ondersteuning en erkenning aan onderwysers

Die WKOD het voortgegaan om onderwysers aktief te ondersteun op gebiede wat deur onderwysers self geïdentifiseer is. Die WKOD het terselfdertyd daarop gefokus om die druk op onderwysers te verminder, wat administratiewe werk asook bywoning van werkwinkels en vergaderings betref. Beplanningskalenders met belangrike datums, onder meer die begin en einde van eksamens, en ander administratiewe spertye, is in Augustus 2016 aan skole gestuur om hulle met vooruitbeplanning vir 2017 by te staan.

Die *17de Jaarlikse Provinsiale Onderwystoekennings-seremonie,* om die prestasies van opvoeders in die provinsie te vier en erken, is in November 2016 gehou. Toekennings is na 'n noukeurige siftings- en onderhoudkeuringsproses aan onderwysers gemaak. Die toekennings gee erkenning vir prestasie en innovasie in 10 kategorieë – *Onderwysers van Graad R, Spesiale Behoeftes en Inklusiewe Onderwys, Laerskool, Sekondêre Skool; Uitnemendheid in Tegnologie-versterkte onderrig en leer, Wiskunde (AOO), Natuurwetenskappe (AOO), Laerskoolleierskap; Sekondêre Skoolleierskap en 'n toekenning vir Lewenslange Prestasie*.

Drie Wes-Kaapse onderwysers het in die Nasionale Onderwystoekennings van 2016 toekennings ontvang. Marika Smit van Bottelary Laerskool was die algehele wenner in die kategorie *Uitnemendheid in Laerskoolonderrig*, Cecelia Campbell van Laerskool Erika, Mosselbaai, het die derde plek nasionaal behaal vir *Uitnemendheid in Tegnolgie-versterkte onderrig en leer*, en Leon Linz, Adjunk-skoolhoof van Good Hope Seminary Hoërskool, het derde plek verower in die *Kader Asmal Toekenningskategorie* vir onderwysers wat die kernwaardes van Asmal se leierskap verteenwoordig.

Die WKOD het die *Leierskap Uitnemendheidstoekennings vir Na-Skoolse Programmering* ingestel as deel van die Na-Skool Spelwysiger. Dit is 'n nuwe vorm van erkenning aan skoolhoofde wat uitblink in die bestuur van naskoolse programme. Hierdie toekenning is bygevoeg tot die kategorieë van die Wes-Kaapse Provinsiale afdeling van die Nasionale Onderwyserstoekennings.

Skoolbeheerliggame

'n Geloofwaardige provinsiale SBL-verkiesing is van kritieke belang om aanspreeklike beheerpraktyke by skole te verseker. Die WKOD het begin met die wysiging van Regulasies betreffende die verkiesing van beheerliggame in voorbereiding vir die 2018 verkiesings.

In samewerking met die DBO is skoolbeheerliggame opgelei in areas soos finansiële bestuur, werwing en keuring, skoolverbeteringsplanne, verbetering van die skoolatmosfeer, ens. Funksionaliteitsopnames is kwartaalliks voltooi en na die DBO gestuur. Gedurende Januarie 2017 is bevind dat daar 211 SBL vakatures in WKOD skole bestaan het. Hierdie vakatures het ontstaan as gevolg van ouers wat uittree as gevolg van kinders wat hulle skoolloopbaan voltooi of vanaf graad 8 na ander skole toe gaan. Baie van hierdie vakatures is gevul gedurende die eerste kwartaal van 2017 by wyse van koöptering of tussenverkiesings.

Die WKOD het voortgegaan met die implementering van die Provinsiale driejaar-SBL-raamwerk vir opleiding wat in 2014 ontwikkel is met gedifferensieerde opleidingsbenaderings. Sleutelfokusareas vir 2016 was (i) 'n begrip van die rolle en verantwoordelikhede van SBL'e, insluitend die verskil tussen bestuur en beheer, (ii) die samestelling van SBL'e en 'n begrip van die gedragskode vir regerende SBL'e, (iii) ontwikkelingsbeplanning, begroting en fondsinsameling vir die skool, en (iv) die werwing en keuring van skoolpersoneel.

Die WKOD het ook drie ondersoeke geloods na bewerings van die skending van die beginsel van die skeiding van magte by skoolhoofde. Gedurende Mei 2016 het Prof Mervyn King 'n seminaar aangebied, wat deur nagenoeg 230 skoolhoofde en voorsitters van beheerstrukture bygewoon is. 'n Loodsprogram met die Suid-Afrikaanse Instituuut van Geoktroïeerde Rekenmeesters is bekendgestel, wat 20 beheerliggame in Metro-Oos en Metro-Suid Onderwysdistrikte betrek. Ander vennootskappe het die Departement van die Premier ingesluit (opleiding in Bedrogvoorkoming) en KVMA (opstel van kontrakte vir skoolpersoneel).

Die volgende tabel verteenwoordig die getal goewerneurs per ras, geslag en gestremdheid.

Provinsiale Demografie van SBL									
	Geslag		Gestremdheid		Ras				
Komponent	Manlik	Vroulik	Ja	Nee	Swart	Wit	Kleurling	Indiër	Nie gemeld nie
Voorsitters	900	411	5	1,306	239	179	877	11	5
Sekretarisse	310	1,069	4	1,375	251	257	858	6	7
Tesouriers	611	662	2	1,271	206	230	817	12	8
Leerders	367	441	1	807	205	115	474	5	9
Ander	4,408	4,526	33	8,901	1,491	1,669	5,632	72	70
Totaal	6,596	7,109	45	13,660	2,392	2,450	8,658	106	99

Voeding

Die Wes-Kaapse Onderwysdepartment het 478 144 geteikende leerders by 1 010 schools gevoed. Dit verteenwoordig 'n toename van 8 423 leerders van die laaste jaarverslag. Die getal skole het tot 1 010 skole in die Wes-Kaap verminder as gevolg van die sluiting van klein skole. Die totale aantal kwintiele 1-3 Nasionale Primêre Prioriteit (NPP) skole is 545. Vir Kwintiele 1 – 3 bly die getal Nasionale Prioriteit Sekondêre (NPS) skole 111. 44 Spesiale Skole ontvang die diens. In kwintiele 4-5 was die algehele totaal van Primêre plus Sekondêre skole 310 vir die

laaste kwartaal van 2016/7 boekjaar. Die aantal voedingsdae vir NPP, NPS en Spesiale Skole in hierdie boekjaar was 196 dae en vir APP (Kw 4-5) Primêr en Sekondêr 170 dae. Die provinsie het 'n aantal individuele en groep-opleidingswerkswinkels aangebied. 1 570 Vrywillige Voedselhanteerders, 490 Skoolkoördineerders en 110 Skoolhoofde is opgelei. Die ontbyprogram gaan voort in die Wes-Kaap en 16 skole vind baat by die ontbytprogram van Tiger Brands Stigting en 5 skole baat by die Pioneer Foods ontbytprogramme. Steenberg se Cove Primêr het die eerste prys op nasionale vlak gewen in die Beste Skole Toekennings vir 2016.

Veilige skole

Die Veilige Skole-program volg 'n drieledige benadering (i) Misdaadbeheer deur die voorsiening van die belangrikste meganismes vir sekuriteit; (ii) Programme om verandering in gedrag en gesindheid te ondersteun; en (iii) Heelskoolbenaderings en netwerke met toepaslike agentskappe wat met die daarstelling van veilige skoolomgewings behulpsaam is.

Die WKOD bedryf 'n Veilige Skole-inbelsentrum wat kostelose en vertroulike telefoniese kommunikasie bied aan leerders, ouers en opvoeders wat hulp, leiding of inligting nodig het. Oproepers word aangemoedig om die tolvrye lyn 0800 45 46 47 te skakel vir die volgende: noodgevalle/krisisse, bendegeweld, trauma, skoolmisdaad, mishandeling en algemene navrae.

Oproepers word in geval van krisis telefonies ondervra en in die geval van oproepe wat nie 'n krisis is nie, word dit waar nodig na die beradingsagentskappe van die Wes-Kaap Onderwysdepartement, nieregeringsagentskappe en gemeenskapsgebaseerde organisasies verwys. Die Veilige Skole-inbelsentrum het in die 2016/7-kalenderjaar ongeveer 8 730 oproepe ontvang. 2 110 van die oproepe het verdere opvolg en ondersteuning benodig. 689 van die oproepe was misdaadverwante voorvalle. 395 gevalle van mishandeling is aangemeld, waarvan 283 oproepe berading en sielkundige ondersteuning benodig het. Sielkundige ondersteuning vir werknemers word ook onder die departement se Werknemerwelstandsprogram aangebied en dien as 'n verdere ondersteuning vir die Veilige Skole-program.

Die Inbelsentrum versamel en ontleed data regdeur die provinsie. Die statistieke word gebruik vir strategieë oor voorkoming, ingryping en respons.

Vyftig bykomende skole het in 2015/16 belangrike meganismes vir sekuriteit ontvang (gemotoriseerde hekke; voetgangermoniteringhekke; alarmstelsels gekoppel aan gewapende reaksie; doringdraad en maasdraad; diefwering). Heinings by hoë-risiko-skole is herstel en vakansiesekuriteit is voorsien, waar nodig. Opleiding in beroepsgesondheid en – veiligheid en rampbestuur is aangebied, asook opleiding in die beleid oor dwelmtoetsing en dwelmtoetsing. Goedgekeurde dwelmtoetstoestelle is in 'n hoë-risiko gevalle voorsien, gekombineer met deursoeking-en-beslaglegging-oefeninge. Geselekteerde skole is van vryhand-metaalverklikkers voorsien. Misdaadvoorkoming in distrikte, misdaadbeheer en spesifieke projekplanne (middelmisbruik, jeugontwikkeling, konflikbestuur, veiligheidsbestuur) en vennootskappe met ander staatsdepartemente en NRO's ondersteun die WKOD se pogings om die veiligheid van onderwysers en leerders te verseker.

Die onlangse byvoeging by Provinsiale Strategiese Doelwit (PSD) 2 van die provinsiale respons tot die Nasionale Bendebekampingstrategie sal bykomende geïntegreerde transversale ondersteuning aan skole in geaffekteerde gebiede verskaf.

Bykomend tot die Veilige Skole-inbelsentrum en ondersteuning van 'n meganisme vir sekuriteit, het die WKOD in 2016/7 opvoedkundige programme vir leerders aangebied om positiewe aktiwiteite soos sport, kunste, drama en inligting oor toekomstige loopbane aan te moedig. Die programme het gefokus op veranderinge in gedrag en ingesteldheid; kreatiewe en konstruktiewe benaderings tot konflikbestuur, en bemiddelingsopleiding. Veiligheidsveldwerker is in diens geneem om skole met skoolveiligheidskomitees en skoolveiligheidsplanne te ondersteun; ondersteunings- en/of voorkomende programme te vestig; en om as positiewe rolmodelle en mentors op te tree.

Veilige Skole-veldwerkers volg leerders op wat stokkiesdraai en assesseer leerderprobleme. Hulle bied mentorskap en afrigting aan leerders wat 'n risiko loop en verseker dat hulle toegang kry tot dienste wat hulle nodig het. Veilige Skole-veldwerkers het die Veilige Skolejeugklubs as deel van die vakansieprogram en na-skoolse program gefasiliteer. Hierdie projek poog om positiewe houdings en gedrag te versterk deur leerders onder risiko te kanaliseer na gepaste opvoedkundige strukture en om vaardighede te ontwikkel om gemeenskapsprojekte te implementeer.

Die Departement het 'n formele vennootskap, ondersteun deur 'n Memorandum van Verstandhouding, met die Stad Kaapstad. Die vennootskap behels die ontplooiing van 36 van die Stad se Wetstoepassingsbeamptes, wat bekend staan as Skoolhulpbronbeamptes (SHB'e), aan 18 skole in hoë risiko areas in die Metro. Die SHB'e verrig 'n verskeidenheid van funksies, hoofsaaklik hulpverlening met gedragsmodifiseringsprogramme asook veiligheids-bewusmakingsprogramme vir leerders.

Na-skoolprogram

As deel van die Wes-Kaapse Regering se pogings om anti-sosiale gedrag te bekamp en om alternatiewe geleenthede aan die jeug te bied, het die Departement van Kultuursake en Sport (DKS) in oorleg met die WKOD die MOD-program (massadeelname, toegang tot geleenthede en ontwikkeling) by 180 skole oor die agt onderwysdistrikte ingestel. 97 van hierdie sentrums is by laerskole in bedryf. Die programme word na skool aangebied en voorsien leerders van geleenthede om sport te beoefen en aan verrykende aktiwiteite deel te neem. Beide die Veilige Skole- en Skoolverrykingsprogram van die WKOD het by die MOD sentrums ingeskakel en bied 'n verskeidenheid aktiwiteite aan. Hierdie Na-skool-program is geïdentifiseer as 'n provinsiale 'spelwysiger' en ontvang voorkeuraandag.

Ter ondersteuning van die MOD-program het die WKOD in 2016:

1. Die registrasie van MOD-sentrums bestuur en ondersteun om deel te neem in Skoolsportligas
2. Die implementering van intra- en interskoolsportligas ondersteun
3. Toerusting en fasiliteite verskaf
4. Afrigters opgelei
5. Verseker dat MOD-sentrums toeganklik vir omliggende skole was
6. Die YEBO-program – middagklasse in Wiskunde en Wetenskap – ondersteun

'n Ooreenkoms is tussen die WKOD en die Departement van Kultuursake en Sport aangegaan om saam te werk met skoolsport-infrastruktuurprojekte by MOD-sentrums. Dit sluit die bou en opknapping van skoolsale, sportvelde, skoolsporttoerusting en gegradueerde tutors in.

'n Gedeelte van die MOD-sentrums befondsingstoekenning is in 2016/7 boekjaar geprioritiseer vir infrastruktuurontwikkeling in die vorm van skoolsale. Vyf skoolsale is in 2016/7 voltooi deur die DVOW. Hulle is by:

1. Highlands Laerskool
2. Greenlands Laerskool
3. Firgrove Laerskool
4. Riebeeck-Wes Laerskool
5. Murraysburg Laerskool

Befondsing vir MOD-sentrums is ook vir die opgradering van sportvelde toegeken. Projekte is afgehandel by Intlanganiso Hoërskool, Inkwenkwezi Hoërskool en Strandfontein Laerskool

Die WKOD het ook 9 skoolsale met die bystand van die Archway Stigting by die volgende tien skole opgerig:

Kannemeyer Laerskool; Levana Laerskool; Hexvallei Hoërskool; Beacon Hill Hoërskool; Cravenby Hoërskool; Fairmount Laerskool; Tafelsig Hoërskool; Masivuke Laerskool; Westville Laerskool; Langa Hoërskool (in April 2017 voltooi).

Die Archway Stigting het ook hulp verleen aan die WKOD met die oprig van laboratoriums by 5 skole, naamlik:

1. Manzomthombo Hoërskool
2. Ocean View Hoërskool
3. Phakama Hoërskool
4. Spes Bona Hoërskool
5. York Road Hoërskool

Strategiese doelwitte

Program 2							
Strategiese doelwitts	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	**Kommentaar oor afwykings**
2.1 Kurrikulumbestuurstrategieë wat ontwikkel en geïmplementeer is	Nuut	Nuut	Strategieë ontwikkel per distrik	Geïmple-menteer	Geïmple-menteer	Geen	nvt
2.2. Getal skole wat kwartaalliks besoek word vir bestuursondersteuning	Nuut	1 524	1 522	1 516	1 517	1	Alle oop skole is kwartaalliks besoek vir bestuursondersteuning
2.3. Getal skole wat by uitrol van E-leer baat	Nuut	Nuut	63	37 skole 400 Slim klaskamers	80 Skole 1 061 Slim klaskamers	43 skole 661 Slim klaskamers	Bykomende befondsing is bekom
2.4. Voorsien maatskaplike en finansiële ondersteuning aan skole	Nuut	Nuut	757 199	786 603	1 282 928	(496 325)	Besteding moes herprioritiseer word

Prestasie-aanduiders

Program 2							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Bepland e teiken 2016/201 7	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/7	Kommentaar oor afwykings
PPM201: Getal voldiensskole wat leerders met leerhindernisse bedien	8	40	40	56	40	-16	Aandag is gegee daaraan om bestaande skole te konsolideer en om vir die volgende uitbreidingsfase voor te berei. As gevolg van befondsingbeperkings, word 108 skole met 'eenheid'/hulpbron klasse op die oomblik omgeskakel na voldiensskole. 'n Bykomende 8 nuwe voldiensskole sal ook bygevoeg word in 2017/2018
PPM202: Getal laerskole met 'n algehele slaagkoers in JNA van 50% en hoër	Nuut	Nuut	nvt	305	nvt	nvt	Die JNA is nie in 2016 geskryf nie
PPM203: Getal sekondêre skole met 'n algehele slaagkoers in JNA van 40% en hoër	Nuut	Nuut	nvt	35	nvt	nvt	Die JNA is nie in 2016 geskryf nie.

Programme 2							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM204: Getal sekondêre skole met 'n Nasionale Senior Sertifikaat- NSS) slaagkoers van 60% en hoër	Nuut	Nuut	413	360	360	-	
PPM205: Die persentasie kinders wat in die vorige jaar 9 geword het en wat tans in Graad 4 (of 'n hoër graad) ingeskryf is	Nuut	Nuut	68.42%	70%	69.32%	- 0.68%	Alhoewel daar 'n verbeterde deursetkoers was in vergelyking met die vorige jaaar was die teiken nie volledig bereik nie
PPM206: Die persentasie kinders wat in die voorafgaande jaar 12 geword het en wat tans in Graad 7 (of 'n hoër graad) ingeskryf is	Nuut	Nuut	61.76%	63%	61.23%	- 1.77%	Die teiken is nie bereik nie. Dit is 'n bevolkingsgebaseerde statistiek wat afhang van 'n groot aantal veranderlikes
PPM207: Getal skole wat van mediahulpbronne voorsien is[10]	Nuut	Nuut	63	37	80	43	Bykomende fondse is toegeken
PPM208: Koers van leerderafwesigheid	5.96%	6.02%	5.82%	7%	5.44%	1.56%	Die teiken is oorskrei. Daar is voortgesette reaktiwiteit ten opsigte van verbeterde beheermaatreëls in skole.
PPM209: Koers van onderwyserafwesigheid	3%	3%	3%	3%	3%	-	

[10] Dit verwys na skole wat voorsien was van "SMART"-klaskamers.

Programme 2							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM210: Getal leerders in openbare gewone skole wat by die 'geen skoolgeld'-skoolbeleid baat	554 523	554523	566 968	571 412	579 844	8 432	Meer kwalifiserende leerders geregistreer, asook bykomende groei in die betrokke kwintiele.
PPM211: Getal opvoeders opgelei in geletterdheid-/taal-inhoud en -metodologie*	Nuut	Nuut	853	550	561	11	Bykomende onderwysers is ingeskryf
PPM212: Getal opvoeders opgelei in gesyferdheid-/wiskunde-inhoud en metodologie*	Nuut	Nuut	1 094	700	654	-46	Onderwysers het opleiding vir meer as een sessie bygewoon ter ondersteuning van die Graad R – 3 Ingrypingsprojek
PPA 2.1. Persentasie leerders in die skoolstelsel behou vanaf Graad 10 – 12	63%	64%	68%	69%	67%	-2%	Die groei het afgeplat na jaarlikse groei oor 'n aantal jare.
*Let daarop dat dit na die formele opleiding by die Kaapse Onderwys- en Leierskapsinstituut verwys							

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Implementeer nuwe provinsiale strategieë om taal en wiskunde te verbeter
- Fokus op Skool- en Distriksverbeteringsplanne.
- Gaan voort met die Hoërskoolprogram
- Monitor die gebruik van handboeke in die klas
- Onderneem geteikende opleiding van opvoeders
- Klem op onderwyserbywoning en die volle gebruik van alle onderrigdae
- Ondersteun die finansiële bestuur van skole
- Optimaliseer die rol en impak van provinsiale spelwysiger oor e-leer wat internettoegang, slim klasse en beter kanse vir leer aan skole sal bied
- Optimaliseer en ondersteun MOD-sentrums en die naskoolse jeug- provinsiale spelwysiger in vennootskap met die Departemente van Kultuursake en Sport en Maatskaplike Ontwikkeling
- Instelling van 'n Diensleerprogram as 'n manier om die betrokkenheid van jeugontwikkeling en -leierskap by gemeenskapsopheffing te versterk
- Werk saam met ander departemente en munisipaliteite om skoolveiligheid, leerderretensie, skoolbywoning en programme vir jeug wat 'n risiko loop, te ondersteun
- Bekendstelling van 'n loodsprogram oor Samewerkende Skole

Veranderinge aan beplande teikens
Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings
Die uitgawes aangegaan in Program 2 het bygedra tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD:

- Verhoging van die getal opvoederposte
- Verskaffing van handboeke, onderwysersgidse en kernleesboeke om die implementering van KABV in die senior fase (Graad 7 tot 9) en Graad 12 te ondersteun.
- Voorsiening van Norme- en Standaarde-toekennings aan openbare gewone skole
- Verskaffing van voedsame maaltye aan leerders in nood
- Uitbreiding van die program vir geen-skoolgeld-skole
- Handhawing van die program vir vergoeding vir skoolgeldvrystelling
- Handhawing van die Veilige Skole-program

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2016/17			2015/16		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor)/Onder besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor)/ Onder Besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
2.1 Openbare primêre vlak	8,701,305	8,694,233	7,072	7,801,424	7,771,390	30,034
2.2 Openbare Sekondêre vlak	5,256,622	5,172,184	84,438	4,874,281	4,789,855	84,426
2.3 Menslike Hulpbronontwikkeling	54,294	54,294	-	81,664	60,777	20,887
2.4 Voorwaardelike toelaes	351,409	351,379	30	337,611	337,575	36
Totaal	14,363,630	14,272,090	91,540	13,094,980	12,959,597	135,383

4.3 Program 3: Subsidies vir Onafhanklike Skole

Doelwit

Om onafhanklike skole ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet te ondersteun.

Die Onafhanklike Skoolsubsidieprogram bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 3.1: Primêre vlak
Om onafhanklike skole in die Graad 1- tot 7-vlak te ondersteun.
Subprogram 3.2: Sekondêre vlak
Om onafhanklike skole in die Graad 8- tot 12-vlak te ondersteun.

Strategiese doelwit

Program 3: Strategiese Doelwit	
Strategiese Doelwit 3	**Om ingevolge tersaaklike wetgewing ondersteuning aan onafhanklike skole te bied om gehalte-onderwys vir leerders in hierdie skole te verseker**
Doelwitverklaring	Verseker, deur gereelde ondersteuning en monitering van onafhanklike skole, dat alle leerders 'n opvoeding in lyn met die Nasionale Kurrikulumverklaring ontvang. Verseker dat alle onafhanklike skole geregistreer is en dat hulle aan die minimum vereistes van die tersaaklike wetgewing voldoen. Voorsien subsidies aan skole wat behoeftige leerders bedien.

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

93 uit die 251 Onafhanklike gewone skole is gesubsidieer en 158 is nie gesubsidieer nie. 17 538 (35%) van leerders (Graad 1 – 12 plus LSOB), is gesubsidieer uit 'n totaal van 49 929 leerders in Onafhanklike Skole. 7 823 leerders het laerskole of intermediêre skole bygewoon en 9 715 het hoërskole of gekombineerde skole bygewoon. 32 391 leerders is ingeskryf in nie-gesubsideerde onafhanklike skole.

Toetsuitslae

Die regulasies rakende die registrasie van, en subsidies aan, onafhanklike skole (preprimêre skole uitgesluit) vereis van 'n onafhanklike skool om aan die Jaarlikse Nasionale Assesserings en/of die WKOD- sistemiese toetse deel te neem om vir 'n subsidie te kwalifiseer. 82 skole het die Graad 3-toetse, 68 die Graad 6-toetse en 43 die Graad 9-toetse afgelê. Die aflegging van die JNA's het nie soos geskeduleer in 2016 plaasgevind nie.

Die tellings van gesubsidieerde en niegesubsidieerde onafhanklike skole word in die table hieronder aangedui. Let daarop dat dit nie 'n verteenwoordigende steekproef is nie aangesien niegesubsidieerde skole kies om deel te neem, terwyl deelname aan hierdie toetse of die JNA's vir gesubsidieerde skole verpligtend is.

WKOD sistemiese Graad 3, 6 en 9 uitslae van onafhanklike skole onder skole wat in 2015 deelgeneem het															
Graad	Taal														
	Skole					Leerders					Slaagkoers				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Gr 3 gesubsidieer	46	50	46	49	61	1 222	1 381	1 416	1 567	1 704	54.9	51.7	56	59.9	60.9
Gr 3 niegesubsidieer	27	27	28	18	21	779	844	979	742	995	85.2	88.6	86.7	92.3	90.6
Gr 6 gesubsidieer	41	38	38	40	47	1 009	1 068	1 074	1 036	1 179	67	61.4	65	68.2	67.5
Gr 6 niegesubsidieer	22	24	25	17	21	705	80	873	647	757	95.1	91.2	92.1	94.1	90.9
Gr 9 gesubsidieer	30	30	27	28	27	1 229	1 333	1 155	1 111	1 197	82.3	82.7	84.6	86	82.5
Gr 9 niegesubsidieer	17	18	16	12	16	799	787	789	513	613	95.1	96.6	97	94.5	95.8

WKOD sistemiese Graad 3, 6 en 9 uitslae van onafhanklike skole onder skole wat in 2015 deelgeneem het															
Graad	Wiskunde														
	Skole					Leerders					Slaagkoers				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Gr 3 gesubsidiseer	46	50	46	49	61	1 222	1 381	1 416	1 567	1 705	54.9	51.7	56	59.9	70.1
Gr 3 niegesubsidieer	27	27	28	18	21	779	844	979	742	995	85.2	88.6	86.7	92.3	95.9
Gr 6 gesubsidieer	41	38	38	40	47	1 009	1 068	1 074	1 036	1 179	67	61.4	65	68.2	61.5
Gr 6 niegesubsidieer	22	24	25	17	21	705	80	873	647	755	95.1	91.2	92.1	94.1	92.2
Gr 9 gesubsidieer	30	30	27	28	27	1 229	1 333	1 155	1 111	1 194	82.3	82.7	84.6	86	37.9
Gr 9 niegesubsidieer	17	18	16	12	16	799	787	789	513	613	95.1	96.6	97	94.5	83.2

Die uitslae van onafhanklike skole in die Nasionale Senior Sertifikaat in 2016 was soos volg:

Wes-Kaapse NSS-uitslae vir onafhanklike skole: 2016				
Afgelê	Getal geslaag	Persentasie geslaag	Getal (B-Graad toelating)	% (B-graad toelating)
2 406	2 254	93.7%	1 581	65.7%

Aantekening: Dit is die leerders by onafhanklike skole wat die NSS-eksamen deur die WKOD eksamen afgelê het.

Onderwyserontwikkeling

Onderwysers in onafhanklike skole het in 2016/7 verskeie kurrikulumwerkswinkels bygewoon wat deur onafhanklike skoolorganisasies en deur die WKOD se distrikskantore gereël is.

Ondersteuning verskaf

Die WKOD het gedurende 2016/7 besoek afgelê by 225 skole om administratiewe, kurrikulum- en institusionele bestuursondersteuning te bied.

Alle gesubsidieerde onafhanklike skole is tussen April 2016 en Maart 2017 besoek om die volgende te monitor:

- Nakoming van opnames – jaarlikse skoolopname en Snap-opname en SOBIS registrasie
- Finansiële nakoming – subsidie en beskikbaarheid van ouditverslae
- Voldoendheid en gepastheid van onderrigkamers
- Kurrikulumaanbiedings
- Voldoendheid en toepaslikheid van leer- en onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM)
- SACE-registrasie
- Personeelomset
- Prestasiebestuurstelsels
- Personeelontwikkeling
- Leerderprestasie
- Die Graad 3, 6 en 9 WKOD- sistemiese toetsuitslae

Twee onderpresterende onafhanklike skole is met bykomende ondersteuning deur seniorkurrikulumbeplanners bygestaan. Een van die skole het aan die einde van 2016 gesluit. Die ander skool is versoek om ingrypingsplanne vir die 2017 akademiese jaar in te dien. Die uitdagings met bestuur asook korporatiewe beheer wat deur skole ervaar is, is aangespreek.

Daarbenewens is 4 nuwe terreine geverifieer m.b.t. aansoeke om registrasie of as skole wataansoek doen om die uitbreiding van grade en kurrikulum. 30 skole is om verskeie redes ondersoek, onder meer die skorsing van leerders sonder om enige dissiplinêre prosedures te volg; klagtes oor ongekwalifiseerde onderwysers; baie min onderrig en leer wat plaasvind; skoolgelde; onbillike dissiplinêre prosesse; swak bestuur en ongeregistreerde skole wat in bedryf is.

Die belangrikste ondersteuning wat aan onafhanklike skole gebied word, is die voorsiening van subsidies. Subsidies aan kwalifiserende onafhanklike skole is 60%, 40%, 25%, 15% of 0% van die geskatte provinsiale per capita besteding vir leerders (PAEPL) by openbare gewone skole. Die PAEPL vir 2016/17was R11 160 (laerskole) en R14 169 (sekondêre skole) onderskeidelik. In 2016/17 het die WKOD subsidies aan 93 skole betaal. Betalings is betyds en ingevolge tersaaklike wetgewing gemaak.

Die WKOD het alle gesubsidieerde, onafhanklike skole aangemoedig om hul subsidies te gebruik vir LOOM (60%); munisipale dienste (20%) en bedryfsbehoeftes (20%).

‘n *Standaard Bedryfsprosedure vir Subsidiëring* is voltooi met bystand van die Direktoraat: Prosesontwerp in die Departement van die Premier.

Strategiese doelwitte[11]

Program 3							
Strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
Persentasie geregistreerde onafhanklike skole wat subsidies ontvang	Nuut	Nuut	40%	44%	37%	- 7%	11 nuwe gewone onafhanklike skole is geregistreer

Programprestasieaanwysers

Program 3							
Programprestasiemaatstaf	Werklikeprest asie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike Prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM301: Getal gesubsidieerde leerders in geregistreerde onafhanklike skole	18 502	18 024	17 498	20 000	18 316	- 1 684	Inskrywing is 'n faktor van ouerlike keuse. Onafhanklike skole moet elke jaar aansoek doen vir 'n subsidie en die gevolglike leerderinskrywing hang af van die skole wat goedgekeur word
PPM302: Persentasie geregistreerde onafhanklike skole wat subsidies ontvang	Nuut	Nuut	40%	44%	37%	- 7%	11 nuwe gewone onafhanklike skole is geregistreer
PPM303: Persentasie geregistreerde onafhanklike skole vir monitering en ondersteuning besoek	Nuut	Nuut	90%	90%	92%	2%	Bykomende skole is besoek.

[D] Die Strategiese Doelwit soos per die Strategiese Plan vir 2015 – 2019 word hier volledig aangegee

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Voorsien toegewyde en toenemende ondersteuning aan die onafhanklike skole wat minder as die NSS-provinsiale slaagkoers behaal het
- Ondersteun alle nuwe onafhanklike skole en diegene wat teen 'n minder as optimale vlak bedryf word.
- Monitor alle navrae of klagtes oor die implementering van regulasies.

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 3 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Subsidies verskaf aan onafhanklike skole wat gehalte-onderwys bied aan kinders wat finansiële ondersteuning nodig het

Subprogramuitgawes

Subprogramnaam	2016/17			2015/16		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onderbeste -ding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-) /Onderbest eding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
3.1 Primêre vlak	61,143	61,143	-	57,480	57,480	-
3.2 Sekondêre vlak	39,883	39,883	-	37,904	37,904	-
Totaal	101,026	101,026	-	95,384	95,384	-

4.4. Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys

Doel

Om verpligte openbare gewone onderwys te bied in spesiale skole, in ooreenstemming met die Suid-Afrikaanse Skolewet en die Witskrif 6 oor Inklusiewe Onderwys. Dit sluit in E-leer en inklusiewe onderwys.

Die Openbare Spesiale Skoolonderwysprogram bestaan uit die volgende subprogramme[12]

Subprogram 4.1: Skole
Om spesifieke openbare spesiale skole van hulpbronne te voorsien. Insluitend e-leer en inklusiewe onderwys.
Subprogram 4.2: Menslike Hulpbronontwikkeling
Om departementele dienste te voorsien vir die professionele en ander ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in openbare spesiale skole (insluitend inklusiewe onderwys).
Subprogram 4.3: Voorwaardelike Toelaes
Om voorsiening te maak vir projekte onder program 4 wat deur die Departement van Basiese Onderwys gespesifiseer word en deur voorwaardelike toelaes befonds word (insluitend inklusiewe onderwys).

Strategiese doelwit[13]

Program 4: Strategiese doelwit	
Strategiese doelwit	**Om suksesvolle akademiese en sosiale deelname van alle leerders in die kultuur en kurrikulum van onderwysinstellings te maksimaliseer, en om hindernisse vir leer te minimaliseer (Onderwyswitskrif 6)**
Doelwitverklaring	1. Om te verseker dat leerders toegang tot die kurrikulum kry en hulle prestasie in taal en wiskunde optimaliseer; 2. Om te verseker dat leerders wat hindernisse tot leer ervaar of spesiale onderwysbehoeftes het 'n gedifferensieerde kurrikulum ontvang en op die hoogste vlak moontlik presteer; 3. Om 'n kontinuum van insluiting gegrond op die Sifting, Identifisering, Assessering en Ondersteuning (SIAO)-instrument te ontwikkel sodat leerders 'n toepaslike vlak en tipe ondersteuning in alle gewone, voldiens- en spesiale skole ontvang; 4. Om leerderretensie te versterk deur leerders te ondersteun met gespesialiseerde ondersteuningsdienste met behulp van bestaande spanne en strukture, onder andere, skool/instellingsgebaseerde ondersteuningspanne; kringgebaseerde ondersteuningspanne; distriksgebaseerde ondersteuningstrukture; spesiale skole, spesiale skool-hulpbronsentrums; voldiens-/inklusiewe skole. 5. Om gespesialiseerde steundienste te verskaf – gespesialiseerde onderwysondersteuning, leerondersteuning, sielkundige dienste, skool-maatskaplike dienste, mediese en terapeutiese dienste. 6. Om in te skakel by ander staatsdepartemente en sektore vir die voorkoming en vroeë identifisering van hindernisse tot leer en die ondersteuning van leerders wat hindernisse tot leer ervaar of wat spesiale opvoedkundige behoeftes het

[12] Skoolsport, kultuur en mediadienste word nie ingesluit as 'n subprogram nie aangesien hierdie funksie in die Wes-Kaap ressorteer under die Departement van Kultuursake en Sport
[13] Die Strategiese Doelwit soos per die Strategiese Plan vir 2015 – 2019 word hier volledig aangegee

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

In 2016 het die WKOD 72 Openbare Spesiale Skole bedryf wat 20 361 leerders met spesiale onderwysbehoeftes geakkommodeer het. Twee voormalige Jeugsorgsentrums, Wellington en Eureka, is omgeskakel na Vaardigheidskole in 2017.

Namate ondersteuning aan die hoofstroom toeneem, word slegs leerders met hoë-vlak ondersteuningsbehoeftes in spesiale skole en spesiale skool-hulpbronsentrums vir ondersteuningsprogramme geplaas. Plasing word jaarliks hersien om te verseker dat die leerders slegs by die skool bly as hulle ’n hoë vlak van ondersteuning benodig.

Toetsuitslae van spesiale skole

In 2016, het 9 spesiale skole die Nasionale Senior Sertifikaat afgelê. Agt van die 9 skole het ‘n 100% slaagkoers behaal en die Eros Skool vir Serebraal-gestremdes, wat die NSS vir die eerste keer geskryf het, het ‘n slaagkoers van >80%. behaal.

In 2015 het 120 leerders ‘n slaagsyfer behaal wat hulle toegang tot hoër onderwys gegee het. In 2016 het ‘n totaal van 163 leerders ‘n slaagsyfer behaal wat hulle toegang tot hoër onderwys gegee het: 57 het geslaag met ‘n BA toelating behaal, 94 ‘n Diploma en 12 die Hoër Sertifikaat.

Jan Kriel spesiale skool het eervolle vermelding ontvang as as een van die top 10 mees innoverende hoërskole in die land.

Onderwyserontwikkeling

Die Beleid oor Sifting, Identifisering, Assessering en Ondersteuning (SIAO) is in Desember 2014 in die Staatskoerant gepubliseer. Die SIAO is ’n instrument om te bepaal wie ondersteuningnodig het, watter ondersteuning nodig is en hoe dit afgelewer sal word. SIAO sal verseker dat daar vroeë opsporing van leerprobleme is en dat hierdie leerders wat geïdentifiseer is as leerders wat hulp benodig, so vroeg as moontlik die gepaste aandag geniet.

’n Transversale span van die provinsies is in 2015 deur die Departement van Basiese Onderwys in die SIAO en Kurrikulumdifferensiasie opgelei. Opleiding in Kurrikulumdifferensiasie-strategieë sal onderwysers toerus om op diverse onderrig- en assesseringsbehoeftes van leerders te reageer. Die provinsiale opleidingspan vir SIAO en Kurrikulumdifferensiasie bestaan uit verteenwoordigers van die direktorate Kurrikulum, Assessering, Institusionele Bestuur, Onderwyserontwikkeling, Inklusiewe en Gespesialiseerde Onderwysondersteuning.

Die opleidingspan het begin met ’n opleidingsprogram wat in 2015/16 die opleiding van distriksgebaseerde gespesialiseerde ondersteuningspersoneel en verteenwoordigers van 40 voldiens-/inklusiewe skole ingesluit het. Die opleiding van skole het opleiding in ’n antivooroordeel-program ingesluit wat met leerders gebruik moet word. In 2016/2017 het ‘n bykomende 115 laerskole en 71 spesiale skole opleiding ontvang in Inklusiewe Onderwys, SIAO en Kurrikulumdifferensiasie. Meer as 10% van WKOD skole is nou al opgelei en sal die vlagskipskole wees namate die opeiding uitgerol word aan alle skole.

Leerondersteuningonderwysers (LOO’s) is die eerste lyn van bykomende ondersteuning aan laerskole. 57% van LOO’s is opgelei in gevorderde ingrypingstegnieke vir die verbetering van geletterdheid en gesyferdheid en in 2017/18 sal die oorblywende 25% van die LOO’s opgelei word. Die LOO-ingrypings dra by tot verbeterde vaardighede in geletterdheid en gesyferdheid van leerders in die grondslagfase, veral Graad 1-leerders.

Die Suid-Afrikaanse Gebaretaal (SAGT) kurrikulum word geïmplementeer in al 5 WKOD spesiale skole vir Dowes wat SAGT gebruik. Die WKOD het, benewens die opleiding deur die SAGT Nasionale Opleidingspan, ook voorsiening gemaak vir aanvullende opleiding. 22 (80%) van die onderwysers in die genoemde skole het SAGT linguistiek opleiding ontvang by die Universiteit van die Vrystaat of Stelllenbosch Universiteit. Taal: Twee skole vir dowes gebruik die mondelingse ouditiewe benadering.

Spesiale Skool-hulpbronsentrums het werkwinkels op hulle gebied van kundigheid aangebied, nl. bepaalde leergestremdheid, aandaggebreksindroom en alternatiewe assessering. Die Veral Spesiale Skool Hulpbronsentrum vir outismespektrumversteuring (OSV) het 'n OSV kursus in voortgesette professionele ontwikkeling (VPO) ontwikkel wat deur die Raad vir Gesondheidsberoepe van Suid-Afrika geakkrediteer is en waardeur 105 sielkundiges/beraders gebaseer by Distrikskantore, IE-spanne en Spesiale Skole opgelei is. Die Paarl Spesiale Skool Hulpbronsentrum het 'n geakkrediteerde kursus oor Bepaalde Leergestremdheid ontwikkel en het 120 sielkundiges/beraders opgelei. Beide kursusse het op die vroeë identifikasie van leerhindernisse gefokus in terme van beide SIAO en die DSM-5. Hierdie kursusse het spesialispersoneel in staat gestel om intern die meeste van hul jaarlikse VPO-punte te verwerf wat deur die Raad vir Gesondheidsberoepe vereis word.

Maatskaplike werkers is opgelei in die hersiene WKOD Kindermishandelingsprotokol en jongste tegnieke in post-traumatiese ingryping by kinders en gesinne. Post-traumatiese stres is 'n ongelukkige gevolg van die hoë vlakke van geweld in baie gemeenskappe en het 'n negatiewe impak op onderrig en leer.

Opleiding van VKO-studente in Suid-Afrikaanse Gebaretaal en outismespektrumversteuring gaan voort by vyf T(B)OO-kolleges in die Wes-Kaap.

Ondersteuning

Versterk kapasiteit om hindernisse tot leer aan te spreek en meer inklusief te word

Die fokus van Gespesialiseerde Ondersteuningsdienste het verskuif na vroeë identifisering en voorkomende ingrypings, veral in Graad R en Graad 1. Sielkundiges, maatskaplike werkers, leerondersteuning-adviseurs en terapeute ontwikkel die vaardighede van opvoeders om klaskamergebaseerde ingrypings te implementeer. Die verbetering van prestasie in taal en wiskunde was 'n belangrike fokus van ingrypings, veral deur die Leerondersteuningsadviseurs en Leerondersteuningsonderwysers.

Distrikskomitees is ingestel om aandag te skenk aan leer, onderrig en assessering om vir leerderdiversiteit voorsiening te maak, bv. die gebruik van alternatiewe assessering en toegewings. Inligting met betrekking tot leerhindernisse is via die webwerf, pamflette en DVD's versprei. 'n Aanlyn kursus oor inklusiewe onderwys word ontwikkel.

Stelsels word ontwikkel om leerderingrypings op SOBIS op te spoor en aan te teken, wat sal help met die ontleding van tendense en die ontwikkeling van geskikte ingrypingsplanne en die ontplooiing van skaars gespesialiseerde hulpbronne.

Ontwikkeling van gewone skole in voldiens-/inklusiewe skole

Veertig aangewese voldiens-/inklusiewe skole is ondersteun om hulle kapasiteit te ontwikkel om voorsiening te maak vir spesiale behoeftes Opleiding wat verskaf is, is in die afdeling oor menslike hulpbronne hierbo aangedui.

Daar is 115 skole in die provinsie wat 'eenheidsklasse' het wat bykomende gespesialiseerde ondersteuning aanbied. Hierdie eenheidsklasse word geleidelik omskep in 'hulpbronklasse' vir ander leerders in die skool en as 'n bron vir ander onderwysers wat raad benodig.

Hierdie skole is almal voorsien van 'n voltydse leerondersteuningonderwyser en 'n inklusiewe fasiliteerder/onderwysassistent en word gerat om leerders met 'n lae tot matige behoefte aan ondersteuning te bestuur. 'n Multi-dissiplinêre Inklusiewe Onderwys-Uitreikspan gebaseer by Spesiale Skole hulpbronsentrums verskaf ondersteuning aan hierdie skole.

Alle skole sal oor die volgende paar jaar toenemend ontwikkel word in inklusiewe skole met die voldiens-/inklusiewe skole wat die vlagskipskole sal wees. Hulle word ontwikkel as inklusiewe middelpunte in die distrikte en word aangemoedig om hulle goeie praktyke en hulpbronne met omliggende gewone skole te deel.

Omskakeling van Spesiale Skole na Spesiale Skool Hulpbronsentrums

Die aangewese spesiale skool-hulpbronsentrums het gebaat by menslike, fisiese en materiële hulpbronontwikkeling om hulle in staat te stel om hulle uitreikrol te verbreed om ander skole by te staan. 'n Bykomende Spesiale Skool Hulpbronsentrum is aangewys in 2016/2017 en beskik oor die dienste van 'n spesialis uitreikspan vir Outisme Spektrum Versteuring, waarvan die voorkoms besig is om te styg. Daar is nou 24 Inklusiewe Onderwys-Uitreikspanne wat geskep is en beter-toegeruste spesiale skole vervul hulle uitreikrol met gebruikmaking van hul bestaande hulpbronne. Hulptoestelle-leningsentrums is by agt van die Spesiale Skool-hulpbronsentrums opgerig, een sentrum per distrik. Hulptoestelle kan geleen word aan leerders in spesiale of voldiens-/gewone skole.

Ondersteuning vir spesiale skole

Hoewel spesiale skole in 'n kring is en generiese ondersteuning as deel van 'n kring van skole ontvang, voorsien skoolprogrambestuurders by die provinsiale kantoor gestremdheid/spesiale behoefte-spesifieke ondersteuning aan spesiale skole. Dit kan individueel of via sektorgebaseerde vergaderings plaasvind ten einde koördinasie, gestandaardiseerde dokumentasie, die deel van goeie praktyk oor soortgelyke skole en blootstelling aan internasionale beste praktyk te bevorder.

Provinsiale personeel het die DBO bygestaan met die ontwikkeling van 'n aangepaste kurrikulum vir Suid-Afrikaanse Gebaretaal, Vaardigheidskole (Tegniese Beroepskurrikulum), Ernstige Intellektuele Gestremdheid (aangepaste kurrikulum) en Diepgaande Intellektuele Gestremdheid. Skole het in die verlede verskillende kurrikula gebruik en 'n eenvormige kurrikula sal die broodnodige standaardisering van programme oor soortgelyke skole en sentrums fasiliteer. Aangesien daar nasionaal 'n tekort aan braillemateriaal bestaan, het die WKOD begin met 'n projek met Pioneer Printers om te verseker dat leerders wat blind is nie benadeel word nie.

Die skole vir blindes het ingestem om gemeenskaplike handboeke te gebruik. Braille-meesterkopieë van handboeke en werkboeke is geproduseer. Elektroniese lêers van die boeke is ook op Braille-skootrekenaars geïnstalleer.

Athlone Skool vir Blindes is 'n toongewende skool op die gebied van ontwikkeling in die e-Leer area. Hierdie skool is 'n loods-skool as deel van die e-Leer spelwysiger en het draadlose konnektiwiteit dwarsdeur die skool. Hulle beskik ook oor hoë-spoed internet konnektiwiteit wat hullle in staat stel om aanlyn toegang tot digitale hulpbronne te kry. Dit gee blinde leerders toegang tot mense en plekke asook inligting wat 'n kort rukkie gelede onmoontlik sou gewees het. Dit het 'n nuwe wêreld oopgemaak vir visueel-gestremde leerders. Hulle het ook toegang tot amper alles wat digitaal beskikbaar is. Ander skole vir blindes trek ook voordeel uit hierdie baanbrekersinisiatiewe.

Daar was ook nie genoeg Suid-Afrikaanse Gebaretaal (SAGT) LOOM in die land beskikbaar toe SAGT KABV bekendgestel is nie. SAGT LOOM wat in die provinsie geproduseer en nasionaal gedeel word, het die beskikbaarheid van SAGT LOOM aansienlik verbeter.

Betrokkenheid van belanghebbendes en die bevordering van intersektorale vennootskappe

Ondersteuning word deur multidissiplinêre uitreikspanne gesetel by Spesiale Skool-hulpbronsentrums gebied aan kinders wat nie in skole is nie, bv. kinders met ernstige en diepgaande intellektuele gestremdheid in Spesiale Sorgsentrums. ’n Protokol vir ondersteuning is ontwikkel

deur samewerking tussen die Departemente van Onderwys, Gesondheid en Maatskaplike Ontwikkeling. Die ondersteuning sluit in: (i) die ontwikkeling van stimulasieprogramme, (ii) hulpbronmateriaal vir versorgers, (iii) aanbieding van werkswinkels vir sentrumbestuurders,

versorgers en ouers, (iv) tegnieke om die fisiese, opvoedkundige en psigososiale behoeftes van die kinders te hanteer, en (v) assessering en verwysing van leerders wat onvanpas geplaas is en na spesiale skole verwys moet word.’n Nasionale Voorwaardelike Toekenning sal in 2017/2018 voorsien word vir die ondersteuning van hierdie kinders.

Skole word ontwikkel as sentrums van sorg en ondersteuning vir onderrig en leer (CSTL) en gebruik die CSTL-raamwerk om die ondersteuning van ander sektore te koördineer, bv. Die geïntegreerde Skoolgesondheidsprogram wat in oorleg met die Departement van

Gesondheid gelewer word. Skoolgesondheid-mobiele eenhede verskaf siftingstoetse vir Graad R- en Graad 1-leerders. Dit sluit in visuele-, gehoor- en tandheelkundige sifting. Brille word verskaf aan leerders wat visuele probleme het. Tandheelkundige dienste, soos stopsels en ekstraksies, kan gedoen word by die mobiele eenhede. Gesondheidsprobleme wat leer kan verhinder word vroeg opgespoor en die plaaslike behandeling verminder die behoefte vir leerders om skool mis te loop om hierdie dienste te onvang. Dit dra alles by tot die optimalisering van leer in die klaskamer.

Gespesialiseerde Ondersteuningsdienste het insette aan professionele liggame ((HPCSA & PsySSA – sielkunde; SACSSP– maatskaplike werk) en hoëronderwysinstellings gelewer oor die ontwikkeling van hul spesialisgebiede, bv. Sielkunde en maatskaplike werk in die onderwyskonteks. Die Direkoraat het ‘n baie suksesvolle WKOD Sielkundekongres 2016 vir 120 sielkundiges/beraders gehou aan die einde van 2016. Die tema was die ‘Vroeë Identifikasie van Hindernisse tot Leer’ in lyn met die SIAO beleid. Die program was ook VPO-geakkrediteer en het ‘n aantal hoogs-gekwalifiseerde professionele aanbieders ingesluit.

Intersektorale vennootskappe word aangegaan met die Departement van Gesondheid vir die lewering van kliniese sielkundige en psigiatriese dienste, met die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling vir aangeleenthede oor statutêre maatskaplike werk, met die

Suid-Afrikaanse Agentskap vir Maatskaplike Dienste oor maatskaplike toelaes vir kwalifiserende leerders, met die Departement van Ekonomiese Ontwikkeling en Toerisme oor werkgeleenthede vir leerders van spesiale skole, en met die Departement van Kultuursake en Sport oor kultuur- en sportgeleenthede vir leerders met gestremdhede.

Die ondersteuning van ouers en die burgerlike samelewing om kinders wat hindernisse tot leer ervaar of ’n gestremdheid het, in te sluit en ondersteun, word ingespan om te help bou aan die gewenste inklusiewe Suid-Afrikaanse samelewing. Vergaderings word op versoek met individuele ouers gehou om hulle te help met kinders wat uitdagende of komplekse gestremdhede het en met ouergroepe. Vergaderings is ook met verskeie gestremdheidsregte-organisasies, organisasies vir mense met gestremdhede en organisasies vir inklusiewe onderwys gehou.

Strategiese doelwitte

Program 4							
Strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2013-2014	Werklike prestasie 2014-2015	Werklike prestasie 2015-2016	Beplande teiken 2 016/2017	Werklike prestasie 2016-2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
Getal voldiensskole wat leerders met leerhindernisse bedien	8	40	40	56	40	-16	Daar is besluit om te fokus op die konsolidasie van die bestaande skole en om voor te berei vir die volgende fase van ontwikkeling. As gevolg van begrotingbeperkings, word 108 skole met "eenheid"/hulpbron klasse op die oomblik omgeskakel na voldiensskole. 'n Bykomende 8 nuwe voldiensskole sal bygevoeg word in 2017/2018.

Prestasie-aanwysers

Program 4							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM401: Persentasie leerders met spesiale behoeftes in spesiale skole tot die ouderdom van 16 in die skool behou	Nuut	Nuut	79.8%	70%	76.8%	6.8%	Daar is veranderlikheid in hierdie sektor, gegewe relatief klein monsters.
PPM402: Persentasie spesiale skole wat as Hulpbronsentrums dien	Nuut	Nuuut	33%	45%	37%	- 8%	Befondsingbeperkings het die volle uitbreiding verhoed maar ontwikkelingswerk is aan die gang.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Skenk aandag aan die ondersteuningsbehoeftes van leerders met spesiale onderwysbehoeftes deur die WKOD se pad van ondersteuning te volg
- Bou die kapasiteit van hoofstroomskole om leerhindernisse aan te spreek sodat onderwysers beter toegerus is om te onderrig en 'n verskeidenheid van leerders te ondersteun
- Opleiding met 'n fokus op:
  - Spesiale skool-personeel in die verskillende kategorieë van gestremdheid
  - Personeel by voldiens-/inklusiewe skole in die identifisering en behandeling van hindernisse tot leer
  - Personeel by spesiale skool-hulpbronsentrums in hulle uitgebreide rol
  - Distriksgebaseerde gespesialiseerde ondersteuningspersoneel, insluitend sielkundiges, maatskaplike werkers, leerondersteuning-adviseurs, mediese personeel en terapeute met betrekking tot hulle rol in ondersteuning oor die inklusiewe onderwys-kontinuum
  - Skoolgebaseerde Leerondersteuning-onderwysers vir verbetering in taal en wiskunde
  - Skoolgebaseerde ondersteuningspanne in die proses van sifting, identifisering, assessering en ondersteuning (SIAO)
- Bykomende skole, klaskamers voorsien vir leerders met hoë ondersteuningsbehoeftes.

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes aangegaan in Program 4 het bygedra tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD:

Voorsiening van poste vir onderwysers en staatsdienspersoneel in openbare spesiale skole
Uitbreiding en toerusting van spesiale skool-hulpbronsentrums/-klasse
Verskaffing van subsidies vir spesiale skole
Bevordering van inklusiewe onderwys met die instelling van voldiensskole

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2016/17			2015/16		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onderbeste-ding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onderbes teding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
4.1 Skole	1,124,477	1,124,477	-	1,059,168	1,033,921	25,247
4.2 Menslike Hulpbronontwikkeling	-	-	-	-	-	-
4.3 Voorwaardelike toelaes	-	-	-	15,852	15,852	-
Totaal	1,124,477	1,124,477	-	1,075,020	1,049,773	25,247

4.5 Program 5: Vroeëkindontwikkeling

Doel

Om ingevolge Witskrif 5 vroeëkindontwikkeling (VKO) op die Graad R- en voor-Graad R-vlak te voorsien. E-leer is ook ingesluit.

Die VKO-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 5.1: Graad R in openbare skole
Om aan bepaalde openbare gewone skole hulpbronne te voorsien wat vir Graad R nodig is.
Subprogram 5.2: Graad R in vroeëkindontwikkelingsentrums
Om Graad R by vroeëkindontwikkelingsentrums te ondersteun.
Subprogram 5.3: Voor-Graad R-opleiding
Om opleiding te bied en stipendiums aan voor-Graad R-praktisyns/-opvoeders te betaal.
Subprogram 5.4: Menslike hulpbronontwikkeling
Om departementele dienste te verskaf vir die professionele ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in Graad R by openbare skole en VKO-sentrums.
Subprogram 5.5: Voorwaardelike toelaes
Om voorsiening te maak vir projekte onder program 5 wat deur die Departement van Basiese Onderwys gespesifiseer word en deur voorwaardelike toelaes befonds word.

Strategiese doelwit[14]

Program 5: Strategiese Doelwit	
Strategiese doelwit 5.1	**Om aan spesifieke openbare gewone skole en geïdentifiseerde onafhanklike skole hulpbronne te voorsien wat vir Graad R nodig is, en om toestande daar te stel wat meer skole sal aanspoor om Graad R-klasse in bestaande beskikbare klaskamers of nuwe Graad R klaskamers te vestig.** **Verbeterde onderwyseropleiding**
Doelwitverklaring	Verbeterde gehalte van dienslewering in Graad R-klasse deur: 1. Betaling van Graad R-leerdersubsidies en die doeltreffende monitering daarvan. 2. Opleiding vir Graad R-praktisyns en -onderwysers 3. Deurlopende ondersteuning van en opleiding vir skoolhoofde 4. Voorsiening van LOOM en klaskamers 5. Vroeë identifisering van hindernisse tot leer en implementering van 'n ondersteuningsprogram om hierdie ontwikkelingsagterstande aan te spreek 6. Bepaling van Graad R-onderwysposte van 2015/16 tot 2019/20 7. Die verskaffing van beurse vir die opgradering van Graad R-praktisyns se kwalifikasies na die B. Ed Grondslagfase deeltyds of die Diploma in Graad R-praktyke

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

VKO sentrums het verminder van 396 in 2015 tot 381 in 2016. Die vermindering het tot gevolg gehad dat minder leerders ingeskryf is by die Onafhanklike VKO sentrums en meer leerders geabsorbeer is in Graad R Openbare Skole as voorheen. Die aanlyn VKO Jaarlikse Opname is vir die eerste keer in 2016 gebruik. Die stelsel verseker dat geen leerders onder die toepaslike

[14]Die Strategiese Doelwit soos per die Strategiese plan vir 2015 – 2019 word volledig hier aangegee

ouderdom vasgelê word nie, wat dus verseker dat hulle nie as Graad R leerders getel word nie. Daar kon ook nie 'dubbeltelling' van leerders wees nie want die stelsel spoor duplikaatleerders op. Daar is altesaam 65 488 Graad R leerders in openbare skole (gewone plus spesiaal).

Onderwyserontwikkeling

Opleiding in die Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklaring (KABV) is voorsien aan Graad R praktisyns wat in 2016/2017 tot die professie toegetree het. Alle Graad R praktisyns het intensiewe opleiding ontvang (43 ure oor 6 maande) en hulpbronmateriaal oor opkomende geletterdheid.

Altesaam 6 633 VKO-praktisyns is gedurende die oorsigjaar vir VKO-Vlak 1, 4 of 5 leerderskapprogramme ingeskryf wat by Wes-Kaapse TBOO-kolleges aangebied is.

Daarbenewens was 562 werklose persone die begunstigdes van 'n 12-maande Vlak 1, 4 of 5-program vir VKO-praktisynsassistente wat deur die TBOO-kolleges aangebied is. 17 bykomende begunstigdes van die Voorwaardelike Toekenning is as administratiewe ondersteuningspersoneel gekontrakteer. Hulle het vaardighede in die werksomgewing aangeleer en datavaslegging ter ondersteuning van die VKO-program gedoen.

Subsidies

Die Graad R-leerdersubsidietoekenning aan 986 openbare en 514 onafhanklike VKO gemeenskapsterreine is in 2016 verhoog om dit in lyn te bring met die vereistes van die Nasionale Norme en Standaarde vir Graad R-befondsing. Daar is 'n verhoging in befondsing vir 2016/2017. Verwys na Omsendbrief 004/2016 wat van krag is van 01 April 2017.

Kwintiel	**Skoolgeld status van die inrigting**	**Bedrag per leerder per jaar**
1	Geen skoolgeld	R4 800
2	Geen skoolgeld	R4 800
3	Geen skoolgeld	R4 800
4	Geen skoolgeld	R4 800
5	Geen skoolgeld	R4 800
4	Skoolgeld	R3 600
5	Skoolgeld	R3 400

Subsidie-eisvorms word elektronies twee maal per jaar by Hoofkantoor ingedien. Dit word in die distrik geverifieer voordat oordragbetalings aan skole gemaak word. In 2016/17 is 63 153 Graad R-leerders by openbare skole en 16 098 Graad R-leerders by VKO- onafhanklike skole (teen Februarie 2017) gesubsidieer.

Hoofkantooor en distriksamptenare het in 2016 die benutting van subsidies by 380 openbare en VKO onafhanklike skole gemoniteer. Hierdie monitering sal in die volgende boekjaar voortduur.

Tegniese Beroepsonderwys en Opleiding Kolleges (TBOO) Leerderskappe

Die maandelikse toelaag wat aan alle VKO-praktisyns betaal word het gestyg van R1 605 to R1 701. Alle VKO-praktisyns wat tans op leerderskapprogramme is, is deur die verhoogde toelaag bevoordeel.

Bykomende fasiliteite en toerusting
69 Graad R klaskamers is in die 2016/17 boekjaar gebou. 59 Graad R klasse by Openbare Gewone skole het meubels ontvang uit die 2016/17 toegewysde begroting. Die Graad R meubels bestaan uit leerderlessenaars (5 per klas), leerderstoele, (30 per klas) een mat, 'n boekrak, 'n onderwyserlessenaar en stoel en 'n staal liasseerkabinet per klas.

Graad R by skole vir Dowes

Vyf Graad R praktisyns en vyf assistentpraktisyns het by die vyf skole vir dowes begin werk. Die doel van hierdie Graad R-praktisyns se aanstelling was om die implementering van Suid-Afrikaanse Gebaretaal (SAGT) in die Graad R-klasse by die skole te verseker. Die skole betrokke by SAGT is Noluthando, Dominikaanse Skool vir Dowes, Mary Kihn, De La Bat en Nuwe Hoop.

Graad R by Skole vir kinders met Outisme Spektrum Versteuring (OSV)

Ses Graad R praktisyns en drie assistente het by ses skole vir leerders met Outisme Spektrum Versteuring (OSV) begin werk. Die doel van hierdie projek was om leerders vroegtydig te identifiseer en om Graad R leer vir alle leerders te verseker soos gestipuleer deur die Suid-Afrikaanse Grondwet. Die projek is gemoniteer deur die amptenare van Inklusiewe en Gespesialiseerde Onderwysondersteuning.

Strategiese doelwitte:

Program 5							
Strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
Getal openbare skole wat Graad R aanbied	939	977	974	994	986	-8	Baie Openbare Gewone Skole beskik nie oor die spasie om ekstra graad R klasse aan te bied nie

Prestasieaanwysers

Program 5							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM501: Getal openbare skole wat Graad R aanbied	939	977	974	994	986	-8	Baie Openbare Gewone Skole het 'n gebrek aan spasie om ekstra Graad R klasse aan te bied
PPM502: Persentasie Graad 1-leerders wat formele Graad R onderwys ontvang het	Nuut	Nuut	69.13%	70%	69.91%	- 0.09%	Dit verteenwoordig 'n verbetering op die vorige jaar maar die teiken is nie ten volle bereik nie
PPM503: Persentasie aangestelde VKO-praktisyns met NKR vlak 4 en hoër	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Fokus op verbeterde opleiding van onderwysers
- Konsentreer op ondersteuningsprogramme vir Graad R-leerders wat ''n risiko loop' om te verseker dat hulle gereed is vir skool.
- Verseker dat skole voor die aanvang van die Graad R-akademiese jaar in besit van alle LOOM is.
- Monitor die doeltreffende gebruik van Graad R-subsidies by openbare gewone skole en VKO- onafhanklike skole wat Graad R aanbied.
- Verbeterde gehalte van onderrig
- Gaan voort met die Graad R – 3 loodsprojek in 103 skole om uitslae in taal en wiskunde en die aanleer van Engels te verbeter

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes aangegaan in Program 5 het bygedra tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD:

- Voorsien onderwysposte vir Graad R in openbare skole
- Uitbreiding en verbetering van subsidies vir Graad R in openbare skole en onafhanklike instellings om universele inskrywing en gehalte-onderrig te verseker

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2016/17			2015/16		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	Oor-)/ Onderbes teding	Finale begroting	Werklike uitgawes	Oor-)/ Onderb-esteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
5.1 Graad R in Openbare Skole	358,737	358,737	-	306,316	300,875	5,441
5.2 Graad R in Vroeëkind-ontwikkeling Sentrums	67,247	67,247	-	68,664	68,664	-
5.3 Voor-Graad R opleiding	99,812	99,812	-	110,661	109,801	860
5.4 Menslike Hulpbronontwikkeling	-	-	-	-	-	-
5.5 Voorwaardelike toelaes	12,143	12,143	-	2,823	2,823	-
Totaal	537,939	537,939	-	488,464	482,163	6,301

4.6 Program 6: Infrastruktuurontwikkeling

Doel

Om infrastruktuurfasiliteite vir skole en nie-skole te voorsien en onderhou.

Die infrastruktuurontwikkelingsprogram bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 6.1: Administrasie
Om infrastruktuurfasiliteite vir administrasie te voorsien en onderhou.
Subprogram 6.2: Openbare Gewone Skole
Om infrastruktuurfasiliteite vir openbare gewone skole te voorsien en onderhou.
Subprogram 6.3: Spesiale Skole
Om infrastruktuurfasiliteite vir openbare spesiale skole te voorsien en onderhou.
Subprogram 6.4: Vroeëkindontwikkeling
Om infrastruktuurfasiliteite vir vroeëkindontwikkeling te voorsien en onderhou.

Strategiese Doelwit[15]

Program 6: Strategiese Doelwit	
Strategiese Doelwit 6 **Doelwitverklaring**	**Om geprioritiseerde, kostedoeltreffende en effektiewe instandhouding van infrastruktuur te verseker en dat skole gebou word om by die belangrikste demografiese tendense te pas** 1. Ontwikkel 'n betroubare, omvattende databasis van die vereistes vir instandhouding van skoolinfrastruktuur. 2. Prioritiseer ingrypings op grond van ingeligte en objektiewe kriteria en akkurate inligtingstelsels. 3. Bestuur die bouprogram om die voorsiening van nuwe skole, vervanging van strukture wat met ongepaste materiaal gebou is, opknapping van klaskamers en voorsiening van nuwe klaskamers en mobiele klaskamers in te sluit ten einde in korttermynvraag te voorsien. 4. Wat tekorte in befondsing en 'n verouderde infrastruktuur betref, pas 'n benadering van 'n hiërargie van behoeftes soos volg toe: Herstelwerk aan dakke, strukturele herstelwerk aan geboue, watertoevoer, kragtoevoer, riool- en ablusiegeriewe, slote en gewelplate, plafonne, grensheinings, verfwerk. 5. Verrig noodinstandhouing in die geval van natuurrampe, strukturele probleme en vandalisme.

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Besonderhede word in afdeling 6.8 verskaf. 'Kapitale belegging, instandhouding en Batebestuursplan'. 'n Opsomming word hieronder verskaf.

Bouprojekte gedurende 2016/2017 voltooi

Agt nuwe skole is voltooi en in 2016/2017 oorhandig, naamlik Masakhane Laerskool, Tulbagh Laerskool, Worcester Hoërskool (Somerset Hoërskool), Zwelethemba Hoërskool, Concordia Hoërskool, Sinenjongo Hoërskool, Louwville Hoërskool en Vuyiseka Hoërskool.

[15] Die Strategiese Doelwit soos per die Strategiese Plan vir 2015 – 2019 word volledig hier aangegee

Vervangingskole (vervanging van skole wat met ongepaste materiaal gebou is)

- *Die volgende vervangingskole is in 2016/2017 met WKOD-befondsing voltooi*: 11 skole is met nuwe geboue vervang: ACJ Phakade Laerskool, Garden Village Laerskool, Itsitsa Laerskool, Nalikamva Laerskool, Steynville Laerskool en Pineview laerskool.
- Die volgende vervangingskole is in 2016/2017 voltooi as deel van die Versnelde *Skoolinfrastruktuurontwikkeling-inisiatief (ASIDI) kapitale infrastruktuursprojekte wat deur die Departement van Basiese Onderwys befonds word*: Du Noon Laerskool, Mount View Hoërskool, Red River Laerskool, Silverstream Laerskool en Vooruitsig Laerskool.

Bykomende klaskamers

- Uitbreidingsklaskamers: 52 klaskamers is by 19 skole gebou.
- Graad R-klaskamers: 69 klaskamers is in 2016/2017 voltooi. 40 van hierdie klaskamers is van óf die 2013/2014 óf 2015/2016 projeklys. Die balans hiervan is verskaf by nuwe en vervangingskole wat in 2016/2017 voltooi is.
- Mobiele eenhede verskaf: 119 klaskamers.

Die infrastruktuur wat vir voltooiing in 2016/2017 geskeduleer was, word hieronder uiteengesit saam met die werklike getalle wat gelewer is.

Kategorie	Geteiken	Werklike getal
Nuwe Skole	9	8
Vervangingskole (insluitende ASIDI)	13	11
Graad R klaskamers	84 klaskamers	**Voltooi (69)** 40 Klaskamers van die 2013/14 en 2015/16 programme is voltooi en 29 is gebou by nuwe en vervangingskole **Nie voltooi nie (15)** 4 Klaskamers by Kuilsriver LS – Alhoewel voltooi en in gebruik, het dit nog nie volle praktiese voltooiing bereik nie aangesien Fase 2 (sportvelde) nog nie afgehandel is nie 2 klaskamers by Hawston LS. Praktiese voltooiing verwag teen 23 Mei 2017 Daar is 9 klaskamers by skole op die 2015/2016 lys wat as gevolg van arbeidsdispute, diefstal, vandalisme, aanranding van die kontrakteur se personeel en werkstakings, nie praktiese voltooiing kon bereik nie.
Opgradering en aanbouing	11	0
Uitbreidingsklaskamers	124 by 35 skole	**Voltooi** 52 klaskamers by 19 skole is voltooi uit die 2014/15, 2015/16 en sommige van die 2016/17 projeklys. **Gekanselleer** 4 klaskamers by 2 skole is gekanselleer **Praktiese voltooiing gedurende die eerste kwartaal van 2017/18** 10 klaskamers by 5 skole het praktiese voltooiing gedurende die eerste kwartaal van 2017/18 bereik.

Kategorie	Geteiken	Werklike getal
		Nie voltooi 47 klaskamers van die 2016/17 uitrol by 8 skole bestuur deur DTOW sal voltooi word gedurende die 2017/18 boekjaar. Toekenningsbriewe is uitgereik vir projekte by 5 skole terwyl projekte by die drie oorblywende skole terugverwys is vir Bod-evaluering. 11 Klaskamers by South Peninsula HS sal na verwagting praktiese voltooiing bereik teen Augustus 2017
Mobiele klaskamers	Geen teiken gestel	119 klaskamers

Veranderinge aan beplande teikens

(a) Nuwe skole

Die enigste permanente skool geskeduleer vir voltooiing teen 31 Maart 2017 wat nie voltooi is nie was Rusthof LSOB skool. Hierdie skool het vertragings ervaar as gevolg van die kompleksiteit van die projek en sal voltooi word in die eerste kwartaal van 2017/18. 'n Kwessie wat verband hou met toegang tot die nuutgeboude skool sal ook die opening daarvan affekteer.

(b) Vervangingskole

Teen 31 Maart 2017, was die volgende vervangingskole, wat aanvanklike geskeduleer was vir voltooiing in die 2016/17 boekjaar, op verskilllende stadiums van konstruksie: Kuilsrivier Laerskool en Hawston Laerskool. Hawston Laerskool het probleme met die strukturele integriteit van die geboue wat reggestel moes word voordat die nuutgeboude skool as veilig vir gebruik verklaar kon word. Hierdie herstelwerk is tans aan die gang en sal vroeg in die 2017/2018 boekjaar voltooi word. Kuilsrivier Laerskool behoort in Mei 2017 voltooi te wees.

(c) Graad R klaskamers

Slegs 40 van die 72 klaskamers wat as teiken gestel is vir Graad R is in die 2016/17 boekjaar voltooi. Die res is onder konstruksie en behoort in die 2017/18 boekjaar voltooi te word. Redes vir die vertragings sluit in onderprestering van kontrakteurs en vertragings by nuwe skole, wat ingesluit was by die teiken.

Strategiese doelwitte:

Program 6							
Strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
Getal klaskamers in openbare gewone skole gebou	265	253	661	319	695	376	Klaskamers wat vir voltooiing in vorige jare geoormerk is, is voltooi en daar was op sekere omvangsverandering ooreengekom asook 235 klaskamers gebou by nuwe skole. 119 Mobiele klaskamers is ook voorsien. 56 Klaskamers by vervangingskole, 72 uitbreidingsklaskamers asook 11 klaskamers vir opgradering en aanbouing van die 2016/17 projeklys sal eers tydens die 2017/18 boekjaar voltooi word.

Prestasie-aanwysers

Program 6							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM 601: Getal openbare gewone skole wat van watertoevoer voorsien is	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Let op dat vir PPM 601, 602 en 603 was geen teikens gestel nie aangesien alle bestaande skole alreeds oor die drie basiese dienste beskik
PPM 602: Getal openbare gewone skole wat van elektrisiteitstoevoer voorsien is	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	

Program 6							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM 603: Getal openbare gewone skole wat van sanitasiegeriewe voorsien is	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	
PPM 604: Getal klaskamers in openbare gewone skole gebou	265	253	661	319	695	376	Klaskamers wat vir voltooiing in vorige jare geoormerk is, is voltooi. Daar was op sommige omvangsveranderinge ooreengekom en 235 klaskamers is by nuwe skole gebou. 119 mobiele klaskamers is ook voorsien.56 klaskamers by vervangingskole, 72 uitbreidingsklaskamers en 11 klaskamers vir opgradering en aanbouings op die 2016/17 projeklys sal slegs in die 2017/18 boekjaar voltooi word.
PPM 605: Getal spesialiskamers in openbare gewone skole gebou	62	12	96	40	122		Kamers geoormerk vir voltooiing in vorige jare is voltooi. 77 spesialisklaskamers is gebou by nuwe skole. 8 spesialisklaskamers by 2 vervangingskole is nog onder konstruksie, asook 'n uitbreidingsprojek by South Peninsula Hoërskool Dit sluit in 4 veeldoelige kamers,1 werkswinkel en 2 laboratoriums
PPM 606: Getal nuwe skole voltooi en gereed vir okkupasie (sluit vervangingskole in))	Nuut	Nuut	23	10	19	9	Sien notas (a) en (b). Die skole wat voltooi is sluit in skole wat geoormerk is vir voltooiing gedurende die vorige boekjaar.
PPM 607: Getal nuwe skole wat tans gebou word (sluit vervangingskole in)	Nuut	Nuut	28	11	11	-	Teiken behaal

Program 6							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPM 608: Getal Graad R klaskamers gebou	Nuut	Nuut	101	72	69	-3	Die 69 Graad R klaskamers wat voltooi is sluit in klaskamers wat geoormerk is vir voltooiing in 2015/16. Van die klaskamers wat as teikens vir Graad R gestel is, is slegs 40 voltooi in die 2016/17 boekjaar. 7 klaskamers by 2 vervangingskole sal gedurende 2017/18 voltooi word en 9 klaskamers as deel van die 2015/2016 uitrol sal voltooi word in 2017/18.
PPM 609: Getal koshuise gebou	Nuut	Nuut	-	-	nvt	nvt	nvt
PPM610: Getal skole wat geskeduleerde instandhouding ondergaan	Nuut	Nuut	107	40	42	2	42 projekte het praktiese voltooiing bereik. Praktiese voltooiing-sertifikate vir die res van die skole is nog uitstaande.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Wys meer fondse aan vir instandhouding
- Gefokusde benadering tot instandhouding deur verskeie vennootskap-opsies, bv. gepaste befondsing
- Hanteer onverkrygbaarheid van terreine d.m.v. samewerking tussen die WKOD, die Departement van Vervoer en Openbare Werke (DVOW) en plaaslike regeringsektore.
- Fasiliteer oplossings oor soneringsaansoeke en verwante sake deur kommunikasie tussen die WKOD, DVOW (eiendomsbestuur) en die Departement van Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning (DOOB).

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie met begroting

Die besteding onder Program 6 het bydgedra tot die bereiking van die volgende sleutel uitsette vir die WKOD:

- Uitbreiding, verbetering en instandhouding van infrastruktuur by openbare gewone skole, spesiale skole en Graad R in openbare gewone skole.

Subprogram uitgawes

Naam van subprogram	2016/17			2015/16		
	Finale Begroting	Werklike uitgawes	(Oor)/ Onder Besteding	Finale Begroting	Werklike uitgawes	(Oor)/ Onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
6.1 Administrasie	26,627	18,418	8,209	10,112	10,112	-
6.2 Openbare gewone skole	1,488,659	1,441,337	47,322	1,455,743	1,455,743	-
6.3 Spesiale Skole	74,584	74,584	-	35,657	35,657	-
6.4 Vroeëkindontwikkeling	38,689	38,689	-	48,447	48,447	-
Totaal	1,628,559	1,573,028	55,531	1,549,959	1,549,959	-

4.7 Program 7: Eksamen- en Onderwysverwante Dienste

Doel

Om onderwysinstellings as 'n geheel van eksamen- en onderwysverwante dienste te voorsien.

Die Eksamen- en Onderwysverwante Dienste-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 7.1: Betalings aan SETA
Om ingevolge die Wet op Vaardigheidsontwikkeling MHO aan werknemers te voorsien.
Subprogram 7.2: Professionele dienste
Om departementeel-bestuurde steundienste aan opvoeders en leerders in skole te bied.
Subprogram 7.3: Eksterne eksamens
Om vir departementeel-bestuurde eksamendienste voorsiening te maak.
Subprogram 7.4: Spesiale Projekte
Om voorsiening te maak vir spesiale departementeel-bestuurde ingrypingsprojekte in die onderwysstelsel as 'n geheel.
Subprogram 7.5: Voorwaardelike Toelaes
Voorwaardelike toelae om voorsiening te maak vir Departement van Onderwys-gespesifiseerde projekte wat op meer as een program van toepassing is en deur voorwaardelike toelaes befonds word.

Strategiese Doelwitte[16]

Program 7: Strategiese Doelwitte	
Strategiese Doelwit 7.1	**Om toegang tot alle eksterne eksamens te voorsien; die geloofwaardigheid van die eksamen- en assesseringsprosesse te verseker; te verseker dat alle skole eksamens en skoolgebaseerde assesserings doeltreffend bestuur; en om leer te ondersteun**
Doelwitverklaring	1. Om te verseker dat skole en eksamensentrums die nodige eksamen- en assesseringsbeleid korrek en konsekwent toepas ten einde die geloofwaardigheid van die algehele eksaminering- en assesseringstelsel te versterk. 2. Hersien die assesseringsprosedures en rekordhouding van en verslagdoening oor assesseringstake 3. Om te verseker dat skoolgebaseerde assesseringspunte geldig en betroubaar is. 4. Om leerderprestasie in alle skole te ondersteun deur kwantitatiewe en kwalitatiewe data deur middel van verslae oor eksamens en ander assesserings te verskaf, asook deur geïdentifiseerde skole, leersentrums vir volwassenes en hul leerders vir hul prestasie te beloon.

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Eksamens

Die WKOD het in 2016 vyf belangrike eksamens in ooreenstemming met die toepaslike beleide en regulasies geadministreer. Hierdie eksamens is:

- Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen (Oktober/November 2016)
- Nasionale Senior Sertifikaat Aanvullende eksamens (Februarie/Maart 2017)

[16] Die Strategiese Doelwit soos per die Strategiese Plan vir 2015 – 2019 word volledig hier aangegee

- Senior Sertifikaat-eksamen (Mei/Junie 2016);
- BOOV Vlak 1-4-eksamen (Mei/Junie 2016)
- BOOV Vlak 1-4-eksamen (Oktober/November 2016)

Eksamen	Aantal geregistreer	Getal wat geskryf het	Getal sentrums
Nasionale Senior Sertifikaat eksamens (Oktobe/November 2016)	53 152	50 847	442
Nasionale Senior Sertifikaat Aanvullende eksamens (Februarie/Maart 2017))	4 995	3 129	158
Senior Sertifikaat-eksamen (Mei/Junie 2016)	15 732	8 346	95
VOO vlak 4 eksamens (Mei/Junie 2016)	557	231	35
VOO Vlak 4-eksamen (Oktober/November 2016)	3 892	3 097	95

Alle eksamenprosesse en prosedures word bestuur ingevolge die *Nasionale Beleid met betrekking tot die Afneem, Administrasie en Bestuur van die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen(NSS)*afgekondig in Staatskoerant, vol.587, Nr. 37652 gedateer 16 Mei 2014. Sedert 2016, het die WKOD die Slimsluit-stelsel ('Smart Lock System') geïmplementeer om eksamensvraestelle wat in weeklikse besendings aan eksamensentrums versprei word, te beveilig. Die Slimsluit Stelsel sal teen Oktober 2019 vir alle skole geïmplementeer word.

Die Jaarlikse Nasionale Assesserings van Taal en Wiskunde is nie in 2016 geskryf nie weens 'n her-evaluering van hulle rol en aard.

Die WKOD het 2 500 opsieners tydens 19 sessies in 201. opgelei om die Nasionale Senior Sertifikaat eksamenproses te bestuur op skoolvlak.

Ten einde die gehalte van NSS-nasiening te verbeter, is bevoegdheidstoetse gedurende April – Augustus 2016 uitgevoer vir nasieners in 11 vakke. Alle nasien-beamptes is opgelei met gebruikmaking van 'n toleransievlak-stelsel soos voorgeskryf deur die DBO.

Skoolgebaseerde assesseringspunte (SBA-punte) vorm deel van die finale punt, asook verskeie praktiese take na gelang van die reëls vir elke vak. Om te verseker dat die punte geldig en betroubaar was, moes onderwysers die assesseringstake by die vakhoof op skoolvlak vir moderering indien. Vakadviseurs het deurlopende moderering van SBA by skole onderneem. Moderering van SBA is ook op provinsiale vlak gedoen, voordat die moderering deur die Departement van Basiese Onderwys en Umalusi gedoen is.

Skole en leerders wat goed in die NSS-eksamens presteer het, het erkenning by die jaarlikse toekenningsfunksie ontvang wat in Januarie 2017 gehou is. Toekennings is ook gemaak aan leerders wat uitstaande prestasies behaal het in spesifieke vakke.

Die Senior Sertifikaat-eksamen vir volwasse leerders is nou op die KABV-kurrikulum gegrond.

Die getal eksamensentrums het oor die jare afgeneem as deel van 'n rasionaliseringsoefening wat verseker dat die hoogste standaarde van toegang en beheer gehandhaaf word en dat dit finansieel meer doeltreffend is. Alle eksamensentrums word geoudit om te verseker dat hulle aan die vereistes vir die afneem en administrasie van die eksamens voldoen.

Strategiese doelwitte

Programme 7							
Strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
Persentasie van leerders wat Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het	85.1%	82.2%	84.7%	85%	86%	1%	Hierdie teiken is oorskry as gevolg van die goeie voorbereiding van onderwysers, leerders en ondersteuningsbeamptes betrokke

Prestasie-aanwysers

Program 7							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings[17]
PPM 701: Persentasie leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het	85.1	82.2	84.7	85	86	1	Die teiken is oorskry as gevolg van die suksesvolle voorbereidingswerk. 43 725 van die 50 847 wat geskryf het het die NSS geslaag
PPM 702: Persentasie Graad 12- leerders wat op B graad-vlak slaag	40.9	38.8	41.7	42	40.9	- 1.1	Die % slaagkoers was laer as verwag alhoewel 20 804 van die 50 847wat geskryf het op B graad-vlak geslaag het.
PPM 703: Persentasie Graad 12-leerders wat 50% of meer in wiskunde behaal	Nuut	Nuut	42.2	43	45.3	2.3	7 053 van die 15 564 wat Wiskunde geskryf het het 50% of meer in Wiskunde behaal.

[17] Beide teller en noemer word verskaf in hierdie kommentaar, vir ouditdoeleiendes. aangesien hierde aanwysers uit die Statistiese Tabel in die Jaarlikse Prestasieplan 2016 geneem is

Program 7							
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings[18]
PPM 704: Persentasie Graad 12-leerders wat 50% of meer in natuurwetenskappe behaal	Nuut	Nuut	40.2	41	41.8	0.8	4 663 van die 11 164 wat Natuuurwetenskappe geskryf het het 50% of meer behaal in Natuurwetenskappe.
PPM 705: Persentasie Graad 3-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	Nuut	Nuuut	nvt	72	nvt	nvt	Die JNA het nie plaasgevind in 2016 nie
PPM 706: Persentasie Graad 3-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal het	Nuut	Nuut	nvt	77	nvt	nvt	Die JNA het nie in 2016 plaasgevind nie
PPM 707: Persentasie Graad 6-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	New	New	nvt	84	nvt	n/a	Die JNA het nie in 2016 plaasgevind nie
PPM 708: Persentasie Graad 6-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	Nuut	Nuut	nvt	55	nvt	nvt	Die JNA het nie in 2016 plaasgevind nie .
PPM 709: Persentasie Graad 9- leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	Nuut	Nuut	nvt	51	nvt	nvt	Die JNA het nie in 2016 plaasgevind nie
PPM 710: Persentasie Graad 9-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse NasionaleAssessering (JNA) behaal	Nuut	Nuut	nvt	8	nvt	nvt	Die JNA het nie in 2016 plaasgevind nie

[18]Beide teller en noemer word verskaf in hierdie kommentaar, vir ouditdoeleindes, aangesien hierdie aanwysers uit die Statistiese tabel in die Jaarlikse Prestasieplan geneem is

Program 7							
Programprestasieaanwyser	Werklike prestasie 2013/2014	Werklike prestasie 2014/2015	Werklike prestasie 2015/2016	Beplande teiken 2016/2017	Werklike prestasie 2016/2017	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2016/2017	Kommentaar oor afwykings
PPA 7.1 Persentasie leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomste in taal behaal*	37	42.4	42.4	44	42.5	-1.5	Die teiken is nie behaal nie ten spyte van die feit dat daar 'n geringe verbetering op die vorige jaar was.
PPA 7.2. Persentasie leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomste in wiskunde behaal*	55	54	57.6	59	57.7	-1.3	Die teiken is nie behaal nie ten spyte van die feit dat daar 'n geringe verbetering op die vorige jaar was.
PPA 7.3. % van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomste in taal behaal*	30	37.9	36.8	39	40.1	1.1	Die teiken is oorskry as gevolg van die voorbereidingswerk
PPA 7.4. % van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomste in wiskunde behaal*	28	30.4	37.7	39	40.1	1.1	Die teiken is oorskry as gevolg van die voorbereidingswerk
PPA 7.5. % van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomste in taal behaal het *	48	47.6	53	54	55.1	1.1	Die teiken is oorskry as gevolg van die voorbereidingswerk.
PPA 7.6. % van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomste in wiskunde behaal*	14	14.9	22.2	23	23.6	0.6	Die teiken is oorskry as gevolg van die voorbereidingswerk
*Hierdie telling is in WKOD-toetse behaal							

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

- Konsekwente en behoeftegebaseerde ingrypings oor alle grade om leerderprestasie te verbeter
- Voortgesette gebruik van data om ingrypings te ondersteun
- Opleiding van skoolhoofde in nuwe assesseringsvereistes
- Verbeterings aan die nasien van skrifte
- Gaan voort met die administrasie van bevoegdheidstoetse vir nasieners en brei dit uit.

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes aangegaan in Program 7 het bygedra tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD:

- Aanstelling van eksamennasieners
- Verkryging en toerusting van sentrums vir eksamennasiening
- Die druk en verspreiding van eksamenvraestelle

Subprogramuitgawes

Naam van Subprogram	2016/17			2015/16		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
7.1 Betalings aan SETA	6,850	6,850	-	6,450	6,450	-
7.2 Professionele dienste	95,820	95,820	-	29,404	29,404	-
7.3 Eksterne eksamens	189,785	189,785	-	189,558	189,558	-
7.4 Spesiale Projekte	36,442	36,442	-	33,147	24,735	8,412
7.5 Voorwaardelike toelaes	18,800	18,789	11	19,631	19,631	-
Totaal	347,697	347,686	11	278,190	269,778	8,412

5. Oordragbetalings

5.1 Oordragbetalings aan openbare entiteite

Nie van toepassing nie.

5.2 Oordragbetalings aan alle organisasies buiten openbare entiteite

Oordragbetalings word aan opvoedkundige instellings gemaak ingevolge die wetgewing wat op elke sektor betrekking het. Oordragbetalings word byvoorbeeld aan openbare gewone skole vir norme en standaarde-befondsing gemaak, soos uiteengesit in die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996). Bylae 1B van die finansiële jaarstate bied 'n meer breedvoerige verduideliking van elke soort entiteit: Openbare gewone skole, onafhanklike skole, skole vir leerders met spesiale onderwysbehoeftes, VKO: Graad R openbare skole: VKO Graad R Gemeenskap, VKO: Leerderskappe.

Die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (WOFB) bepaal dat opvoedkundige instellings wat oordragbetalings ontvang, bewys moet lewer dat hulle die fondse vir die beoogde doel aanwend. Opvoedkundige instellings moet 'n verklaring aflê en 'n sertifikaat onderteken voordat die volgende oordragbetalings gedoen word. Betalings word elke jaar in April en November gemaak. Hulle moet ook hul geouditeerde finansiële state teen die einde van Junie elke jaar aan die departement voorsien.

Opleiding en ondersteuning op skoolvlak is belangrik om nakoming ten opsigte van oordragbetalings te verseker. Finansiële ondersoeke van skole en VKO-terreine word uitgevoer deur die Skool-Korporatiewe Beamptes wat by distrikte gesetel is. Hulle gaan na of verklarings wat deur skole gemaak is, 'n ware weerspieëling is van uitgawes aangegaan.

Distrikte monitor skole op grond van 'n kontrolerisiko-klassifikasie-indeks, d.w.s. lae tot hoë risiko. Skole word deur die distrikskantoor geëvalueer voordat Artikel 21-funksies toegewys word. Hulle toegekende status word op 'n gereelde basis hersien.

Die tabel hieronder toon die oordragbetalings wat vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017 gemaak is.

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Het die department artikel 38(1)(j) van die WOFB nagekom?	Bedrag oorgedra (R'000)	Bedrag deur entiteit bestee (R'000)	Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie
Openbare gewone skole	Instellings sonder winsbejag	Infrastruktuur (instandhouding en opgradering)	ja	33 654	33 654	0
		Norme en standaarde: bykomende groei	ja	1 375	1 375	0
		Koshuissubsidie	ja	39 418	39 418	0
		Administratiewe steun	ja	9 641	9 641	0
		Privaat Losies-subsidie	ja	78	78	0
		Voorwaardelike toelae: Maatskaplike sektor UOWP	ja	18 204	18 204	0
		Norme en Standaarde	ja	865 603	865 603	0

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Het die department artikel 38(1)(j) van die WOFB nagekom?	Bedrag oorgedra (R'000)	Bedrag deur entiteit bestee (R'000)	Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie
		Voorwaardelike toekenning: NSNP	ja	38 570	38 570	0
		Gr 12 toekennings	ja	540	540	
		Kuns en Kultuur	ja	1 546	1 546	0
		Vergoeding vir skoolgeldvrystellling	ja	47 518	47 518	0
		Jeugfokus	ja	29 463	29 463	0
		Eksterne eksamens	ja	10 160	10 160	0
		MIV/Vigs: Voorwaardelike toelae	ja	583	583	0
		Leerdervervoer	ja	61 235	61 235	0
		Wiskunde en Taal toekennings	ja	300	300	0
		Samewerkende Skole	ja	24 888	24 888	0
		Privaatvervoer-subsidie	ja	4 131	4 131	0
		Internetkonneksie	ja	5 955	5 955	0
		E-SA SAMS	ja	1 700	1 700	0
		Skoolverryking	ja	815	815	0
		Eisteddfod	ja	286	286	0
		Biblioteekdienste	ja	654	654	0
		Wêrelddag vir onderwysers	ja	55	55	0
		Onderwyser-ontwikkeling	ja	3 939	3 939	0
		Tegniese vakke	ja	2 947	2 947	0
		Hoërskool verbeteringsprogra m	ja	1 982	1 982	0
		Kerkraadsubsidie	ja	333	333	0
		Sekuriteit vir Veilige Skole	ja	13 314	13 314	0
		E-onderwys telematika	ja	33	33	0
		Voorwaardelike toelae: Wiskunde, Wetenskappe en Tegnologie	ja	8	8	0
		SBL-lidmaatskap en opleiding	ja	1 030	1 030	0
		Nasionale Onderwys-toekennings en NKV VOO/ -AOO opleiding	ja	1 976	1 976	0
		Bykomende fondse vir fokusskole	ja	1 336	1 336	0
		Kantoormeubels	ja	10	10	
		Mod Sentrums	ja	1 093	1 093	0
Subsidies vir Onafhanklike Skole	Instellings sonder winsbejag	Subsidie	ja	101 026	101 026	0

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Het die department artikel 38(1)(j) van die WOFB nagekom?	Bedrag oorgedra (R'000)	Bedrag deur entiteit bestee (R'000)	Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie
Openbare Spesiale Skoolonderwys	Instellings sonder winsbejag	Subsidie	ja	147 331	147 331	0
		iKapa	ja	3 826	3 826	0
		Braille & SAGT	ja	1 115	1 115	0
Vroeëkindontwikkelingsentrums	Instellings sonder winsbejag	Subsidie	ja	355 755	355 755	0
		Voor-Graad R-stipendiums	ja	74 369	74 369	0

Alle betalings wat vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017 begroot is, is oorgedra.

6. Voorwaardelike Toelaes

6.1. Voorwaardelike toelaes en geoormerkte fondse betaal

Nie van toepassing nie.

6.2. Voorwaardelike toelaes en geoormerkte fondse ontvang

Al die vereistes ingevolge die Wet op die Verdeling van Inkomste, 2016 ten opsigte vanvoorwaardelike toelaes aan die WKOD is nagekom:

- Alle oordragte ontvang is in die departement se bankrekening gedeponeer;
- Fondse is volgens die sakeplanne bestee;
- Voorwaardes van die voorwaardelike toelaes, soos in die goedgekeurde sakeplanne uiteengesit, is nagekom.

In 2016/17, is 96.34% van die toegewysde Voorwaardelike Toelae befondsing bestee. Die oorblywende 3.66% (R55.531 miljoen) is geoormerk vir ASIDI projekte vir werk wat nie teen 31 Maart 2017 voltooi kon word nie en waarvoor 'n omrol na die 2017/18 boekjaar aangevra is. 'n Nominale bedrag van R41k, wat toegeskryf kan word aan oorblywende balanse wat aan die staatskas terugbesorg sal word. Voorwaardelike Toelae besteding in 2015/16 was 99.99%.

Monitering

Monitering van elke toelae het deur middel van maandelikse verslagdoening, kontroles en terreinbesoeke deur die betrokke amptenare plaasgevind. Kontroles en verbeterings is op 'n deurlopende grondslag toegepas. Die verkrygingsprosesse vir die Voorwaardelike Toelae vir Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie (WWT) is gesentraliseer, met toenemende monitering om te verseker dat alle voorwaardes nagekom is en dat daar geen verkwistende uitgawes was nie.

Die tabelle hieronder toon die voorwaardelike toelaes en geoormerkte fondse ontvang vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017.

Voorwaardelike Toelae: Toelae vir MIV/Vigs (Onderrig in Lewensvaardighede)	
Departement wat die toelaag oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys
Doel van die toelaag	• Om Suid-Afrika se MIV- en Vigs-voorkomingstrategie te ondersteun deur die kennis en gepaste besluitneming oor seksuele en reproduktiewe gesondheid onder leerders en opvoeders te verbeter • Om die impak van MIV/Vigs te versag deur 'n sorgsame, ondersteunende en bemagtigende omgewing vir leerders en opvoeders te skep. • Om die voorsiening van 'n veilige, regte-gebaseerde omgewing in skole te verseker wat vry is van diskriminasie, stigma en enige vorm van seksuele teistering of misbruik. • Om kinders se kwesbaarheid vir MIV-, TB- en SOS-besmetting te verminder, met 'n bepaalde fokus op weeskinders en kwesbare kinders.

Voorwaardelike Toelae: Toelae vir MIV/Vigs (Onderrig in Lewensvaardighede)	
Verwagte uitsette van die toelaag	• Toenemende kennis van MIV, SOS'e en TB onder leerders, opvoeders en amptenare • Vermindering in riskante seksuele gedrag onder leerders, opvoeders en amptenare • Verminder hindernisse tot rentensie in skole, in besonder vir kwesbare kinders. • Skole, distrikte en provinsies het alle MIV en Vigs-Lewensvaardighede-onderwysprogramme by hulle evaluering- en verslagdoeningstelsels geïntegreer • Bestuur, administrasie en ondersteuning wat aan skole en distrikte gelewer is.
Werklike uitsette behaal	Alle uitsette is volgens die besigheidsplan bereik
Bedrag per gewysigde DORA	R18,728 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R18,728 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	Nvt
Bedrag bestee deur die Departement	R18,717 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	R11 000 sal aan die Nasionale Tesourie oorgegee word.
Redes vir afwyking van prestasie	Foutiewe verantwoordelikheidskodes gebruik wat tans reggestel word
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Alle rekwisisies vir 2016/17 boekjaar is vooruit ingedien by Voorsieningskanaalbestuur.
Moniterende meganisme van ontvangende department	Maandelikse en kwartaallikse verslae word aan WKOD voorgelê vir monitering en aftekening.

Voorwaardelike Toelaag: Nasionale Skoolvoedingsprogramtoelaag	
Departement wat die toelaag oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys (DBO)
Doel van die toelaag	Om voedsame maaltye aan teikenleerders te verskaf
Verwagte uitsette van die toelaag	Voedsame maaltye wat aan leerders bedien word
Werklike uitsette behaal	Voedsame maaltye aan leerders verskaf
Bedrag per gewysigde DORA	R315,305 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R317,029 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	Bykomende befondsing (R1.724 miljoen) is van die Nasionale Department ontvang
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R316,999 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	R30 000 sal aan Nasionale tesourie oorgegee word.
Redes vir afwyking van prestasie	Nvt
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Diensverskaffers word versoek om eise op 'n weeklikse basis in te dien en dit het dienslewering verbeter
Moniteringsmeganisme van ontvangende departement	NSVP Provinsiale Kantoor monitor besteding en distriksamptenare monitor die program daagliks

Voorwaardelike Toelae: Toelae vir Onderwysinfrastruktuuur (OIT)	
Departement wat die toelaag oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys
Doel van die toelaag	Instandhouding, opknapping, uitbreiding van infrastruktuur en skepping van nuwe infrastruktuur.
Verwagte uitsette van die toelaag	Verseker dat bestaande infrastruktuur in stand gehou word, soos deur die PFMA voorgeskryf, of skep addisionele kapasiteit by opvoedkundige instellings, soos goedgekeur
Werklike uitsette behaal	Instandhouding van fasiliteite en opknapping/uitbreiding/aanbouing van verskeie eenhede/fasiliteite
Bedrag per gewysigde DORA	R992.212 miljoen
Bedrag ontvang (R'000	R1.134 704 miljard
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	Bykomende befondsing (R142.492 miljoen) is ontvang van die Nasionale Departement
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R1.079 173 miljard
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Die bedrag van R55.531 miljoen, vir ASIDI projekte, is versoek as oorrol vir die 2017/18 boekjaar
Redes vir afwyking van prestasie	Geen
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Maandelikse interdepartementele vergaderings met die Departement van Vervoer en Openbare Werke
Moniteringsmeganisme van ontvangende departement	Infrastruktuur-verslagdoeningsmodel (IVM) en monitering van maandelikse vorderingsverslae van DVOW

Voorwaardelike Toelaag: UOWP Geïntegreerde Toelaag vir Provinsies - Onderwysinfrastruktuur	
Departement wat die toelaag oorgedra het	Openbare Werke
Doel van die toelaag	• Om provinsiale departemente aan te spoor om sterker pogings vir werkskepping • aan te wend deur die gebruik van arbeidsintensiewe leweringsmetodes in die • volgende geïdentifiseerde fokusareas, ingevolge die riglyne van die UOWP: • padinstandhouding en die instandhouding van geboue • paaie met 'n lae verkeersvolume en landelike paaie • ander ekonomiese en maatskaplike infrastruktuur • toerisme- en kultuurbedrywe • volhoubare landgebaseerde lewensbestaan • afvalbestuur
Verwagte uitsette van die toelaag	Toenemende aantal mense wat vir die UOWP werk en 'n inkomste ontvang Langer gemiddelde tydsduur van werkgeleenthede wat geskep word
Werklike uitsette behaal	Breë fasiliteitsbestuurprogram soos uitgerol deur die DvOW - Mnr. Refiloe Monare. Behels die skoonmaak van skoolgronde en badkamers
Bedrag per gewysigde DORA	Nvt

Voorwaardelike Toelaag: UOWP Geïntegreerde Toelaag vir Provinsies - Onderwysinfrastruktuur	
Bedrag ontvang (R'000	R2,520 mijoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	R2,520 miljoen
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R2,520 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Nvt
Redes vir afwyking van prestasie	Soos hierbo
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Bied ondersteuning aan die Departement van Vervoer en Openbare Werke om te verseker dat kontrakteurs betyds vir 2017/18 aangestel word.
Moniteringsmeganisme van ontvangende departement	Maandelikse en kwartaallikse verslae

Voorwaardelike toelae: Wiskunde, Wetenskappe en Tegnologie	
Departement wat die toelaag oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys
Doel van die toelaag	Om ondersteuning en hulpbronne te voorsien aan skole, onderwysers en leerders vir die verbetering van onderrig en leer in wiskunde, wetenskap en tegnologie by geselekteerde openbare skole.
Verwagte uitsette van die toelaag	Verbeterde toegang tot en gelykheid, doeltreffendheid en gehalte van onderrig in wiskunde, wetenskappe en tegnologie in die land Doen 'n behoeftebepaling by elke WWT-skool en verskaf, waar daar 'n gebrek is: - Skoolondersteuning - Inligting, Kommunikasie en Tegnologie (IKT) vakspesifieke hulpbronne *22 skole is voorsien van vakspesifieke rekenaarhardeware in ooreenstemming met die minimum spesifikasies van KABV Werkswinkel toerusting en masjinerie: • 22 Tegniese skole se werkswinkeltoerusting vir tegnologievakke herstel, instandhouding gedoen en/of vervang in ooreenstemming met die minimum vereistes • 28 Tegniese skole se werkswinkelmasjinerie vir tegnologievakke herstel, instandhouding gedoen en/of vervang in ooreenstemming met die minimum vereistes -Laboratoriums en werkswinkeltoerusting, apparaat en verbruikersware: • 50 skole van Wiskunde- en Wetenskapstelle voorsien • 73 laboratoriums voorsien van apparaat vir Wiskunde en Wetenskap-vakke in ooreenstemming met die minimum vereistes • 73 labratoriums en werkswinkels voorsien met verbruikersware vir wiskunde, wetenskap en tegnologievakke in ooreenstemmming met minimum vereistes • 24 skole met werkswinkels voorsien van verbruikersware vir tegnologievakke.

Voorwaardelike toelae: Wiskunde, Wetenskappe en Tegnologie	
	-Leerderondersteuning • 754 leerders geregistreer vir deelname in wiskunde, wetenskap en tegnologie olimpiades/feeste/ekspos en ander gebaseer op 'n gestruktureerde jaarlikse kalender wat ondersteuning deur leerderkampe en bykomende leer-onderrig- en steunmateriaal soos studiegidse insluit -Onderwyserondersteuning • 170 deelnemers wat spesifieke gestruktureerde opleiding en oriëntasie vir onderwysers en vakadviseurs bywoon in KABV vakinhoud en onderwysmetodologie vir elektriese, siviele en meganiese tegnologie, tegniese wiskunde en tegniese dienste -194 onderwysers en vakadviseurs wat geteikende en gestruktureerde opleiding bywoon in onderwysmetodologie en vakinhoud vir wiskunde, fisiese, lewens-, natuur- en landbouwetenskappe, tegnologie, rekenaartegnologie, inligtingstegnologie, landboubestuur en -tegnologievakke -248 onderwysers betrokke in 1+4 Ingrypingsmodel -1 595 onderwysers opgelei en ondersteun met die integrering van IKT in die leer en onderrigomgewing.
Werklike uitsette behaal	Alle uitsette is volgens die 2016/17 MST sakeplan bereik
Bedrag per gewysigde DORA	R27.841 mijoen
Bedrag ontvang (R'000	R27.841 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	Nvt
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R27.841 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Die 2016/17 boekjaar begroting is ten volle bestee.
Redes vir afwyking van prestasie	Nvt
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Alle rekwisisies vir 2016/17 is ingedien aan VKB vir verkryging. 100% besteding van die 2015/16 begroting
Moniteringsmeganisme van ontvangende departement	Alle uitsette volgens die 2016/17 Wiskunde, Wetenskappe en Tegnologie sakeplan bereik. Weeklikse vergaderings met Voorsieningskanaalbestuur het verseker dat daar bygehou is met tenders. Monitering is gedoen en weeklikse verslae ingehandig.

Voorwaardelike Toelaag: Maatskaplike Sektor UOWP Aansporingstoelaag vir Provinsies - Onderwys	
Departement wat die toelaag oorgedra het	Departement van Vervoer en Openbare Werke
Doel van die toelaag	Om werksgeleenthede vir die jeug, vroue en gestremdes in die VKO-sektor te skep.
Verwagte uitsette van die toelaag	Lei 420 VKO-praktisyns op die gebied van Vroeëkindontwikkeling op. Lei 17 voorheen-werklose matrikulante op om datavasleggers te wees.
Werklike uitsette behaal	563 VKO-praktisyns is na die 12-maande opleidingskursus as bevoegd verklaar.

Voorwaardelike Toelaag: Maatskaplike Sektor UOWP Aansporingstoelaag vir Provinsies - Onderwys	
	Elke praktisyn het 'n 12-maande VKO Vlak 1-kursus by een van die ses VOO kolleges in die provinsie bygewoon. Elke VKO-praktisyn het ook opleiding in noodhulp ontvang. 10 datavasleggers het kursusse in kantoorbestuur, Microsoft Office, menslike hulpbronbestuur en projekbestuur voltooi.
Bedrag per gewysigde DORA	R18.677 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R18.677 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	Nvt
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R18.677 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Nvt
Redes vir afwyking van prestasie	Nvt
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Kolleges weekliks in kennis gestel van enige uitstaande fakture.
Moniteringsmeganisme van ontvangende department	'n Eksterne diensverskaffer is gekontrakteer om die opleiding te moniteer wat by kolleges aangebied word. 'n Moniteringsverslag is op lêer. Gereelde maandelikse vergaderings met VOO's om verslag te doen oor uitvallers, databasis en akkreditasie van studente

Besteding van die geoormerkte en spesifieke fondse was as volg:

Spelwysiger, insluitend geoormerkte befondsing	Bedrag ontvang R'000	Bedrag bestee R'000	Fondse onbestee R'000	Prestasie	Werklike uitsette behaal
Na-skool spelwysiger *waarvan*	**106,844**	**98,691**	**8,153**	**92.4%**	
MOD Sentrums	104,622	98,604	6,018	94.2%	Voorsiening van skoolsale en sportvelde; fondse vir toerusting en instandhouding en vir gegradueerde tutors grootliks bereik
Na-skool spelwysiger	2,222	87	2,135	3.9%	Verskaf maaltye aan leerders wat akademiese en e-Leer been van die MOD program bywoon om die aanbod van die bestaande na-skool program te diversifiseer; en tablette by YeBo persele
E-Leer *Waarvan*	**345,844**	**313,393**	**32,451**	**90.6%**	Die uitgesproke doel van die E-Leer Spelwysiger is om onderrig en leer te verbeter, veral in wiskunde en taal, deur die gebruik van tegnologie. Doeltreffende integrasie van IKT in leer en onderrigaktiwiteite wat diepgaande leer bevorder en lei tot verbeterde leeruitkomste en leerders wat beter toegerus is vir die 21ste-eeuse wêreld van werk en lewenslange leer.
E-Onderwys (LAN) geoormerkte fondse	70,000	70,000	-	100%	
E-Leer (Ander)	275,844	243,393	32,451	88.2%	
TOTAAL: Geoormerkte en bepaalde fondse	452,688	412,084	40,604	91.0%	

7. Donateursfondse

7.1. Donateursfondse ontvang

Die departement het nie gedurende die oorsigtydperk enige donateursfondse ontvang nie.

8. Kapitale belegging

8.1. Kapitale belegging, instandhouding en batebestuursplan

Afwykings ten opsigte van teikens word onder Program 6 met betrekking tot Programprestasie-maatstawwe bespreek. Sommige projekte is vertraag en alternatiewe reëlings moes vir akkommodasie getref word.

Kapitaalprojekte onder konstruksie

Nuwe skole

Die enigste permanente skool wat vir voltooiing teen 31 Maart 2017 beplan was en nie voltooi is nie, is Rusthof LSOB Skool. Hier die skool het vertragings ervaar as gevolg van die kompleksiteit van die projek en sal voltooi word in die eerste kwartaal van 2017/2018. 'n Kwessie wat met toegang tot die nuwe skool verband hou sal ook die opening van die nuwe skool affekteer.

Vervangingskole

Die volgende vervangingskole, wat aanvanklik vir voltooing gedurende die 2016/2017 boekjaar beplan is, was op 31 Maart 2017 in verskillende stadiums van aanbou: Kuilsrivier Laerskool en Hawston Laerskool. Hawston Laerskool ervaar probleme met strukturele integriteit wat eers reggestel moes word voordat die skool as veilig vir menslike okkupasie verklaar kon word. Hierdie herstelwerk is tans aan die gang en sal vroeg in die 2017/2018 boekjaar voltooi word. Kuilsrivier Laerskool behoort teen Mei 2017 voltooi te word.

Uitgawes stem ooreen met die norme van die industrie. Die Departement se Implementerings-agente (Departement van Vervoer en Openbare Werke en die Eenheid vir Projek-implementering) hanteer alle tenderprosesse vir nuwe geboue en projekte kragtens die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en ander beheermaatreëls.

Instandhouding

Geskeduleerde instandhoudingsprojekte wat gedurende die oorsigtydperk onderneem is:

Getal projekte	Begroting vir 2016/17 R'000	Beraamde finale koste R'000
50 (waarvan 8 nog nie praktiese voltooiingstatus bereik het nie)	326,862	383,594

‘n Opsomming van die syfers vir die tekort in instandhouding word hieronder aangebied:

Tekort in instandhouding				
Boekjaar	Batewaarde	1,5% vir instandhouding benodig	Begroting verskaf	Tekort
2004	10,560,000	158,400	73,719	84,681
2005	12,000,000	180,000	76,174	103,826
2006	12,000,000	180,000	90,037	89,963
2007	15,052,800	225,792	37,192	188,600
2008	15,052,800	225,792	52,363	173,429
2009	15,052,800	225,792	73,719	152,073
2010	17,357,885	260,368	102,363	158,005
2011	18,225,779	273,387	108,413	164,974
2012	18,225,779	273,387	114,725	158,662
2013	19,683,841	295,257	168,673	126,584
2014	19,769,521	296,542	191 323	105,219
2015	19,969,521	296,542	32,8518	-31,976
2016	21,966,473	329,497	326,826	-2,671
Totale agterstand sedert 2004		3,220,756		

Daar was 'n impak op die agterstand in instandhouding in 2015/16, met die doel om die voorkoms van WKOD-skole op skaal volhoubaar te verbeter. Navorsing in baie dele van die wêreld toon dat daar 'n positiewe verband is tussen die fisiese omgewing waarin leerders onderrig word en die leeruitkomste wat bereik word.

Infrastruktuursprojekte	2016/17			2015/16		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder-besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Nuwe en vervangingsbates	786,629	716,871	69,758	903,726	903,726	-
Bestaande infrastruktuurbates	812,195	832,948	-20,753	576,768	576,768	-
Opgradering en aanbouings	263,828	238,883	24,945	168,986	168,986	-
Vernuwing, opknapping en herstelwerk	-	-	-	-	-	-
Instandhouding en herstelwerk	548,367	594,065	-45,698	407,782	407,782	-
Infrastruktuur-oordrag	29,736	23,209	6,527	69,465	69,465	-
- Lopend	8,174	489	7,685	4,627	4,627	-
- Kapitaal	21,562	22,720	-2,721	64,838	64,838	-
Totaal	1,628,560	1,573,028	55,532	1,549,959	1,549,959	-

Batebestuur

Onroerende bates

Die WKOD gebruik die Onderwysbestuursinligtingstelsel (OBIS) en die Skole se Register van Behoefte-inligtingstelsel (SRBIS) om onroerende bates te bestuur.

Belangrike roerende bates:

Die WKOD het 'n batebestuurseenheid wat deel vorm van die voorsieningskanaaleenheid en vir roerende bates verantwoordelik is.

Alle meubels en toerusting wat deur Hoofkantoor en die onderwysdistrikskantore benodig word, word sentraal aangekoop en op 'n inventaris van roerende bates vasgelê volgens die vereistes wat deur Nasionale Tesourie voorgeskryf word.

Die volgende maatreëls is in 2016/2017 ingestel om 'n bygewerkte bateregister te verseker en rekeningkundige standaarde te handhaaf, asook om 'n doeltreffende, doelmatige en akkurate rekonsiliasie van inligting te verseker:

- Jaarlikse voorraadopname deur die departement, soos voorgeskryf in die Tesourieregulasies.
- Aftekening van inventarisse deur die verantwoordelike amptenare en sertifisering deur Verantwoordingsbestuurders.
- Uitreiking van omsendbriewe en instruksies in lyn met Tesourie-instruksies.
- Uitreiking van standaardbedryfsprosedures om batebestuursaktiwiteite te standaardiseer.
- Aankopeprosedures vir bates in die Rekenpligtige Beampte se Stelsel.

- Maandelikse rekonsiliasie van aankope op LOGIS en uitgawes op BAS.
- Handhawing van 'n bateregister met al die inligting wat deur die Tesourieregulasies vereis word.

Die meganismes wat in werking gestel is om 'n doeltreffende stelsel van identifikasie, beveiliging, monitering en rekordhouding van roerende bates te verseker, is soos volg:

- Alle bates het staafkodes ontvang, is 'RSA' gemerk en in inventarisse opgeteken.
- Bates is in die register vir roerende bates in alle batekategorieë aangeteken en unieke nommers is daarvoor toegeken (strepieskodes).
- Verantwoordingsbestuurders word vir die beveiliging van bates verantwoordelik gehou.
- Roerende bates is op 'n inventaris per kostesentrum en ligging opgeteken. Inventarisse is deur die kostesentrumbestuurders as korrek gesertifiseer en word by elke ligging bygehou.

Skole

Die WKOD het meubels en arbeidsbesparende items vir skole aangekoop. Hierdie items vorm egter nie deel van die WKOD se bateregister nie. Ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996), word dit as voorraaditems van skole beskou. Skole moet dus oor hierdie voorraaditems in hulle jaarlikse finansiële state verslag doen. Die WKOD se bateregister weerspieël slegs die voorraad van hoofkantoor en die onderwysdistrikte en hul onderskeie dienspunte.

Planne oor roerende bates, byvoorbeeld motorvoertuie

Die provinsiale Departement van Vervoer en Openbare Werke (Staatsmotorvervoer) bestuur die verskaffing, onttrekking en vervanging van ou en/of beskadigde motorvoertuie van die staatsmotorhuis(GG). Hulle formuleer ook provinsiale beleid oor die gebruik van GG-voertuie en handhaaf 'n bateregister op die Fleetman-stelsel. Die WKOD is verantwoordelik vir die lisensiëring, instandhouding en voortdurende voorsiening van brandstof vir voertuie.

Die WKOD maak seker dat die provinsiale beleid toegepas word. Daar word ook 'n register gehou van voertuie wat deur die WKOD gebruik word en voertuiggebruik word deur middle van logboeke gemonitor. Die WKOD is verantwoordelik vir die instandhouding, diens, was en skoonmaak en voortdurende brandstofvoorsiening van GG voertuie. Die WKOD verseker dat voertuiglisensies jaarliks hernu word deur SMV deur middel van die e-Natis stelsel en is verantwoordelik vir die afhaal daarvan.

Die WKOD verseker dat provinsiale en departementele beleid toegepas word. Die departement hou ook 'n register by van voertuie wat gebruik word en monitor voertuie deur middel van logboeke en opsporingsverslae. Die huidige voertuigvloot voldoen aan die behoeftes van die WKOD maar indien bykomende voertuie benodig word as gevolg van 'n verhoogde aanvraag na voertuie, sal GG voertuie gehuur word van die SMV algemene verhuringsafdeling om die vloot aan te vul.

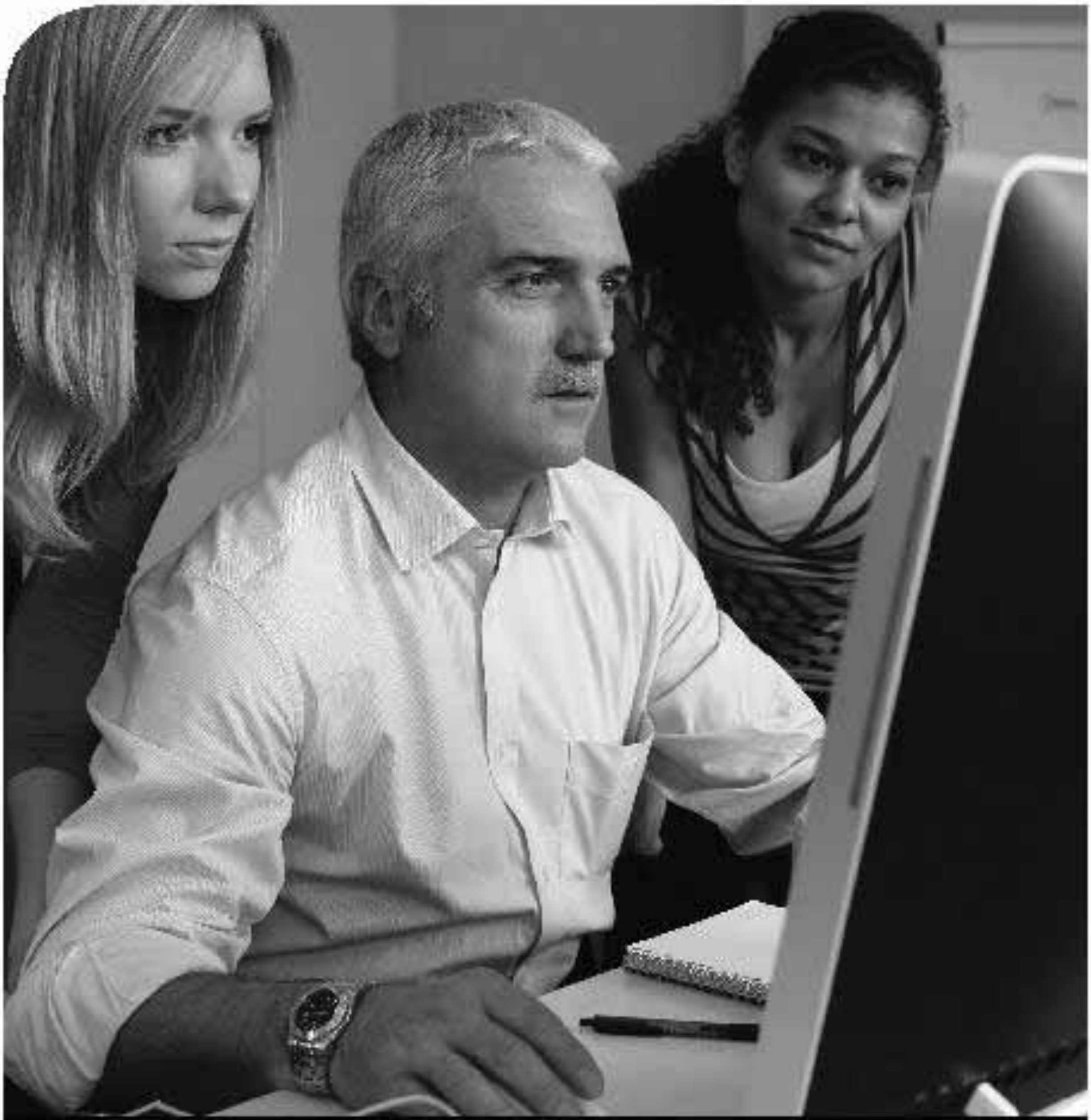

Deel C
Beheer

DEEL C BEHEER

1. Inleiding

Die hoogste standaarde van korporatiewe beheer vorm die grondslag vir die bestuur van openbare finansies en hulpbronne. Staatsdepartemente moet goeie beheerstrukture in plek hê om die staat se hulpbronne effektief, doeltreffend en ekonomies te benut.

Lede van die Onderwysouditkomitee is onafhanklik en word deur die Rekenpligtige Beampte in oorleg met die Uitvoerende Gesag aangestel. Die Ouditkomitee funksioneer ingevolge 'n goedgekeurde 'verwysingsraamwerk' en vergader kwartaalliks om uitvoering aan hul verantwoordelikhede te gee. Die Ouditkomitee vergader ook met die Uitvoerende Gesag en Rekenpligtige Beampte om sake van belang te bespreek.

Interne Ouditdienste word onafhanklik deur die gedeelde interne ouditfunksie van die Korporatiewe Dienstesentrum in die Departement van die Premier aangebied. In ooreenstemming met die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999) (WOFB) en King III, bied die interne ouditfunksie aan die Ouditkomitee en WKOD-bestuur die gerusstelling dat die interne kontroles met betrekking tot korporatiewe beheer, risikobestuur en beheerprosesse voldoende en doeltreffend is. 'n Risikogebaseerde 3-jaar Rollende Strategiese Plan en Jaarlikse Operasionele Interne Ouditplan is in 2014 deur die Ouditkomitee goedgekeur. Die Ouditkomitee het die uitvoering van die operasionele plan en bestuur se implementering van regstellende stappe gemonitor.

Die Interne Kontrole-eenheid van die WKOD verskaf leiding, raad en strategiese bestuur ten opsigte van interne kontrolepraktyke.

Elemente daarvan behels:

- *Verseker behoorlike beheer.* Dit behels die koördinering en handhawing van 'n toepaslike raamwerk vir delegasie en korporatiewe beheer. Die elemente behels onder meer versekering van die implementering van regstellende kontroles; versekering van die implementering en handhawing van 'n geïntegreerde verliesbeheerstelsel; kwartaallikse en jaarlikse verslagdoening oor die status van die reaksie op die verslae van die Forensiese Ondersoekeenheid.
- *Lewer 'n gerusstellingsdiens.* Dit behels verslagdoening oor aangeleenthede aan die Ouditkomitee; fasilitering van die eksterne en interne oudit, en bestuur van die postouditproses.
- *Verskaf regulatoriese, beleids- en beheerraamwerke en taktiese raad.* Dit behels die ontwikkeling van instrumente en tegnieke en die lewering van advies oor strategie en beleidsdokumente.

Die gekombineerde gerusstellingsbenadering sal steeds toegepas word om beperkte interne ouditihulpbronne op die mees toepaslike risikogebiede te fokus. Dit sluit noue samewerking tussen die Interne Kontrole-eenheid en Interne Oudit in

Alle amptenare word deur middel van posbeskrywings en prestasie-ooreenkomste aanspreeklik gehou. Amptenare by hoofkantoor word vir tydige en deskundige ondersteuning aan distrikte verantwoordelik gehou. Skole en distrikte word vir ondersteuning aan skole en die prestasie van leerders aanspreeklik gehou.

Aanspreeklikheid op skoolvlak is vanaf 2011 versterk deur die Wes-Kaapse Wysigingswet op Provinsiale Skoolonderwys (Wet 7 van 2010), wat in Januarie 2011 in werking getree het.

Aanspreeklikheid is uitgebrei met die oorsigtelike rol wat deur Provinsiale en Nasionale Tesourie vervul word ten opsigte van die verpligte elemente van die beplanning- en verslagdoeningsiklusse wat finansiële én niefinansiële aangeleenthede dek. Verslagdoening vind op 'n maandelikse (bv. finansieel), kwartaallikse of jaarlikse grondslag plaas. Alle afdelings van die WKOD het ooreenstemmende afdelings in die Departement van Basiese Onderwys of die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding, waardeur verslagdoening, prestasie-ontleding en vooruitskattings op 'n volgehoue grondslag gekanaliseer word. Die Departement van die Premier speel 'n oorsigtelike rol in belangrike WKOD-projekte. Voorts word beheer deur interne én eksterne ouditprosesse op kontroles uitgeoefen, wat daartoe bydra dat funksionaliteit en omsigtige bestuur verseker word.

Wesenlike aanspreeklikheid berus in die formele verhouding tussen die WKOD en UMALUSI, die nasionale gehalteversekeringsliggaam vir leeruitkomste. Die verhouding is gegrond op die interne moderering van assesseringsprosesse en die voorsiening van 'n aanvaarbare eksamenproses.

Net soos alle staatsdepartemente landwyd, het die WKOD aan 'n moniteringsinnovasie van die Presidensie deelgeneem, naamlik die assesseringshulpmiddel vir bestuursprestasie (MPAT) wat die vier gebiede van korporatiewe beheer bestudeer: strategiese beplanning, MH, korporatiewe beheer en aanspreeklikheid en finansiële bestuur. Die oefening was 'n waardevolle een.

Heelskoolevaluering verskaf steeds insigte, nie slegs oor die ondersteuningsbehoeftes van individuele skole nie, maar ook oor sistemiese kwessies. In 2016 is gefokusde evaluerings ingestel om te bepaal of daar 'n korrelasie is tussen skoolleierskap en bestuur, en leerderprestasie. 'n Verslag oor die bevindings by die 54 skole het gedien as 'n nuttige bestuurshulpmiddel vir distriksondersteuning, opvolg en monitering. Differensiëring in die lengte van besoeke het daarvoor gesorg dat bykomende skole besoek kon word. Die bevindinge is in tendensverslae bekendgestel, benewens die uitgebreide verslae wat aan die betrokke skole en onderwysdistrikte voorsien is.

Alle skole het aanlyn-skoolverbeteringsplanne (SVP'e) met teikens vir drie jaar voltooi – vir akademiese prestasie; bestuursdoeltreffendheid (soos leerder- en onderwyserafwesigheid en akademiese beplanning); hulpbronne en instandhouding. Die aanwysers stem ooreen met die nasionale teikens en is in lyn met die nege fokusgebiede van heelskoolevaluering. Die waarde van 'n verbeteringsplan soos hierdie is dat alle skole daarop gefokus is om belangrike ingrypings vir verbetering te dryf. Die SVP vorm ook deel van die aanspreeklikheidstelsel, aangesien die ondertekenaars van die plan die skoolhoof, die SBL en die WKOD insluit. Skole het ook aksieplanne ingedien om die stappe te spesifiseer wat hulle sal instel om die gestelde teikens te bereik.

Kwartaallikse skoolverbeteringsmonitering is in 2016/2017 uitgevoer om die kernaspekte van verkryging en skoolfunksionaliteit, bv. gereedheid vir die nuwe jaar, te monitor. Aangesien die verslae aanlyn vasgelê is, kon die data ontgin en gebruik word om ondersteuning te verbeter. Die data het die WKOD byvoorbeeld in staat gestel om op hoogte van die aflewering van werkboeke te bly.

2. Risikobestuur

Die Rekenpligtige Beampte (RB) vir die Wes-Kaap Onderwysdepartement neem verantwoordelikheid vir die implementering van Ondernemingsrisikobestuur (ORB) ingevolge die Nasionale Tesourie Openbare Sektor Raamwerk vir Risikobestuur (OSRRB) en die Direktoraat Ondernemingsrisikobestuur (D:ORB) in die Departement van die Premier lewer 'n gesentraliseerde strategiese ondersteuningsdiens aan die departement.

Ter nakoming van die Nasionale Tesourie Openbare Sektor Raamwerk vir Risikobestuur (OSRRB) en om risikobestuur verder in die departement te verstewig, het die Wes-Kaapse Regering (WKR) 'n ORB-beleidsverklaring aanvaar waarin die WKR se oorhoofse doel met betrekking tot ORB uiteengesit word. Die departement het 'n ORB-beleid vir die tydperk 2016/17 – 2017/2018 aanvaar wat op 26 April 2016 deur die Rekenpligtige Beampte goedgekeur is; en 'n ORB strategie en -implementeringsplan vir 2016/2017 wat op 26 April 2016 deur die Rekenpligtige Beampte goedgekeur is. Die ORB-implementeringsplan gee uitvoering aan die departementele ORB-beleid en -strategie en skets die rolle en verantwoordelikhede van bestuur en werknemers in die versterking van risikobestuur in die departement.

Die departement het op 'n kwartaallikse basis beduidende risiko's wat 'n impak op die bereiking van sy doelwitte kan hê, strategies en op programvlak geëvalueer. Risiko's is geprioritiseer op grond van waarskynlikheid en impak (inherent en resterend) en bykomende versagtings is ooreengekom om risiko's tot aanvaarbare vlakke te verminder. Nuwe/ontluikende risiko's is tydens die kwartaallikse hersieningsprosesse geïdentifiseer.

Die departement het 'n Komitee oor Ondernemingsrisikobestuur (KORB) ingestel om die Rekenpligtige Beampte behulpsaam te wees met die uitvoering van haar verantwoordelikhede met betrekking tot risikobestuur. Die komitee het volgens 'n verwysingsraamwerk wat op 19 April 2016 deur die Rekenpligtige Beampte goedgekeur is, gefunksioneer. KORB het grotendeels die doeltreffendheid van die versagtende strategieë wat geïmplementeer is om die risiko's van die departement aan te spreek, geëvalueer en verdere optrede aanbeveel, waar van toepassing.

Die Onderwys Ouditkomitee doen ook onafhanklike monitering van die departement se stelsel van risikobestuur as deel van sy kwartaallikse departementele oorsig.

Uitwerking op institusionele prestasie

Die voordele van Ondernemingsrisikobestuur word op 'n voortgesette basis ervaar. Uitvoerende bestuur is bewus van hulle pligte as risiko-eienaars vir hulle onderskeie portefeuljes. Gereelde en konsekwente verslagdoening help om risiko te versag waar dit mag opduik. Verslagdoening help die bestuur om te fokus op belangrike areas en bevorder tydsdoeltreffendheid. Die department het tot wisselende mate verbetering in prestasie behaal as gevolg van groeiende volwassenheid in risikobestuur.

Die volgende belangrike risiko's en versagtende maatreëls is geïdentifiseer vir die oorsigjaar:

Risiko		Versagting
1	Begrotingsbeperkings sal 'n negatiewe impak hê op departemente (HK/Distrikte) se diensleweringshulpbronne	Deurlopende prioritisering van begroting volgens onmiddelike behoeftes, implementering van streng begrotingsbestuur en besuinigingsmaatreëls geïmplementeer in ooreenstemming met die tersaaklike NT riglyne. Verbeterde doeltreffendheid as gevolg van skaalekonomie Verbeterde doeltreffendheid as gevolg van aanvaarding van platter personeelstruktuur en stroombelynde MHB prosesse om meer bekostigbaar te wees
2	Onvolhoubaarheid van pro-arm beleid	Kwintiele 1-3 se befondsing is geëgaliseer Bykomende 218 skole is geklassifiseer as geen-skoolgeld skole Implementeer vergoeding vir geldevrystelling vir behoeftige leerders
3	Oormatige aanvraag na skoling affekteer hulpbronbeplanning en toelating	WKOD voer vroeë-inskrywingsveldtog en ontwikkel 'n leerder inskrywings- en plasingsraamwerk, wat skole dwing om meer effektiewe beplanning te doen Vooruitbeplanning vir potensiële hoë-risiko inskrywingsareas verbeter hulpbrontoewysing om leerdergroei te akkommodeer
4	Swak prestasie van leerders in hoërskole en laerskole	Taal en Wiskunde Strategie geïmplementeer Distriksamptenare monitor skole om te verseker dat opvoeders die vereiste opleiding implementeer Amptenare besoek skole om gebruik van handboeke te monitor en skole doen kwartaalliks verslag oor handboekbenutting deur die Moniteringproses vir Skoolverbetering

3. Bedrog en Korrupsie

Bedrog en Korrupsie verteenwoordig 'n beduidende potensiële risiko vir die department se bates en kan 'n negatiewe impak hê op dienslewering en die departement se reputasie.

Die Wes-Kaapse Regering (WKR) het 'n Provinsiale Anti-Korrupsie Strategie aanvaar, wat 'n bevestiging is van die provinsie se houding van zero verdraagsaamaheid teenoor bedrog en korrupsie. In lyn met hierdie strategie is die department verbind tot zero verdraagsaamheid ten opsigte van korrupte of bedrieglike aktiwiteite, intern of ekstern, asook doelgerigte vervolging, met gebruikmaking van alle wettige metodes beskikbaar, van enige partye wat hulle skuldig maak aan sodanige praktyke of poog om dit te doen.

Die departement het 'n Bedrogvoorkomingsplan en 'n Implementeringsplan vir Bedrogvoorkoming goedgekeur, wat uitvoering gee aan die Bedrogvoorkomingsplan.

Verskeie kanale bestaan vir die aanmelding van bewerings van bedrog en korrupsie en dit word volledig in die Provinsiale Anti-Korrupsie Strategie en die Departementele Bedrogvoorkomingsplan beskryf. Elke bewering wat deur die Provinsiale Forensiese Dienste-eenheid (PFD) ontvang word, word in 'n gevallebestuurstelsel opgeteken en dit word gebruik as 'n bestuursinstrument om verslag te lewer oor vordering wat gemaak is met gevalle wat op die departement betrekking het en om statistiek vir die provinsie en die departement te voorsien.

Werknemers wat die fluitjie oor vermoedelike bedrog, korrupsie en diefstal blaas, word beskerm op voorwaarde dat die bekendmaking 'n beskermde bekendmaking is (d.w.s. voldoen aan statutêre vereistes, bv. ter goeder trou gedoen). In hierdie verband is 'n transversale Beleid oor Fluitjieblasers op 24 Februarie 2016 goedgekeur om riglyne aan werknemers te gee oor hoe om bekommernisse aan te meld by die geskikte lynbestuur, bepaalde aangewese persone in die WKR of eksterne instellings, waar hulle redelike gronde het om te glo dat oortredings of ongerymdhede binne die WKR gepleeg is of gepleeg word.

Die geleentheid om anoniem te bly word gebied aan enige persoon wat dade van bedrog, diefstal en korrupsie wil aanmeld en indien hulle dit in persoon wil doen, word hulle identiteit vertroulik gehou deur die persoon by wie hulle dit aanmeld.

Sodra bedrog of korrupsie na afloop van 'n ondersoek bevestig word, word die betrokke werknemer wat aan hierdie dade deelgeneem het aan 'n dissiplinêre verhoor onderwerp. In alle sodanige gevalle word daar van die WKR-verteenwoordiger wat die dissiplinêre verrigtinge inisieer, verwag om die ontslag van die betrokke werknemer aan te beveel. Waar *prima facie*-bewys van kriminele optrede bespeur word, word 'n strafregtelike saak by die Suid-Afrikaanse Polisiediens aangemeld.

Vir die jaar onder oorsig het die PFD 'n Gevallebewegingsertifikaat uitgereik vir die department wat die volgende aandui:

Onafgehandelde sake soos op 1 April 2016	11
Nuwe sake (2016/17)	28
Afgehandelde sake (2016/17)	(17)
Verwysde sake (2016/17)	(10)
Onafgehandelde sake soos op 31 Maart 2017	12

Die volgende tabel ontleed verder die afgehandelde gevalle hierbo aangedui:

Uitkoms van afgehandelde gevalle	
Uitkoms	**Getal**
Bewerings gestaaf	6
Slegs voorlopige ondersoek sonder negatiewe bevindings	8
Slegs voorlopige ondersoek sonder bevindings maar met aanbevelings	3

4. Minimalisering van belangebotsing

Lede van senior bestuur moet jaarliks, of soos omstandighede verander, 'n verklaring van 'Geen botsende belange' voltooi en indien. Daar word van alle lede van die bodkomitee en alle personeel in voorsieningskanaalbestuur verwag om klaringsondersoeke te ondergaan, benewens die vereiste verklarings van belangebotsing wat van hulle verwag word om te vermy dat enige amptenaar aan enige projek of funksie deelneem waarin daar 'n belangebotsing mag ontstaan. Die departement vereis dat alle bieërs potensiële verhoudings met die werkgewer of werknemers verklaar. Daar word ook van Ouditkomiteelede vereis om 'n verklaring van 'Geen belangebotsing' in te dien. Daar was in die boekjaar onder oorsig geen sodanige belangebotsings nie.

5. Gedragskode

Die departement voldoen aan die Staatsdiens-gedragskode.

Die beleid oor die aanvaarding van geskenke deur kantoorgebaseerde amptenare van die Wes-Kaap Onderwysdepartement is toegepas. Die beleid handel onder meer oor algemene riglyne, die geskenkregister, prosedures vir die voltooiing van verklaringvorms, vrae wat gereeld gevra word en 'n templaatbeleid vir 'n geskenkregister. Provinsiale Forensiese Dienste verskaf opleiding in Bedrogbewusmaking aan die department.

6. Gesondheid-, veiligheid- en omgewingskwessies

Die veiligheid van leerders en opvoeders by skole stel 'n groot uitdaging en die department het vennootskappe met ander tersaaklike provinsiale departemente aangegaan om die kwessie te hanteer. Gemeenskapsbetrokkenheid bly 'n belangrike aspek in die stryd teen geweld wat sommige hoë-risiko skole beïnvloed. Die departement het ook in sekere skole GKTV-kameras om skoolhoofde in staat te stel om aktiwiteite te monitor.

7. Portefeuljekomitees

Nie van toepassing nie.

8. SKOOR-besluite

Die verslag van die Komitee op Openbare Rekeninge ((KOR) gedateer 28 November 2016, na oorweging, as deel van sy oorsigrol, van die 2015/2106 Jaarverslag vn die WKOD vir die jaar gëeindig 31 Maart 2016, word hieronder opgesom.

Die komitee het kennis geneem van die Ouditeur-Generaal se ouditmening oor die departement se Finansiële Jaarstate vir die 2015/1216-boekjaar, wat 'n skoon ouditmening behaal het. Hierdie ouditmening is onveranderd sdert die 2014/15 boekjaar.

Die Wes-Kaap Onderwysdepartement het R17,637 miljard van 'n begroting van R17,899 miljard bestee, wat gelei het tot 'n algehele onderbesteding van R262,027 miljoen (1.46%) soos uiteengesit op bladsy 163 van die 2015/2016 Jaarverslag.Soos genoem in aantekening 24.3 van die finansiële state, is vrugtelose en verkwistende uitgawes ten bedrae van R8 000 gedurende die 2015/2016 boekjaar geïdentifiseer.

Die departement het ook departementele ontvangste van R22,833 miljoen gehad, wat bestaan uit inkomste gegenereer uit die volgende bronne:

- Verkoop van goedere en dienste buiten kapitale bates;
- Boetes, strafgeld en verbeurings;
- Rente, dividende en huur vir grond; en
- Transaksies in finansiële bates en laste.

Die Komitee het opgemerk dat die onderbesteding verband hou met die volgende faktore:

- Vergoeding van werknemers
- Goedere en dienste; en
- Oordragte en subsidies.

Die komitee het geen aanbevelings aan die departement gemaak nie.

Die Wes-Kaap Onderwysdepartement het die volgende inligting aan die komitee verskaf, soos versoek:

- 'n verslag wat fokus op die fondse wat bestee is op remediërende werk aan skole gedurende die 2015/2016 boekjaar wat voortspruit uit Program 6, soos aangedui op bladsye 176 en 177 van die 2015/2016 Jaarverslag.
- 'n Volledige lys van skole wat donasies ontvang het van die WKOD gedurende die 2015/2016 boekjaar

9. Vorige wysigings aan ouditverslae

Die departement berei 'n finansiële bestuursverbeteringsplan (FMIP) voor wat fokus op die kwessies van nienakoming wat deur die Ouditeur-Generaal geopper is. Die plan word gehalteverseker en die Ouditeur-Generaal word in hierdie verband geraadpleeg. Gereelde verslagdoening word aan die departementele ouditkomitee oor vordering gedoen.

Aard van kwalifikasie, vrywaring, ongunstige mening en gevalle van nienakoming	**Boekjaar van ontstaan**	**Vordering met die uitklaring/oplossing van die saak**
Ouditverslaginligting nie akkuraat soos per bylae verskaf deur department	2015/16	'n Templaat vir 'n register is ontwerp en alle distrikte en skole gestuur ten einde tekortkomings te identifiseer om skole te help met hulle finansiële bestuur van fondse.
Leer en Onderrigmateriaal (LOOM) by artikel 21 skole - verkrygingsprosesse nie gevolg	2015/16	Die department moet verifieer en verseker dat alle skole funksionele LOOM prosesse het met verwysing na Omsendbrief 0015/2017 en die Raamwerk vir LOOM
Art 21 skole – Prys betaal vir handboeke oorskry kataloguspryss soos gestipuleer deur DBO	2015/16	Die instelling van 'n gesentraliseerde LOOM verkrygingsprosedure deur die department het 'n positiewe impak gehad op die verkrygingsprosesse.
Ondersteuning verskaf aan skoolbeheerliggame	2015/16	Distrikte lei tans SBL'e op ten opsigte van aspekte van finansiële bestuur. SBL'e is ook bygestaan met die ontwikkeling van begrotings vir 2017. Planne is in plek om gekeurde SBL'e op te lei in voorkoming van bedrog en korrupsie
Oorvol klaskamers in die WKOD	2015/16	Die departement hanteer die oorvol klaskamers deur voorsiening van mobiele eenhede by skole en die toewysing van bykomende opvoederposte.
Status van bevindinge en korrektiewe maatreëls in verband met prestasie-oudit oor kurrikulumondersteuning en monitering verskaf deur onderwysdistrikte	2015/16	Volgens die Distriksverbeteringsplan, word skole geklassifiseer volgens hulle prestasie in die vorige jaar en monitering en steun word daarvolgens geprioritiseer van swak presterende na goed presterende skole

10. Interne kontrole-eenheid

Die direktoraat Interne Kontrole het die volgende funksies onderneem:

1. 'n Proses ter ondersteuning van behoorlike beheer is geïmplementeer.
2. Die geïntegreerde interne kontrolestelsel ondersteun: 'n databasis van regsraamwerke is gehandhaaf en bygehou en die behoorlike implementering van regsraamwerke is gemonitor.
3. Die register oor forensiese ondersoeke is bygehou: Departementele opleiding in bedrogbewustheid gekoördineer: vorderingsverslae oor FOE-gevalle aan hoofkantoor en distrikte voorsien en die bygewerkte departementele FOE-register aan die Departement van die Premier voorgelê.
4. Beleide, prosedures en prosesse met betrekking tot die direktoraat Interne Kontrole is ontwikkel.
5. Nakoming volgens voorskrifte gemonitor: 'n werkende instrument vir nakoming bestuur en ontwikkel; die instrument in lyn met huidige wetgewing bygewerk, interne kontroleprosedures getoets ten einde tendense op te spoor om swakhede in die interne kontrolestelsel te bepaal.
6. Die doeltreffendheid en implementering van finansiële voorskrifte is geëvalueer: ondersoeke in die departement is voltooi; prestasie van VKB-kampvegters is gemonitor.
7. Die departementele risikoregisters geëvalueer: 'n rekord van risikoverslae gehandhaaf; met ORB-eenheid en interne oudit oor die departementele risiko's geskakel.
8. Gekombineerde gerusstellingsdienste.
9. Die interne en eksterne oudits gefasiliteer: vordering met aanbevelings in die bestuursverslag en interne ouditverslae gemonitor; die reaksies van bestuur ontleed en implementering daarvan verseker; insette en advies gelewer.
10. Verslag oor aangeleenthede aan die ouditkomitee gedoen: kommentaar aan die ouditkomitee oor die status van finansiële bestuursverbeteringsplan gelewer.
11. Implementering van regstellende kontroles is verseker: Ondersoeke is voltooi en verslae en registers oor onreëlmatige, vrugtelose en verkwiste uitgawes en ongemagtigde uitgawes is verskaf; die post-ouditproses ten opsigte van betalingsbewyse is voltooi; die verifiëring van die MPAT-dokumentasie is voltooi.

11. Interne oudit en Ouditkomitees

Interne Oudit voorsien bestuur van onafhanklike, objektiewe gerusstellings- en raadgewende dienste wat bedoel is om waarde toe te voeg en om die bedrywighede van die departement voortdurend te verbeter. Dit behoort die departement by te staan met die bereiking van sy doelwitte deur 'n sistematiese, gedissiplineerde benadering te voorsien om die doeltreffendheid van bestuurs-, risikobestuurs- en beheerprosesse te evalueer en te verbeter.

Die volgende belangrike aktiwiteite word in hierdie verband uitgevoer:

- Evalueer en maak gepaste aanbevelings vir die verbetering van die bestuursprosesse ter bereiking van die departement se doelwitte;
- Evalueer die geskiktheid en doeltreffendheid van en dra by tot die verbetering van die risikobestuursproses;
- Lewer bystand aan die Rekenpligtige Beampte met die handhawing van doeltreffende en effektiewe beheer deur die evaluering van maatreëls om die effektiwiteit en doeltreffendheid daarvan te bepaal en maak aanbevelings vir verbetering of versterking.

Die volgende gerusstellingsinteraksies is goedgekeur en voltooi in die 2016/2017 Interne Ouditplan

- DPSA Voorskrif;
- Distriksondersteuning aan skole;
- Onderwyserafwesigheid;
- MH beplanning - skoolhoofde;
- Oordragbetaling – (Norme en Standaarde befondsing van openbare skole);
- Gespesialiseerde ondersteuning
- Voorwaardelike toekenning – (Toelae vir Onderwysinfrastruktuur);

Die Ouditkomitee is as 'n toesighoudende liggaam ingestel en voorsien onafhanklike toesig oor die beheer, risikobestuurs- en kontroleprosesse in die departement, wat toesig en hersiening van die volgende insluit:

- Interne ouditfunksie
- Eksterne ouditfunksie (die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika - OGSA);
- Departementele rekeningkunde en verslagdoening;
- Departementele rekeningkundige beleid;
- OGSA bestuurs- en ouditverslag;
- Departementele in-jaar monitering;
- Departementele risikobestuur;
- Interne kontrole;
- Voorafbepaalde doelwitte;
- Etiek en forensiese ondersoeke.

Die tabel hieronder verskaf toepaslike inligting oor lede van die Ouditkomitee:

Naam	Kwalifikasies	Intern of ekstern	Indien intern, posisie in die departement	Datum aangestel	Datum bedank	Getal vergaderings bygewoon
Mnr Ronnie Kingwill	GR(SA); CTA; BCom	IEkstern	Nvt	1/1/2014 (2de termyn)	Kontrak het op verstryk 31/12/ 2016	7
Me Zulpha Abrams	GR(SA) & FIIA SA, CIA		Nvt	7/4/2014 (2de termyn)	Kontrak het op verstryk 31/12/ 2016	7
Me Rozan Jafta	GR (SA); CIA; Hons B Compt (CTA); BCom (Rek)		Nvt	1/10/2014	Nvt	8
Mnr Linda Nene	CCSA; CRMA; CCP; FIIA SA; Nagraadse Diploma in Bestuur – Korporatief; Beheer; BComm (Rek)		Nvt	1/4/2014 (2de termyn)	Kontrak verstryk op 31/3/2017	7
Mnr Nick Buick	B Comm, CTA, CA (SA)		Nvt	1/1/2017 (1ste termyn)	Nvt	1
Me Merle Kinnes	BA; LLB; Sertifikaat Forensiese Ondersoek; Prokureur, Hoërhof van RSA.		Nvt	1/1/2017 (1ste termyn)	Nvt	1

12. Verslag van die Ouditkomitee

Ons bied met genoeë ons verslag aan vir die boekjaar wat op 31 Maart 2017 geëindig het.

Verantwoordelikheid van die Ouditkomitee

Die Ouditkomitee doen verslag dat al sy verantwoordelikhede nagekom is, soos vereis deur artikel 38(1)(a)(ii) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB**)** en Nasionale Tesourieregulasie 3.1. Die Ouditkomitee doen ook verslag dat 'n toepaslike, formele verwysingsraamwerk goedgekeur is as die Ouditkomitee Handves, en dat sy aangeleenthede ter nakoming van hierdie Handves gereguleer is en alle verantwoordelikhede wat daarin vervat is, uitgevoer is.

Die doeltreffendheid van interne kontrole

In lyn met die PFMA en Tesourieregulasies, verskaf Interne Oudit aan die Ouditkomitee en bestuur redelike gerusstelling dat die interne kontroles voldoende en doeltreffend is. Dit word bereik deur 'n goedgekeurde, risikogebaseerde interne ouditplan, Interne Oudit wat evalueer of kontroles wat die risiko's mitigeer, geskik is en die Ouditkomitee wat die implementering van regstellende stappe monitor.

Die volgende interne ouditfunksies is gedurende die oorsigjaar voltooi:

DPSA Voorskrif
Distriksondersteuning aan skole
Onderwyserafwesigheid
MH beplanning - Skoolhoofde
Oordragbetaling – (Norme en Standaarde Befondsing van Openbare Skole)
Gespesialiseerde Ondersteuning
Voorwaardelike Toelaes – (Onderwysinfrastruktuur Toelae)

Die interne oudit plan vir die jaar is voltooi. Die areas vir verbetering soos aangetoon deur interne oudit gedurende uitvoering van hulle werk is ooreengekom deur bestuur. Die Ouditkomitee monitor hulle optrede op 'n deurlopende basis.

Die Provinsiale Forensiese Dienste het statistiek aan ons voorgelê. Die Ouditkomitee monitor die vordering van die PFD verslae op 'n kwartaallikse basis. Daar is geen sake onder ons aandag gebring wat verdere verslagdoening deur die Ouditkomitee verg nie.

In-jaar bestuurs- en maandelikse/kwartaallikse verslae

Die Ouditkomitee is tevrede met die inhoud en gehalte van die kwartaallikse in-jaar bestuurs- en prestasieverslae wat gedurende die oorsigjaar deur die Rekenpligtige Beampte van die departement ingevolge die Nasionale Tesourieregulasies en die Wet op die Verdeling van Inkomste uitgereik is.

Evaluering van finansiële state

Die Ouditkomitee het:

- die geouditeerde finansiële jaarstate wat by die jaarlikse verslag ingesluit moet word, met die Ouditeur-Generaal Suid-Afrika (OGSA) en die Rekenpligtige Beampte hersien en bespreek;
- veranderinge aan rekeningkundige beleide en praktyke hersien, soos in die finansiële jaarstate aangeteken;
- wesenlike wysigings voortspruitend uit die oudit van die departement hersien.

Nakoming

- Die Ouditkomitee het die departement se prosesse vir nakoming van wetgewende en regulatoriese bepalings hersien.

Prestasie-inligting

- Die Ouditkomitee het die inligting oor voorafbepaalde doelwitte, soos in die Kwartaallikse Prestasieverslag aangeteken, hersien.

Verslag van die Ouditeur-Generaal Suid-Afrika

Die Oudit Komitee het

- OGSA se Bestuursverslag en Bestuur se reaksie daarop hersien;
- Op 'n kwartaallikse basis die Departement se implementasieplan vir ouditkwessies hersien in die voorafgaande jaar;
- het met OGSA vergader om te verseker dat daar geen onopgeloste kwessies is wat uit die regulatoriese oudit voortspruit nie.

Regstellende stappe oor die gedetailleerde bevindings wat deur die OGSA geopper is, word op 'n kwartaallikse basis deur die Ouditkomitee gemonitor.

Die Ouditkomitee stem ooreen met en aanvaar die Ouditeur-Generaal se mening oor die finansiële jaarstate en doen aan die hand dat hierdie geouditeerde finansiële jaarstate aanvaar word en met hulle verslag saamgelees word.

Die Ouditkomitee wens die Departement geluk met die handhawing van 'n ongekwalifiseerde oudit met geen wesenlike bevindings nie**.**

Mnr N Buick
Voorsitter van die Onderwysouditkomitee
14 Augustus 2017

Deel D

Menslike Hulpbronbestuur

DEEL D MENSLIKE HULPBRONBESTUUR

1. Wetgewing wat Menslike Hulpbronnebestuur bepaal

Die inligting wat in hierdie deel verskaf word, word deur die Staatsdiensregulasies (hoofstuk 1, deel III J.3 en J.4) voorgeskryf.

Wet op Basiese Diensvoorwaardes, 1997 (Wet 75 van 1997)
Wet op Arbeidsverhoudinge, 1995 (Wet 66 van 1995)
Wet op Billike Indiensneming, 1998 (Wet 55 van 1998)
Wet op Beroepsgesondheid en -Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993)
Wet op die Vergoeding vir Beroepsiektes en -beserings, 1993 (Wet 130 van 1993)
Wet op Staatsamptenaarpensioenfonds, 1996 (Proklamasie 21 van 1996)
Die Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998)
Die Staatsdienswet, 1994 (Proklamasie 103 van 1994)
Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet 108 van 1996)
Wet op Vaardigheidsontwikkeling, 1998 (Wet 97 van 1998)
Wet op die Bevordering van Gelykheid en die Voorkoming van Onbillike Diskriminasie, 2000 (Wet 4 van 2000)
Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000 (Wet 2 van 2000)
Wet op die Bevordering van Administratiewe Geregtigheid, 2000 (Wet 3 van 2000)

2. Inleiding

Oorsig van die departement se mensebestuursaangeleenthede

Die bestuur van die departement se bekostigbare mandjie van opvoederposte is van kritieke belang vir die opvoedkundige sukses van skole.

Raadpleging tussen die Minister van Onderwys in die Wes-Kaap oor die bekostigbare mandjie van opvoederposte vir 2017 en die verspreiding van die bekostigbare mandjie van poste tussen die hoof van die Departement met vakbonde en belanghebbende party is op 1 Augustsus 2016 afgehandel. Gegewe die fiskale uitdagings m.b.t die vergoeding van werknemer-begroting vir die 2016/2017 en 2017/2018 MTUR , was die WKOD se hoofdoelwit om nie die aantal opvoederposte by opvoedkundige instellings te verminder nie. Dit is bereik deur kostebesparende maatreëls in te stel. Die bekostigbare mandjie van poste vir 2016 is op 32 039 behou vir die 2017 akademiese jaar om stabiliteit by opvoedkundige instellings te verseker. ‘n Herprioritisering van seker postoewysings is gemaak binne die 32 039 postoekenning vir die 2017 akademiese jaar ten einde 49 poste toe te wys vir waglyste en leerderondersteuningbehoeftes by Spesiale Skole. Stappe is geneem om ‘n opvoeder/leerder verhouding van 1:37 in laerskole is en 1:33 in hoërskole te verseker.

Die department het 2 vakaturelyste vir opvoeders uitgereik, soos geskeduleer in 2016, asook 3 spesiale vakaturelyste, op aanvraag, vir skoolhoof en adjunkhoofposte

Mensebestuursprioriteite vir die jaar onder oorsig en die impak van daardie prioriteite

1. Skoolleierskap en bestuur:

Spesiale aandag is weereens geskenk aan die advertering en vulling van skoolhoof- en adjunkskoolhoofposte. Hierdie poste is in elk van die vakaturelyste en in spesiale vakaturelyste geadverteer en geprioritiseer om die spoedige verwerking van aansoeke te verseker.

Die WKOD het voortgegaan om aanstellingsvereistes en keuringsprosesse vir skoolhoofde, adjunk-skoolhoofde en departementshoofde is versterk. Instrumente vir bevoegdheidsgebaseerde assessering (BGA) is gebruik om te help met werwing vir bevorderingsposte 2016/2017.Waar beheerliggame nie gebruik gemaak het van die BGA instrument as deel van die werwing- en keuringsproses nie, het die gedelegeerde owerheid die nominasie goedgekeur op voorwaarde dat die nuutaangestelde opvoeder onderwerp word aan 'n BGA vir professionele ontwikkeling. Terugvoer aan individue het bygedra tot die ontwikkeling van ingeligte Individuele Ontwikkelingsplanne vir nuutaangestelde skoolhoofde, adjunk-skoolhoofde en departementshoofde.

2. Vermindering in getal tydelike onderwysers:

Die departement het met ingang van 1 Januarie 2017 altesaam 1 126 posvlak 1-onderwysers in 'n permanente hoedanigheid aangestel.

3. Afname in die getal werknemers op verlengde verloftydperke:

Dit is geprioritiseer om die finansiële las op die departement te verlig en te verseker dat leerders baat vind by optimale omstandighede vir onderrig en leer. Die WKOD bestuur die Beleid oor Ongeskiktheidsverlof en Aftrede weens Swak Gesondheid (PILIR) deur te verseker dat slegs diegene wat geregtig is op tydelike ongeskiktheidsverlof met betaling dit ontvang, en dat daar geen onnodige vertraging is om hulle geregtigheid op verlof of oorbetalings vir diegene wat nie op sodanige verlof geregtig is te bepaal nie. Spoedige verwerking van hierdie gevalle het ook daartoe bygedra dat die stabiliteit aan skole herstel en dat die gehalte van leer verbeter is. As 'n sorgsame en verantwoordelike werkgewer, analiseer die WKOD die verlofdata en identifiseer tendense om werknemers wat 'n risiko loop te identifiseer en om bykomende rigting en ondersteuning te verskaf aan beide bestuurders en werknemers om kwessies wat tot verlengde afwesigheid kan lei aan te spreek.

Werkmagbeplanning en sleutelstrategieë om 'n vaardige en bekwame werkmag te lok en te werf

Die department het gebruik gemaak van die dienste en beskikbaarheid van die gegradueerdes van die Funza Lushaka-beursskema wat deur die nasionale Departement van Basiese Onderwys geadministreer word. Die Departement het 358 van die kwalifiserende lys van 717 Funza Lushaka beurshouers wat hulle studies aan die einde van 2015 voltooi het vir plasing in 2016 teen vakante substantiewe poste geplaas. Dit verteenwoordig 'n 49.9% plasingskoers van Funza Lushaka beurshouers.

Die department het 331 van die 737 Funza Lushaka-beurshouers wat hulle studies aan die einde van 2016 voltooi het vir plasing in 2017 teen vakante substantiewe poste geplaas. Dit verteenwoordig 'n 44.9 % plasingskoers van Funza Lushaka beurshouers gedurende die tydperk 1 Januarie 2107 tot 31 Maart 2017.

Die departement het met die vul van senior bestuursposte klem gelê op die uitslae van die voorgeskrewe bevoegdheidsgebaseerde assesserings wat voltooi is deur kandidate wat die meeste punte behaal het.

Raamwerk vir werknemerprestasiebestuur

Die departement het die voorgeskrewe beleid ten opsigte van prestasiebestuur aanvaar en onderskryf en het verseker dat alle personeel, sowel opvoeders as staatsdienspersoneel, goed ingelig is oor die verwagtinge van die werkgewer. Terwyl toppresteerders met prestasiebonusse beloon is, was swak presteerders verplig om by persoonlike verbeteringsprogramme aan te sluit.

Werknemerwelstandsprogramme

'n Enkele eksterne diensverskaffer het 'n diens ten opsigte van die Wes-Kaapse provinsiale regering gelewer.

Die program bied voortgesette ondersteuning ten opsigte van die sielkundige, emosionele en leefstylbehoeftes van werknemers. Die program fokus op onder meer MIV en Vigs, stres, finansiële bestuur, verhoudings, regsaspekte, familiesake, middelmisbruik en trauma-ontlonting. Die program behandel ook werknemers se gesondheid- en welstandskwessies deur middel van werknemergesondheid- en welstandbewustheidsdae. Die doel van hierdie bewusmakingsdae is om 'n gesonde leefstyl te bevorder en die dienste wat die WKOD aan sy werknemers bied te bevorder. Daarbenewens vind Bewusmaking oor Gesondheids-bevordering plaas volgens die dae aangeteken in die Departement Gesondheid se gesondheidskalender. Die WKOD het gedurende die oorsigtydperk 45 gesondheid- en welstandbewustheidsdae aangebied, bewustheid geskep deur 25 voorspraaksessies te hou oor die werknemerwelstandsprogram wat aan WKOD-werknemers gebied word, en ondersteuning gebied tydens 8 trauma-ontlontingsessies.

Prestasies en uitdagings

Die departement het voor die einde van Augustus 2016 die 2017-skooldiensstate beskikbaar gestel. Dit het skole in staat gestel om tydig met hul beplanning vir 2017 te begin en het ook voldoende geleentheid geskep vir skole om 'n beroep op meer poste te doen, waar nodig. Skooldiensstate vir 2017 is gegrond op geverifieerde leerdergetalle soos op 31 Julie 2016.

Die WKOD se aanlyn e-Werwingstelsel vir onderwysers is suksesvol en het bygedra tot groter doeltreffendheid in die Stelsel meegebring en meer bevoegde onderwysers is aangestel. Alle vakatures word op die aanlynstelsel geadverteer en aansoek kan slegs deur die stelsel gedoen word. Tot op datum het 63 074 gebruikers geregistreer op die stelsel en 34 749 gebruikers het hulle profiele voltooi op die stelsel. Fase II (outomatisering van die beheerliggaamproses) is suksesvol geloods in 2016 en sal ten volle uitgerol word in 2017.

Die WKOD het gemigreer na die nuwe en verbeterde Pensioen Gevallebestuur (PGB) stelsel. Dit maak voorsiening vir die elektroniese verwerking van pensioenaansoeke, wat gemik is op die bereiking van 'n nul-foutkoers en verkorte pensioenuitbetalingstye.

Die WKOD het kommunikasie opgeskerp om te verseker dat alle werknemers wat vergoeding vir werk buite die staatsdiens ontvang, om goedkeuring aansoek doen. Die departement het met behulp van interne oudit 'n belanghebbende-raamwerk ontwikkel om die werksverhouding met eksterne belanghebbendes soos vakbonde, prinsipale-forums en skoolbeheerliggame te verbeter.

Toekomstige planne/doelwitte vir mensebestuur

Die WKOD het fase II van die E-Werwing-stelsel geloods in 2016; Fase II word tans uitgerol vir volle implementasie teen die einde van 2017. Fase II sluit in die outomatisering van die SBL

proses (die opstel van 'n kortlys, puntetoekenning en nominasies) asook elektroniese voorsiening van aanlyn aansoeke aan skole en SBL'e.

'n Diensverskaffer is aangestel en die verwagting is dat die WKOD die aanlynstelsel vir kantoorgebaseerde opvoederposte asook dié van staatsdiensposte sal uitrol met die publikasie van die vakature bulletin 2/2017.

Die profielsamestelling van alle onderwysers in terme van spesialisasie in vak en fase, en vak- of fase-onderrig ten einde behoorlike personeelbeplanning vir toekomstige behoeftes te dek, sal afgehandel word.

3. Oorsig van menslike hulpbronstatistiek

3.1 Personeelverwante uitgawes

Die volgende tabelle is 'n opsomming van die finale geouditeerde Personeelverwante uitgawes per program en per salarisband. 'n Aanduiding van die volgende word in die besonder verskaf:

bedrag bestee aan personeel
bedrag bestee aan salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese fonds.

Program	Naam van Program
Program 1	Administrasie
Program 2	Openbare Gewone Skoolonderwys
Program 3	Subsidies vir Onafhanklike Skole
Program 4	Openbare Spesiale Skoolonderwys
Program 5	Vroeëkindontwikkeling
Program 6	Infrastruktuurontwikkeling
Program 7	Eksamen- en Onderwysverwante Dienste

Tabel 3.1.1 Personeeluitgawes per program vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Program	Totale Uitgawes (R'000)	Personeeluitg awes (R'000)	Opleidingsuitgawes (R'000)	Professionele en spesiale diensteuitgawes (R'000)	Personeeluitgawes as 'n % van totale Uitgawes	Gemiddelde personeelkoste per werknemer (R'000)	Getal werknemers
Program 1*	1 344 991	777 702	1 359	0	4.03	439.38	1 770
Program 2	14 272 090	12 150 946	23 256	0	62.95	342.05	35 524
Program 3	101 026		0	0	0	0	0
Program 4	1 124 477	894 943	0	0	4.64	315.90	2 833
Program 5	537 939	61 129	0	0	0.32	433.54	141
Program 6**	1 573 028	18 246	0	0	0.09	506.83	36
Program 7	347 626	***152 467	0	0	0.79	496.64	307
		****78 308	0	0	0.41	0	0
Totaal	19 301 177	14 133 741	24 615	0	73.23	348.03	40 611

Program	Totale Uitgawes (R'000)	Personeeluitg awes (R'000)	Opleidingsuitgawes (R'000)	Professionele en spesiale diensteuitgawes (R'000)	Personeeluitgawes as 'n % van totale Uitgawes	Gemiddelde personeelkoste per werknemer (R'000)	Getal werknemers

Aantekeninge:

* Distriksgebaseerde werknemers is van Program 9 na Program 1 verskuif, vandaar die toename in die getal werknemers.

** Program 6 sluit Beroepspesifieke Bedeling-poste (BSB) in, wat grootliks deur DORA-poste befonds word.

***Die personeeluitgawes ten opsigte van Program 7 (Eksamen- en Onderwysverwante Dienste) ten bedrae van R152.467m is ten opsigte van die werknemers in permanente diens. Die aangeduide gemiddelde personeelkoste is dus slegs ten opsigte van die voltydse werknemers.

****Die bedrag van R78 308m reflekteer die bedrag ten opsigte van die uitgawes vir eksaminatore moderatore/nasieners en tydelike administratiewe ondersteuningspersoneel (vir die 2016-Matriekeksamens) asook MIV/Vigs-ondersteuningspersoneel.

Tabel 3.1.2 Personeelkoste per salarisband vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Salarisband	Personeel-uitgawes (R'000)	% van totale Personeel-koste	Gemiddelde Personeel-koste per werknemer (R'000)	Getal Werknemers
Laer geskoold (Vlak 1-2)	368 162	2.60	116.51	3 160
Geskoold (Vlak 3-5)	912 984	6.44	179.51	5 086
Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	8 193 801	57.78	345.23	23 734
Hoogs geskoold toesighouding (vlak 9-12)	4 651 418	32.80	541.87	8 584
Senior en topbestuur (Vlak 13-16)	54 156	0.38	1 152.26	47
Totaal	14 180 521*	100.00	349.18	40 611**

Aantekeninge:

*Die totale personeeluitgawes in tabel 3.1.1 en 3.1.2 verskil omdat sommige transaksies direk op BAS plaasvind

**Die totale getal werknemers aangedui in tabel 3.1.1 en 3.1.2 hierbo sluit sowel staatsdienspersoneel as opvoeders in.

Die volgende tabelle verskaf 'n opsomming per program (Tabel 3.1.3) en salarisbande (Tabel 3.1.4) van uitgawes aangegaan as gevolg van salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand. Die tabel verskaf in elke geval 'n aanduiding van die persentasie van die personeelbegroting wat vir hierdie items aangewend is.

Tabel 3.1.3 Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand per program vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Program	Salarisse		Oortyd		Huiseienaars-toelae		Mediese fonds	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	Oortyd as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	HET as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as % van
Program 1	517 441	3.65	(R'000)	0.01	17 799	0.13	31 167	0.22
Program 2	9 095 009	64.14	102	0.00	311 534	2.20	524 208	3.70
Program 3	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Program 4	661 542	4.67	54	0.00	25 118	0.18	40 871	0.29
Program 5	46 253	0.33	0	0.00	1 151	0.01	2 412	0.02
Program 6	10 607	0.07	0	0.00	213	0.00	389	0.00
Program 7	168 273	1.19	1 828	0.01	4 076	0.03	7 594	0.05
Totaal	10 499 125	74.04	3 966	0.03	359 891	2.54	606 641	4.28

Tabel 3.1.4 Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand per salarisband vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Salarisband	Salarisse		Oortyd		Huiseie-naarstoelae		Mediese fonds	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	Oortyd as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	HET as % van personeelkoste	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as % van
Geskoold (Vlak 1-2)	259 875	1.83	47	0.00	19 843	0.14	17 712	0.12
Geskoold (Vlak 3-5)	645 416	4.55	1 295	0.01	42 801	0.30	56 896	0.40
Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	6 078 936	42.87	1 953	0.01	201 485	1.42	359 157	2.53
Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	3 479 485	24.54	671	0.00	95 646	0.67	172 113	1.21
Senior bestuur (Vlak 13-16)	35 413	0.25	0	0.00	116	0.00	763	0.01
Totaal	10 499 125	74.04	3 966	0.03	359 891	2.54	606 641	4.28

3.2 Indiensneming en vakatures

Die tabelle in hierdie afdeling is 'n opsomming van die posisie ten opsigte van indiensneming en vakatures. Die volgende tabelle is 'n opsomming van die getal poste op die diensstaat, die getal werknemers, die persentasie poste vakant en of daar enige personeel bykomend tot die dienssaat is. Hierdie inligting word ten opsigte van twee belangrike veranderlikes aangebied: program (Tabel 3.2.1) en salarisband (Tabel 3.2.2).

Personeel-groep	Program	Getal befondsde poste	Onbe-fondsde poste	Getal poste gevul	Vakature-koers %	Getal persone bykomend tot die diensstaat	Totale getal werknemers
Alle personeel	Program1	2 015	25	1 740	13.65	30	1 770
	Program 2	35 336	11	35 234	0.29	290	35 524
	Program 4	2 845	0	2 797	1.69	36	2 833
	Program 5	9	0	141**	0.00	0	141**
	Program 6	53	0	32	39.62	4	36
	Program7	379	3	304	19.79	3	307
	Totaal	40 637	39	40 248	0.96	363	40 611
Opvoeders	Program 1	581	3	581	0.00	14	595
	Program 2	29 144	0	29 128	0.05	182	29 310
	Program 4	1 821	0	1 835	0.00	8	1 843
	Program 5	9	0	141**	0.00	0	141**
	Program6	6	0	5	16.67	0	5
	Program 7	163	0	140	14.11	3	143
	Totaal	31 724	3	31 830	0.00	207*	32 037
Staatsdienspersoneel	Program 1	1 434	22	1 159	19.18	16	1 175
	Program 2	6 192	11	6 106	1.39	108	6 214
	Program 4	1 024	0	962	6.05	28	990
	Program 5	0	0	0	0.00	0	0
	Program 6	47	0	27	42.55	4	31
	Program 7	216	3	164	24.07	0	164
	Totaal	8 913	36	8 418	5.55	156	8 574

Aantekeninge:

*In die geval van opvoeders bykomend tot die diensstaat, word slegs die syfers aangedui van daardie opvoeders wat behoorlik as bykomend ingevolge die kollektiewe ooreenkomste geïdentifiseer is.
**Program 5: Poste van opvoeder: preprimêr word afgeskaf soos hulle vakant raak. Die WKOD het 'n beleid aanvaar waarvolgens die fondse gekoppel aan ontruimde poste deur 'n subsidiebetaling vervang word in 'n poging om meer leerterreine vir preprimêre leerders te skep (Vroeëkindontwikkeling). 141 opvoeders in program 5 is preprimêre personeel. Hierdie personeel word in bykomende poste gedra.

Wat opvoedkundige instellings betref, beteken die getal vakatures ten opsigte van opvoeders nie dat die instelling minder opvoeders het as die getal opvoeders waarop hulle geregtig is nie. Dit dui bloot aan dat die opvoederposte nie in 'n permanente hoedanigheid gevul is nie. Waar die pos nie permanent gevul word nie, word 'n kontrakaanstelling gemaak om te verseker dat alle opvoedkundige instellings voldoende kapasiteit het.

Tabel 3.2.2 Indiensneming en vakatures per salarisband soos op 31 Maart 2017

Personeel-	Salarisband	Getal be-fondsde poste	Onbefondsde Poste	Getal poste Gevul	Vakature-koers %	Getal persone bykomend tot die diensstaat	Totale getal werknemers
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 315	8	3 413	0.00	45	3 458
	Geskoold (Vlak 3-5)	4 418	13	4 718	0.00	81	4 799
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	28 778	11	28 494	0.99	202	28 696
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	4 080	7	3 578	12.30	33	3 611
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	46	0	45	2.17	2	47
	Totaal	40 637	39	40 248	0.96	363	40 611
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0	0	0	0.00	0	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	353	0	998	0.00	1	999**
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	27 563	0	27 471	0.33	179	27 650
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	3 808	3	3 361	11.74	27	3 388
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0	0.00	0	0
	Totaal	31 724	3	31 830	0.00	207	32 037
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 315	8	3 413	0.00	45	3 458
	Geskoold (Vlak 3-5)	4 065	13	3 720	8.49	80	3 800
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	1 215	11	1 023	15.80	23	1 046
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	272	4	217	20.22	6	223
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	46	0	45	2.17	2	47
	Totaal	8 913	36	8 418	5.55	156	8 574

Aantekeninge:

- Wat opvoedkundige instellings betref, beteken die getal vakatures ten opsigte van opvoeders nie dat die instelling minder opvoeders het as die getal opvoeders waarop hulle geregtig is nie. Dit dui bloot aan dat die opvoederposte nie in 'n permanente hoedanigheid gevul is nie. Waar die pos nie permanent gevul word nie, word 'n kontrakaanstelling gemaak om te verseker dat alle opvoedkundige instellings die getal opvoeders het waarop hulle geregtig is.

** Alle opvoederposte word geskep vir die aanstelling van professioneel, ten volle gekwalifiseerde opvoeders (minstens Matriek plus 3 jaar opleiding) op die minimum van salarisvlak 6-8. Die WKOD het 'n paar ondergekwalifiseerde opvoeders in die stelsel. Hulle is die 999 opvoeders wat op salarisvlak 3-5 vergoed word, aangesien hulle nie aan die minimum posvereistes voldoen om op salarisvlak 6-8 betaal te word nie. Hierdie opvoeders is almal in goedgekeurde poste aangestel wat op hierdie tabel in salarisband 6-8 aangetoon word.

Tabel 3.2.3 Indiensneming en vakatures per kritieke beroep soos op 31 Maart 2017

Kritieke beroep	Getal poste op Goedgekeurde diensstaat	Getal poste gevul	Vakaturekoers	Getal werknemers bykomend tot die diensstaat
Nie van toepassing				
Totaal				

Aantekeninge:

- Die CORE-klassifikasie, soos bepaal deur die DPSA, moet vir die voltooiing van hierdie tabel gebruik word.
- Kritieke beroepe word omskryf as beroepe of subkategorieë binne 'n beroep waarin daar tans of in die toekoms verwag word om 'n skaarste van gekwalifiseerde en ervare persone te wees, hetsy vanweë die onbeskikbaarheid van sodanige geskoolde persone of die feit dat die beskikbare persone nie aan die toepaslike vereistes vir indiensneming voldoen nie; waarvoor persone 'n gevorderde kennis oor 'n spesifieke vakgebied of wetenskap of leerarea benodig en daardie kennis d.m.v. 'n langdurige kursus of studie en/of gespesialiseerde instruksie opgedoen word;
- waar die inherente aard van die beroep die bestendige uitvoering van diskresie verg en dit grotendeels intellektueel van aard is; en ten opsigte waarvan 'n departement 'n hoë mate van moeilikheid ervaar om die dienste van werknemers te werf of behou.

3.3 Die vul van SBD-poste

Die tabelle in hierdie afdeling verskaf inligting oor indiensneming en vakatures soos dit verband hou met lede van die senior bestuursdiens (SBD) per salarisvlak. Dit verskaf ook inligting oor die advertering en vulling van SBD-poste, redes waarom voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie en dissiplinêre stappe wat geneem is.

Tabel 3.3.1 SBD-posinligting soos op 31 Maart 2017

SBD-vlak	Getal SBD-poste per vlak		Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
	Befonds	Onbe-fonds				
Direkteur-Generaal/Departementshoof	1	0	1	100.00	0	0.00
Salarisvlak 16, maar nie DH nie	0	0	0	0.00	0	0.00
Salarisvlak 15	4	0	3	75.00	1	25.00
Salarisvlak 14	8	0	8	100.00	0	0.00
Salarisvlak 13	33	0	35	106.06	0	0.00
Totaal	46	0	47	102.17	1	2.17

Aantekening:

Twee (2) SBD-lede wat bo die WKOD-diensstaat gedra word plus een (1) SBD-lid in die Kantoor van die Minister van Onderwys in die Wes-Kaap.

Tabel 3.3.2 SBD-posinligting soos op 30 September 2016

SBD vlak	Getal SBD-poste per vlak		Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
	Befonds	Onbefonds				
Direkteur-Generaal/ Departementshoof	1	0	0	0.00	1	100.00
Salarisvlak 16, maar nie DH nie	0	0	0	0.00	0	0.00
Salarisvlak 15	4	0	3	75.00	1	25.00
Salarisvlak 14	8	0	9	112.50	0	0.00
Salarisvlak 13	33	0	35	106.06	0	0.00
Totaal	46	0	47	102.17	2	4.35

Aantekening:

Twee (2) SBD-lede wat bo die WKOD-diensstaat gedra word plus een (1) SBD-lid in die Kantoor van die Minister van Onderwys in die Wes-Kaap.

Tabel 3.3.3 Die advertering en vul van SBD-poste vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

SBD-vlak	Reklame	Vulling van poste	
	Getal vakatures per vlak geadverteer binne 6 maande nadat dit vakant geraak het	Getal vakatures per vlak gevul binne 6 maande nadat dit vakant geraak het	Getal vakatures per vlak nie binne 6 maande nie maar wel binne 12 maande gevul
Direkteur-Generaal/ Departementshoof	1	1	0
Salarisvlak 16, maar nie DH nie	0	0	0
Salarisvlak 15	1	1	1
Salarisvlak 14	1	1	0
Salarisvlak 13	4	4	0
Totaal	7	7	1

Tabel 3.3.4 Redes waarom die vul van befondsde, vakante SBD-poste nie nagekom is nie - binne ses maande geadverteer en binne 12 maande gevul nadat dit vakant geraak het vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Redes waarom vakatures nie binne ses maande geadverteer is nie
Die department het dit oorweeg om die samestelling van die funksies van die SL15 pos te verander. Na oorweging is dit besluit dat die funksies toegewys voldoende is en die pos is tydens Februarie 2017 geadverteer.

Aantekening:

Ingevolge die Staatsdiensregulasies 2016, Artikel 65 (7), moet departemente goeie oorsaak of rede aandui waarom die vulling van SBD-poste binne die voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie.

Tabel 3.3.5 Dissiplinêre stappe ingestel vir nienakoming van die voorgeskrewe tydsraamwerk vir die vul van SBD-poste binne 12 maande vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Dissiplinêre stappe wat ingestel is vir die nienakoming van voorgeskrewe tydraamwerke vir die vulling van SBD-poste binne 12 maande
Verwys asb na kommentaar hierbo.

Aantekening:

Ingevolge die Staatsdiensregulasies 2016, Artikel 65(7) moet departemente goeie oorsaak of rede aandui waarom die vulling van SBD-poste binne die voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie. In die geval van nienakoming van hierdie regulasie, moet die betrokke uitvoerende gesag of departementshoof gepaste dissiplinêre stappe doen ingevolge artikel 16A(1) of (2) van die Staatsdienswet.

3.4 Posevaluering

Binne 'n nasionaal-bepaalde raamwerk, kan uitvoerende gesagte enige pos in sy of haar organisasie evalueer of herevalueer. Ingevolge die regulasies moet alle vakatures op salarisvlak 9 en hoër geëvalueer word voordat dit gevul word. Die volgende tabel is 'n opsomming van die getal poste wat gedurende die oorsigjaar geëvalueer is. Die table verskaf ook statistieke oor die getal poste wat op- of afgegradeer is.

Tabel 3.4.1 Posevaluering per salarisband vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Salarisband	Totale getal poste soos op 31 Maart 2016	Getal poste geëva-lueer	% van poste Volgens salaris-bande geëva-lueer	Poste opgradeer		Poste afgradeer	
				Getal		Getal	% van aantal poste
Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 315	0	0.00	0	0	0	0
Geskoold (Vlak 3-5)	4 418	4	0.09	0	0	0	0
Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	28 778	2	0.01	0	0	0	0
Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	4 080	0	0.00	0	0	0	0
Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	33	1	3.03	0	0	0	0
Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14	8	0	0.00	0	0	0	0
Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	4	0	0.00	0	0	0	0
Senior bestuursdiens Band D(Vlak 16)	1	0	0.00	0	0	0	0
Totaal	40 637	7	0.02	0	0	0	0
Aantekening: Slegs staatsdiensposte word posevalueringsprosedures onderwerp.							

Die volgende tabel verskaf 'n opsomming van die getal werknemers wie se posisies opgegradeer is weens hulle poste wat opgegradeer is. Die getal werknemers kan verskil van die getal poste opgegradeer, aangesien nie alle werknemers outomaties in die nuwe poste geabsorbeer word nie en party van die opgegradeerde poste kan ook vakant wees.

Tabel 3.4.2 Profiel van werknemers wie se posisies opgegradeer is weens hul poste wat opgegradeer is vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Geslag	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Totaal
Vroulik	0	0	0	0	0
Manlik	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0
Werknemers met 'n gestremdheid					0

Die volgende tabel verskaf 'n opsomming van die getal gevalle waar vergoedingsbande die graad oorskry het wat deur posevaluering bepaal is. Redes vir die afwyking word in elke geval voorsien.

Tabel 3.4.3 Werknemers met salarisvlakke hoër as die vlakke wat deur posevaluering bepaal is per beroep vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Totale getal werknemers wie se salarisse die grade oorskry het wat deur posevaluering bepaal is	0

Die volgende tabel is 'n opsomming van die begunstigdes van bogenoemde ten opsigte van ras, geslag en gestremdheid.

Tabel 3.4.4 Profiel van werknemers wie se salarisvlakke hoër is as die vlakke wat deur posevaluering bepaal is vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Totale getal werknemers wie se salarisse die grade oorskry het wat deur posevaluering bepaal is	0

3.5 Verandering in indiensneming

Hierdie afdeling verskaf inligting oor veranderinge in indiensneming oor die boekjaar. Omsetkoerse gee 'n aanduiding van tendense in die indiensnemingsprofiel van die

departement. Die volgende tabelle verskaf 'n opsomming van omsetkoerse per salarisband en kritieke beroepe (sien definisie in onderstaande aantekeninge).

Tabel 3.5.1 Jaarlikse omsetkoerse per salarisband vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Personeelgroep	Salarisband	Getal werknemers per band soos op 31 Maart 2015	Aanstellings	Oorplasings na die departement	Aanstellings in en oorplasings na die departement	Beëindigings	Oorplasings uit die departement	Beëindigings en oorplasings uit die departement	Omsetkoers %
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 122	2 608	0	2 608	2 421	0	2 421	5.99
	Geskoold (Vlak 3-5)	5 003	4 585	10	4 595	2 969	5	2 974	32.40
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	23 289	11 321	22	11 343	11 854	45	11 899	0.00
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12	8 844	578	1	579	1 276	5	1 281	0.00
	Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	35	3	1	4	2	0	2	5.71
	Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	8	1	0	1	1	0	1	0.00
	Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	3	0	0	0	1	0	1	0.00
	Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	1	0	0	0	0	1	1	0.00
	Totaal	40 305	19 096	34	19 130	18 524	56	18 580	1.36
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Geskoold (Vlak 3-5)	1 070	3 540	0	3 540	1 857	0	1 857	157.29
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	22 089	11 174	15	11 189	11 653	37	11 690	0.00
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	8 621	556	1	557	1 254	3	1 257	0.00
	Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Totaal	31 780	15 270	16	15 286	14 764	40	14 804	1.52
Staatsdiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 122	2 608	0	2 608	2 421	0	2 421	5.99
	Geskoold (Vlak 3-5)	3 933	1 045	10	1 055	1 112	5	1 117	0.00
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	1 200	147	7	154	201	8	209	0.00
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	223	22	0	22	22	2	24	0.00
	Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	35	3	1	4	2	0	2	5.71
	Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14	8	1	0	1	1	0	1	0.00
	Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	3	0	0	0	1	0	1	0.00
	Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	1	0	0	0	0	1	1	0.00
	Totaal	8 525	3 826	18	3 844	3 760	16	3 776	0.87

Aantekeninge

Kolom 3 (getal werknemers) sluit die aard van aanstellings en botallige personeel in en sluit die Minister uit.

Staatsamptenare en Opvoeders wat nie permanente poste beklee nie, word op kontrak vir geslote tydperke aangestel. Dit sluit werknemers in wat in substantiewe vakatures aangestel word, wat ontstaan weens natuurlike uitvloei, afsterwe, bevorderings, ens. en werknemers (opvoeders) wat as plaasvervangers in die plek van diegene wat afwesig is weens siekteverlof, kraamverlof, ens. aangestel word. Dit impliseer dat dieselfde werknemer tot vier keer in 'n bepaalde verslagtydperk aangestel kan word, aangesien elke kontrak as 'n nuwe aanstelling beskou word. Die verstryking van die kontrak word vir verslagdoeleindes as 'n beëindiging van diens beskou en dit is die rede vir die buitengewoon hoë getal beëindigings.

Tabel 3.5.2 Jaarlikse omsetkoerse per kritieke beroep vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Kritiese beroep	Aantal werknemers aan begin van tydperk - April 2016	Aanstellings in en oorplasings na die department	Beëindigings en oorplasings uit die departement	Omsetkoers
Nie van toepassing nie				

Onderstaande tabel toon die belangrikste redes waarom personeel die departement verlaat.

Tabel 3.5.3.1 Redes waarom personeel die departement verlaat het vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Groep	Tipe beëindiging	Getal personeel	% van totale Beëindigings	Getal beëindigings as % van totale getal werknemers soos op 31 Maart 2016
Alle personeel	Sterfte/heengaan	105	0.57	0.26
	Bedanking	1 403	7.56	3.48
	Verstryking van kontrak	15 869	85.46	39.37
	Ontslag – operasionele veranderinge	3	0.02	0.01
	Ontslag – wangedrag	68	0.37	0.17
	Ontslag – onbevoegdheid	0	0.00	0.00
	Ontslaan weens swak gesondheid	88	0.47	0.22
	Ontslaan weens ongeskiktheid	0	0.00	0.00
	Aftrede	986	5.31	2.45
	Werknemer-geïnisieerde skeidingspakket	0	0.00	0.00
	Oorplasings na ander staatsdiensdepartemente	56	0.30	0.14
	Totaal	18578	100.00	46.09
Opvoeders	Sterfte/heengaan	72	0.49	0.23
	Bedanking	1 201	8.12	3.78
	Verstryking van kontrak	12 628	85.34	39.74
	Ontslag – operasionele veranderinge	3	0.02	0.01
	Ontslag – wangedrag	37	0.25	0.12
	Ontslag – onbevoegdheid	0	0.00	0.00
	Ontslaan weens swak gesondheid	60	0.41	0.19
	Ontslaan weens ongeskiktheid	0	0.00	0.00
	Aftrede	762	5.15	2.40
	Werknemer-geïnisieerde skeidingspakket	0	0.00	0.00
	Oorplasings na ander staatsdiensdepartemente	40	0.27	0.13
	Totaal	14 803	100.00	46.58

Groep	Tipe beëindiging	Getal personeel	% van totale beëindigings	Getal beëindigings as % van totale getal werknemers soos op 31 Maart 2016
Staatsdienspersoneel	Sterfte/heengaan	33	0.88	0.39
	Bedanking	202	5.36	2.37
	Verstryking van kontrak	3 241	85.97	38.02
	Ontslag – operasionele veranderinge	0	0.00	0.00
	Ontslag – wangedrag	31	0.82	0.36
	Ontslag – onbevoegdheid	0	0.00	0.00
	Ontslaan weens swak gesondheid	28	0.74	0.33
	Ontslaan weens ongeskiktheid	0	0.00	0.00
	Aftrede	224	5.94	2.63
	Werknemer-geïnisieerde skeidingspakket	0	0.00	0.00
	Oorplasings na ander staatsdiensdepartmente	16	0.42	0.19
	Totaal	3775	100.00	44.28

Aantekening:
Die 'Verstryking van kontrak'-syfer mag hoog lyk in vergelyking met ander staatsdepartemente en werkgewers. Die hoë syfer is omdat die WKOD 'n beleid het waarvolgens werknemers vir kort tydperke op kontrak aangestel word. Hierdie poste word gereeld binne die raamwerk van toepaslike kollektiewe ooreenkomste geadverteer, met die doel dat dit so vroeg as moontlik permanent gevul sal word. Verder word plaasvervangeropvoeders aangestel in die plek van opvoeders wat met verlof gaan of gesekondeer word. Die kortste tydperk vir 'n kontrakaanstelling ten opsigte van 'n opvoeder is twee weke.

Tabel 3.5.3.2 Redes waarom personeel bedank het, 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Groep	Tipe beëindiging	Getal personeel	% van totale beëindigings
Alle personeel	Ouderdom	3	0.21
	Swak gesondheid	14	1.00
	Beter vergoeding	54	3.85
	Kontrak verstryk	6	0.43
	Huishoudelike probleme	14	1.00
	Emigrasie	41	2.92
	Verdere studie	4	0.29
	Huwelik	6	0.43
	Aard van werk	79	5.63
	Geen rede nie	22	1.57
	Ander beroep	85	6.06
	Eie onderneming	4	0.29
	Persoonlike griewe	37	2.64
	Bedanking uit pos	1 024	72.99
	Vervoerprobleem	0	0.00
	Swangerskap	0	0.00
	Huisvrou	0	0.00
	Verplasing (gade)	5	0.36
	Vermindering van poste	0	0.00
	Ander onderwydepartement	5	0.36
	Oorplasing ander stelsel	0	0.00
	Wangedrag	0	0.00
	Groottotaal	1 403	100

Groep	Tipe beëindiging	Getal personee	% van totale beëindigings
Opvoeders	Ouderdom	2	0.17
	Swak gesondheid	11	0.92
	Beter vergoeding	45	3.75
	Kontrak het verstryk	6	0.50
	Huishoudelike probleme	12	1.00
	Emigrasie	40	3.33
	Verdere studie	4	0.33
	Huwelik	5	0.42
	Aard van werk	71	5.91
	Geen rede nie	20	1.67
	Ander beroep	65	5.41
	Eie onderneming	3	0.25
	Persoonlike griewe	31	2.58
	Bedanking uit pos	876	72.94
	Vervoerprobleem	0	0.00
	Swangerskap	0	0.00
	Huisvrou	0	0.00
	Verplasing (gade)	5	0.42
	Vermindering van poste	0	0.00
	Ander onderwysdepartement	5	0.42
	Oorplasing ander stelsel	0	0.00
	Wangedrag	0	0.00
		1 201	10
Staatsdienspersoneel	Ouderdom	1	0.50
	Swak gesondheid	3	1.49
	Beter vergoeding	9	4.46
	Kontrak het verstryk	0	0.00
	Huishoudelike probleme	2	0.99
	Emigrasie	1	0.50
	Verdere studie	0	0.00
	Huwelik	1	0.50
	Aard van werk	8	3.96
	Geen rede	2	0.99
	Ander beroep	20	9.90
	Eie onderneming	1	0.50
	Persoonlike griewe	6	2.97
	Bedanking uit pos	148	73.27
	Vervoerprobleem	0	0.00
	Swangerskap	0	0.00
	Huisvrou	0	0.00
	Verplasing (gade)	0	0.00
	Vermindering van poste	0	0.00
	Ander onderwysdepartement	0	0.00
	Oorplasing ander stelse	0	0.00
	Wangedrag	0	0.00
	Totaal	202	100.00

Tabel 3.5.3.3 Ouderdomsgroepe van personeel wat bedank het, 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Ouderdoms	Bedankings – alle personeel	Alle personeel %	Bedankings opvoeders	Opvoeders %	Bedankings staatsdiens-personeel	Staatsdiens-personeel %
Ouderdom 20>	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Ouderdom 20 tot 24	60	4.28	59	4.91	1	0.50
Ouderdom 25 tot 29	255	18.18	241	20.07	14	6.93
Ouderdom 30 tot 34	145	10.33	128	10.66	17	8.42
Ouderdom 35 tot 39	106	7.56	87	7.24	19	9.41
Ouderdom 40 tot 44	153	10.91	131	10.91	22	10.89
Ouderdom 45 tot 49	239	17.03	207	17.24	32	15.84
Ouderdom 50 tot 54	181	12.90	147	12.24	34	16.83
Ouderdom 55 tot 59	153	10.91	121	10.07	32	15.84
Ouderdom 60 tot 64	107	7.63	78	6.49	29	14.36
Ouderdom 65 >	4	0.29	2	0.17	2	0.99
Totaal	1 403	100.00	1 201	100.00	202	100.00

Tabel 3.5.3.4 Toekenning van werknemer-geïnisieerde skeidingspakkette: 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Totale aantal werknemer-geïnisieerde skeidingspakkette in 2016/2017	0

Tabel 3.5.4 Bevorderings per kritieke beroep vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Beroep	Werknemers 1 April 2016	Bevorderings na 'n ander salarisvlak	Salarisvlakbevorderings as % van werknemers per beroep	Vorderings na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as % van werknemers er beroep
Nie van toepassing					

Tabel 3.5.5 Bevorderings per salarisband vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Personeelgroep	Salarisband	Werknemers Soos op 1 April 2016	Vorderings na n ander salarisvlak	Salarisvlakbe-vorderings as %van werknemers per beroep	Vorderings na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as % van werknemers per beroep
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 362	221	6.57	1 776	52.83
	Geskoold (Vlak 3-5)	4 579	149	3.25	3 309	72.26
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	2 604	733	28.15	16 451	631.76
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 9 - 12)	29 713	726	2.44	7 968	26.82
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	47	4	8.51	29	61.70
	Totaal	40 305	1 833	4.55	29 533	73.27
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2	0	0	0.00	0	0.00
	Geskoold (Vlak 3-5)	754	3	0.40	134	17.77
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	1 530	676	44.18	16 009	1046.34
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	29 496	712	2.41	7 822	26.52
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0.00
	Totaal	31 780	1 391	4.38	23 965	75.41
Staatsdienspersoneel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 362	221	6.57	1 776	52.83
	Geskoold (Vlak 3-5)	3 825	146	3.82	3 175	83.01
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	1 074	57	5.31	442	41.15
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	217	14	6.45	146	67.28
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	47	4	8.51	29	61.70
	Totaal	8 525	442	5.18	5 568	65.31

3.6 Billike indiensneming

Tabel 3.6.1 Totale getal werknemers (insluitend werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepskategorieë soos op 31 Maart 2017

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	1	6	1	2	0	0	1	1	0	0	12
Senior bestuur (Vlak 13)	2	10	1	7	2	9	1	3	0	0	35
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	134	557	8	239	68	175	6	111	0	0	1 298
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	654	3 402	34	833	1 639	4 835	57	1 997	6	5	13 462
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	1 252	2 562	9	651	4 078	8 076	71	3 404	64	37	20 204
Ongeskoold en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	648	2 121	3	120	494	2 022	1	163	17	11	5 600
Totaal	2 691	8 658	56	1 852	6 281	15 117	137	5 679	87	53	40 611

Tabel 3.6.2 Totale getal werknemers (met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsbande soos op 31 Maart 2017

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	2	4	0	1	0	3	0	3	0	0	13
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	1	0	0	1	1	2	0	2	0	0	7
Ongeskoold en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	2	3	0	0	2	3	0	0	0	0	10
Totaal	5	7	0	3	3	9	0	5	0	0	32

Tabel 3.6.3 Werwing vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14- 16)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Senior bestuur (Vlak 13)	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	3
Professioneel gekwalifiseer-de en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	21	43	1	22	12	26	0	23	0	0	148
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	110	674	1	86	699	1 046	16	133	2	0	2 767
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	687	1 403	7	236	2 307	4 318	39	1 556	129	59	1 0741
Ongeskoold en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	504	1 500	5	151	714	2 108	10	340	65	39	5 436
Totaal	1 322	3 622	14	495	3 732	7 499	66	2 052	196	98	19 096

Tabel 3.6.4 Bevorderings vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	4
Senior bestuur (Vlak 13)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	14	51	0	22	5	19	0	16	0	0	127
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	85	292	1	81	191	405	6	161	0	0	1 222
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	8	27	0	3	22	63	0	6	0	0	129
Ongeskoold en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	36	143	1	1	18	147	0	5	0	0	351
Totaal	144	514	2	109	236	634	6	188	0	0	1 833

Tabel 3.6.5 Beëindigings vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Senior bestuur (Vlak 13)	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	22	99	1	67	22	36	1	33	0	0	281
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10))	153	924	4	124	827	1 420	15	278	0	0	3 745
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	657	1 411	9	236	2 253	4 361	38	1 597	133	71	10 766
Ongeskoold en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	396	1 215	2	103	400	1 397	3	136	49	27	3 728
Totaal	1 228	3 652	16	531	3 502	7 214	57	2 044	182	98	18 524

Tabel 3.6.6 Dissiplinêre optrede vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Dissiplinêre optrede	Manlik				Vroulik				
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Totaal
Alle tipes	95	181	1	14	148	84	3	13	539

Tabel 3.6.7 Vaardigheidsontwikkeling vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulike				Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13)	0	21	0	1	0	2	0	0	24
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	1 725	4 660	72	1 111	4 020	7 524	109	2 656	21 877
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	16	67	0	1	28	98	0	15	225
Halfgeskoold en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	71	160	0	3	169	589	0	46	1 038
Ongeskoold en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	66	233	0	8	30	112	0	5	454
Groottotaal	1 878	5 141	72	1 124	4 247	8 325	109	2 722	23 618

Aantekening: Daar is geen belyning tussen die Organiseringsraamwerk vir Beroepe (OFO) wat aan die SETA's gerapporteer word en die beroepskategorieë gelys onder die Kode van Vergoeding (CORE) nie. Die departement het die CORE-beroepskategorieë in lyn gebring met die OFO-beroepskategorieë vir die doel van verslagdoening ten opsigte van die getal werknemers.

3.7 Ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede

Alle lede van die SBD moet prestasie-ooreenkomste binne gespesifiseerde tydsraamwerk sluit en onderteken. Inligting oor die ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede, die redes waarom die voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie en dissiplinêre stappe wat geneem is, word hier aangebied.

Tabel 3.7.1 Ondertekening van Prestasie-ooreenkomste deur SBD lede soos op 31 Mei 2016

SMS Level	Number of funded SMS posts per level	Number of SMS members per level	Number of signed Performance Agreements per level	Signed Performance Agreements as % of SMS members per level
Director- General/ Head of Department	1	1	1	100.00
Salary level 16, but not HOD	0	0	0	100.00
Salary Level 15	4	3	3	100.00
Salary Level 14	9	8	8	100.00
Salary Level 13	32	31	31	100.00
Total	46	43	43	100.00

Tabel 3.7.2 Redes hoekom prestasieooreenkomste nie met alle SBD-lede teen 31 Mei 2016 onderteken is nie

Redes
Nie van toepassing nie

Tabel 3.7.3 Dissiplinêre stappe ingestel teen SBD-lede wat nie teen 31 Mei 2016 prestasieooreenkomste onderteken het nie

Redes
Nie van toepassing nie

3.8 Prestasiebelonings

Ten einde goeie prestasie aan te moedig, het die departement die volgende prestasiebelonings toegeken aan personeel vir die prestasietydperk 2014/15, maar dit in die oorsigjaar uitbetaal. Die inligting word aangebied ten opsigte van ras, geslag en gestremdheid (Tabel 3.8.3) en salarisbande (Tabel 3.8.4).

Tabel 3.8.1 Kerfvorderings per salarisband, 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Salarisband	Werknemers soos op 31 Maart 2016	Vorderings na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as 'n % van werknemers per salarisband
Laer geskoold (Vlak 1-2))	3 362	1 776	52.83
Geskoold (Vlak 3-5)	4 579	3 309	72.26
Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	2 604	16 451	631.76
Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	29 713	7 968	26.82
Senior bestuur (Vlak 13-16)	47	29	61.70
Totaal	40 305	29 533	73.27

Tabel 3.8.2 Kerfvorderings per kritieke beroep, 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Kritieke beroepe	Werknemers soos op 31 Maart 2016	Vorderings na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as 'n % van werknemers per salarisband
Nie van toepassing			
Totaal			

Tabel 3.8.3 Prestasiebelonings per ras, geslag en gestremdheid vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

		Profiel van begunstigde			Koste (R'000)	
Personeel groep	Ras en geslag	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep	% van total in groep	Koste	Gemiddelde koste per werknemer
Staatsdiens	Swart	238	1 708	13.93	2 053	8.63
	Manlik	99	804	12.31	771	7.79
	Vroulik	139	904	15.38	1 281	9.22
	Kleurling	1 089	5 990	18.18	10 989	10.09
	Manlik	388	2 596	14.95	3 589	9.25
	Vroulik	701	3 394	20.65	7 400	10.56
	Indiër	6	25	24.00	74	12.40
	Manlik	1	8	12.50	15	15.15
	Vroulik	5	17	29.41	59	11.85
	Wit	250	783	31.93	3 170	12.68
	Manlik	27	163	16.56	401	14.87
	Vroulik	223	620	35.97	2 769	12.42
	Gestremd	3	19	15.79	30	10.08
Groottotaal		1 586	8 525	18.60	16 316	10.29

Tabel 3.8.4 Prestasiebelonings per salarisband vir personeel onder senior bestuursdiens vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

		Profiel van begunstigde			Koste (R'000)		
Groep	Salarisbande	Getal Begunstig-des	Totale getal werknemers in groep	% van totaal binne salarisband	Koste (R'000)	Gemiddelde koste (R'000) per begunstigde	Koste as % van die totale personeeluitgawes
Staatsdiens	Laag geskool (Vlakke 1-2)	256	3 362	7.61	1 366	5.34	0.37
	Geskool (Vlakke 3-5)	864	3 825	22.59	7 482	8.66	0.82
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	396	1 074	36.87	5 531	13.97	0.07
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	62	217	28.57	1 497	24.14	0.03
	Totaal	1 578	8 478	18.61	15 875	10.06	0.11

Tabel 3.8.5 Prestasiebelonings per kritieke beroep vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Kritieke beroep	Profiel van begunstigde			Koste	
	Getal begunstigdes	Aantal begunstigdes	% van totaal binne beroep	Totale koste ('000)	Gemiddelde koste per werknemer
Nie van toepassing					

Tabel 3.8.6 Prestasieverwante belonings (kontantbonus) per salarisband vir senior bestuursdiens vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Salarisbande	Profiel van begunstigde			Koste		
	Getal Begunstig-des	Totale getal werk-nemers in groep	% van totaal In salaris-band	Koste (R'000)	Gemiddelde koste per werknemer	Koste as % van die totale personeeluitga wes
Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	10	35	28.57	388	38.77	0.72
Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	1	8	12.50	54	53.55	0.10
Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	0	3	0.00	0	0.00	0.00
Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	0	1	0.00	0	0.00	0.00
Totaal	11	47	23.40	441	40.11	0.81

Aantekening:
Die SBD-toekenning van prestasieverwante belonings is meer as die 20% verspreidingskurwe, maar dit is toe te skryf aan 'n senior bestuurder wat aan die einde van die prestasiesiklus na die departement oorgeplaas is en wat 'n hoë prestasiegradering by 'n vorige departement ontvang het, en dieselfde geld vir 'n gesekondeerde senior bestuurder.

3.9 Buitelandse werkers

Onderstaande tabelle som die indiensneming van buitelandse werkers in die departement op ten opsigte van salarisband en belangrike beroep.

Tabel 3.9.1 Buitelandse werkers per salarisband vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Personeel-groep	Salarisband	1 April 2016		31 Maart 2017		Verandering	
		Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% in Salaris-band
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	2	1.48	2	1.43	0	0.00
	Geskoold (Vlak 3-5)	33	24.44	33	23.57	0	0.00
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	93	68.89	98	70.00	5	100.00
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	7	5.19	7	5.00	0	0.00
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Totaal	135	100.00	140	100.00	5	100.00
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Geskoold (Vlak 3-5)	31	23.66	30	22.22	-1	0
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	93	70.99	98	72.59	5	125.00
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	7	5.34	7	5.19	0	0.00
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Totaal	131	100.00	135	100.00	4	100.00
Staatsdiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	2	50.00	2	40.00	0	0.00
	Geskoold (Vlak 3-5)	2	50.00	3	60.00	1	100.00
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Totaal	4	100.00	5	100.00	1	100.00

Tabel 3.9.2 Buitelandse werkers per belangrike beroep vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

	Belangrike beroep	1 April 2016		31 Maart 2017		Verander	
		Getal	%van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% verand ering
Alle personeel	Arbeiders en verwante werkers	20	14.81	27	19.29	7	140.00
	Klerke	1	0.74	1	0.71	0	0.00
	Tegnici en verwante professionele persone	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Professionele persone	114	84.44	112	80.00	-2	0.00
	Totaal	135	100.00	140	100.00	5	100.00
Opvoeders	Arbeiders en verwante werkers	17	12.98	23	17.04	6	150.00
	Klerke	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Tegnici en verwante professionele persone	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Professionele persone	114	87.02	112	82.96	-2	0.00
	Totaal	131	100.00	135	100.00	4	100.00
Staatsdiens	Arbeiders en verwante werkers	3	75.00	4	80.00	1	100.00
	Klerke	1	25.00	1	20.00	0	0.00
	Tegnici en verwante professionele persone	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Professionele persone	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Totaal	4	100.00	5	100.00	1	100.00

3.10 Verlofgebruik

Die Staatsdienskommissie het die behoefte geïdentifiseer om siekteverlof deeglik in die staatsdiens te monitor. Die volgende tabelle gee 'n aanduiding van die gebruik van siekteverlof en ongeskiktheidsverlof. In albei gevalle word die geraamde koste van die verlof ook aangedui.

Tabel 3.10.1 Siekteverlof vir die tydperk 1 Januarie 2016 tot 31 Desember 2016

5	Salarisband	Totale dae	Dae met medi ese sertifi	Dae met medi Ese sertifi	Getal werknemers wat siekverlof gebruik	% van totale weknemers wat siekteverlof gebruik	Gemiddelde dae per siek werknemer	Gemiddelde dae per (alle) werknemers	Beraamde koste (R'00) op 261 dae
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	16 244	13 805	84.99	2 031	6.82	8	5	5 387
	Geskoold (Vlak 3-5)	28 637	23 766	82.99	3 369	11.32	9	5	14 612
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	142 679	112 200	78.64	18 040	60.61	8	6	139 655
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	54 296	44 556	82.06	6 290	21.13	9	4	79 959
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	146	109	74.66	33	0.11	4	3	386
	Totaal	242 002	194 436	80.34	29 763	100.00	8	5	240 000
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0	0	0.00	0	0.00	0	0	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	2 691	1 935	71.91	484	2.05	6	3	1 599
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	132 214	103 715	78.44	17 030	72.15	8	6	130 482
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	52 323	42 937	82.06	6 090	25.80	9	4	77 112
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0.00	0	0	0
	Totaal	187 228	148 587	79.36	23 604	100.00	8	5	209 193
Staatsdiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	16 244	13 805	84.99	2 031	32.98	8	5	5 387
	Geskoold (Vlak 3-5)	25 946	21 831	84.14	2 885	46.84	9	6	13 013
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	10 465	8 485	81.08	1 010	16.40	10	7	9 174
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak9-12)	1 973	1 619	82.06	200	3.25	10	7	2 847
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	146	109	74.66	33	0.54	4	3	386
	Totaal	54 774	45 849	83.71	6 159	100.00	9	6	30 807

Tabel 3.10.2 Ongeskiktheidsverlof (tydelik en permanent) vir die tydperk 1 Januarie 2016 tot 31 Desember 2017

Groep	Salarisband	Totale dae	Dae met mediese sertifisering	% dae met mediese sertifisering	Getal werknemers wat siekverlof gebruik	% van totale werknemers wat siekverlof gebruik	Gemiddelde dae per siek werknemer	Gemiddelde dae per (alle) werknemers	Beraamde koste (R'000) op 261 dae
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	1 301	1 300	100	40	6	33	0	438
	Geskoold (Vlak 3-5)	2 729	2 722	100	63	10	43	1	1 269
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8))	14 990	14 889	99	371	56	40	1	14 832
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	8 277	8 264	100	189	29	44	1	12 096
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0	0	0	0
	Totaal	27 297	27 175	100	663	100	41	1	28 636

Groep	Salarisband	Totale dae	Dae met mediese sertifisering	% dae met mediese sertifisering	Getal werknemers wat siekverlof gebriol	% van totale getal werknemers wat siekverlof gebruik	Gemiddelde dae per siek werknemer	Gemiddelde dae per (alle) werknemers	Beraamde koste (R'000) op 261 dae
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0	0	0.00	0	0	0	0	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	57	57	100	4	1	14	0	37
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8) 8)	13 802	13 716	99	344	65	40	1	13 813
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	7 842	7 829	100	185	35	42	1	11 532
	Senior bestuur (Vlak 13-16))	0	0	0.00	0	0	0	0	0
	Totaal	21 701	21 602	100	533	100	41	1	25 383
Staatsiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	1 301	1 300	100	40	31	33	0	438
	Geskoold (Vlak 3-5)	2 672	2 665	100	59	45	45	1	1 232
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	1 188	1 173	99	27	21	44	1	1 019
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	435	435	100	4	3	109	1	564
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0	0	0	0
	Totaal	5 596	5 573	100	130	100	43	1	3 253

Onderstaande tabel som die benutting van jaarlikse verlof op. Die loonooreenkoms wat in 2000 met vakbonde in die PSCBC aangegaan is, vereis die bestuur van jaarlikse verlof om te voorkom dat hoë vlakke van opgehoopte verlof uitbetaal word by diensbeëindiging.

Tabel 3.10.3 Jaarlikse verlof vir die tydperk 1 Januarie 2016 tot 31 Desember 2016

Groep	Salarisband	Totale dae geneem	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer	Getal werknemers met jaarlikse verlof
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	2 1049	11	1 928
	Geskoold (Vlak 3-5)	37 275	13	2 842
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	21 561	13	1 625
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak9-12)	24 699	13	1 860
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	1 155	24	49
	Totaal	105 739	13	8 304
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0	0	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	8	4	2
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	1 333	2	576
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	19 261	12	1 627
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0
	Totaal	20 602	9	2 205
Staatsdiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	21 049	11	1 928
	Geskoold (Vlak 3-5)	37 267	13	2 840
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	20 228	19	1 049
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	5 438	23	233
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	1 155	24	49
	Totaal	85 137	14	6 099

Aantekening:

-Die jaarlikse reg op verlof en maatreëls ten opsigte van kantoorgebaseerde opvoeders maak voorsiening vir die kantoorgebaseerde opvoeders om te kwalifiseer vir jaarlikse verlof van tussen 22 en 30 dae per jaar, wat op die getal jare diens gegrond is. Alle inrigtingsgebaseerde opvoeders word geag met jaarlikse verlof tydens die sluitingstydperke van die inrigting te wees.

-Die bostaande tabel sluit staatsdienswerknemers by skole uit.

Tabel 3.10.4 Opgehoopte verlof vir die tydperk 1 Januarie 2016 tot 31 Desember 2017

Groep	Salarisband	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 24 Des 2014	Totale dae opgehoopte verlof geneem	Getal werknemers wat opgehoopte verlof neem	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer	Aantal werknemers met opgehoopte verlof soos op 24 Des 2015	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 24 Des 2015
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	8 948	386	11	35	152	3 813
	Geskoold (Vlak 3-5)	77 061	5 056	107	47	1 272	71 268
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	261 570	19 251	823	23	4 680	222 795
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	471 035	35 714	1 362	26	6 614	428 830
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	2 788	485	4	121	22	2 533
	Totaal	821 402	60 892	2 307	26	12 740	729 238
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0	0	0	0	0	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	1 174	132	5	26	13	781
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	216 445	15 841	752	21	3 938	181 165
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	464 803	35 330	1 358	26	6 523	423 016
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0	0	0	0
	Totaal	682 422	51 303	2 115	24	10474	604 962
Staatsdiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	8 948	386	11	35	152	3 813
	Geskoold (Vlak 3-5)	75 887	4 924	102	48	1 259	70 487
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	45 125	3 410	71	48	742	41 629
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	6 232	384	4	96	91	5 814
	Senior bestuur (Vlak 13-16))	2 788	485	4	121	22	2 533
	Totaal	138 980	9 589	192	50	2 266	124 275

Die volgende tabel is 'n opsomming van betalings wat aan werknemers gemaak is as gevolg van verlof wat nie geneem is nie.

Tabel 3.10.5 Verlofuitbetalings vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Rede	Totale bedrag (R'000)	Getal werknemers	Gemiddelde betaling per werknemer
Verlofuitbetalings vir 2016/17 weens verlof wat nie in die vorige siklus geneem is nie	0	0	0
Opgehoopte verlofuitbetalings by diensbeëindiging vir 2016/17	57 459	602	95
Huidige verlofuitbetalings by diensbeëindiging 2016/17	1 410	122	11
Totaal	58 869	724	106
Aantekening:*'n Netto totaal van 122 werknemers het uitbetalings vir jaarlikse verlof ontvang, 93 werknemers het uitbetalings vir sowel opgehoopte as huidige verlof ontvang.			

3.11 MIV/Vigs en gesondheidsbevorderingsprogramme

Tabel 3.11.1 Stappe wat geneem is om die risiko van beroepsblootstelling te verminder

Eenhede/kategorieë van werknemers wat geïdentifiseer is as hoë risiko om MIV & verwante siektes op te doen (indien enige)	Sleutelstappe wat gedoen is om die risiko te verminder
Opvoeders en ondersteuningspersoneel (skoolverpleegsters, skoonmakers, opvoeders in laboratoriums, ingenieurswese en skoolsekretaresses))	Brosjures met prosedures oor beroepsblootstelling sal volg. Elke onderwysinrigting het 'n gesondheids- en veiligheidskomitee.

Tabel 3.11.2 Besonderhede oor gesondheidsbevordering en MIV-/Vigs-programme

Vraag	JA	NEE	Besonderhede, indien ja
Het die departement 'n lid van die SBD aangewys om die bepalings soos vervat in Deel VI E van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2001 te implementeer? Indien wel, verskaf sy/haar naam en posisie.	X		Direkteur: Strategiese Mensebestuur
Het die departement 'n toegewyde eenheid of het dit spesifieke personeellede aangewys om die gesondheid en welsyn van werknemers te bevorder? Indien wel, dui die getal werknemers aan wat by hierdie taak betrokke is, en die jaarlikse begroting wat vir hierdie doel beskikbaar is.	X		Die WKOD het twee bepaalde programme wat fokus op die MIV/Vigs Lewensvaardighedeoriënteringsprogram (LVOP) en die Werknemergesondheid-en welstandsprogram (WGWP). Hierdie twee programme ondersteun mekaar ten opsigte van opleiding en voorspraak. Die WKOD se Werknemergesondheid- en welstandsprogram het drie amptenare wat hiervoor verantwoordelik is; 1 x Assistent-direkteur, 1 x Menslike Hulpbronpraktisyn en 1 x Menslike Hulpbronklerk. Begroting = R 1 895 000
Het die Departement 'n Werknemersbystand of Gesondheidsprogram vir werknemers bekendgestel? Indien wel, dui die sleutelelemente/dienste van hierdie program aan.	X		Die program is geïmplementeer om gesondheidsbewustheid aan te spreek, 'n gesonde lewenstyl te bevorder en ondersteuning vir psigososiale uitdagings onder werknemers te voorsien. Dit is 'n Werknemergesondheid- en welstandbestuursprogram wat fokus op voorkomende maatreëls, maar ook fokus op onder meer MIV en Vigs, stres, finansiële bestuur, verhoudings, regsaspekte, familiesake, middelmisbruik, trauma en 'n aanlyn sorgdiens. Hierdie dienste word gelewer deur die onafhanklike berading- en adviesdiens (ICAS), diensverskaffers in gesondheid en welstand, om vertroulikheid te verseker. Hierdie program behandel ook werknemers se kwessies oor gesondheid en welstand deur die volgende aspekte te dek: Voorspraak en bewusmaking om die holistiese welstand van werknemers te bevorder Fokus op bestuurders om die nodige verwysings te doen van werknemers wat 'n risiko loop of Fokus op ontluikende psigososiale probleemtendense, insluitend traumagevalle. Die departement het 45 Welstandsdae gehou (Breë Gesondheidassessering)by Hoofkantoor, distrikskantore, onderpresterende skole en groepe, voorspraaksessies, 25 werknemerinligtingsessies en 8 trauma-ontlontingsessies gehou.(1 April 2016 – 31 Maart 2017)

Vraag	JA	NEE	Besonderhede, indien ja
Het die departement komitee(s) ingestel, soos beoog in deel VI E.5 (e) van hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2001? Indien wel, verskaf die name van die lede van die komitee en die belanghebbende(s) wie hulle verteenwoordig.	x		Die Direkteur: Strategiese Mensebestuur het op 24 Oktober 2014 'n WGW-advieskomitee ingestel. Die komitee bestaan uit lede van onderskeie hoofkantoordirektorate, distriksbestuurders en werknemerpartye. Gereelde terugvoer en besprekings word gehou tydens skakeling met werknemerpartye.
Het die departement sy indiensnemingsbeleide en -praktyke hersien om te verseker dat dit nie onbillik teen werknemers diskrimineer op grond van hulle MIV-status nie? Indien wel, lys die indiensnemingsbeleide/-praktyke wat sodanig hersien is.	x		Die WKOD het die Werknemergesondheid en Welstand Transversale Beleid van die Wes-Kaapse Regering geïmplementeer. .
Het die departement maatreëls ingestel om MIV-positiewe werknemers of diegene wat as MIV-positief beskou word, teen diskriminasie te beskerm? Indien wel, lys die sleutelelemente van sodanige maatreëls.	x		Die WKOD doen gereeld voorspraak deur Register, WKOD nuusbulletin, en gedurende welstandgeleenthede om MIV en Vigs/SOI en TB by die kernaktiwiteite van die WGW-program in te sluit. Die department versprei artikels oor TB en MIV/Vigs om bewustheid op te skerp en hou ook inligtingsessies in distrikte en by skole en hoofkantoor, en herdenk MIV- en Vigs-gebeure ooreenkomstig die gesondheidskalender. Produseer plakkate, pamflette en boekies en stal gesondheidsverwante inligting uit. Bevorder menseregte oor MIV/Vigs/TB. Die WKOD bied TB- en MIV/Vigs-toetsing aan alle werknemers, met 'n teiken van 30% MBT-dekking. Werknemers wat in nood verkeer word ook vir pre- en post-berading verwys. Die departement is bewus van die werknemers wat geraak word en besmet is deur MIV en verwys hulle na die Werknemergesondheid en Welstandsprogram vir doeltreffende ondersteuning en versorging terwyl ander verkies het om privaat praktisyns te gebruik vir vertroulikheidsdoeleindes.
Moedig die departement sy werknemers aan om vrywillige berading en toetsing te ondergaan? Indien wel, lys die resultate wat u hiermee bereik het.	x		MIV-beradingstoetsing (MBT) vorm 'n integrale deel van gesondheidstoetse wat saam met Gesondheids- en Welstandsdae uitgevoer word. Die geteikende getal werknemers wat vir die WKOD getoets moes word, was 11 792, maar slegs 3 823 werknemers is getoets. Volgens die statistieke vir 1 April 2016 tot 31 Maart 2017 het 12 mans en 17 vrouens positief vir MIV/Vigs getoets. Deelname aan die program is vrywillig. Hulle is almal na WWP verwys vir ondersteuning en sorg. .

Vraag	JA	NEE	Besonderhede, indien ja
Het die departement maatstawwe/aanwysers ontwikkel om die impak van sy program oor gesondheidsbevordering te monitor en evalueer? Indien wel, lys sodanige maatstawwe/ aanwysers.			Versprei kommunikasie aan WKOD werknemers by Hoofkantoor, distrikskantore en instellings. Bemark Werknemergesondheid en welsynprogramme deur Register en WKOD nuusbulletin. DIt word geïntegreer met die Gesondheidkalender van die Department van Gesondheid. In distrikte waar die tendense van stress/depressie, verhoudingskwessies en organisatoriese kwessies hoër is word geteikende ingrypings gekommunikeer met bestuurders van die spesifieke distrik/skool. Dit word gedoen deur gesondheid- en welstandartikels /nuusflitse en soos per behoefte. Maandelikse en kwartaallikse verslae, wat die benutting van die beskikbare dienste aandui, word van die Werknemergesondheid en -welsyndiensverskaffer ontvang. Die departement verkry data oor siekteverlof op Persal. Voer tendensontledings oor werknemergesondheid en -produktiwiteit uit om bestuurders tydig in te lig en identifiseer risiko's wat 'n impak op die funksionering van die departement het. Vier distrik-spesifieke, goedgekeurde gesondheid- en produktiwiteitsverslae en goedgekeurde artikels oor tendense. Die doel is ook om afwesigheid in die organisasie te verminder. Reël Opleidingsingrypings oor die volgende programme: Werksplekberading Finansiële opleiding Veerkragtigheid vir werknemers Middelmisbruik Traumabestuur Konflik en Verhoudingsbestuuropleidng Stres en werkbalans Beplanning vir aftrede
Het die department maatreëls/aanwysers ontwikkel om die impak van sy gesondheidsbevorderingprogram te monitor en evalueer? Indien wel, lys hierdie maatreëls/aanwysers.			

3.12 Arbeidsbetrekkinge

Tabel 3.12.1 Kollektiewe ooreenkomste vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Totale getal kollektiewe ooreenkomste	*Geen*

Die volgende tabel is 'n opsomming van die uitkoms van dissiplinêre verhore wat gedurende die oorsigjaar in die departement uitgevoer is.

Tabel 3.12.2 Wangedrag en dissiplinêre verhore afgehandel vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Uitkomste van dissiplinêre verhore	Getal	% van totaal
Korrektiewe berading	9	1.2
Mondelinge waarskuwing	3	0.4
Skriftelike waarskuwing	12	1.6
Finale skriftelike waarskuwing	372	50.3
Geskors sonder betaling	63	8.5
Boete	201	27.2
Demosie	0	0
Ontslag / drostery	64	8.6
Onskuldig	15	2
Saak teruggetrek	1	0.2
Totaal	740	100.00
Aantekening: Uitkomste van dissiplinêre verhore verwys slegs na formele gevalle.		

Tabel 3.12.3 Tipes wangedrag tydens dissiplinêre verhore hanteer vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Tipes wangedrag	Getal	% van totaal
Diefstal, omkopery, bedrog of handeling van korrupsie met betrekking tot eksamens	1	0.2
Seksuele aanranding op leerder	8	1.5
Seksuele aanranding op 'n ander werknemer	3	0.5
Seksuele verhouding met leerder van dieselfde skool	1	0.2
Ernstige aanranding met die doel om ernstige liggaamlike leed aan 'n leerder of student te doen	2	0.4
Ernstige aanranding met die doel om ernstige liggaamlike leed aan 'n ander werknemer te doen	0	0
Onwettige besit van 'n bedwelmende, onwettige of verdowende middel	0	0
Versuim om te voldoen aan of oortree 'n wet of enige ander wetgewing, regulasie of wetlike verpligting	8	1.5
Opsetlike of nalatige wanbestuur van die regering se finansies	23	4.3
Misbruik van staatseiendom	6	1.1
Onregverdigbare benadeling van die administrasie, dissipline of doeltreffendheid van die departement	5	1.0
Misbruik sy of haar posisie in die Onderwysdepartement om die belange van enige persoon te bevorder of benadeel	1	0.2
Aanvaar tweede werk en/of vergoeding sonder skriftelike goedkeuring van die werkgewer	0	0.0
Versuim om 'n wettige opdrag en/of roetine-instruksie uit te voer	15	2.8

Tipes wangedrag	Getal	% van totaal
Afwesigheid	26	4.8
Diskriminasie	2	0.4
Swak prestasie, om redes buiten onvermoë	15	2.7
Onder die invloed van bedwelmende middels terwyl aan diens	4	0.7
Onbehoorlike, skandelike en onaanvaarbare gedrag	73	13.5
Aanrandings, of poog of dreig om aan te rand	192	35.6
Viktimisasie en/of intimidasie	1	0.2
Gee vals verklarings of getuienis in die uitvoering van pligte en/of vervalsing van rekords	0	0.0
Onwettige stakings	116	21.5
Gemene reg- of statutêre oortreding (diefstal, bedrog en korrupsie)	12	2.2
Oneerlikheid	1	0.2
Drostery	24	4.5
Totaal	539	100.00
Aantekening: Die totaal van alle aangemelde en afgehandelde sake vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017, is 982.		

Tabel 3.12.4 Griewe aanhangig gemaak vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Griewe aanhangig gemaak	Getal	% van totaal
Getal griewe opgelos	136	44.8
Getal griewe nie opgelos nie	167	55.2
Totale getal griewe aanhangig gemaak	303	100.00
Aantekening: Griewe ingedien verwys na gevalle wat in die verslagtydperk afgehandel is.		

Tabel 3.12.5 Geskille by Rade aanhangig gemaak vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Geskille by rade aanhangig gemaak	Getal	% van totaal
Getal geskille bekragtig	8	9.6
Getal geskille afgewys	75	90.4
Totale getal geskille aanhangig gemaak	83	100.00
Aantekening: Rade verwys na die Staatsdiens Koördinerende Bedingingsraad (PSCBC), Algemene Staatsdienssektor Bedingingsraad (GPSSBC) en Raad vir Onderwys Arbeidsverhoudinge (ELRC)		

Tabel 3.12.6 Stakings vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Stakings	Getal
Totale getal persoon-werkdae verloor	630
Totale koste (R'000) van werkdae verloor	451 130.27
Bedrag (R'000) verhaal as gevolg van geen werk, geen betaling	451 130.27

Tabel 3.12.7 Voorkomende skorsings vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Voorkomende skorsings	Getal
Getal staatsamptenare geskors	6
Getal opvoeders geskors	17
Aantal staatsamptenare wie se skorsing 30 dae oorskry het	6
Getal opvoeders wie se skorsing 90 dae oorskry het	12
Gemiddelde getal dae geskors	113.96
Koste (R'000) van skorsings	2 754 372.40
Aantekening: Voorkomende skorsings verwys na personeel wat geskors word met betaling terwyl die saak ondersoek word.	

3.13 Vaardigheidsontwikkeling

Hierdie afdeling beklemtoon die departement se pogings ten opsigte van vaardigheidsontwikkeling.

Tabel 3.13.1 Opleidingsbehoeftes geïdentifiseer vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 1 April 2016	Opleidingsbehoeftes aan begin van verslagtydperk geïdentifiseer			
			Leerderskappe	Vaardigheids -programme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior beamptes en bestuurders	Vroulik	3 091	0	2 490	0	2 490
	Manlik	3 131	0	2 829	0	2 829
Professionele persone	Vroulik	17 111	0	12 897	0	12 897
	Manlik	10 395	0	10 786	0	10 786
Tegnici en verwante professionele persone	Vroulik	36	0	64	0	64
	Manlik	29	0	12	0	12
Klerke	Vroulik	2 104	0	1 029	0	1 029
	Manlik	512	0	1121	0	1121
Diens- en verkoopwerkers	Vroulik	454	0	167	0	167
	Manlik	395	0	54	0	54
Geskoolde landbou- en visserywerkers	Vroulik	0	0	16	0	16
	Manlik	0	0	4	0	4
Handwerk- en verwante werkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Toerusting- en masjienoperateurs en -monteurs	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	8	0	4	0	4
Arbeiders en verwante werkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Elementêre beroepe	Vroulik	1 216	0	193	0	193
	Manlik	2 021	0	343	0	343

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 1 April 2016	Opleidingsbehoeftes aan begin van verslagtydperk geïdentifiseer			
			Leerderskappe	Vaardigheids -programme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Sub Totaal	Vroulik	24 012	0	16 856	166	16 856
	Manlik	16 491	0	15 205	97	15 205
Totaal		40 503	0	32 061	263	32 061
Werknemers met gestremdhede**	Vroulik					
	Manlik					
Aantekening: *Daar is geen belyning tussen die Organiseringsraamwerk vir Beroepe (OFO) wat aan die SETA's gerapporteer word en die beroepskategorieë gelys onder die Kode van Vergoeding (CORE) nie. Die departement het die CORE-beroepskategorieë in lyn gebring met die OFO-beroepskategorieë vir die doel van verslagdoening ten opsigte van die getal werknemers. **'n Uiteensetting oor gestremdheid kan nie verskaf word nie, aangesien die PSETA Kwartaallikse Moniteringsverslag, Jaarlikse Opleidingsverslag en Werkplekvaardigheidsplan nie voorsiening maak vir afsonderlike syfers oor mans en vrouens nie. Bovermelde dui slegs totale gestremdheid aan.						

Tabel 3.13.2 Opleiding verskaf vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 1 April 2015	Opleiding in die verslagtydperk aangebied			
			Leerderskappe	Vaardigheids - programme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior beamptes en bestuurders	Vroulik	3 193	0	2 254	0	2 254
	Manlik	3 609	0	2 686	0	2 686
Professionele persone	Vroulik	18 935	0	12 057	0	12 057
	Manlik	6 439	0	4 904	0	4 904
Tegnici en verwante professionele persone	Vroulik	151	0	141	0	141
	Manlik	116	0	84	0	84
Klerke		2 141	0	794	0	794
	Manlik	422	0	232	0	232
Diens- en verkoopwerkers	Vroulik	1 094	0	10	0	10
	Manlik	231	0	2	0	2
Geskoolde landbou- en visserywerkers	Vroulik	2	0	1	0	1
	Manlik	23	0	0	0	0
Toerusting- en masjienoperateurs en -monteurs	Vroulik	3	0	0	0	0
	Manlik	38	0	11	0	11
Arbeiders en verwante werkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Elementêre beroepe	Vroulik	1 269	0	146	0	146
	Manlik	2 557	0	296	0	296
Sub Totaal	Vroulik	26 788	0	15 403	0	15 403
	Manlik	13 435	0	8 215	0	8 215
Totaal		40 223	0	23 618	0	23 618
Werknemers met gestremdhede*	Vroulik					
	Manlik					
Aantekening: *'n Uiteensetting oor gestremdheid kan nie verskaf word nie, aangesien die PSETA Kwartaallikse Moniteringsverslag, Jaarlikse Opleidingsverslag en Werkplekvaardigheidsplan nie voorsiening maak vir afsonderlike syfers oor mans en vrouens nie. Bovermelde dui slegs totale gestremdheid aan.						

3.14 Beserings aan diens

Die volgende tabel voorsien basiese inligting oor besering aan diens.

Tabel 3.14.1 Beserings aan diens vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal
Alle personeel	Het slegs basiese mediese aandag benodig:	67	89.33			
	Rugbesering	9	12.00	Gewrig	5	6.67
	Enkel	6	8.00	Vinger/Duim	6	8.00
	Voet	2	2.67	Kop	4	5.33
	Bors	2	2.67	Hand	3	4.00
	Skouer	4	5.33	Liggaam	3	4.00
	Arm	3	4.00	Buik	1	1.33
	Oog	1	1.33	Heup	1	1.33
	Nek	1	1.33	Sagte weefsel	1	1.33
	Been	6	8.00	Traumatiese Amputasie	0	0.00
	Knie	9	12.00			
	Tydelike ongeskiktheid	8	10.67			
	Enkel	1	1.33	Beenbesering	1	1.33
	Rugbesering	1	1.33	Vinger/Duim	1	1.33
	Knie	1	1.33	Traumatiese Amputasie	1	1.33
	Skouer	1	1.33	Kop	1	1.33
	Permanente ongeskiktheid	0	0.00			
	Fataal	0	0.00			
	Totaal	75	100.00			
	Persentasie van totale indiensneming		0.18			
Opvoeders	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal
	Het slegs basiese mediese sorg benodig	33	84.62			
	Rugbesering	4	10.26	Gewrig	2	5.13
	Enkel	3	7.69	Vinger/Duim	5	12.82
	Voet	1	2.56	Kop	2	5.13
	Bors	1	2.56	Hand	2	5.13
	Skouer	2	5.13	Liggaam	2	5.13
	Arm	2	5.13	Buik	1	2.56
	Oog	0	0.00	Heup	0	0.00
	Nek	0	0.00	Sagte weefsel	0	0.00
	Beenbesering	1	2.56	Traumatiese Amputasie	0	0.00
	Knie	5	12.82			
	Tydelike ongeskiktheid	6	15.38			
	Enkel	1	2.56	Beenbesering	0	0.00
	Rugbesering	1	2.56	Vinger/Duim	0	0.00
	Knie	1	2.56	Traumatiese amputasie	1	2.56
	Skouer	1	2.56	Kop	1	2.56
	Permanente ongeskiktheid	0	0.00			
	Fataal	0	0.00			
	Totaal	39	100.00			
	Persentasie van totale indiensneming	0.10				

	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal
Alle personeel	*Het slegs basiese mediese aandag benodig*	34	94.44			
	Rugbesering	5	13.89	Gewrig	3	8.33
	Enkel	3	8.33	Vinger/duim	1	2.78
	Voet	1	2.78	Kop	2	5.56
	Bors	1	2.78	Hand	1	2.78
	Skouer	2	5.56	Liggaam	1	2.78
	Arm	1	2.78	Maag	0	0.00
	Oog	1	2.78	Heup	1	2.78
	Nek	1	2.78	Sagte weefsel	1	2.78
	Been	5	13.89	Traumatiese amputasie	0	0.00
	Knie	4	11.11			
	Tydelike ongeskiktheid	2	5.56			
	Enkel	0	0.00	Beenbesering	1	2.78
	Rugbesering	0	0.00	Vinger/duim	1	2.78
	Knie	0	0.00	Traumatiese amputasie	0	0.00
	Skouer	0	0.00	Kop	0	0.00
	Permanente ongeskiktheid	0	0.00			
	Fataal	0	0.00			
	Totaal	36	100.00			
	Persentasie van totale indiensneming		0.09			

3.15 Benutting van konsultante

Die volgende tabelle bied inligting oor die benutting van konsultante in die departement. Ingevolge die Staatsdiensregulasies beteken 'konsultant' 'n natuurlike of regspersoon of 'n vennootskap wat kragtens 'n spesifieke kontrak op 'n ad hoc-grondslag enige van die volgende professionele dienste aan 'n departement lewer teen vergoeding wat van enige bron ontvang is:

1. Die lewering van deskundige advies;
2. Die opstel van voorstelle vir die uitvoering van spesifieke take; en
3. Die uitvoering van 'n spesifieke taak wat van 'n tegniese of intellektuele aard is, maar sluit 'n werknemer van die departement uit.

Tabel 3.15.1 Verslag oor konsultant-aanstellings deur van begrote fondse gebruik te maak vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Program	Konsultantmaatskappy	Projektitel	Aard van projek	Totale getal konsultante wat aan projek gewerk het	Totale tydsduur Werkdae	Totale kontrakwaarde in Rand	Totale getal projekte	Totale individuelekonsultante	BGSEB vlak
Nie van toepassing nie									

Tabel 3.15.2 Konsultant-aanstellings deur van donateursfondse gebruik te maak vir die die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Program	Konsultantamaatskappy	Projektitel	Aard van die projek	Totale getal konsultante wat aan projek gewerk het	Totale tydsduur Werkdae	Totale kontrakwaarde in Rand	Totale getal projekte	Totale individuele konsultante	BGSEB-vlak
Nie van toepassing nie									

Tabel 3.15.3 Verslag oor konsultant-aanstellings deur van donateursfondse gebruik te maak vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Projektitel	Totale getal konsultante wat aan projek gewerk het	Tydsduur (werksdae)	Donateur en kontrakwaarde in Rand
Nie van toepassing nie			

Totale getal projekte	Totale individuele konsultante	Totale tydsduur (werksdae)	Totale kontrakwaarde in Rand
Nie van toepassing nie			

Tabel 3.15.4 Ontleding van konsultant-aanstellings deur van donateursfondse gebruik te maak ten opsigte van histories benadeelde individue (HBI'e) vir die tydperk 1 April 2016 tot 31 Maart 2017

Projektitel	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Persentasie bestuur deur HBI-groepe	Getal konsultante van HBI-groepe wat aan projekte gewerk het
Nie van toepassing nie			

Deel E
Finansiële Inligting

VRYWARING

Hierdie ouditverslag is ‘n vertaalde weergawe van die ouditverslag wat goedgekeur en onderteken is. Die Kantoor van die Ouditeur-generaal aanvaar geen verantwoordelikheid vir moontlike wanvertolkings gedurende die vertalingsproses nie.

Verslag van die Ouditeur-generaal aan die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement oor begrotingspos 5: Wes-Kaap Onderwysdepartement

Verslag oor die oudit van die finansiële state

Mening

1. Ek het die finansiële state van die Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) geoudit, soos op bladsy 186 tot 243 uiteengesit, bestaande uit die begrotingstaat, die staat van finansiële posisie soos op 31 Maart 2017, die staat van finansiële prestasie, die staat van veranderinge in netto bates en die kontantvloeistaat vir die jaar toe geëindig, asook die aantekeninge bestaande uit 'n opsomming van beduidende rekeningkundige beleide en ander verduidelikende aantekeninge.

2. Na my mening is die finansiële state 'n billike aanbieding, in alle wesenlike opsigte, van die finansiële posisie van die WKOD soos op 31 Maart 2017 en van sy finansiële prestasie en sy kontantvloei vir die jaar toe geëindig, ooreenkomstig die Gewysigde Kontantstandaard (GKS) voorgeskryf deur Nasionale Tesourie en die vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur van Suid-Afrika, 1999 (Wet Nr. 1 van 1999) (WOFB) en die Wet op die Verdelingvan Inkomste van Suid-Afrika, 2015 (Wet Nr. 3 van 2015) (DoRA).

Grondslag vir mening

3. Ek het my oudit in ooreenstemming met Internasionale Ouditstandaarde uitgevoer. My verantwoordelikhede kragtens daardie standaarde word verder beskryf in die afdeling oor die Ouditeur-generaal se verantwoordelikhede vir die oudit van die finansiële state.

4. Ek is onafhanklik van die department in ooreenstemming met die Internasionale Raad vir Etiese Standaarde vir Professionele Rekenmeesters se *Etiese Kode* (IESBA kode) en die etiese vereistes wat tersaaklik is vir my oudit in Suid-Afrika. Ek het my ander etiese verantwoordelikhede nagekom in ooreenstemming met hierdie vereistes en die IESBA kode.

5. Ek glo dat die ouditbewyse wat ek bekom het, voldoende en gepas is om ‘n basis vir my ouditmening te voorsien.

Bykomende aangeleentheid

6. Ek vestig die aandag op onderstaande aangeleentheid: My mening ten opsigte van hierdie aangeleentheid het nie verander nie.

Ongeouditeerde aanvullende bylaes

7. Die aanvullende inligting uiteengesit op bladsy 244 tot 253 vorm nie deel van die finansiële state nie en word as bykomende inligting voorgelê. Ek het nie hierdie skedules geoudit nie en gevolglik spreek ek nie my mening hieroor uit nie.

Rekenpligtige beampte se verantwoordelikheid vir die finansiële state

8. Die rekenpligtige beampte is verantwoordelik vir die voorbereiding en billike aanbieding van hierdie finansiële state ooreenkomstig die Gewysigde Kontantstandaard (GKS) voorgeskryf deur Nasionale Tesourie en die WOFB en DoRA, en vir sodanige interne kontrole as wat die rekenpligtige beampte nodig mag ag ten einde dit moontlik te maak om finansiële state voor te berei wat vry is van wesenlike wanvoorstelling, hetsy weens bedrog of foute.

9. In die voorbereiding van die finansiële state, is die rekenpligtige beampte verantwoordelik vir die assessering van die departement se vermoë om as 'n lopende onderneming bedryf te word en moet, waar van toepassing, kwessies wat verband hou met lopende-onderneming openbaar maak en die lopende saak-basis van boekhouding gebruik tensy daar 'n bedoeling is om die departement te likwideer of bedryf te staak, of waar daar geen realistiese alternatief is as om dit te doen nie.

Ouditeur-generaal se verantwoordelikheid vir die finansiële state

10. My doelwit is om redelike gerusstelling te verkry dat die finansiële state as 'n geheel vry is van wesenlike wanvoorstellings, hetsy as gevolg van bedrog of foute, en om 'n verslag uit te bring wat my mening insluit. Redelike gerusstelling is 'n hoë vlak van gerusstelling, maar is nie 'n waarborg dat 'n oudit wat in ooreenstemming met internasionale standaarde van oudit gedoen is altyd 'n wesenlike wanvoorstelling sal opspoor nie. Wanvoorstellings kan voortspruit uit bedrog of foute en word as wesenlik beskou indien, afsonderlik of gesamentlik beskou, daar redelikerwys verwag kan word dat dit die ekonomiese besluite van gebruikers geneem na aanleiding van hierdie finansiële state, kan beïnvloed.

11. 'n Verdere beskrywing van my verantwoordelikhede ten opsigte van die oudit van die finansiële state word ingesluit in die bylae tot hierdie ouditeursverslag.

Verslag oor die oudit van die jaarlikse prestasieverslag

Inleiding en omvang

12. Ingevolge die Wet op Openbare Oudit van Suid-Afrika, 2004 (Wet 25 van 2004) (PAA) en die algemene kennisgewing wat ingevolge daarvan uitgereik is, is dit my verantwoordelikheid om oor bevindings t.o.v. die aangegewe prestasie-inligting teen voorafbepaalde doelwitte vir geselekteerde programme wat in die jaarlikse prestasieverslag aangebied is, verslag te doen. Ek het prosedures uitgevoer ten einde bevindings te maak, maar nie om bewyse in te samel om 'n gerusstelling oor hierdie aangeleenthede te gee nie.

13. Die prosedures wat ek uitgevoer het is gerig op die aangegewe prestasie-inligting, wat gebaseer moet word op die goedgekeurde prestasiebeplanningsdokument van die departement. Ek het nie die volledigheid en toepaslikheid van die prestasie-aanwysers in die beplanningsdokument geëvalueer nie. My prosedures het ook nie enige openbaarmakings of bewering ingesluit ten opsigte van toekomstige beplande prestasiestrategieë en inligting wat as deel van die gerapporteerde prestasie-inligting ingesluit is nie. Daarom is my bevindings nie op hierdie sake van toepassing nie.

14. Ek het die bruikbaarheid en betroubaarheid van die aangegewe prestasie-inligting geëvalueer in ooreenstemming met die kriteria wat ontwikkel is na aanleiding van die prestasiebestuur- en verslagdoeningsraamwerk, soos gedefinieer in die algemene kennisgewing, vir die volgende programme wat in die jaarlikse prestasieverslag van die department vir die jaar geëindig 31 Maart 2017 aangebied is:

Programme	**Bladsye in die jaarlikse prestasieverslag**
Program 2: Openbare gewone skoolonderwys	60 – 82
Program 5: Vroeëkindontwikkeling	95 – 99
Program 6: Infrastruktuurontwikkeling	100 –106
Program 7: Eksamen- en Onderwysverwante Dienste	107 – 112

15. Ek het toetse uitgevoer om vas te stel of die aangegewe prestasie-inligting behoorlik aangebied was en of die aangegewe prestasie in ooreenstemming met die goedgekeurde prestasiebeplanningsdokumente was. Ek het verder toetse uitgevoer om te bepaal of aanwysers en teikens meetbaar en toepaslik was, en het die betroubaarheid van die aangegewe prestasie-inligting geëvalueer om te bepaal of dit geldig, akkurraat en volledig was.

16. Ek het nie enige wesenlike bevindings oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die aangegewe prestasie-inligting vir die volgende programme geopper nie:

- Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys
- Program 5: Vroeëkindontwikkeling
- Program 6: Infrastruktuurontwikkeling
- Program 7: Eksamen- en Onderwysverwante Dienste.

Ander aangeleenthede

17. Ek vestig die aandag op die volgende aangeleenthede:

Regstelling van wesenlike wanvoorstellings

18. Ek het wesenlike wanvoorstellings geïdentifiseer in die jaarverslag wat vir ouditdoeleindees voorgelê is. Hierdie wesenlike wanvoorstellings was in verband met die aangegewe prestasieinligting vir programme 2 en 6. Aangesien bestuur later die wanvoorstellings reggestel het, het ek geen wesenlike bevindinges oor die nuttigheid en betroubaarheid van die aangegewe prestasie-inligting geopper nie.

Bereiking van beplande teikens

19. Verwys na die jaarlikse prestasieverslag op bladsye 78 tot 81, 93, 103 tot 105, en 109 tot 111 vir inligting aangaande die bereiking van beplande teikens vir die jaar en verduidelikings wat verskaf is vir die onder/oorbereiking van 'n beduidende getal teikens.

Ongeouditeerde aanvullende inligting.

20. Die aanvullende inligting uiteengesit op bladsye 83, 100, 107 en 113, vorm nie deel van die jaarlikse prestasieverslag nie en word as bykomende inligting voorgelê. Ek het nie hierdie bylae geoudit nie en gevolglik maak ek nie 'n gevolgtrekking daaroor nie.

Verslag oor oudit ten opsigte van nakoming van wetgewing

Inleiding en omvang

21. In ooreenstemming met die algemene kennisgewing uitgereik ingevolge die PAA, is dit my verantwoordelikheid om verslag te doen oor die departement se nakoming van bepaalde kwessies in tersaaklike wetgewing. Ek het toetse uitgevoer om bevindings te identifiseer maar nie om bewyse in te samel om gerusstellings aan te bied nie.

22. Ek het geen gevalle van wesenlike nie-nakoming ten opsigte van die nakomingskriteria van die tersaaklike kwessies geïdentifiseer nie.

Ander inligting

23. Die WKOD se rekenpligtige beampte is verantwoordelik vir die ander inligting. Die ander inligting behels die inligting wat in die jaarverslag ingesluit is. Dit sluit nie die finansiële state, die ouditeur se verslag of die spesifieke programme in wat in die jaarlikse prestasieverslag aangebied is en waaroor daar spesifiek verslag gedoen word deur die ouditeur nie.

24. My mening ten opsigte van die finansiële state en bevindings oor die aangegewe prestasie-inligting en nakoming van wetgewing dek nie die ander inliging in nie en ek spreek ook geen ouditmening of enige vorm and gerusstelling daaroor uit nie.

25. In verband met my oudit is dit my verantwoordelikheid om die ander inligting te lees en te oorweeg of dit wesenlik onversoenbaar is met die finansiële state en die geselekteerde programme aangebied in die jaarlikse prestasieverslag of met my kennis ingesamel deur die oudit, en of daar andersins wesenlike wanvoorstellings blyk te wees. Indien ek van mening is, na aanleiding van my werk ten opsigte van die ander inligting verkry voor die datum van hierdie ouditeursverslag, dat daar 'n wesenlike wanvoorstelling van hierdie ander inligting is word daar van my vereis om daardie feit openbaar te maak.

Tekortkominge in interne kontrole

26. Ek het interne kontrole as van toepassing beskou op my oudit van die finansiële state, jaarliksesprestasieverslag en nakoming van wetgewing; my doelwit was egter nie om enige vorm van gerusstelling daaroor uit te spreek nie. Ek het nie enige beduidende tekortkominge in interne kontrole geïdentifiseer nie.

Ander verslae

27. Ek vestig die aandag op die volgende aktiwiteite wat deur verskeie partye uitgevoer is en wat 'n potensiële impak op die departement se finansiële, prestasie- en nakomingsverwante aangeleenthede kan hê. Hierdie verslae vorm nie deel van my mening oor die finansiële state of my bevindinge oor die aangegewe prestasie-inligting of nakoming van wetgewing nie.

Prestasie-oudits

28. 'n Prestasie-oudit is tydens die 2015-2016 boekjaar gedoen ten opsigte van die departement se kurrikulumondersteuning en -monitering wat deur die onderwysdistrikte aan skole verskaf word. Die verslag het die tydperk 2012 tot 2016 gedek (met groter klem geplaas op 2014) en is ter tafel gelê op 30 November 2016 as deel van die 2015-16 Verslag oor die Onderwyssektor.

Auditor-General
Kaapstad
31 Julie 2017

AUDITOR-GENERAL
SOUTH AFRICA

Auditing to build public confidence

Begrotingstaat vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Begroting per program									
	2016/17							2015/16	
Begrote fondse en regstreekse koste	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Program									
1 Administrasie	1 549 950	-	(122 596)	**1 427 354**	1 344 931	82 423	94.2%	1 317 372	1 230 688
2 Openbare Gewone Skoolonderwys	14 228 951	-	134 679	**14 363 630**	14 272 090	91 540	99.4%	13 094 980	12 959 597
3 Subsidies vir Onafhanklike Skole	101 298	-	(272)	**101 026**	101 026	-	100.0%	95 384	95 384
4 Openbare Spesiale Skoolonderwys	1 181 976	-	(57 499)	**1 124 477**	1 124 477	-	100.0%	1 075 020	1 049 773
5 Vroeëkindontwikkeling	566 921	-	(28 982)	**537 939**	537 939	-	100.0%	488 464	482 163
6 Infrastruktuurontwikkeling	1 582 054	-	46 505	**1 628 559**	1 573 028	55 531	96.6%	1 549 959	1 549 959
7 Eksamen- en Onderwysverwante Dienste	319 532	-	28 165	**347 697**	347 686	11	100.0%	278 190	269 778
Totaal	**19 530 682**	**-**	**-**	**19 530 682**	**19 301 177**	**229 505**	**98.8%**	**17 899 369**	**17 637 342**
Rekonsiliasie met staat van finansiële prestasie									
Plus:									
Departemenele ontvangste				**38 696**				**22 833**	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (Totale inkomste)				19 569				**17 922 202**	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie Uitgawes					**19 301 177**				**17 637 342**

Begrotingstaat vir die jaar geëindig 31 Maart

Begroting per program									
	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	Aange-suiwerde begroting R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwykinge R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000
Lopende betalings	**16 562 371**	**(97 773)**	**(21 928)**	**16 442 670**	**16 268 696**	**173 974**	**98.9%**	**15 132 272**	**14 887 208**
Vergoeding van werknemers	14 324 996	(53 512)	(715)	**14 270 769**	14 133 743	137 026	99.0%	13 245 124	13 117 244
Salarisse en lone	12 517 423	(95 884)	7 776	**12 429 315**	12 300 330	128 985	99.0%	11 484 210	11 360 612
Maatskaplike bydraes	1 807 573	42 372	(8 491)	**1 841 454**	1 833 413	8 041	99.6%	1 760 914	1 756 632
Goedere en dienste	2 237 375	(44 261)	(21 213)	**2 171 901**	2 134 953	36 948	98.3%	1 887 148	1 769 964
Administratiewe gelde	903	(195)	-	**708**	708	-	100.0%	677	677
Reklame	9 473	(2 334)	-	**7 139**	7 139	-	100.0%	9 111	9 111
Kleiner bates	5 204	3 021	-	**8 225**	8 225	-	100.0%	11 374	9 995
Ouditkoste: Ekstern	14 023	(2 053)	-	**11 970**	11 970	-	100.0%	18 653	18 653
Beurse: Werknemers	800	62	-	**862**	862	-	100.0%	5 084	1 114
Spyseniering: Departementele aktiwiteite	24 606	(5 295)	-	**19 311**	19 311	-	100.0%	27 231	20 978
Kommunikasie (G&D)	13 234	(2 256)	-	**10 978**	10 978	-	100.0%	14 007	11 893
Rekenaardienste	17 249	(358)	-	**16 891**	16 891	-	100.0%	17 618	17 618
Konsultante: Sake- en adviesdienste	40 048	1 917	-	**41 965**	41 965	-	100.0%	39 014	39 014
Infrastruktuur en beplanningsdienste	-	84 404	-	**84 404**	84 404	-	100.0%	49 934	49 934
Regsdienste	2 329	2 021	-	**4 350**	4 350	-	100.0%	3 742	3 742
Kontrakteurs	12 659	(1 367)	(692)	**10 600**	10 600	-	100.0%	11 349	11 349
Agentskap- en steun-/uitbestede dienste	350 188	2 303	(13 278)	**339 213**	338 579	634	99.8%	320 329	314 774
Onthaal	205	(175)	-	**30**	30	-	100.0%	44	44
Vlootdienste (insluitend Staatsmotorvervoer))	25 180	2 158	(3 346)	**23 992**	23 992	-	100.0%	31 950	31 950
Voorraad: Leerder-en onderwyserondersteunings-materiaal	175 796	(53 377)	-	**122 419**	122 419	-	100.0%	155 488	152 964
Voorraad: Materiaal en voorraad	378	(51)	-	**327**	327	-	100.0%	503	503
Voorraad:Medisyne	-	565	-	**565**	565	-	100.0%	-	-
Voorraad: Ander voorraad	502 925	(47 578)	(39 288)	**416 059**	372 168	43 891	89.5%	264 494	191 523
Verbruiksgoedere	4 841	(1 731)	-	**3 110**	3 110	-	100.0%	4 214	4 214
Verbruiksgoedere: Skryfbe-hoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad	20 024	(2 941)	(943)	**16 140**	16 140	-	100.0%	21 264	18 210
Bedryfsbruikhuur	74 631	(9 807)	(1 829)	**62 995**	62 995	-	100.0%	61 516	58 916
Eiendomsbetalings	567989	9 167	40 149	**617 305**	625 514	(8 209)	101.3%	445 254	445 254
Vervoer verskaf: Departe-mentele aktiwiteite	285 436	(12 848)	(1 991)	**270 597**	269 965	632	99.85	271 082	262 795
Reis en verblyf	31 868	906	5	**32 779**	32 779	-	100.0%	35 831	31 841
Opleiding en ontwikkeling	15 184	(5 921)	-	**9 263**	9 263	-	100.0%	19 744	16 217
Bedryfsbetalings	34 506	44	-	**34 550**	34 550	-	100.0%	35 481	35 481
Lokale en fasiliteite	7 122	(2 594)	-	**4 528**	4 528	-	100.0%	5 194	4 234
Huur en verhuring	574	52	-	**626**	626	-	100.0%	6 966	6 966
Oordragte en subsidies	**1 846 712**	**143 725**	**21 670**	**2 012 107**	**2 012 107**	**-**	**100.0%**	**1 640 571**	**1 623 608**
Departementele agentskappe en rekeninge	6 860	(3)	-	**6 857**	6 857	-	100.0%	6 461	6 461
Departementele agent-skappe (nie -sake-entiteite)	6 860	(3)	-	**6 857**	6 857	-	100.0%	6 461	6 461
Instellings sonder winsbejag	1 801 776	90 216	20 953	**1 912 945**	1 912 945	-	100.0%	1 542 901	1 525 938
Huishoudings	38 076	53 512	717	**92 305**	92 305	-	100.0%	91 209	91 209
Maatskaplike voordele	37 307	52 499	717	**90 523**	90 523	-	100.0%	88 219	88 219
Ander oordragte na huishoudings	769	1 013	-	**1 782**	1 782	-	100.0%	2 990	2 990
Betalings vir kapitale bates	**1 116 471**	**(49 513)**	**258**	**1 067 216**	**1 011 685**	**55 531**	**94.8%**	**1 121 089**	**1 121 089**
Geboue en ander vaste strukture	1 050 197	(49 178)	260	**1 001 279**	945 748	55 531	94.5%	1 072 694	1 072 694
Geboue	786 629	(13 580)	-	**773 049**	717 518	55 531	92.8%	903 767	903 767
Ander vaste structure	263 568	(35 598)	260	**228 230**	228 230	-	100.0%	168 927	168 927
Masjinerie en toerusting	66 246	(371)	(2)	**65 873**	65 873	-	100.0%	46 519	46 519
Vervoertoerusting	52 128	2 849	3 838	**58 815**	58 815	-	100.0%	26 494	26 494
Ander masjinerie en toerusting	14 118	(3 220)	(3 840)	**7 058**	7 058	-	100.0%	20 025	20 025
Sagteware en ander ontasbare bates	28	36	-	**64**	64	-	100.0%	1 876	1 876
Betaling vir finansiële bates	**5 128**	**3 561**	**-**	**8 689**	**8 689**	**-**	**100.0%**	**5 437**	**5 437**
Totaal	**19 530 682**	**-**	**-**	**19 530 682**	**19 301 177**	**229 505**	**98.8%**	**17 899 369**	**17 637 342**

Begrotingstaat vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Program 1: Administrasie									
	2016/17							2015/16	
	Aangesui-werde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Kantoor van die LUR	8 875	(1953)	-	**6 922**	6 922	-	100.0%	7 663	6 917
2. Korporatiewe Dienste	295 333	585	(19 246)	**276 672**	269 148	7 524	97.3%	284 579	263 987
3. Onderwysbestuur	1 221 640	1 438	(100 884)	**1 122 194**	1 047 295	74 899	93.3%	990 251	928 826
4. Menslike Hulpbronontwikkeling	2 042	(536)	-	**1 506**	1 506	-	100.0%	1 552	1 552
5. Onderwys-bestuurinligting-stelsel (OBIS)	22 060	466	(2 466)	**20 060**	20 060	-	100.0%	33 327	29 406
Totaal	**1 549 950**	**-**	**(122 596)**	**1 427 354**	**1 344 931**	**82 423**	**94.2%**	**1 317 372**	**1 230 688**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
Ekonomiese klassifikasie	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**1 481 746**	**(12 140)**	**(118 756)**	**1 350 850**	**1 268 427**	**82 423**	**93.9%**	**1 192 728**	**1 115 507**
Vergoeding van werknemers	894 637	(4 072)	(63 163)	**827 402**	777 703	49 669	94.0%	822 225	797 635
Salarisse en lone	784 273	(3 971)	(63 163)	**717 139**	675 745	41 394	94.2%	718 527	693 937
Maatskaplike bydraes	110 364	(101)	-	**110 263**	101 958	8 305	92.5%	103 698	103 698
Goedere en dienste	587 109	(8 068)	(55 593)	**523 448**	490 724	32 724	93.7%	370 503	317 872
Administratiewe gelde	783	(136)	-	**647**	647	-	100.0%	653	653
Reklame	9 070	(2 421)	-	**6 649**	6 649	-	100.0%	7 859	7 859
Kleiner bates	4 853	(3 654)	-	**1 199**	1 199	-	100.0%	5 036	3 657
Ouditkoste: Ekstern	14 023	(2 053)	-	**11 970**	11 970	-	100.0%	18 653	18 653
Beurse: Werknemers	800	62	-	**862**	862	-	100.0%	416	416
Spysenering: Departementele aktiwiteite	9 165	(2 046)	-	**7 119**	7 119	-	100.0%	7 574	7 574
Kommunikasie (G & S)	11 779	(1 826)	-	**9 953**	9 953	-	100.0%	12 674	10 560
Rekenaardienste	17 225	(340)	-	**16 885**	16 885	-	100.0%	17 492	17 492
Konsultante: Sake- en adviesdienste	38 540	1 577	-	**40 117**	40 117	-	100.0%	37 660	37 660
Regsdienste	2 329	2 021	-	**4 350**	4 350	-	100.0%	3 742	3 742
Kontrakteurs	10 126	(1 033)	(692)	**8 401**	8 401	-	100.0%	8 445	8 445
Agentskap- en steun-/ uitbestede dienste	8 430	6 452	(3 825)	**11 057**	11 057	-	100.0%	9 279	3 724
Onthaal	203	(173)	-	**30**	30	-	100.0%	41	41
Vlootdienste (insluitend Staatsmotorvervoer)	17 656	(127)	(3 346)	**14 183**	14 183	-	100.0%	20 026	20 026
Voorraad: Leerder-en onderwyserondersteun-ingsmateriaal	1 060	(38)	-	**1 022**	1 022	-	100.0%	2 034	2 034
Voorraad: Materiaal en voorraad	337	(100)	-	**237**	237	-	100.0%	372	372
Voorraad: Ander voorraad	370 852	2 212	(39 000)	**334 064**	301 340	32 724	90.2%	161 139	120 260
Verbruiksgoedere	1 689	(511)	-	**1 178**	1 178	-	100.0%	1 080	1 080
Verbruiksgoedere: Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad	11 019	(2 774)	-	**8 245**	8 245	-	100.0%	11 009	9 265
Bedryfsbruikhuur	3 271	(539)	-	**2 732**	2 732	-	100.0%	2 567	2 567
Eiendomsbetalings	25 801	(1 506)	(8 735)	**15 560**	15 560	-	100.0%	14 692	14 692
Vervoer verskaf: Departementele aktiwiteit	1 601	152	-	**1 753**	1 753	-	100.0%	1 681	1 681
Reis en verblyf	13 759	122	5	**13 886**	13 886	-	100.0%	14 802	14 802
Opleiding en ontwikkeling	2 875	(151)	-	**2 724**	2 724	-	100.0%	2 417	2 417
Bedryfsbetalings	5 307	376	-	**5 683**	5 683	-	100.0%	6 100	6 100
Lokale en fasiliteite	4 297	(1 807)	-	**2 490**	2 490	-	100.0%	2 743	1 783
Huur en verhuring	259	193	-	**452**	452	-	100.0%	317	317
Oordragte en subsidies	**31 584**	**8 973**	**-**	**40 557**	**40 557**	**-**	**100.0%**	**80 339**	**70 876**
Departementele agentskappe en rekeninge	7	(2)	-	**5**	5	-	100.0%	9	9
Departementele agentskappe (niesake-entiteite)	7	(2)	-	**5**	5	-	100.0%	9	9
Instellings sonder winsbejag	24 932	4 903	-	**29 835**	29 835	-	100.0%	50 416	40 953
Huishoudings	6 645	4 072	-	**10 717**	10 717	-	100.0%	29 914	29 914
Maatskaplike voordele	6 645	2 432	-	**9 077**	9 077	-	100.0%	28 551	28 551
Ander oordragte na huishoudings	-	1 640	-	**1 640**	1 640	-	100.0%	1 363	1 363
Betalings vir kapitale bates	**31 492**	**(394)**	**(3 840)**	**27 258**	**27 258**	**-**	**100.0%**	**38 868**	**38 868**
Masjinerie en toerusting	31 464	(430)	(3 840)	**27 194**	27 194	-	100.0%	36 992	36 992
Vervoertoerusting	18 652	2 311	-	**20 963**	20 963	-	100.0%	21 217	21 217
Ander masjinerie en toerusting	12 812	(2 741)	(3 840)	**6 231**	6 231	-	100.0%	15 775	15 775
Sagteware en ander ontasbare bates	28	36	-	**64**	64	-	100.0%	1 876	1 876
Betaling vir finansiële bates	**5 128**	**3 561**	**-**	**8 689**	**8 689**	**-**	**100.0%**	**5 437**	**5 437**
Totaal	**1 549 950**	**-**	**(122 596)**	**1 427 354**	**1 344 931**	**82 423**	**94.2%**	**1 317 372**	**1 230 688**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Subprogram: 1.1 Kantoor van die LUR

	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
Ekonomiese klassifikasie	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**8 648**	**(2 070)**	**-**	**6 578**	**6 578**	**-**	**100.0%**	**7 386**	**6 640**
Vergoeding van Werknemers	7 217	(1 501)	-	**5 716**	5 716	-	100.0%	6 637	5 891
Goedere en dienste	1 431	(569)	-	**862**	862	-	100.0%	749	749
Oordragte en subsidies	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2**	**2**
Huishoudings	-	-	-	**-**	-	-	-	2	2
Betalings vir kapitale bates	**227**	**117**	**-**	**344**	**344**	**-**	**100.0%**	**275**	**275**
Masjinerie en toerusting	227	117	-	**344**	344	-	100.0%	275	275
Totaal	**8 875**	**(1 953)**	**-**	**6 922**	**6 922**	**-**	**100.0%**	**7 663**	**6 917**

Subprogram: 1.2: Korporatiewe Dienste

	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
Ekonomiese klassifikasie	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**285 316**	**(8 728)**	**(19 246)**	**257 342**	**249 818**	**7 524**	**97.1%**	**267 940**	**247 348**
Vergoeding van werknemers	228 689	(1 251)	(14 729)	**212 709**	205 185	7 524	96.5%	208 474	193 329
Goedere en dienste	56 627	(7 477)	(4 517)	**44 633**	44 633	-	100.0%	59 466	54 019
Oordragte en subsidies	**1 447**	**3 300**	**-**	**4 747**	**4 747**	**-**	**100.0%**	**4 497**	**4 497**
Departementele agentskappe en Rekeninge	1	-	-	**1**	1	-	100.0%	1	1
Instellings sonder winsbejag	-	548	-	**548**	548	-	100.0%	19	19
Huishoudings	1 446	2 752	-	**4 198**	4 198	-	100.0%	4 477	4 477
Betalings vir kapitale bates	**3 442**	**2 452**	**-**	**5 894**	**5 894**	**-**	**100.0%**	**6 712**	**6 712**
Masjinerie en toerusting	3 442	2 394	-	**5 836**	5 836	-	100.0%	4 836	4 836
Sagteware en ander ontasbare bates	-	58	-	**58**	58	-	100.0%	1 876	1 876
Betaling vir finansiële bates	**5 128**	**3 561**	**-**	**8689**	**8 689**	**-**	**100.0%**	**5 430**	**5 430**
Totaal	**295 333**	**585**	**(19 246)**	**276 672**	**269 148**	**7 524**	**97.3%**	**284 579**	**263 987**

Subprogram: 1.3: Onderwysbestuur

	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
Ekonomiese klassifikasie	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**1 173 882**	**(1 320)**	**(99 510)**	**1 073 052**	**998 153**	**74 899**	**93.0%**	**904 855**	**848 972**
Vergoeding van werknemers	658 731	(1 320)	(48 434)	**608 977**	566 802	42 175	93.1%	607 129	598 430
Goedere en dienste	515 151	-	(51 076)	**464 075**	431 351	32 724	92.9%	297 726	250 542
Oordragte en subsidies	**22 435**	**5 721**	**-**	**28 156**	**28 156**	**-**	**100.0%**	**56 051**	**50 509**
Departementele agentskappe en rekeninge	6	(2)	-	**4**	4	-	100.0%	8	8
Instellings sonder winsbejag	17 230	4 403	-	**21 633**	21 633	-	100.0%	30 610	25 068
Huishoudings	5 199	1 320	-	**6 519**	6 519	-	100.0%	25 433	25 433
Betalings vir kapitale bates	**25 323**	**(2 963)**	**(1 374)**	**20 986**	**20 986**	**-**	**100.0%**	**29 338**	**29 338**
Masjinerie en toerusting	25 295	(2 941)	(1 374)	**20 980**	20 980	-	100.0%	29 338	29 338
Sagteware en ander ontasbare bates	28	(22)	-	**6**	6	-	100.0%	-	-
Betaling vir finansiële bates	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**		**7**	**7**
Totaal	**1 221 640**	**1 438**	**(100 884)**	**1 122 194**	**1 047 295**	**74 899**	**93.3%**	**990 251**	**928 826**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Subprogram: 1.4: Menslike Hulpbronontwikkeling									
Ekonomiese klassifikasie	**2016/17**							**2015/16**	
	Aangesuiwer de begroting	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwykings**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
	R'000	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**2 042**	**(536)**	**-**	**1 506**	**1 506**	**-**	**100.0%**	**1 503**	**1 503**
Vergoeding van werknemers	-	-	-	**-**	-	-	-	(15)	(15)
Salarisse en lone	-	-	-	**-**	-	-	-	(15)	(15)
Goedere en dienste	2 042	(536)	-	**1 506**	1 506	-	100.0%	1 518	1 518
Betalings vir kapitale bates	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**49**	**49**
Masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	-	-	-	49	49
Totaal	**2 042**	**(536)**	**-**	**1 506**	**1 506**	**-**	**100.0%**	**1 552**	**1 552**

Subprogram: 1.5: Onderwysbestuursinligtingstelsel (OBIS)									
Ekonomiese klassifikasie	**2016/17**							**2015/16**	
	Aangesuiwer de begroting	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
	R'000	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**11 858**	**514**	**-**	**12 372**	**12 372**	**-**	**100.0%**	**11 044**	**11 044**
Goedere en dienste	11 858	514	-	**12 372**	12 372	-	100.0%	11 044	11 044
Oordragte en subsidies	**7 702**	**(48)**	**-**	**7 654**	**7 654**	**-**	**100.0%**	**19 789**	**15 868**
Instellings sonder winsbejag	7 702	(48)	-	**7 654**	7 654	-	100.0%	19 787	15 866
Huishoudings	-	-	-	**-**	-	-	-	2	2
Betalings vir kapitale bates	**2 500**	**-**	**(2 466)**	**34**	**34**	**-**	**100.0%**	**2 494**	**2 494**
Masjinerie en toerusting	2 500	-	(2 466)	**34**	34	-	100.0%	2 494	2 494
Totaal	**22 060**	**466**	**(2 466)**	**20 060**	**20 060**	**-**	**100.0%**	**33 327**	**29 406**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys									
	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Subprogram	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Openbare laerskoolvlak	8 325 115	241 108	135 082	**8 701 305**	8 694 233	7 072	99.9%	7 801 424	7 771 390
2. Openbare sekondêre vlak	5 489 430	(232 193)	(615)	**5 256 622**	5 172 184	84 438	98.4%	4 874 281	4 789 855
3. Menslike Hulpbronontwikkeling	63 002	(8 920)	212	**54 294**	54 294	-	100.0%	81 664	60 777
4. Voorwaardelike Toelaes	351 404	5	-	**351 409**	351 379	30	100.0%	337 611	337 575
Totaal	**14 228 951**	**-**	**134 679**	**14 363 630**	**14 272 090**	**91 540**	**99.4%**	**13 094 980**	**12 959 597**

	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale Begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Ekonomiese klassifikasie	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**13 215 508**	**(127 215)**	**86 215**	**13 174 508**	**13 082 968**	**91 540**	**99.3%**	**12 247 404**	**12 112 056**
Vergoeding van werknemers	12 190 000	(46 249)	86 503	**12 230 254**	12 150 947	79 307	99.4%	11 293 080	11 222 285
Salarisse en lone	10 627 470	(70 036)	86 503	**10 643 937**	10 564 366	79 571	99.3%	9 776 823	9 706 028
Maatskaplike bydraes	1 562 530	23 787	-	**1 586 317**	1 586 581	(264)	100.0%	1 516 257	1 516 257
Goedere en dienste	1 025 508	(80 966)	(288)	**944 254**	932 021	12 233	98.7%	954 324	889 771
Administratiewe gelde	120	(59)	-	**61**	61	-	100.0%	14	14
Reklame	394	91	-	**485**	485	-	100.0%	1 181	1 181
Kleiner bates	340	(122)	-	**218**	218	-	100.0%	1 178	1 178
Beurse: Werknemers	-	-	-	**-**	-	-	-	4 668	698
Spysenering: Departementele aktiwiteite	10 459	(2003)	-	**8 456**	8 456	-	100.0%	16 327	10 074
Kommunikasie	182	10	-	**192**	192	-	100.0%	184	184
Rekenaardienste	23	(20)	-	**3**	3	-	100.0%	11	11
Konsultante: Sake- en adviesdienste	8	202	-	**210**	210	-	100.0%	147	147
Kontrakteurs	1508	(587)	-	**921**	921	-	100.0%	889	889
Agentskap- en steun-/ uitbestede dienste	304 359	(3 336)	-	**301 023**	300 589	434	99.9%	265 320	265 320
Vlootdienste (insluitend Staatsmotorvervoer)	916	372	-	**1 288**	1 288	-	100.0%	1 262	1 262
Voorraad: Leerder-en-onderwysersondersteuningsmateriaal	164 467	(49 682)	-	**114 785**	114 785	-	100.0%	146 790	144 266
Voorraad: Materiaal en voorraad	41	49	-	**90**	90	-	100.0%	126	126
Voorraad: Ander voorraad	73 629	509	(288)	**73 850**	62 683	11 167	84.9%	94 912	62 820
Verbruiksgoedere	1 804	(286)	-	**1 518**	1 518	-	100.0%	1 903	1 903
Verbruiksgoedere: Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad	1 935	67	-	**2 002**	2 002	-	100.0%	3 865	2 555
Bedryfsbruikhuur	38 206	(1 238)	-	**36 968**	36 968	-	100.0%	36 983	34 383
Eiendomsbetalings	123 852	(4 610)	-	**119 242**	119 242	-	100.0%	85 113	85 113
Vervoer verskaf: Departementele Aktiwiteite	278 332	(12 997)	-	**265 335**	264 703	632	99.8%	267 001	258 714
Reis en verblyf	8 862	(56)	-	**8 806**	8 806	-	100.0%	10 854	6 864
Opleiding en ontwikkeling	11 159	(5 680)	-	**5 479**	5 479	-	100.0%	9 191	5 664
Bedryfsbetaling	2 286	(713)	-	**1 573**	1 573	-	100.0%	4 177	4 177
Lokale en fasiliteite	2 503	(819)	-	**1 684**	1 684	-	100.0%	2 060	2 060
Huur en verhuring	123	(58)	-	**65**	65	-	100.0%	168	168
Oordragte en subsidies	**1 011 877**	**127 388**	**48 208**	**1 187 473**	**1 187 473**	**-**	**100.0%**	**845 602**	**845 567**
Departementele agentskappe en rekeninge	3	(1)	-	**2**	2	-	100.0%	2	2
Departementele agentskappe (nie sake-entiteite)	3	(1)	-	**2**	2	-	100.0%	2	2
Instellings sonder winsbejag	984 677	81 140	46 840	**1 112 657**	1 112 657	-	100.0%	790 885	790 850
Huishoudings	27 197	46 249	1 368	**74 814**	74 814	-	100.0%	54 715	54 715
Maatskaplike voordele	27 178	46 160	1 368	**74 706**	74 706	-	100.0%	54 675	54 675
Ander oordragte na huishoudings	19	89	-	**108**	108	-	100.0%	40	40
Betalings vir kapitale bates	**1 566**	**(173)**	**256**	**1649**	**1 649**	**-**	**100.0%**	**1 974**	**1 974**
Geboue en ander vaste strukture	-	-	-	**-**	-	-	-	56	56
Geboue	-	-	-	**-**	-	-	-	41	41
Ander vaste strukture	-	-	-	**-**	-	-	-	15	15
Masjinerie en toerusting	1 566	(173)	256	**1 649**	1 649	-	100.0%	1 918	1 918
Vervoertoerusting	260	538	256	**1 054**	1 054	-	100.0%	1 209	1 209
Ander masjinerie en toerusting	1 306	(711)	-	**595**	595	-	100.0%	709	709
Totaal	**14 228 951**	**-**	**134 679**	**14 363 630**	**14 272 090**	**91 540**	**99.4%**	**13 094 980**	**12 959 597**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Subprogram: 2.1: Openbare laerskoolvlak

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**7 693 069**	**151 035**	**86 503**	**7 930 607**	**7 923 535**	**7 072**	**99.9%**	**7 256 030**	**7 225 996**
Vergoeding van werknemers	7 288 163	196 956	86 503	**7 571 622**	7 571 622	-	100.0%	6 922 235	6 922 235
Goedere en dienste	404 906	(45 921)	-	**358 985**	351 913	7 072	98.0%	333 795	303 761
Oordragte en subsidies	**632 046**	**90 073**	**48 579**	**770 698**	**770 698**	**-**	**100.0%**	**545 394**	**545 394**
Instellings sonder winsbejag	613 566	65 657	47 211	**726 434**	726 434	-	100.0%	508 395	508 395
Huishoudings	18 480	24 416	1 368	**44 264**	44 264	-	100.0%	36 999	36 999
Totaal	**8 325 115**	**241 108**	**135 082**	**8 701 305**	**8 694 233**	**7 072**	**99.9%**	**7 801 424**	**7 771 390**

Subprogram: 2.2: Openbare sekondêre vlak

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Ekonomiese klassifikasie	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**5 154 895**	**(266 854)**	**(288)**	**4 887 753**	**4 803 315**	**84 438**	**98.3%**	**4 613 653**	**4 529 227**
Vergoeding van werknemers	4 881 262	(243 131)	-	**4 638 131**	4 557 788	80 343	98.3%	4 351 601	4 281 510
Goedere en dienste	273 633	(23 723)	(288)	**249 622**	245 527	4 095	98.4%	262 052	247 717
Oordragte en subsidies	**334 535**	**34 612**	**(583)**	**368 564**	**368 564**	**-**	**100.0%**	**260 328**	**260 328**
Instellings sonder winsbejag	325 981	12 760	(583)	**338 158**	338 158	-	100.0%	242 641	242 641
Huishoudings	8554	21 852	-	**30 406**	30 406	-	100.0%	17 687	17 687
Betalings vir kapitale bates	-	49	256	**305**	305	-	100.0%	**300**	**300**
Masjinerie en toerusting	**-**	**49**	**256**	**305**	**305**	**-**	**100.0%**	300	300
Totaal	5 489 430	(232 193)	(615)	**5 256 622**	5 172 184	84 438	98.4%	**4 874 281**	**4 789 855**

Subprogram: 2.3: Menslike Hulpbronontwikkeling

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**61 373**	**(11 099)**	**-**	**50 274**	**50 274**	**-**	**100.0%**	**78 726**	**57 839**
Vergoeding van werknemers	12 569	(74)	-	**12 495**	12 495	-	100.0%	11 322	10 619
Goedere en dienste	48 804	(11 025)	-	**37 779**	37 779	-	100.0%	67 404	47 220
Oordragte en subsidies	**936**	**2 271**	**212**	**3 419**	**3 419**	**-**	**100.0%**	**2 173**	**2 173**
Departementele agentskappe en rekeninge	3	(1)	-	**2**	2	-	100.0%	2	2
Instellings sonder winsbejag	914	2 291	212	**3 417**	3 417	-	100.0%	2 142	2 142
Huishoudings	19	(19)	-	**-**	-	-	-	29	29
Betalings vir kapitale bates	**693**	**(92)**	**-**	**601**	**601**	**-**	**100.0%**	**765**	**765**
Masjinerie en toerusting	693	(92)	-	**601**	601	-	100.0%	765	765
Totaal	**63 002**	**(8 920)**	**212**	**54 294**	**54 294**	**-**	**100.0%**	**81 664**	**60 777**

Subprogram: 2.4: Voorwaardelike Toelaes

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Ekonomiese klassifikasie	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**306 171**	**(297)**	**-**	**305 874**	**305 844**	**30**	**100.0%**	**298 995**	**298 994**
Vergoeding van werknemers	8 006	-	-	**8 006**	9 042	(1 036)	112.9%	7 922	7 921
Goedere en dienste	298 165	(297)	-	**297 868**	296 802	1 066	99.6%	291 073	291 073
Oordragte en subsidies	**44 360**	**432**	**-**	**44 792**	**44 792**	**-**	**100.0%**	**37 707**	**37 672**
Instellings sonder winsbejag	44 216	432	-	**44 648**	44 648	-	100.0%	37 707	37 672
Huishoudings	144	-	-	**144**	144	-	100.0%	-	**-**
Betalings vir kapitale bates	**873**	**(130)**	**-**	**743**	**743**	**-**	**100.0%**	**909**	**909**
Geboue en ander vaste strukture	-	-	-	**-**	-	-		56	56
Masjinerie en toerusting	873	(130)	-	**743**	743	-	100.0%	853	853
Totaal	**351 404**	**5**	**-**	**351 409**	**351 379**	**30**	**100.0%**	**337 611**	**337 575**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Program 3: Subsidies vir Onafhanklike Skole

Subprogram	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskui-wing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Laerskoolvlak	55 823	5 320	-	**61 143**	61 143	-	100.0%	57 480	57 480
2. Sekondêre vlak	45 475	(5 320)	(272)	**39 883**	39 883	-	100.0%	37 904	37 904
Totaal	**101 298**	**-**	**(272)**	**101 026**	**101 026**	**-**	**100.0%**	**95 384**	**95 384**

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskui-wing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte en subsidie	**101 298**	**-**	**(272)**	**101 026**	**101 026**	**-**	**100.0%**	**95 384**	**95 384**
Instellings sonder winsbejag	101 298	-	(272)	**101 026**	101 026	-	100.0%	95 384	95 384
Totaal	**101 298**	**-**	**(272)**	**101 026**	**101 026**	**-**	**100.0%**	**95 384**	**95 384**

Subprogram: 3.1: Laerskoolvlak

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskui-wing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Expenditure as % of final appropriatio n	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte en subsidie	**55 823**	**5 320**	**-**	**61 143**	**61 143**	**-**	**100.0%**	**57 480**	**57 480**
Instellings sonder winsbejag	55 823	5 320	-	**61 143**	61 143	-	100.0%	57 480	57 480
Totaal	**55 823**	**5 320**	**-**	**61 143**	**61 143**	**-**	**100.0%**	**57 480**	**57 480**

Subprogram: 3.2: Sekondêre vlak

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskui-wing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte en subsidies	**45 475**	**(5 320)**	**(272)**	**39 883**	**39 883**	**-**	**100.0%**	**37 904**	**37 904**
Instellings sonder winsbejag	45 475	(5 320)	(272)	**39 883**	39 883	-	100.0%	37 904	37 904
Totaal	**45 475**	**(5 320)**	**(272)**	**39 883**	**39 883**	**-**	**100.0%**	**37 904**	**37 904**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskui-wing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Subprogram	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Skole	1 181 975	1	(57 499)	**1 124 477**	1 124 477	-	100.0%	1 059 168	1 033 921
2. Menslike Hulpbronontwikkeling	1	(1)	-	**-**	-	-	-	-	-
3. Voorwaardelike toelae	-	-	-	**-**	-	-	-	15 852	15 852
Totaal	**1 181 976**	**-**	**(57 499)**	**1 124 477**	**1 124 477**	**-**	**100.0%**	**1 075 020**	**1 049 773**

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**997 179**	**(3 157)**	**(63 420)**	**930 602**	**930 602**	**-**	**100.0%**	**932 316**	**907 704**
Vergoeding van werknemers	964 688	(3 157)	(66 588)	**894 943**	894 943	-	100.0%	900 186	875 574
Salarisse en lone	841 112	(3 157)	(58 097)	**779 858**	779 858	-	100.0%	784 311	760 888
Maatskaplike bydraes	123 576	-	(8 491)	**115 085**	115 085	-	100.0%	115 875	114 686
Goedere en dienste	32 491	-	3 168	**35 659**	35 659	-	100.0%	32 130	32 130
Reklame	-	-	-	**-**	-	-	-	2	2
Kleiner bates	8	(8)	-	**-**	-	-	-	-	-
Spyseniering: Departementele aktiwiteite	1 292	(1 034)	-	**258**	258	-	100.0%	97	97
Rekenaardienste	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-
Konsultante: Sake- en adviesdienste	1 500	(1 500)	-	**-**	-	-	-	758	758
Vlootdienste (insluitend staatsmotorvervoer)	5 752	1 988	-	**7 740**	7 740	-	100.0%	9 149	9 149
Voorraad: Leerder-en-onderwyserondersteuningsmateriaal	4 553	(3 887)		**666**	666	-	100.0%	-	-
Voorraad: Ander voorraad	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-
Verbruiksgoedere	98	(20)	-	**78**	78	-	100.0%	77	77
Verbruiksgoedere: Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-
Bedryfsbruikhuur	18 566	(1 150)	-	**17 416**	17 416	-	100.0%	16 179	16 179
Eiendomsbetalings	104	5 644	3 168	**8 916**	8 916	-	100.0%	2 068	2 068
Reis en verblyf	341	41	-	**382**	382	-	100.0%	249	249
Opleiding en ontwikkeling t	274	(169)	-	**105**	105	-	100.0%	3 281	3 281
Bedryfsbetaling	-	17	-	**17**	17	-	100.0%	59	59
Lokale en fasiliteite	3	78	-	**81**	81	-	100.0%	211	211
Oordragte en subsidies	**151 581**	**3 157**	**2 339**	**157 077**	**157 077**	**-**	**100.0%**	**138 419**	**137 784**
Instellings sonder winsbejag	149 933	-	2 339	**152 272**	152 272	-	100.0%	134 734	134 099
Huishoudings	1 648	3 157	-	**4 805**	4 805	-	100.0%	3 685	3 685
Maatskaplike voordele	1 648	3 157	-	**4 805**	4 805	-	100.0%	3 685	3 685
Betalings vir kapitale bates	**33 216**	**-**	**3 582**	**36 798**	**36 798**	**-**	**100.0%**	**4 285**	**4 285**
Masjinerie en toerusting	33 216	-	3 582	**36 798**	36 798	-	100.0%	4 285	4 285
Vervoertoerusting	33 216	-	3 582	**36 798**	36 798	-	100.0%	4 285	4 285
Totaal	**1 181 976**	**-**	**(57 499)**	**1 124 477**	**1 124 477**	**-**	**100.0%**	**1 075 020**	**1 049 773**

Subprogram: 4.1: Skole

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale Begroting	Werklike Uitgawes
Ekonomiese klassifikasie	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**997 179**	**(3 157)**	**(63 420)**	**930 602**	**930 602**	**-**	**100.0%**	**916 464**	**891 852**
Vergoeding van werknemers	964 688	(3 157)	(66 588)	**894 943**	**894 943**	-	100.0%	884 334	859 722
Goedere en dienste	32 491	-	3 168	**35 659**	**35 659**	-	100.0%	32 130	32 130
Oordragte en subsidies	**151 580**	**3 158**	**2 339**	**157 077**	**157 077**	**-**	**100.0%**	**138 419**	**137 784**
Instellings sonder winsbejag	149 932	1	2 339	**152 272**	**152 272**	-	100.0%	134 734	134 099
Huishoudings	1 648	3 157	-	**4 805**	**4 805**	-	100.0%	3 685	3 685
	33 216	**-**	**3 582**	**36 798**	**36 798**	**-**	**100.0%**	**4 285**	**4 285**
Betalings vir kapitale bates									
Masjinerie en toerusting	33 216	-	3 582	**36 798**	**36 798**	-	100.0%	4 285	4 285
Totaal	**1 181 975**	**1**	**(57 499)**	**1 124 477**	**1 124 477**	**-**	**100.0%**	**1 059 168**	**1 033 921**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Subprogram: 4.2: Menslike Hulpbronontwikkeling									
	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	Aangesuiwerde begroting R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000
Oordragte en subsidies	**1**	**(1)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Instellings sonder winsbejag	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**1**	**(1)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Subprogram: 4.3: Voorwaardelike toelae									
	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	Aangesuiwerde begroting R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes e R'000
Lopende betalings	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**15 852**	**15 852**
Vergoeding van werknemers	-	-	-	-	-	-	-	15 852	15 852
Salarisse en lone	-	-	-	-	-	-	-	14 188	14 188
Maatskaplike bydraes	-	-	-	-	-	-	-	1 664	1 664
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**15 852**	**15 852**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Program 5: Vroeëkindontwikkeling

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Subprogram	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Graad R in openbare skole	377 383	-	(18 646)	**358 737**	**358 737**	-	100.0%	306 316	300 875
2. Graad R in Vroeëkindontwikkelingsentrums	71 289	(1 763)	(2 279)	**67 247**	**67 247**	-	100.0%	68 664	68 664
3. Voor-Graad R-opleiding	106 105	1 764	(8 057)	**99 812**	**99 812**	-	100.0%	110 661	109 801
4. Menslike Hulpbronontwikkeling	1	(1)	-	**-**	**-**	-	-	-	-
5. Voorwaardelike Toelaes	12 143	-	-	**12 143**	**12 143**	-	100.0%	2 823	2 823
Totaal	**566 921**	**-**	**(28 982)**	**537 939**	**537 939**	**-**	**100.%**	**488 464**	**482 163**

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Economic classification	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Current payments	**111 067**	**(184)**	**(16 628)**	**94 255**	**94 255**	**-**	**100.0%**	**118 107**	**113 084**
Compensation of employees	66 313	-	(5 184)	**61 129**	**61 129**	-	100.0%	66 050	61 027
Salaries and wages	62 824	(4 991)	(5 184)	**52 649**	**52 649**	-	100.0%	54 161	52 231
Social contributions	3 489	4 9991	-	**8 480**	**8 480**	-	100.0%	11 889	8 796
Goedere en dienste	44 754	(184)	(11 444)	**33 126**	**33 126**	-	100.0%	52 057	52 057
Reklame	Reklame	(2)	-	**-**	**-**	-	-	1	1
Kleiner bates	-	-	-	**-**	**-**	-	-	-	-
Spyseniering: Departementele aktiwiteite	31	(24)	-	**7**	**7**	-	100.0%	43	43
Kommunikasie (G&D)	1	(1)	-	**-**	**-**	-	-	3	3
Agentskap- en steun-/ uitbestede dienste	35 107	(211)	(9 453)	**25 443**	**25 443**	-	100.0%	44 700	44 700
Voorraad: Leerder-en-onderwyserondersteuningsmateria a	3 908	(1)	-	**3 907**	**3 907**	-	100.0%	4 886	4 886
Voorraad: Ander voorraad	-	256	-	**256**	**256**	-	100.0%	-	-
Verbruiksgoedere	194	(190)	-	**4**	**4**	-	100.0%	4	4
Verbruiksgoedere: Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad	-	-	-	**-**	**-**	-	-	-	-
Vervoer verskaf: Departementele aktiwiteit	5 500	-	(1 991)	**3 509**	**3 509**	-	-	2 398	2 398
Reis en verblyf	9	(9)	-	**-**	**-**	-	-	9	9
Opleiding en ontwikkeling	-	-	-	**-**	**-**	-	-	-	-
Bedryfsbetalings	-	-	-	**-**	**-**	-	-	13	13
Lokale en fasiliteite	1	(1)	-	**-**	**-**	-	-	-	-
Huur en verhuring	1	(1)	-	**-**	**-**	-	-		
Oordragte en subsidies	**455 854**	**184**	**(12 354)**	**443 684**	**443 684**	**-**	**100.0%**	**370 357**	**369 079**
Instellings sonder winsbejag	454 096	184	(10 986)	**443 294**	**443 294**	-	100.0%	369 706	368 428
Huishoudings	1 758	-	(1 368)	**390**	**390**	-	100.0%	651	651
Maatskaplike voordele	1 758	-	(1 368)	**390**	**390**	-	100.0%	651	651
Betalings vir kapitale bates	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	**-**	-	-	**-**	-
Ander masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	**-**	-	-	**-**	-
Totaal	**566 921**	**-**	**(28 982)**	**537 939**	**537 939**	**-**	**100.0%**	**488 464**	**482 163**

Subprogram: 5.1: Graad R InOpenbare Skole

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking e	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begrotin g	Werklike uitgawes
Ekonomiese klassifikasie	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**77 379**	**-**	**(8 571)**	**68 808**	**68 808**	**-**	**100.0%**	**75 356**	**70 333**
Vergoeding van werknemers	66 313	-	(5 184)	**61 129**	**61 129**	-	100.0%	66 050	61 027
Goedere en dienste	11 066	-	(3 387)	**7 679**	**7 679**	-	100.0%	9 306	9 306
Oordragte en subsidies	**300 004**	**-**	**(10 075)**	**289 929**	**289 929**	**-**	**100.0%**	**230 960**	**230 542**
Instellings sonder winsbejag	298 246	-	(8 707)	**289 539**	**289 539**	-	100.0%	230 309	229 891
Huishoudings	1 758	-	(1 368)	**390**	**390**	-	100.0%	651	651
Totaal	**377 383**	**-**	**(18 646)**	**358 737**	**358 737**	**-**	**100.0%**	**306 316**	**300 875**

Program 6: Infrastruktuurontwikkeling

Subprogram	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Administrasie	32 731	(5 071)	(1 033)	**26 627**	18 418	8 209	69.2%	10 112	10 112
2. Openbare Gewone Skole	1 446 255	(5 134)	47 538	**1 488 659**	1 441 337	47 322	96.8%	1 455 743	1 455 743
3. Spesiale Skole	73 068	1 516	-	**74 584**	74 584	-	100.0%	35 657	35 657
4. .Vroeëkindontwikkeling	30 000	8 689	-	**38 689**	38 689	-	100.0%	48 447	48 447
Totaal	**1 582 054**	**-**	**46 505**	**1 628 559**	**1 573 028**	**55 531**	**96.6%**	**1 549 959**	**1 549 959**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Subprogram: 5.2: Graad R in vroeëkindontwikkelingsentrums

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Goedere en dienste	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**	-
Oordragte en subsidies	**71 289**	**(1 763)**	**(2 279)**	**67 247**	**67 247**	**-**	**100.0%**	**68 664**	**68 664**
Instellings sonder winsbejag	71 289	(1 763)	(2 279)	**67 247**	**67 247**	-	-	68 664	68 664
Betalings vir kapitale bates	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	**-**	-	-	**-**	-
Totaal	71 289	(1 763)	**(2 279)**	**67 247**	**67 247**	**-**	**100.0%**	**68 664**	**68 664**

Subprogram: 5.3: Voor-Graad R-opleiding

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**33 500**	**-**	**(8 057)**	**25 443**	**25 443**	**-**	**100.0%**	**42 751**	**42 751**
Goedere en dienstes	33 500	-	(8 057)	**25 443**	**25 443**	-	100.0%	42 751	42 751
Oordragte en subsidies	**72 605**	**1 764**	**-**	**74 369**	**74 369**	**-**	**100.0%**	**67 910**	**67 050**
Instellings sonder winsbejag	72 605	1 764	-	**74 369**	**74 369**	-	100.0%	67 910	67 050
Totaal	**106 105**	**1 764**	**(8 057)**	**99 812**	**99 812**	**-**	**100.0%**	**110 661**	**109 801**

Subprogram: 5.4: Menslike Hulpbronontwikkeling

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte en subsidies	**1**	**(1)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Instellings sonder winsbejag	1	(1)	-	**-**	-	-	-	-	-
Totaal	**1**	**(1)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Subprogram: 5.5: Voorwaardelike toelaes

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aangesuiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**188**	**(184)**	**-**	**4**	**4**	**-**	**100.0%**	**-**	**-**
Goedere en dienste	188	(184)	-	**4**	4	-	100.0%	**-**	-
Oordragte en subsidies	**11 955**	**184**	**-**	**12 139**	**12 139**	**-**	**100.0%**	**2 823**	**2 823**
Instellings sonder winsbejag	11 955	184	-	**12 139**	12 139	-	100.0%	2 823	2 823
Totaal	**12 143**	**-**	**-**	**12 143**	**12 143**	**-**	**100.0%**	**2 823**	**2 823**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**503 683**	**45 226**	**44 683**	**593 592**	**593 593**	**-**	**100.0%**	**407 782**	**407 782**
Vergoeding van werknemers	27 523	(34)	(1 033)	**26 456**	18 247	8 209	69.0%	6 395	6 395
Salarisse en lone	27 523	(2 173)	(1 033)	**24 317**	16 108	8 209	66.2%	6 042	6 042
Maatskaplike bydraes	-	2 139	-	**2 139**	2 139	-	100.0%	353	353
Goedere en dienste	476 160	45 260	45 716	**567 136**	575 345	(8 209)	101.4%	401 387	401 387
Kommunikasie (G&D)	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-
Konsultante: Sake- en adviesdienste	-	1 638	-	**1 638**	1 638	-	100.0%	449	449
Infrastruktuur en beplanningsdienste	-	84 404	-	**84 404**	84 404	-	100.0%	49 934	49 934
Voorraad: Ander voorraad	58 444	(50 555)	-	**7 889**	7 889	-	100.0%	8 381	8 381
Verbruiksgoedere: Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-
Bedryfsbruikhuur	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-
Eiendomsbetaling	417 716	9 773	45 716	**473 205**	481 414	(8 209)	101.7%	342 013	342 013
Reis en verblyf	-	-	-	**-**	-	-	-	610	610
Oordragte en subsidies	**28 174**	**3 952**	**1 562**	**33 688**	**33 688**	**-**	**100.0%**	**69 465**	**69 465**
Instellings sonder winsbejag	28 174	3 918	1 562	**33 654**	33 654	-	100.0%	69 465	69 465
Huishoudings	-	34	-	**34**	34	-	100.0%	-	-
Betalings vir kapitale bates	**1 050 197**	**(49 178)**	**260**	**1 001 279**	**945 748**	**55 531**	**94.5%**	**1 072 712**	**1 072 712**
Geboue en ander vaste strukture	1 050 197	(49 178)	260	**1 001 279**	945 748	55 531	94.5%	1 072 638	1 072 638
Geboues	786 629	(13 580)	-	**773 049**	717 518	55 531	92.8%	903 726	903 726
Ander vaste strukture	263 568	(35 598)	260	**228 230**	228 230	-	100.0%	168 912	168 912
Masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	-	-	-	74	74
Ander masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	-	-	-	74	74
Totaal	**1 582 054**	**-**	**46 505**	**1 628 559**	**1 573 028**	**55 531**	**96.6%**	**1 549 959**	**1 549 959**

Subprogram: 6.1: Administrasie

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aangesui-werde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**27 523**	**(34)**	**(1 033)**	**26 456**	**18 247**	**8 209**	**69.0%**	**7 509**	**7 509**
Vergoeding van werknemers s	27 523	(34)	(1 033)	**26 456**	18 247	8 209	69.0%	6 395	6 395
Goedere en dienste	-	-	-	**-**	-	-	-	1 114	1 114
Oordragte en subsidies		**34**	**-**	**34**	**34**	**-**	**100.0%**	**26**	**26**
Instellings sonder winsbejag	-	-	-	**-**	-	-	-	26	26
Huishoudings	**-**	34	**-**	**34**	34	-	100.0%	**-**	**-**
Betalings vir kapitale bates	**5 208**	**(5 071)**	**-**	**137**	**137**	**-**	**100.0%**	**2 577**	**2 577**
Geboue en ander vaste strukture	5 208	(5 071)	-	**137**	137	-	100.0%	2 503	2 503
Masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	-	-	-	74	74
Totaal	**32 731**	**(5 071)**	**(1 033)**	**26 627**	**18 418**	**8 209**	**69.2%**	**10 112**	**10 112**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Subprogram: 6.2: Openbare Gewone Skole

	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	**Aangesuiwerde begroting**	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
	R'000	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**476 160**	**45 164**	**45 716**	**567 040**	**575 249**	**(8 209)**	**101.4%**	**400 071**	**400 071**
Goedere en dienste	476 160	45 164	45 716	**567 040**	575 249	(8 209)	101.4%	400 071	400 071
Oordragte en subsidies	**28 174**	**3 918**	**1 562**	**33 654**	**33 654**	**-**	**100.0%**	**68 550**	**68 550**
Instellings sonder winsbejag	28 174	3 918	1 562	**33 654**	33 654	-	100.0%	68 550	68 550
Betalings vir kapitale bates	**941 921**	**(54 216)**	**260**	**887 965**	**832 434**	**55 531**	**93.7%**	**987 122**	**987 122**
Geboue en ander vaste strukture	941 921	(54 216)	260	**887 965**	832 434	55 531	93.7%	987 122	987 122
Totaal	**1 446 255**	**(5 134)**	**47 538**	**1 488 659**	**1 441 337**	**47 322**	**96.8%**	**1 455 743**	**1 455 743**

Subprogram: 6.3: Spesiale Skole

	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	**Aangesuiwerde begroting**	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
	R'000	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**-**	**93**	**-**	**93**	**93**	**-**	**100.0%**	**202**	**202**
Goedere en dienste	-	93	-	**93**	93	-	100.0%	202	202
Oordragte en subsidies	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**889**	**889**
Instellings sonder winsbejag	-	-	-	**-**	-	-	-	889	889
Betalings vir kapitale bates	**73 068**	**1 423**	**-**	**74 491**	**74 491**	**-**	**100.0%**	**34 566**	**34 566**
Geboue en ander vaste strukture	73 068	1 423	-	**74 491**	74 491	-	100.0%	34 566	34 566
Totaal	**73 068**	**1 516**	**-**	**74 584**	**74 584**	**-**	**100.0%**	**35 657**	**35 657**

Subprogram: 6.4: Vroeëkindontwikkeling

	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	**Aangesuiwerde begroting**	**Verskuiwing van fondse**	**Virement**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**	**Afwyking**	**Uitgawes as % van finale begroting**	**Finale begroting**	**Werklike uitgawes**
	R'000	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**		**R'000**	**R'000**
Lopende betalings	**-**	**3**	**-**	**3**	**3**	**-**	**100.0%**	**-**	**-**
Goedere en dienste	**-**	3	-	**3**	3	-	100.0%	**-**	**-**
Betalings vir kapitale bates	**30 000**	**8 686**	**-**	**38 686**	**38 686**	**-**	**100.0%**	**48 447**	**48 447**
Geboue en ander vaste strukture	30 000	8 686	-	**38 686**	38 686	-	100.0%	48 447	48 447
Totaal	**30 000**	**8 689**	**-**	**38 689**	**38 689**	**-**	**100.0%**	**48 447**	**48 447**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Program 7: Eksamen- en Onderwysverwante Dienste

	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
Subprogram	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1. Betalings aan SETA	6 850	-	-	**6 850**	6 850	-	100.0%	6 450	6 450
2. Professionele Dienste	31 511	14 842	49 467	**95 820**	95 820	-	100.0%	29 404	29 404
3. Eksterne Eksamens	211 083	(10 683)	(10 615)	**189 785**	189 785	-	100.0%	189 558	189 558
4. Spesiale Projekte	51 360	(4 231)	(10 687)	**36 442**	36 442	-	100.0%	33 147	24 735
5. Voorwaardelike toelae	18 728	72	-	**18 800**	18 789	11	99.9%	19 631	19 631
Totaal	**319 532**	**-**	**28 165**	**347 697**	**347 686**	**11**	**100.0%**	**278 190**	**269 778**

	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**253 188**	**(303)**	**45 978**	**298 863**	**298 852**	**11**	**100.0%**	**233 935**	**231 075**
Vergoeding van werknemers	181 835	-	48 750	**230 585**	230 774	(189)	100.1%	157 188	154 328
Salarisse en lone	174 221	(11 556)	48 750	**211 415**	211 604	(189)	100.1%	144 346	141 486
Maatskaplike bydraes	7 614	11 556	-	**19 170**	19 170	-	100.0%	12 842	12 842
Goedere en dienste	71 353	(303)	(2 772)	**68 278**	68 078	200	99.7%	76 747	76 747
Administratiewe gelde	-	-	-	**-**	-	-	-	10	10
Reklame	7	(2)	-	**5**	5	-	100.0%	68	68
Kleiner bates	3	6 805	-	**6 808**	6 808	-	100.0%	5 160	5 160
Spyseniering: Departementele aktiwiteite	3 659	(188)	-	**3 471**	3 471	-	100.0%	3 190	3 190
Kommunikasie (G&D)	1 272	(439)	-	**833**	833	-	100.0%	1 146	1 146
Rekenaardienste	1	2	-	**3**	3	-	100.0%	115	115
Agentskap- en steun-/ uitbestede dienste	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-
Kontrakteurs	1 025	253	-	**1 278**	1 278	-	100.0%	2 015	2 015
Agentskap- en steun-/ uitbestede dienste	2 292	(602)	-	**1 690**	1 490	200	88.2%	1 030	1 030
Onthaal	2	(2)	-	**-**	-	-	-	3	3
Vlootdienste (insluitend staatsmotorvervoer)	856	(75)	-	**781**	781	-	100.0%	1 513	1 513
Voorraad: Leerder-en-onderwyserondersteuningsmateriaal	1 808	231	-	**2 039**	2 039	-	100.0%	1 778	1 778
Voorraad: Materiaal en voorraad	-	-	-	**-**	-	-	-	5	5
Voorraad: Medisyne	-	565	-	**565**	565	-	100.0%	-	-
Voorraad: Ander voorraad	-	-	-	**-**	-	-	-	62	62
Verbruiksgoedere	1 056	(724)	-	**332**	332	-	100.0%	1 150	1 150
Verbruiksgoedere: Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad	7 070	(234)	(943)	**5 893**	5 893	-	100.0%	6 390	6 390
Bedryfsbruikhuur	14 588	(6 880)	(1 829)	**5 879**	5 879	-	100.0%	5 787	5 787
Eiendomsbetalings	516	(134)	-	**382**	382	-	100.0%	1 368	1 368
Vervoer verskaf: Departementele aktiwiteit	3	(3)	-	**-**	-	-	-	2	2
Reis en verblyf	8 897	808	-	**9 705**	9 705	-	100.0%	9 307	9 307
Opleiding en ontwikkeling	876	79	-	**955**	955	-	100.0%	4 855	4 855
Bedryfsbetalings	26 913	364	-	**27 277**	27 277	-	100.0%	25 132	25 132
Lokale en fasiliteite	318	(45)	-	**273**	273	-	100.0%	180	180
Huur en verhuring	191	(82)	-	**109**	109	-	100.0%	6 481	6 481
Oordragte en subsidies	**66 344**	**71**	**(17 813)**	**48 602**	**48 602**	**-**	**100.0%**	**41 005**	**35 453**
Departementele agentskappe en rekeninge	6 850	-	-	**6 850**	6 850	-	100.0%	6 450	6 450
Departementele agentskappe (niesake-entiteite))	6 850	-	-	**6 850**	6 850	-	100.0%	6 450	6 450
Instellings sonder winsbejag	58 666	71	(18 530)	**40 207**	40 207	-	100.0%	32 311	26 759
Huishoudings	828	-	717	**1 545**	1 545	-	100.0%	2 244	2 244
Maatskaplike voordele	78	716	717	**1 511**	1 511	-	100.0%	657	657
Ander oordragte na huishoudings	750	(716)	-	**34**	34	-	100.0%	1 587	1 587
Betalings vir kapitale bates	**-**	**232**	**-**	**232**	**232**	**-**	**100.0%**	**3 250**	**3 250**
Masjinerie en toerusting	-	232	-	**232**	232	-	100.0%	3 250	3 250
Vervoertoerusting	-	-	-	**-**	-	-	-	(217)	(217)
Ander masjinerie en toerusting	-	232	-	**232**	232	-	100.0%	3 467	3 467
Totaal	**319 532**	**-**	**28 165**	**347 697**	**347 686**	**11**	**100.0%**	**278 190**	**269 778**

Begrotingstaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Subprogram: 7.1: Betalings aan SETA

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte en subsidies	**6 850**	**-**	**-**	**6 850**	**6 850**	**-**	**100.0%**	**6 450**	**6 450**
Departementele agentskappe en rekeninge	6 850	-	-	**6 850**	6 850	-	100.0%	6 450	6 450
Totaal	**6 850**	**-**	**-**	**6 850**	**6 850**	**-**	**100.0%**	**6 450**	**6 450**

Subprogram: 7.2: Professionele Dienste

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**31 511**	**14 216**	**48 750**	**94 477**	**94 477**	**-**	**100.0%**	**29 404**	**29 404**
Vergoeding van werknemers	31 511	14 216	48 750	**94 477**	94 477	-	100.0%	28 994	28 994
Goedere en dienste	-	-	-	**-**	-	-	-	410	410
Oordragte en subsidies		**626**	**717**	**1 343**	**1 343**	**-**	**100.0%**	**-**	**-**
Departementele agentskappe en rekeninge	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**	-
Huishoudings	-	626	717	**1 343**	1 343	-	100.0%	**-**	-
Betalings vir kapitale bates	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Masjinerie en toerusting	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**	-
Totaal	**31 511**	**14 842**	**49 467**	**95 820**	**95 820**	**-**	**100.0%**	**29 404**	**29 404**

Subprogram: 7.3: Eksterne Eksamens

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale Begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**193 001**	**(11 025)**	**(2 772)**	**179 204**	**179 204**	**-**	**100.0%**	**180 107**	**180 107**
Vergoeding van werknemers	136 732	(10 721)	-	**126 011**	126 011	-	100.0%	122 323	122 323
Goedere en dienste	56 269	(304)	(2 772)	**53 193**	53 193	-	100.0%	57 784	57 784
Oordragte en subsidies	**18 082**	**110**	**(7 843)**	**10 349**	**10 349**	**-**	**100.0%**	**6 201**	**6 201**
Instellings sonder winsbejag	18 004	-	(7 843)	**10 161**	10 161	-	100.0%	5 497	5 497
Huishoudings	78	110	-	**188**	188	-	100.0%	704	704
Betalings vir kapitale bates	**-**	**232**	**-**	**232**	**232**	**-**	**100.0%**	**3 250**	**3 250**
Masjinerie en toerusting	-	232	-	**232**	232	-	100.0%	3 250	3 250
Totaal	**211 083**	**(10 683)**	**(10 615)**	**189 785**	**189 785**	**-**	**100.0%**	**189 558**	**189 558**

Subprogram: 7.4: Spesiale Projekte

Ekonomiese klassifikasie	2016/17							2015/16	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Afwyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings	**10 460**	**(3 495)**	**-**	**6 965**	**6 965**	**-**	**100.0%**	**4 793**	**1 933**
Vergoeding van werknemers	10 460	(3 495)	-	**6 965**	6 965	-	100.0%	4 790	1 930
Goedere en dienste	-	-	-	**-**	-	-	-	3	3
Oordragte en subsidies	**40 900**	**(736)**	**(10 687)**	**29 477**	**29 477**	**-**	**100.0%**	**28 354**	**22 802**
Instellings sonder winsbejag	40 150	-	(10 687)	**29 463**	29 463	-	100.0%	26 814	21 262
Huishoudings	750	(736)	-	**14**	14	-	100.0%	1 540	1 540
Totaal	**51 360**	**(4 231)**	**(10 687)**	**36 442**	**36 442**	**-**	**100.0%**	**33 147**	**24 735**

Aantekeninge tot die begrotingstaat vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

1. Besonderhede oor oordragte en subsidies ingevolge die Begrotingswet (na virement):

Besonderhede oor hierdie transaksies kan besigtig word in die aantekening oor oordragte en subsidies, openbaarmakingsaantekeninge en Bylae 1 (A-C) tot die finansiële jaarstate.

2. Besonderhede oor spesifieke en eksklusief-bewilligde bedrae begroot (na virement):

Besonderhede oor hierdie transaksies kan besigtig word in die aantekening 1 (jaarlikse begroting) tot die finansiële jaarstate.

3. Besonderhede oor betalings vir finansiële bates

Besonderhede oor hierdie transaksies per program kan besigtig word in die aantekeningtot die finansiële jaarstate oor betalings vir finansiële bates.

4. Verduidelikings van wesenlike afwykings van bedrae begroot (na virement):

4.1 Per program

Subprogram: 7.5: Voorwaardelike toelae									
	2016/17							2015/16	
Ekonomiese klassifikasie	Aangesuiwerde begroting R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Virement R'000	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000
Lopende betalings	**18 216**	**1**	**-**	**18 217**	**18 206**	**11**	**99.9%**	**19 631**	**19 631**
Vergoeding van werknemers	3 132	-	-	**3 132**	3 321	(189)	106.0%	1 081	1 081
Goedere en dienste	15 084	1	-	**15 085**	14 885	200	98.7%	18 550	18 550
Oordragte en subsidies	**512**	**71**		**583**	**583**				
Instellings sonder winsbejag	512	71		**583**	583				
Totaal	**18 728**	**72**	**-**	**18 800**	**18 789**	**11**	**99.9%**	**19 631**	**19 631**

Per program:	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Afwyking as 'n % van finale begroting R'000
Administrasie	1 427 354	1 344 931	82 423	5.8%
Die onderbesteding kan grootliks toegeskryf word aan: • Vergoeding van werknemers -Stadige koers van die vulling van vakatures; en -Geoormerkte befondsing aan MOD-sentrums vir gegradueerde tutors nie gebruik nie en aan die Provinsiale Tesourie oorbetaal. • Goedere en dienste -IKT besteding wat nie voor die einde van die boekjaar kon geskied nie en waarvoor omrolle aangevra is.				
Openbare Gewone Skoolonderwys	14 363 630	14 272 090	91 540	0.6%
Die onderbesteding kan grootliks toegeskryf word aan: • Vergoeding van werknemers - Laer as verwagte tydelike aanstellings, vakatures onder opvoeders; - Vakatures van staatsdiensteposte in die departement as gevolg van die stadig vulling van vakante poste; en - Besparings op toelaes wat betaal is aan werknemers op laer vlakke wat in hoër vakante poste waargeneem het. • Goedere en dienste - Lewering van meubels wat nie voor die einde van die boekjaar voltooi kon word nie en waarvoor omrolle versoek is.				
Subsidies vir Onafhanklike Skole	101 026	101 026	-	0.0%
Hierdie program is volgens begroting na toepassing van viremente				
Openbare Spesiale Skoolonderwys	1 124 477	1 124 477	-	0.0%
Hierdie program is volgens begroting na toepassing van viremente				

Aantekeninge tot die begrotingstaat vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Per program	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Afwyking as 'n % van finale begroting R'000
Vroeëkindontwikkeling	537 939	537 939	-	0.0%
Hierdie program is volgens begroting na toepassing van viremente				
Infrastruktuurontwikkeling	1 628 559	1 573 028	55 531	3.4%
Die onderbesteding kan grootliks toegeskryf word aan: • Geboue en ander vaste strukture: - ASIDI befondsing van R142.492 miljoen ontvang gedurende die 2016/17 aansuiweringsbegroting wat veel later as verwag goedgekeur is (fondse is in Desember 2016 ontvang). Omrolle van ongeveer R55.531 miljoen is aangevra vir ASIDI projekte wat teen die einde van die jaar voltooi kon word nie.				
Eksamen- en Onderwysverwante Dienste	347 697	347 686	11	0.0%
Hierdie program is volgens begroting na toepassing van viremente				

4.2 Per ekonomiese klassifikasie

Per ekonomiese klassifikasie:	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Afwyking as 'n % van finale begroting R'000
Lopende uitgawes				
Vergoeding van werknemers	14 270 769	14 133 743	137 026	1.0%
Goedere en dienste	2 171 901	2 134 953	36 948	1.7%
Oordragte en subsidies				
Departementele agentskappe en rekeninge	6 857	6 857	-	0.0%
Instellings sonder winsbejag	1 912 945	1 912 945	-	0.0%
Huishoudings	92 305	92 305	-	0.0%
Betalings vir kapitale bates				
Geboue en ander vaste strukture	1 001 279	945 748	55 531	5.5%
Masjinerie en toerusting	65 873	65 873	-	0.0%
Sagteware en ander ontasbare bates	64	64	-	0.0%
Betalings vir finansiële bates	8 689	8 689	-	0.0%

Die onderbesteding kan grootliks toegeskryf word aan:

- Vergoeding van werknemers

- Die besparing hou verband met vakatures, minder tydelike aanstellings en doeltreffendheid in verband met die vergoeding van werknemers en onbestede geoormerkte befondsing aan MOD-sentrums vir gegradueerde tutors wat aan Provinsiale Tesourie oorbetaal sal word.

- Goedere en dienste

- IKT e-Onderwys en lewering van meubels aan openbare gewone skole wat nie teen die einde van die boekjaar voltooi kon word nie. Omrolle is vir albei aangevra.

- Geboue en ander vaste strukture

-ASIDI befondsing van R142.492 miljoen wat ontvang is gedurende die 2016/17 aansuiweringsbegroting wat veel later as verwag goedgekeur is (fondse is in Desember 2016 ontvang). Omrolle van ongeveer R55.531 miljoen is aangevra vir ASIDI projekte wat nie voltooi kon word teen die einde van die jaar nie.

Aantekeninge tot die begrotingstaat vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

4.3 Per voorwaardelike toelae

Per voorwaardelike toelae	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Afwyking as 'n % van finale begroting R'000
Onderwysinfrastruktuurstoelae	1 134 704	1 079 173	55 531	4.9%
UOWP Geïntegreerde Toelae vir Provinsies	2 520	2 520	-	0.0%
MIV/Vigs-toelae (Opleiding in Lewensvaardighede)	18 728	18 717	11	0.1%
Toelae vir Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie	27 841	27 841	-	0.0%
Toelae vir Nasionale Skoolvoedingsprogram	317 029	316 999	30	0.0%
Maatskaplike Sektor UOWP Aansporingstoelae aan Provinsies	18 677	18 677	-	0.0%

Die onderbesteding kan grootliks toegeskryf word aan:

- Geboue en ander vaste strukture
  -ASIDI befondsing van R142.492 miljoen wat ontvang is gedurende die 2016/17 aansuiweringsbegroting wat veel later as verwag goedgekeur is (fondse is in Desember 2016 ontvang). Omrolle van ongeveer R56 miljoen is aangevra vir ASIDI projekte wat nie voltooi kon word teen die einde van die jaar nie.

Staat van finansiële prestasie
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
Inkomste			
Jaarlikse begroting	1	19 530 682	17 899 369
Departementele inkomste	2	38 696	22 833
Totale inkomste		**19 569 378**	**17 922 202**
Uitgawes			
Lopende uitgawes			
Vergoeding van werknemers	3	14 133 743	13 117 244
Goedere en dienste	4	2 134 953	1 769 964
Totale lopende uitgawes		**16 268 696**	**14 887 208**
Oordragte en subsidies			
Oordragte en subsidies	6	2 012 107	1 623 608
Totale oordragte en subsidies		**2 012 107**	**1 623 608**
Uitgawes vir kapitale bates			
Tasbare bates	7	1 011 621	1 119 213
Ontasbare bates	7	64	1 876
Totale uitgawes vir kapitale bates		**1 011 685**	**1 121 089**
Betalings vir finansiële bates	5	8 689	5 437
Totale besteding		**19 301 177**	**17 637 342**
Oorskot vir die jaar		**268 201**	**284 860**
Rekonsiliasie van netto oorskot vir die jaar			
Begrote fondse		229 505	262 027
Jaarlikse begroting		229 505	262 027
Departementele inkomste en PIF-ontvangste	13	38 696	22 833
Oorskot vir die jaar		**268 201**	**284 860**

Staat van finansiële posisie
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
Bates			
Lopende bates		**218 007**	**232 917**
Kontant en kontantekwivalente	8	209 258	220 112
Vooruitbetalings en voorskotte	9	-	-
Ontvangbare rekeninge	10	8 749	12 805
Nielopende bates		62 842	73 581
Beleggings	11	9 398	17 879
Ontvangbare rekeninge	10	53 444	55 702
Totale bates		**280 849**	**306 498**
Laste			
Bedryfslaste		**239 092**	**254 653**
Begrote fondse wat in die Inkomstefonds teruggestort moet word	12	229 505	249 246
Departementele inkomste en PIF-ontvangste wat in die Inkomstefonds teruggestort moet word	13	2 763	2 036
Betaalbare rekeninge	14	6 824	3 371
Nielopende laste			
Totale laste		**239 092**	**254 653**
Netto bates		**41 757**	**51 845**
Verteenwoordig deur:			
Kapitalisasiereserwe		9 398	17 879
Verhaalbare inkomste		32 359	33 966
Totaal		**41 757**	**51 845**

Staat van verandering in netto bates soos op 31 Maart 2017

	Aant	2016/17	2015/16
Netto bates		**R'000**	**R'000**
Beginsaldo		17 879	16 745
Oordragte			
Beweging in bedryfsfondse		(8 481)	1 134
Eindsaldo	11	**9 398**	**17 879**
Verhaalbare inkomste			
Beginsaldo		33 966	35 170
Oordragte		(1 607)	(1 204)
Onverhaalbare bedrae afgeskryf	5.2	(8 038)	(5 162)
Skuld opgeneem		6 431	3 958
Eindsaldo		**32 359**	**33 966**
Totaal		**41 757**	**51 845**

Kontantvloeistaat
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Aant	2016/17	2015/16
		R'000	R'000
Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite			
Ontvangste		19 569 378	17 909 421
Jaarliks bewilligde fondse ontvang	1.1	19 530 682	17 886 588
Departementele inkomste ontvang	2.1, 2.2, 2.4	37 022	21 816
Rente ontvang	2.3	1 674	1 017
Afname in bedryfskapitaal		9 767	1 501
Teruggegee aan Inkomstefonds	15	(287 215)	(52 264)
Lopende betalings		(16 268 696)	(14 887 208)
Betalings vir finansiële bates	5	(8 689)	(5 437)
Oordragte en subsidies betaal	6	(2 012 107)	(1 623 608)
Netto kontantvloei beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite	15	**1 002 438**	**1 342 405**
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite			
Betalings vir kapitale bates	7	(1 011 685)	(1 121 089)
Afname in beleggings	11	8 481	(1 134)
Netto kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite		**(1 003 204)**	**(1 122 223)**
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite			
(Afname) in netto bates		(10 088)	(70)
Netto kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite		**(10 088)**	**(70)**
(Afname) in kontant en kontantekwivalente		(10 854)	220 112
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die tydperk		220 112	-
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die tydperk	8, 16	**209 258**	**220 112**

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

Die finansiële state is in ooreenstemming met die onderstaande beleide voorberei, wat konsekwent in alle wesenlike aspekte toegepas is, tensy anders aangedui. Bestuur het tot die gevolgtrekking gekom dat die finansiële state 'n billike uiteensetting is van die department se primêre en sekondêre inligting.

Die historiese koste-grondslag is gebruik, behalwe waar anders aangedui word. Bestuur het assesserings en skattings vir die voorbereiding van die finansiële jaarstate gebruik. Dit is gegrond op die beste inligting wat ten tye van voorbereiding beskikbaar was.

Waar toepaslik en sinvol, is bykomende inligting openbaar gemaak om die nuttigheid van die finansiële state te versterk en om die statutêre vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB), Wet 1 van 1999 (soos gewysig deur Wet 29 van 1999), en die Tesourieregulasies uitgereik ingevolge die WOFB en die jaarlikse Wet op die Verdeling van Inkomste na te kom.

1. Grondslag van voorbereiding

Die finansiële state is in ooreenstemming met die gewysigde kontantstandaard opgestel.

2. Lopende onderneming

Die finansiële state is op 'n lopende-onderneming-basis voorberei.

3. Geldeenheid in aanbieding

Bedrae word in die geldeenheid van die Suid-Afrikaanse Rand (R) aangebied, wat ook die departement se funksionele geldeenheid is.

4. Afronding

Tensy anders vermeld, is finansiële syfers tot die naaste eenduisend Rand (R'000) afgerond.

5. Omrekening van buitelandse valuta

Kontantvloei wat voortspruit uit buitelandse valutatransaksies word na Suid-Afrikaanse Rand omgereken deur die koers vir kontantvaluta op die datum van betaling/ontvangs te gebruik.

6. Vergelykende inligting

6.1 Vergelykende inligting vir vorige tydperk

Vergelykende inligting vir die vorige tydperk word in die lopende jaar se finansiële state aangebied. Waar dit nodig is, is syfers wat in die vorige tydperk se finansiële state ingesluit is, herklassifiseer ten einde te verseker dat die formaat waarin die inligting aangebied word, ooreenstem met die formaat van die lopende jaar se finansiële state.

6.2 Vergelyking van lopende jaar met die begroting

'n Vergelyking tussen die goedgekeurde, finale begroting en werklike bedrae vir elke program en ekonomiese klassifikasie is by die begrotingstaat ingesluit.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

7. Inkomste

7.1 Begrote fondse

Begrote fondse bestaan uit departementele toekennings, sowel as 'n regstreekse koste teen die inkomstefonds (d.w.s. statutêre begroting).

Begrote fondse word in die staat van finansiële prestasie erken op die datum waarop die begroting in werking tree. Aansuiwerings wat ooreenkomstig die aansuiweringbegrotings-proses gemaak word, word in die staat van finansiële prestasie erken op die datum waarop die aansuiwerings in werking tree.

Die netto bedrag van enige begrote fondse wat op die verslagdatum aan die/ deur die toepaslike inkomstefonds verskuldig is, word as betaalbaar/ontvangbaar in die staat van finansiële posisie erken.

7.2 Departementele inkomste

Departementele inkomste word by ontvangs in die staat van finansiële prestasie erken en word daarna in die toepaslike inkomstefonds inbetaal, tensy anders vermeld.
Enige bedrag wat op die verslagdatum aan die toepaslike inkomstefonds verskuldig is, word as betaalbaar in die staat van finansiële posisie erken.

7.3 Opgelope departementele inkomste

Opgelope bedrae ten opsigte van departementele inkomste (belastinginkomste uitgesluit) word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer:

- Dit waarskynlik is dat die ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die transaksie verband hou, na die departement sal vloei; en
- Die bedrag van die inkomste kan betroubaar gemeet word.

Die opgelope inkomste word teen die billike waarde van die bedrag ontvangbaar gemeet. Opgelope belastinginkomste (en verwante rente en/of boetes) word gemeet teen bedrae ontvangbaar vanaf invorderingsagente.

Afskrywings word gedoen volgens die department se skuldafskrywingsbeleid.

8. Uitgawes

8.1 Vergoeding van werknemers

8.1.1 Salarisse en lone

Salarisse en lone word in die staat van finansiële prestasie op die betaaldatum erken.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

8.1.2 Maatskaplike bydraes

Maatskaplike bydraes wat deur die departement ten opsigte van huidige werknemers gemaak word, word in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken.
Maatskaplike bydraes wat deur die departement ten opsigte van vorige werknemers gemaak word, word in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling as oordragte aan huishoudings geklassifiseer.

8.2 Ander uitgawes

Ander uitgawes (soos goedere en dienste, oordragte en subsidies en betalings vir kapitale bates) word in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken. Die uitgawe word as 'n kapitale uitgawe geklassifiseer as die totale bedrag betaal meer as die kapitalisasiedrempel is.

8.3 Opgelope uitgawes betaalbaar

Opgelope uitgawes betaalbaar word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer die goedere ontvang word of, in die geval van dienste, wanneer dit aan die departement gelewer word of, in die geval van oordragte en subsidies, wanneer dit verskuldig en betaalbaar is. Opgelope uitgawes betaalbaar word teen koste gemeet.

8.4 Huurooreenkomste

8.4.1 Bedryfsbruikhuur

Betalings vir bedryfsbruikhuur wat gedurende die oorsigtydperk gemaak is, word as lopende uitgawes in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken.
Die verpligtinge vir bedryfsbruikhuur word by die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken.

8.4.2 Finansiële bruikhuur

Betalings vir finansiële bruikhuur wat gedurende die oorsigtydperk gemaak is, word as kapitale uitgawes in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken.

Die finansiële bruikhuurverpligtinge word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken en word nie tussen die kapitaal- en rentegedeeltes verdeel nie.

Finansiële bruikhuurbates wat aan die einde van die huurtermyn verkry word, word aangeteken en gemeet teen die laagste van:

- Koste, synde die billike waarde van die bate; of
- Die som van die minimum bruikhuurbetalings gemaak, insluitende enige betalings

om eienaarskap aan die einde van die huurtermyn te bekom, rente uitgesluit.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

9. Bystandshulp

9.1 Bystandshulp ontvang

Bystandshulp in kontant ontvang word in die staat van finansiële prestasie erken wanneer dit ontvang word. In natura bystandshulp word in die aantekeninge tot die finansiële state op die datum van ontvangs aangeteken en word teen billike waarde gemeet.

Bystandshulp wat nie vir die doel waarvoor dit bestem is, bestee word nie en enige ongebruikte fondse van bystandshulp wat aan die skenker terugbetaal moet word, word as 'n betaalbare rekening in die staat van finansiële posisie erken.

9.2 Bystandshulp betaal

Bystandshulp word in die staat van finansiële prestasie op die betaaldatum erken. Betalings vir bystandshulp wat voor die ontvangs van die fondse gemaak word, word as 'n ontvangbare rekening in die staat van finansiële posisie erken.

10. Kontant en kontantekwivalente

Kontant en kontantekwivalente word teen kosprys in die staat van finansiële posisie verklaar.

Bankoortrekkings word afsonderlik in die staat van finansiële posisie as n lopende las aangedui.

Vir die doeleindes van die kontantvloeistaat, sluit kontant en kontantekwivalente kontant voorhande, deposito's wat gehou word, ander korttermyn hoogs-likiede beleggings en bankoortrekkings in.

11. Vooruitbetalings en voorskotte

Vooruitbetalings en voorskotte word in die staat van finansiële posisie erken wanneer die departement die kontant ontvang of uitbetaal.

Vooruitbetalings en voorskotte word aanvanklik en gevolglik teen kosprys gemeet.

'n Voorskot vir vervoer en verblyf word betaal wanneer 'n amptenaar op reis weg van die hoofkantoor gaan en 'n aansoek indien om die geskatte koste wat op amptelike diens aangegaan sal word. By die amptenaar se terugkeer word 'n eis vir werklike uitgawes ingedien en teen die voorskot verreken. Enige voorskotte wat nie teen 31 Maart betaal is nie, sal in die Staat van Finansiële Posisie weerspieël word

12. Lenings en ontvangbare rekeninge

Lenings en ontvangbare rekeninge word in die staat van finansiële posisie erken teen kosprys plus opgelope rente, waar rente gehef word, minus bedrae wat reeds betaal of afgeskryf is. Afskrywings geskied in ooreenstemming met die departement se beleid oor die afskrywings.

13. Beleggings

Beleggings word teen kosprys in die staat van finansiële posisie erken.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

14. Finansiële bates

14.1 Finansiële bates (nie elders gedek nie)

'n Finansiële bate word aanvanklik erken teen die kosprys plus transaksiekoste wat regstreeks toeskryfbaar is aan die verkryging of uitreiking van die finansiële bate.

'n Departement sal op die verslagdoeningsdatum sy finansiële bates meet teen kosprys, min bedrae wat reeds betaal of afgeskryf is, behalwe erkende lenings en ontvangbare rekeninge wat gemeet word teen kosprys plus opgelope rente, waar rente gehef word, min bedrae wat reeds betaal of afgeskryf is.

14.2 Waardedaling van finansiële bates

Waar daar 'n aanduiding van waardedaling van 'n finansiële bate is, word 'n skatting van die vermindering in die aangetekende drawaarde, ten einde die beste raming van die bedrag van die toekomstige ekonomiese voordele wat na verwagting uit die bate ontvang sal word, te weerspieël, in die aantekeninge tot die finansiële state aangedui.

15. Betaalbare rekeninge

Lenings en betaalbare rekeninge word teen kosprys in die staat van finansiële posisie erken.

16. Kapitale bates

16.1 Onroerende kapitale bates

Onroerende kapitale bates word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Onroerende kapitale bates wat deur 'n nie-ruiltransaksie verkry word, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging gemeet.

Waar die koste van onroerende kapitale bates nie betroubaar bepaal kan word nie, word die onroerende kapitale bates teen die billike waarde van die bate gemeet vir opname in die bateregister.

Onroerende kapitale bates word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan waardevermindering of waardedaling onderhewig nie.

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitale aard word aan die einde van die kapitale projek by die kosprys van die bate gevoeg, tensy die onroerende bate deur 'n ander departement aangeteken word, in welke geval die voltooide projekkoste na daardie departement oorgeplaas word.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

16.2 Roerende kapitale bates

Roerende kapitale bates word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Roerende kapitale bates wat deur 'n nie-ruiltransaksie verkry word, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging gemeet.

Waar die kosprys van roerende kapitale bates nie betroubaar bepaal kan word nie, word die roerende kapitale bates teen billike waarde gemeet en waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die roerende bates teen R1 gemeet.

Alle bates wat voor 1 April 2002 verkry is (of 'n later datum, soos deur die KOG goedgekeur) kan teen R1 aangeteken word.

Roerende kapitale bates word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan waardevermindering of waardedaling onderhewig nie.

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitale aard word aan die einde van die kapitale projek by die kosprys van die bate gevoeg, tensy die roerende bate deur 'n ander departement/entiteit aangeteken word, in welke geval die voltooide projekkoste na daardie departement oorgeplaas word.

16.3 Ontasbare bates

Ontasbare bates word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Ontasbare bates wat deur 'n nie-ruiltransaksie verkry word, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging gemeet.

Intern-gegenereerde ontasbare bates word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer die departement met die ontwikkelingsfase van die projek begin.
Waar die kosprys van ontasbare bates nie betroubaar bepaal kan word nie, word die ontasbare kapitale bates teen billike waarde gemeet en waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die ontasbare bates teen R1 gemeet.

Alle bates wat voor 1 April 2002 verkry is (of 'n later datum, soos deur die KOG goedgekeur) kan teen R1 aangeteken word.

Ontasbare bates word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan waardevermindering of waardedaling onderhewig nie.

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitale aard word aan die einde van die kapitale projek by die kosprys van die bate gevoeg, tensy die ontasbare bate deur 'n ander departement/entiteit aangeteken word, in welke geval die voltooide projekkoste na daardie departement oorgeplaas word.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

17. Voorsienings en voorwaardelikes

17.1 Voorsienings

Voorsienings word in die aantekeninge tot die finansiële state openbaar gemaak wanneer daar 'n heersende wettige of konstruktiewe verpligting is om ekonomiese voordele as gevolg van gebeure in die verlede te verbeur, en dit waarskynlik is dat 'n uitvloei van hulpbronne wat ekonomiese voordele of dienspotensiaal inhou, nodig sal wees om die verpligting na te kom en om 'n betroubare skatting van die verpligting te maak. Die voorsiening word gemeet as die beste skatting van die fondse wat benodig word om die huidige verpligting op die verslagdoeningsdatum te vereffen.

17.2 Voorwaardelike laste

Voorwaardelike laste word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer daar 'n moontlike verpligting uit gebeure in die verlede voortspruit en waarvan die bestaan slegs bevestig sal word deur die voorkoms of nievoorkoms van een of meer onsekere toekomstige gebeure wat nie binne die beheer van die departement is nie of wanneer daar 'n huidige verpligting is wat nie erken word nie, omdat dit nie waarskynlik is dat 'n uitvloei van hulpbronne benodig sal word om die verpligting te vereffen nie of die bedrag van die verpligting nie betroubaar gemeet kan word nie.

17.3 Voorwaardelike bates

Voorwaardelike bates word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer 'n moontlike bate uit gebeure in die verlede voortspruit en waarvan die bestaan bevestig sal word deur die voorkoms of nievoorkoms van een of meer onsekere toekomstige gebeure wat nie binne die beheer van die departement is nie.

17.4 Verpligtinge

Verpligtinge word teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer daar 'n kontraktuele reëling of 'n goedkeuring deur bestuur is op 'n wyse wat 'n geldige verwagting skep dat die departement sy verantwoordelikhede sal nakom en daardeur toekomstige uitgawes sal aangaan wat tot die uitvloei van kontant sal lei.

18. Ongemagtigde uitgawes

Ongemagtigde uitgawes word in die staat van finansiële posisie erken tot tyd en wyl die uitgawes óf:

- Deur die Parlement of die Provinsiale Wetgewer met befondsing goedgekeur word en die verwante fondse ontvang is; of
- Deur die Parlement of die Provinsiale Wetgewer sonder befondsing goedgekeur word en teen die begroting in die staat van finansiële prestasie afgeskryf word; of
- Na ontvangbare rekeninge vir invordering oorgedra word.

Ongemagtigde uitgawes word gemeet teen die bedrag van die bevestigde ongemagtigde uitgawes.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

19. Vrugtelose en verkwistende besteding

Vrugtelose en verkwistende uitgawes word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer dit bevestig is. Die bedrag aangeteken is gelyk aan die totale waarde van die vrugtelose en/of verkwistende uitgawes aangegaan.

Vrugtelose en verkwistende uitgawes word uit die aantekeninge tot die finansiële state verwyder wanneer dit opgelos is of na ontvangbare rekeninge vir invordering oorgedra word. Vrugtelose en verkwistende uitgawes- ontvangbare rekeninge word gemeet teen die bedrag wat na verwagting verhaal sal word en word onerken wanneer dit vereffen of gevolglik as onverhaalbaar afgeskryf word.

20. Onreëlmatige uitgawes

Onreëlmatige uitgawes word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer dit bevestig is. Die bedrag aangeteken is gelyk aan die waarde van die onreëlmatige uitgawes aangegaan, tensy dit onprakties is om te bepaal, in welke geval redes daarvoor in die aantekening gegee word.

Onreëlmatige uitgawes word uit die aantekening verwyder wanneer dit óf deur die betrokke gesag gekondoneer word, na ontvangbare rekeninge vir verhaling oorgedra word of nie gekondoneer word en nie verhaalbaar is nie.

Onreëlmatige uitgawes- ontvangbare rekeninge word gemeet teen die bedrag wat na verwagting verhaalbaar is en onerken word wanneer dit vereffen word of gevolglik as onverhaalbaar afgeskryf word.

21. Veranderinge in rekeningkundige beleid, rekeningkundige skattings en foute

Veranderinge in rekeningkundige beleid wat deur bestuur aangebring is, word terugwerkend toegepas in ooreenstemming met GKS-vereistes, behalwe in die mate dat dit onprakties is om die tydperk-spesifieke effek of die kumulatiewe effek van die verandering in beleid te bepaal. In sulke gevalle sal die departement die beginsaldo’s van bates, laste en netto bates heraangee vir die vroegste tydperk waarvoor terugwerkende heraangewing prakties is.

Veranderinge in rekeningkundige skattings word vooruitwerkend in ooreenstemming met GKS-vereistes toegepas.

Die regstelling van foute word terugwerkend toegepas in die tydperk waarin die fout ontstaan het, in ooreenstemming met GKS-vereistes, behalwe in die mate dat dit onprakties is om die tydperk-spesifieke effek of die kumulatiewe effek van die fout te bepaal. In sulke gevalle sal die departement die beginsaldo’s van bates, laste en netto bates heraangee vir die vroegste tydperk waarvoor terugwerkende heraangewing prakties is.

22. Gebeure na die verslagdoeningsdatum

Gebeure na die verslagdoeningsdatum wat as aansuiwerende gebeure geklassifiseer is, is in die finansiële state in berekening gebring. Gebeure na die verslagdoeningsdatum wat as nie-aansuiwerende gebeure na die verslagdoeningsdatum geklassifiseer is, word in die aantekeninge tot die finansiële state openbaar gemaak.

Rekeningkundige beleide
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017
Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

23. Afwykings van die GKS-vereistes

Bestuur beslis dat die finansiële state 'n billike voorstelling is van die departement se primêre en sekondêre inligting en dat die departement aan die Gewysigde Kontantstandaard voldoen het.

24. Kapitalisasiereserwe

Die kapitalisasiereserwe bestaan uit finansiële bates en/of laste wat in 'n vorige verslagtydperk ontstaan, maar in die staat van finansiële posisie erken word. Bedrae word in die kapitalisasiereserwe erken wanneer dit in die huidige tydperk geïdentifiseer word en word na die Provinsiale Inkomstefonds oorgedra wanneer die onderliggende bate verkoop of die tersaaklike fondse ontvang word.

25. Verhaalbare inkomste

Bedrae word as verhaalbare inkomste erken wanneer 'n betaling wat in 'n vorige boekjaar gemaak is, in die huidige boekjaar van 'n debiteur verhaalbaar word.

Bedrae word na die Provinsiale Inkomstefonds oorgedra wanneer dit verhaal word, of na die staat van finansiële prestasie oorgedra as dit afgeskryf word.

26. Verwantepartytransaksies

'n Verwantepartytransaksie is 'n oordrag van hulpbronne, dienste of verpligtinge tussen die verslaggewende entiteite en 'n verwante party. Verwantepartytransaksies in die Minister se portefeulje word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer die transaksie nie op 'n afstand is nie.

27. Sleutelbestuurspersoneel

Sleutelbestuurspersoneel is daardie persone met die gesag en verantwoordelikheid vir die beplanning, bestuur en beheer van die aktiwiteite van die departement. Die aantal individue en hul volle vergoeding word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken.

28. Voorraad

Voorraad word op die datum van verkryging teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken.

Waar voorraad as deel van 'n nieruiltransaksie verkry word, is die kosprys van voorraad die billike waarde daarvan op die datum van verkryging. Voorraad word vervolgens gemeet teen die laagste van kosprys en netto realiseerbare waarde of die laagste van kosprys en huidige vervangingswaarde.

29. Werknemervoordele

Die waarde van elke belangrike klas van werknemervoordele (oplopings, onerkende betaalbare rekeninge en voorsienings) word in die Werknemervoordele-aantekeninge verklaar.

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

1. Begroting

1.1 Jaarlikse begroting

	2016/17			2015/16	
	Finale Begroting	**Werklike ontvang fondse**	**Fondse nie versoek/ nie ontvang nie**	**Finale Begroting**	**Begroting ontvang**
Program	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**
Administrasie	1 549 950	1 549 950	-	1 317 372	1 304 591
Openbare Gewone Skoolonderwys	14 228 951	14 228 951	-	13 094 980	13 094 980
Subsidies vir Onafhanklike Skole	101 298	101 298	-	95 384	95 384
Openbare Spesiale Skoolonderwys	1 181 976	1 181 976	-	1 075 020	1 075 020
Vroeëkindontwikkeling	566 921	566 921	-	488 464	488 464
Infrastruktuurontwikkeling	1 582 054	1 582 054	-	1 549 959	1 549 959
Eksamen- en Onderwysverwante Dienste	319 532	319 532	-	278 190	278 190
Totaal	**19 530 682**	**19 530 682**	**-**	**17 899 369**	**17 886 588**

	Aant	2016/17	2015/16
		R'000	**R'000**
1.2 Voorwaardelike toelaes**			
Totale toelaes ontvang	33	**1 519 499**	1 464 010
Provinsiale toelaes ingesluit by totale toelaes ontvang		**-**	-

(**Daar moet op gelet word dat die voorwaardelike toelaes by die bedrae in die finale begroting in Aantekening 1.1 ingesluit word)

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Aant	2016/17	2015/16
		R'000	R'000
2. Departementele inkomste			
Verkoop van goedere en dienste buiten kapitale bates	2.1	11 915	12 100
Boetes, strafgeld en verbeurings	2.2	1 228	1 175
Rente, dividende en huur vir grond	2.3	1 674	1 017
Transaksies in finansiële bates en laste	2.4	23 879	8 541
Totale inkomste ingevorder		**38 696**	**22 833**
		-	-
Departementele inkomste ingevorder		**38696**	**22833**
2.1 Verkoop van goedere en dienste buiten kapitale bates			
2			
Verkoop van goedere en dienste wat deur die departement geproduseer is		**11 805**	**11 602**
Verkope deur markonderneming		**11 805**	**11602**
Verkoop van skroot, afval en ander gebruikte lopendegoedere		110	498
Totaal		**11 915**	**12 100**
2.2 Boetes, strafgeld en verbeurings			
Boetes		**1 228**	**1 175**
Totaal		**1 228**	**1 175**
2.3 Rente, dividende en huur vir grond			
Rente		1 674	1 017
Totaal		**1 674**	**1 017**

		Aant	2016/17	2015/16
2.4	**Transaksies in finansiële bates en laste**	2		
	Ontvangbare rekeninge		8 759	8 581
	Ander ontvangste, insluitende verhaalbare inkomste		15 120	(40)
	Totaal		**23 879**	**8 541**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17	2015/16
			R'000	R'000
3.	**Vergoeding van werknemers**			
3.1	**Salarisse en lone**			
	Basiese salaris		10 501 985	9 773 421
	Prestasietoekenning		25 709	23 686
	Diensgebaseerd		27 479	20 650
	Vergoedend/gebeurlik		174 050	163 010
	Periodieke betalings		15 738	14 752
	Ander niepensioendraende toelaes		1 555 367	1 365 093
	Totaal		**12 300 328**	**11 360 612**
3.2	**Maatskaplike bydraes**			
	Werkgewerbydraes			
	Pensioen		1 224 070	1 163 993
	Medies		606 292	589 642
	Bedingingsraad		1 102	1 040
	Amptelike vakbonde en verenigings		1 951	1 957
	Totaal		**1 833 415**	**1 756 632**
	Totale vergoeding van werknemers		**14 133 743**	**13 117 244**
	Gemiddelde getal werknemers		40 611	40 300

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17	2015/16
			R'000	R'000
4. .	**Goedere en dienste**			
	Administratiewe gelde		707	677
	Reklame		7 138	9 111
	Kleiner bates	4.1	8 223	9 995
	Beurse (werknemers)		861	1 114
	Spyseniering		19 310	20 978
	Kommunikasie		10 978	11 893
	Rekenaardienste	4.2	16 891	17 618
	Konsultante: Sake- en adviesdienste		41 965	39 014
	Infrastruktuur en beplanningsdienste		84 404	49 934
	Regsdienste		4 350	3 742
	Kontrakteurs		10 600	11 349
	Agentskap- en steun-/ uitbestede dienste		338 580	314 774
	Onthaal		31	44
	Ouditkoste – Ekstern	4.3	11 971	18 653
	Vlootdienste		23 992	31 950
	Voorraad	4.4	495 480	344 990
	Verbruiksgoedere	4.5	19 251	22 424
	Bedryfsbruikhuur		62 996	58 916
	Eiendomsbetalings	4.6	625 514	445 254
	Huur en verhuring		626	6 966
	Vervoer as deel van departementele aktiwiteite voorsien		269 966	262 795
	Reis en verblyf	4.7	32 779	31 841
	Lokale en fasiliteite		4 528	4 234
	Opleiding en ontwikkeling		9 262	16 217
	Ander bedryfsuitgawes	4.8	34 550	35 481
	Totaal		**2 134 953**	**1 769 964**

4.1	**Kleiner bates**	4		
	Tasbare bates		8 084	9 983
	Masjinerie en toerusting		8 084	9 983
	Ontasbare bates		139	12
	Sagteware		139	12
	Totaal		**8 223**	**9 995**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
4.2	**Rekenaardienste**	4		
	SITA-rekenaardienste		11 303	11 219
	Eksterne rekenaardiensverskaffers		5 588	6 399
	Totaal		**16 891**	**17 618**

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
4.3	**Ouditkoste – Ekstern**	4		
	Regulatoriese oudits		11 670	16 478
	Prestasie-oudits		-	1 272
	Rekenaaroudit		301	903
	Totaal		**11 971**	**18 653**

Die verskil tussen die uitgawes vir 2015/16 en 2016/17 is vanweë die tydsberekening van fakture.

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
4.4	**Voorraad**	4		
	Leer-en-onderrig-ondersteuningsmateriaal		122 419	152 964
	Materiaal en voorraad		327	503
	Medisyne		565	-
	Ander voorraad	4.4.1	372 169	191 523
	Totaal		**495 480**	**344 990**

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
4.4.1	**Ander voorraad**	4		
	Bates vir verspreiding		372 169	191 523
	Masjinerie en toerusting		372 165	191 523
	Biblioteekmateriaal		4	-
	Totaal		**372 169**	**191 523**

Bogenoemde toename is te wyte aan die uitrol van LAN in openbare skole.

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
4.5	**Verbruiksgoedere**	4		
	Verbruiksgoedere		3 109	4 214
	Uniforms en klere		168	154
	Huishoudelike voorraad		1 005	1 184
	Toebehore vir kommunikasie		-	4
	IT-verbruiksgoedere		347	396
	Ander verbruiksgoedere		1 589	2 476
	Skryfbehoeftes, drukwerk en kantoorvoorraad		16 142	18 210
	Totaal		**19 251**	**22 424**

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
4.6	**Eiendomsbetalings**	4		
	Munisipale dienste		129 470	53 043
	Instandhouding en herstelwerk aan eiendom		483 423	383 477
	Ander		12 621	8 734
	Totaal		**625 514**	**445 254**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17	2015/16
			R'000	R'000
4.7	**Reis en verblyf**	4		
	Binnelands		32 430	31 760
	Buitelands		349	81
	Totaal		**32 779**	**31 841**
4.8	**Ander bedryfsuitgawes**	4		
	Professionele liggame, lidmaatskap en ledegeld		745	763
	Hervestigingskoste		2 656	2 265
	Ander		31 149	32 453
	Totaal		**34 550**	**35 481**
5.	**Betalings vir finansiële bates**			
	Ander wesenlike verliese afgeskryf	5.1	651	275
	Skuld afgeskryf	5.2	8 038	5 162
	Totaal		**8 689**	**5 437**
5.1	**Ander wesenlike verliese afgeskryf**	5		
	Aard van verliese			
	GG-ongelukke		297	72
	Rente betaal		9	203
	Eise teen die Staat		332	-
	Ander verliese		13	-
	Totaal		**651**	**275**
5.2	Skuld afgeskryf	5		
	Aard van skuld afgeskryf			
	Ander skuld afgeskryf:			
	Werknemerbelasting		694	391
	Salaris-oorbetaling		5 562	3 176
	Beurse		777	650
	Ander		-	234
	Rente op skuld		1 005	711
	Totaal		**8 038**	**5 162**
	Totale skuld afgeskryf		**8 038**	**5 162**
6.	**Oordragte en subsidies**			
	Departementele agentskappe en rekeninge	Bylae 1A	6 857	6 461
	Instellings sonder winsbejag	Bylae 1 B	1 912 945	1 525 938
	Huishoudings	Bylae 1C	92 305	91 209
	Totaal		**2 012 107**	**1 623 608**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
7. Uitgawes vir kapitale bates			
Tasbare bates		**1 011 621**	**1 119 213**
Geboue en ander vaste strukture	28.1	945 749	1 072 694
Masjinerie en toerusting	26.1	65 872	46 519
Ontasbare bates		**64**	**1 876**
Sagteware	27.1	64	1 876
Totaal		**1 011 685**	**1 121 089**

Masjinerie en toerusting: 'n Bedrag van R32,649 miljoen is bestee as 'n voorafbetaling tydens Maart 2017 ten opsigte van 49 busse wat deur SMV aangekoop word namens die department.

7.1 Ontleding van fondse aangewend vir verkryging van kapitale bates 2016/2017

	Begrote fondse	Bystandshulp	Totaal
Tasbare bates	**1 011 621**	**-**	**1 011 621**
Geboue en ander vaste strukture	945 749	-	945 749
Masjinerie en toerusting	65 872	-	65 872
Ontasbare bates	**64**	**-**	**64**
Sagteware	64	-	64
Totaal	**1 011 685**	**-**	**1 011 685**

7.2 Ontleding van fondse aangewend vir verkryging van kapitale bates 2015/2016

	Begrote fondse	Bystandshulp	Totaal
Tasbare bates	**1 119 213**	**-**	**1 119 213**
Geboue en ander vaste strukture	1 072 694	-	1 072 694
Masjinerie en toerusting	46 519	-	46 519
Ontasbare bates	**1 876**	**-**	**1 876**
Sagteware	1 876	-	1 876
Totaal	**1 121 089**	**-**	**1 121 089**

	Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
7.3 Finansiële bruikhuuruitgawes ingesluit by uitgawes vir kapitale bates			
Tasbare bates			
Masjinerie en toerusting		26 146	26 339
Totaal		**26 146**	**26 339**
8. Kontant en kontantekwivalente			
Gekonsolideerde Betaalmeester-generaal Rekening		209 255	220 112
Kontant voorhande		3	-
Totaal		**209 258**	**220 112**

Die saldo in die BMG-rekening hou grootliks verband met die oorskot op begroting fondse.

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17	2015/16
			R'000	R'000
9.	**Vooruitbetalings en voorskotte**			
9.1	**Vooruitbetaling (Bestee)**			
	Kapitaalbates		32 649	-
	Totaal		**32 649**	**-**

'n Bedrag van R32,649 miljoen is bestee as 'n voorafbetaling tydens Maart 2017 ten opsigte van 49 busse wat deur SMV aangekoop word namens die department.

10. Ontvangbare rekeninge

		2016/17			2015/16		
		Lopend	Nielopend	Totaal	Lopend	Nielopend	Totaal
	Aant	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Eise verhaalbaar	10.1	114	42	156	304	1 002	1 306
Verhaalbare uitgawes	10.2	3 398	1 535	4 933	2 656	563	3 219
Personeelskuld	10.3	1 907	15 187	17 094	4 423	16 564	20 987
Ander debiteure	10.4	3 330	36 680	40 010	5 422	37 573	42 995
Totaal		**8 749**	**53 444**	**62 193**	**12 805**	**55 702**	**68 507**

		Aant	2016/17	2015/16
			R'000	R'000
10.1	**Eise verhaalbaar**	10		
	Provinsiale departemente		156	89
	Privaat ondernemings		-	332
	Huishoudings en instansies sonder winsbejag		-	885
	Totaal		**156**	**1 306**
10.2	**Verhaalbare uitgawes (ontoelaatbare rekeninge)**	10		
	Ontoelaatbare rekeninge		1 529	966
	Salaris: Herstelinskrywing		1 477	1 268
	Salaris: Belastingskuld		1 927	985
	Totaal		**4 933**	**3 219**
10.3	**Personeelskuld**	10		
	Skuldrekening		17 094	20 987
	Totaal		**17 094**	**20 987**
10.4	**Ander debiteure**	10		
	Kontrakbreuk		1 676	2 868
	Gewese werknemers		35 562	36 493
	Staatswaarborge		26	31
	Kriminele dade		35	37
	Allerlei		2 711	3 566
	Totaal		**40 010**	**42 995**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
10.5	**Waardedaling van ontvangbare rekeninge**			
	Skatting van waardedaling van ontvangbare rekeninge		56 488	61 490
	Totaal		**56 488**	**61 490**
11.	**Beleggings**			
	Nielopend			
	Aandele en ander ekwiteit			
	Skooloufonds		9 398	17 879
	Totaal nielopend		**9 398**	**17 879**
	Ontleding van nielopende beleggings			
	Beginsaldo		17 879	16 745
	Toevoegings in kontant		1 219	1 134
	Vervreemdings vir kontant		(9 700)	-
	Totaal		**9 398**	**17 879**

R9,7 mijoen is van die belegging onttrek vir die aankoop van grond van Stad Kaapstad vir die bou van 'n skool.

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
12.	**Begrote fondse wat in die Inkomstefonds teruggestort moet word**			
	Beginsaldo		249 246	25 059
	Soos heraangegee		249 246	25 059
	Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie (soos heraangegee)		229 505	262 027
	Begrote fondse nie versoek/ontvang nie	1.1	-	(12 781)
	Gedurende die jaar betaal		(249 246)	(25 059)
	Eindsaldo		**229 505**	**249 246**
13.	**Departementele inkomste en NRF-ontvangste wat in die Inkomstefonds teruggestort moet word**			
	Beginsaldo		2 036	6 408
	Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie (soos heraangegee)	2	38 696	22 833
	Gedurende die jaar betaal		(37 969)	(27 205)
	Eindsaldo		**2 763**	**2 036**
14.	**Betaalbare rekeninge – lopend**			
	Verrekeningsrekening	14.1	6 099	3 170
	Ander betaalbare rekeninge	14.2	725	201
	Totaal		**6 824**	**3 371**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
14.1	**Betaalbare rekeninge - verrekeningsrekeninge**	14		
	Sal: ACB-intrekking		5 699	1 794
	Sal: Inkomstebelasting		-	488
	Sal: Pensioenfonds		-	55
	Sal: Mediese fonds		32	23
	Ander aftrekkingsrekeninge		63	89
	Sal: Belastingskuld		8	133
	Voorskot: Openbare entiteite		297	588
	Totaal		**6 099**	**3 170**

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
14.2	**Betaalbare rekeninge - ander betaalbare rekeninge**	14		
	Skuldrekening krediete		494	201
	Sal: RWBS Terugbetalingkontrole		231	-
	Totaal		**725**	**201**

		2016/17 R'000	2015/16 R'000
15.	**Netto kontantvloei beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite**		
	Netto oorskot soos per staat van finansiële prestasie	268 201	284 860
	Voeg terug niekontant-/kontantbeweging wat nie as bedryfsaktiwiteite geag word nie	**734 237**	**1 057 545**
	Afname in ontvangbare rekeninge - lopend	6 314	(64)
	Afname in voorafbetalings en voorskotte	-	1
	Toename in betaalbare rekeninge - lopend	3 453	1 564
	Uitgawes vir kapitale bates	1 011 685	1 121 089
	Terugstortings in Inkomstefonds	(287 215)	(52 264)
	Begrote fondse nie versoek/ontvang nie	-	(12 781)
	Netto kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite voortgebring	**1 002 438**	**1 342 405**

		2016/17 R'000	2015/16 R'000
16.	**Rekonsiliasie van kontant en kontantekwivalente vir kontantvloeidoeleindes**		
	Gekonsolideerde Betaalmeester-generaal Rekening	209 255	220 112
	Kontant voorhande	3	-
	Totaal	**209 258**	**220 112**

Die saldo in die BMG-rekening hou grootliks verband met die oorskot op begroting fondse

17. Voorwaardelike laste en voorwaardelike bates

				2016/17 R'000	2015/16 R'000
17.1	**Voorwaardelike laste**				
	Aanspreeklik aan	**Aard**			
	Finansiële instellings	Behuisingsleningwaarborge	Bylae 2A	333	312
	Verskeie persone	Eise teen die departement	Bylae 2B	132 434	103 195
	Interregering- betaalbare rekeninge: (onbevestigde saldo's)	Eise	Bylae 4	1 228	1 726
	Munisipaliteite	Munisipale rekeninge	Bylae 2B	49 127	92 151
	Totaal			**183 122**	**197 384**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

17.2 Voorwaardelike bates

- Bykomend tot ondergemelde aantekeninge, soos aangedui in die finansiële state van 2013/14 en 2014/15, word die volgende vordering aangegee:

  Alle uitstaande gevalle van opgegaarde voorraad (2013/14 – 2014/15) wat verband hou met die beleid en prosedure oor ongeskiktheidsverlof en aftrede weens swak gesondheid (PILIR) is deur die Gesondheidsrisikobestuurder (GRB) gehanteer in 2016/17. Aan die einde van hierdie verslagtydperk was daar geen gevalle van opgegaarde voorraad uitstaande nie.

- Op hierdie stadium is die Departement nie in staat om die voorwaardelike bates betroubaar te meet nie aangesien die fondse wat deur SA Home Loans gehou word in verband met die Staatswerknemers-behuisingskema (RWBS) van die individueel-gekoppelde Besparingsfasiliteite (ILSF) terubesorg mag word aan die department in gevalle van bedankings en ontslanings.

		2016/17	2015/16
		R'000	R'000
18.	**Verpligtinge**		
	Lopende uitgawes	**2 092 567**	**1 803 746**
	Goedgekeur en gekontrakteer	2 092 567	1 803 746
	Kapitale uitgawes	**633 561**	**695 486**
	Goedgekeur en gekontrakteer	533 272	680 565
	Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer nie	100 289	14 921
	Totale verpligtinge	**2 726 128**	**2 499 232**

Lopende verpligtinge word grotendeels verteenwoordig deur kontrakte vir leerdervervoer en LAN-installasies by openbare skole wat vir 'n vyfjaartydperk gesluit is. Kapitale verpligtinge verteenwoordig kontrakte vir die bou van skole wat langer as 'n jaar duur.

				2016/17	2015/16
				R'000	R'000
19.	**Oplopings en betaalbare rekeninge nieerken nie**				
19.1	**Opgelope bedrae**				
	Gelys per ekonomiese klassifikasie	**30 dae**	**30+ dae**	**Totaal**	**Totaal**
	Goedere en dienste	26 564	4 186	30 750	22 741
	Oordragte en subsidies	689	88	777	1
	Kapitale bates	4 437	158	4 595	14 908
	Ander	428	-	428	137
	Totaal	**32 118**	**4 432**	**36 550**	**37 787**

	2016/17	2015/16
Gelys per programvlak		
Program 1	6 269	10 580
Program 2	22 155	5 464
Program 4	104	-
Program 5	-	2
Program 6	7 252	19 732
Program 7	770	2 009
Totaal	**36 550**	**37 787**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

			Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
19.2	**Betaalbare rekeninge nie erken nie**				
	Gelys per ekonomiese klassifikasie	**30 dae**	**30+ dae**	**Totaal**	**Totaal**
	Goedere en dienste	16 914	3 572	20 486	35 038
	Oordragte en subsidies	6 838	29	6 867	679
	Kapitale bates	23 589	9 019	32 608	18 148
	Ander	84	-	84	12
	Totaal	**47 425**	**12 620**	**60 045**	**53 877**

	2016/17 R'000	2015/16 R'000
Gelys per programvlak		
Program 1	2 187	1 191
Program 2	10 920	2 280
Program 4	22	-
Program 5	238	22
Program 6	46 379	50 243
Program 7	299	141
Totaal	**60 045**	**53 877**

	Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
Ingesluit by bovermelde totale is die volgende			
Bevestigde saldo's by departemente	Bylae 4	-	12
Totaal		**-**	**12**

		2016/17 R'000	2015/16 R'000
20.	**Werknemervoordele**		
	Aanspraak op verlof	67 117	51 011
	Diensbonus (dertiende tjek)	395 880	383 774
	Prestasietoekennings	16 590	16 288
	Opgehoopte verlofverpligtinge	912 247	939 734
	Ander	51 681	61 602
	Totaal	**1 443 515**	**1 452 409**

Die departement kan op hierdie stadium nie 'n betroubare meting van die langdiensgedeelte van die langdienstoekennings maak nie.

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

21. Bruikhuurverpligtinge

21.1 Uitgawes op bedryfsbruikhuur

	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2016/17	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**
Nie later as 1 jaar nie			53 655	7 661	61 316
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie			93 279	5 477	98 756
Later as 5 jaar			34 290	745	35 035
Totale bruikhuurverpligtinge			**181 224**	**13 883**	**195 107**

	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2015/16	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**
Nie later as 1 jaar nie			56 247	7 136	63 383
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie			103 213	9 063	112 276
Later as 5 jaar			38 243	900	39 143
Totale bruikhuurverpligtinge			**197 703**	**17 099**	**214 802**

Bruikhuurverpligtinge vir skoolgeboue word bereken op grond van 'n kontraktuele verpligting tussen die huurder en die verhuurders. 'n Vasgestelde jaarlikse styging van tussen 5 en 9% of die toepaslike VPI-gekoppelde inflasiekoers word in hierdie berekenings gebruik. In die geval van hernuwing van verstrykte huurkontrakte is die verpligting vir 'n driejaartydperk.

21.2 Uitgawes aan finansiële bruikhuur

	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2016/17	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**
Nie later as 1 jaar nie				25 972	25 972
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie				49 343	49 343
Later as 5 jaar				1 967	1 967
Totale bruikhuurverpligtinge				**77 282**	**77 282**

	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2015/16	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**
Nie later as 1 jaar nie				25 777	25 777
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie				73 027	73 027
Later as 5 jaar				2 728	2 728
Totale bruikhuurverpligtinge				**101 532**	**101 532**

Die Onderwysdepartement het 518 voertuie van GMT gedurende 2016/17 gehuur. Daaglikse tariewe is maandeliks betaalbaar en dek bedryfskoste en kapitaalkoste vir die vervanging van voertuie en die implisiete finansiële koste met hierdie soort reëling.

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17 R'000	2015/16 R'000
22.	**Onreëlmatige uitgawes**			
22.1	**Rekonsiliasie van onreëlmatige uitgawes**			
	Beginsaldo		-	-
	Soos heraangegee		-	-
	Plus: Onreëlmatige uitgawes - m.b.t. vorige jaar		883	18
	Plus: Onreëlmatige uitgawes - m.b.t. tot lopende jaar		-	-
	Min: Vorige jaar bedrae gekondoneer		(883)	(18)
	Min: Lopende jaar bedrae gekondoneer		-	-
	Onreëlmatige uitgawes wat wag vir kondonering		**-**	**-**

		2016/17 R'000
22.2	**Besonderhede oor onreëlmatige uitgawes – huidige en vorige jare**	
	Insident	
	Betalings aan verskeie sekuriteitsmaatskappye	883
		883

			2016/17 R'000
22.3	**Besonderhede oor onreëlmatige uitgawes gekondoneer**		
	Insident	**Gekondoneer deur (kondonerende gesag)**	
	Betalings aan verskeie sekuriteitsmaatskappye	Rekenpligtige Beampte	883
			883

22.4 Besonderhede oor onreëlmatige uitgawes wat ondersoek word (nie by hoofaantekening ingesluit nie)

	2016/17 R'000
Insident	
Beweerde bedrieglike aktiwiteite (1 geval)	11
Maatskappy opgeskort (46 gevalle)	3 956
Kontrakbestuur (70 gevalle)	2 635
Onvoldoende kwotasies (117 gevalle)	3 396
Ander (28 gevalle)	516
	10 514

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

		Aant	2016/17	2015/16
			R'000	R'000
23.	**Vrugtelose en verkwistende besteding**			
23.1	**Rekonsiliasie van vrugtelose en verkwiste besteding**			
	Beginsaldo		260	269
	Soos heraangegee		260	269
	Vrugtelose en verkwiste besteding – m.b.t. vorige jaar		110	3
	Vrugtelose en verkwiste besteding – mb.t. lopende jaar		6	8
	Min: Bedrae opgelos		(339)	(20)
	Eindsaldo		**37**	**260**

23.2 Ontleding van afwagtende besluit per ekonomiese klassifikasie

	2016/17	2015/16
Lopend	37	219
Kapitaal	-	41
Totaal	**37**	**260**

23.3 Ontleding van lopende en vorige jaar se vrugtelose en verkwiste besteding

Insident	**2016/17** **R'000**
Rente betaal (vorige jaar = R95 000)	101
Spyseniering (vorige jaar)	15
Totaal	**116**

23.4 Besonderhede oor vrugtelose en verkwiste besteding wat ondersoek word (nie by hoofaantekening ingesluit nie)

Insident	**2016/17** **R'000**
Spysenieringskoste (37 gevalle)	196
Oorbetaling op kontrak (1geval)	1
Oorbetaling op vervoer (34 gevalle)	1 703
Rente (26 gevalle)	52
Ander (37 gevalle)	67
Totaal	**2 019**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

24 Verwantepartytransaksies

Verwantepartyverhoudinge

1. Die transaksies wat met openbare gewone skoleverband hou, word in Bylae 1B openbaar gemaak.
2. Die departement het gedurende die jaar dienste van die Wes-Kaapse Departement van Vervoer en Openbare Werke (DVOW) soos volg ontvang:
   - Die departement gebruik kosteloos 'n gebou wat deur die DVOW bestuur word. Parkeerplek word ook aan staatsamptenare voorsien teen 'n goedgekeurde tarief wat nie markverwant is nie.
   - Die departement maak gebruik van staatsmotorvoertuie wat deur die Staatsmotorvervoerafdeling van die DVOW bestuur word ingevolge 'n arm-lengte-transaksie teen tariewe wat deur die ProvinsialeTesourie goedgekeur word.
3. Die departement het korporatiewe dienste van die Departement van die Premier Wes-Kaap soos volgontvang:
   - Inligtings- en Kommunikasietegnologie
   - Organisasie-ontwikkeling
   - Provinsiale opleiding (transversaal)
   - Ondernemingsrisikobestuur
   - Interne oudit
   - Provinsiale Forensiese Dienste
   - Regsdienste
   - Korporatiewe kommunikasie
4. Die departement het raadgewende dienste en operasionele dienste met betrekking tot sekuriteit van die Departement van Gemeenskapsveiligheid Wes-Kaap ontvang.
5.

25. Sleutelbestuurspersoneel

	Getal individue	2016/17	2015/16
		R'000	R'000
Politieke ampsdraers	1	1 902	2 044
Amptenare:			
Vlak 15 tot 16	6	5 689	7 489
Vlak 14	8	9 705	8 383
Familielede van sleutelbestuurspersoneel	7	1 787	3 518
Totaal		**19 083**	**21 434**

26. Roerende tasbare kapitale bates

Beweging in roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Beginsaldo	Waardeaan-suiwerings	Toevoegings	Vervreemdings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Masjinerie en toerusting	**172 433**	**-**	**10 608**	**(18 563)**	**164 478**
Vervoerbates	78 436	-	2 763	(1 410)	79 789
Rekenaartoerusting	53 229	-	6 325	(16 374)	43 180
Meubels en kantoortoerusting	33 257	-	1 509	(719)	34 047
Ander masjinerie en toerusting	7 511	-	11	(60)	7 462
Totale roerende tasbare kapitale bates	**172 433**	**-**	**10 608**	**(18 563)**	**164 478**

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

26.1 Toevoegings

Toevoegings tot roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2016

	Kontant	Niekontant	(Kapitale werk in wording – lopende koste en finansiële bruikhuurbetalings)	Ontvang lopend, nie betaal nie (betaal in lopende jaar, ontvang vorige jaar	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Masjinerie en toerusting	**33 223**	**3 531**	**(26 146)**	**-**	**10 608**
Vervoerbates	26 166	2 743	(26 146)		2 763
Rekenaartoerusting	5 931	394			6 325
Meubels en kantoortoerusting	1 115	394			1 509
Ander masjinerie en toerusting	11				11
Totale toevoegings tot roerende tasbare kapitale bates	**33 223**	**3 531**	**(26 146)**	**-**	**10 608**

Die department het 'n voorafbetaling van R32 649 000 gemaak vir die aankoop van 49 busse wat in die 2017/18 boekjaar afgelewer sal aword. Dit het die verskil tusssen die koste in die kapitaalbesteding en die kontanttoevoeging in die bate-aantekening veroorsaak.

26.2 Vervreemdings

Vervreemding van roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Vir kontant verkoop	Niekontant vervreemding	Totale vervreem-dings	Werklike kontant ontvang
	R'000	R'000	R'000	R'000
Masjinerie en toerusting		**18 563**	**18 563**	**-**
Vervoerbates		1 410	1 410	-
Rekenaartoerusting		16 374	16 374	-
Meubels en kantoortoerusting		719	719	-
Ander masjinerie en toerusting		60	60	-
Totale vervreemding van roerende tasbare kapitale bates		**18 563**	**18 563**	**-**

26.3 Beweging vir 2015/16

Beweging in roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2016

	Beginsaldo	Fout in vorige tydperk	Toevoegings	Vervreemdings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totale roerende tasbare kapitale bates	**159 099**	**-**	**32 083**	**(18 749)**	**172 433**
Vervoerbates	75 154	-	12 058	(8 776)	78 436
Rekenaartoerusting	48 956	-	11 940	(7 667)	53 229
Meubels en kantoortoerusting	29 310	-	6 202	(2 255)	33 257
Ander masjinerie en toerusting	5 679	-	1 883	(51)	7 511
Totale roerende tasbare kapitale bates	**159 099**	**-**	**32 083**	**(18 749)**	**172 433**

Aantekeninge tot die Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

26.4 Kleiner bates

Beweging in kleiner bates per die bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Gespesia-liseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Beginsaldo		1 390		66 362	-	67 752
Toevoegings		139		2 810		2 949
Vervreemdings				(4 353)		(4 353)
Totale getal kleiner bates		**1 529**		**64 819**	**-**	**66 348**

	Gespesia-liseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal R1 kleiner bates				42 860		42 860
Getal kleiner bates teen kosprys				151 097		151 097
Totale getal kleiner bates				**193 957**		**193 957**

Kleiner bates

Beweging in kleiner bates per die bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Gespesia-liseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Beginsaldo	-	1 378	-	59 817	-	61 195
Toevoegings	-	12	-	11 644	-	11 656
Vervreemdings	-	-	-	(5 099)	-	(5 099)
Totale kleiner bates	**-**	**1 390**	**-**	**66 362**	**-**	**67 752**

	Gespesia-liseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal R1 kleiner bates	-	-	-	47 680	-	47 680
Getal kleiner bates teen kosprys	-	325	-	191 760	-	192 085
Totale getal kleiner bates	**-**	**325**	**-**	**239 440**	**-**	**239 765**

Aantekeninge tot die Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

26.5 Roerende bates afgeskryf

Roerende bates afgeskryf vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bates afgeskryf				4 355		4 355
Totale roerende bates afgeskryf				**4 355**		**4 355**

Roerende bates afgeskryf vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bates afgeskryf	-	-	-	7 683	-	7 683
Totale roerende bates afgeskryf	**-**	**-**	**-**	**7 683**	**-**	**7 683**

26.6 Art 42 Roerende Kapitaalbates

Groot bates onderworpe aan oordrag kragtens art 42 van die WOFB – 31 Maart 2017

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal bates				(69)		(69)
Waarde van die bate (R'000)				(12 517)		(12 517)

Klein bates onderworpe aan oordrag kragtens art 42 van die WOFB - 31 Maart 2017

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal bates				(2 207)		(2 207)
Waarde van die bate (R'000)				(69)		(69)

R12 604 000 word oorgedra aan die Departement van die Premier vir IKT toerusting en die oordrag van bates ter waarde van R1 243 000 aan die Departement van Hoër Onderwys. Bates ter waarde van R1 261 000 is ontvang van die Departement van Vervoer en Openbare Werke.

27. Ontasbare kapitale bates

Beweging in ontasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Beginsaldo	Waardeaansuiwerings	Toevoegings	Vervreemdings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	21 597		64		21 661
Totale ontasbare kapitale bates	**21 597**	**-**	**64**	**-**	**21 661**

Aantekeninge tot die Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

27.1 Toevoegings tot ontasbare tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Kontant	Niekontant	(Ontwikkeling werk in wording lopende Koste)	Ontvang lopend, nie betaal nie (betaal in lopende jaar, ontvang vorige jaar))	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	64				64
Totale toevoegings tot ontasbare kapitale bates	**64**	**-**	**-**	**-**	**64**

27.2 Beweging vir 2015/16

Beweging in ontasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2016

	Beginsaldo	Fout in vorige tydperk	Toevoegings	Vervreemdings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	19 721	-	1 876	-	21 597
Totale ontasbare kapitale bates	**19 721**	**-**	**1 876**	**-**	**21 597**

28. Onroerende tasbare kapitale bates

Beweging in onroerende tasbare kapitale bates vir die tydperk 31 Maart 2017

	Beginsaldo	Waardeaan-suiwerings	Toevoegings	Vervreemdings	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste strukture					
Nieresidensiële geboue	1 378 451	11 884	1 966 716	(146 639)	3 210 412
Kapitale werk- in-wording	1 970 609		945 749	(1 966 716)	949 642
Totale onroerende tasbare kapitale bates	**3 349 060**	**11 884**	**2 912 465**	**(2 113 355)**	**4 160 054**

Die waarde-aansuiwerings bestaan uit R12 604 000 vir die herevaluering van die vyf en sestig (65) R1 voorafvervaardigde eenhede asook die herevaluering van 'n gebou van -R720 000.

28.1 Toevoegings

Toevoegings tot onroerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Kontant	Niekontant	(Ontwikkeling werk in wording lopende Koste)	Ontvang lopend, nie betaal nie (betaal in lopende jaar, ontvang vorige jaar)	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste structure	**945 749**	**1 925 497**	**(945 749)**	**41 219**	**1 966 716**
Nieresidensiële geboue	945 749	1 925 497	(945 749)	41 219	1 966 716
Totale toevoegings tot onroerende tasbare kapitale bates	**945 749**	**1 925 497**	**(945 749)**	**41 219**	1 966 716

Aantekeninge tot die Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

28.2 Vervreemdings

Vervreemding van onroerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Verkoop vir kontant	Niekontant-vervreemding	Totale vervreem-dings	Werklike kontant ontvang
	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste structure	**-**	**146 639**	**146 639**	**-**
Nieresidensiële geboue		146 639	146 639	
Totale vervreemding van onroerende tasbare kapitale bates	-	146 639	146 639	-

Vervreemdings sluit in voorafvervaardigde kombuise ter waarde van R29 737 000 wat by skole opgerig is deur oordragbetalings.

28.3 Beweging vir 2015/16

Beweging in onroerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2016

	Beginsaldo	Fout in vorige tydperk	Toevoe-gings	Vervreem-ding	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste strukture	**944 585**	**(468)**	**438 475**	**(4 141)**	**1 378 451**
Nieresidensiële geboue	944 585	(468)	438 475	(4 141)	1 378 451
Totale vervreemding van onroerende tasbare kapitale bates	**944 585**	**(468)**	**438 475**	**(4 141)**	**1 378 451**

28.3.1 Fout in vorige tydperk

	2015/16
	R'000
Aard van fout in vorige tydperk	
Geboue en ander vaste strukture	**(468)**
Duplisering van twee voorafvervaardigde klaskamers op die 2015/16 bateregister	(468)
Totaal	**(468)**

28.4 Bates onderworpe aan oordrag kragtens art 42 van die WOFB – 2016/17

	Getal bates	Waarde van bates R'000
Geboue en ander vaste strukture	**(3)**	**(116 902)**
Nieresidensiële geboue	(3)	(116 902)
Totaal	**(3)**	**(116 902)**

Bates onderworpe aan oordrag kragtens art 42 van die WOFB – 2015/16

	Getal bates	Waarde van bates R'000
Geboue en ander vaste strukture	**(10)**	**(3 904)**
Nieresidensiële geboue	(10)	(3 904)
Totaal	**(10)**	**(3 904)**

Aantekeninge tot die Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

29. Verandering in rekenkundige beramings

Die volgende veranderinge is gedurende die jaar gemaak aan die skattings wat gebruik word by die boekhouding vir transaksies, bates, laste, gebeure en omstandighede.

	Waarde verkry volgens oorspronklike skatting	Waarde verkry volgens gewysigde skatting	R-waarde impak van verandering in skatting
Aantekening 28 - Nieresidensiële geboue - waarde-aansuiwering	54 351	66 235	11 884

30. Foute in vorige tydperk

30.1 Regstelling van foute in vorige tydperk

Bates: Onroerende tasbare kapitale bates	
Duplisering van twee voorafvervaardigde klaskamers op die 2015/16 Bateregister	(468)
Netto effek	**(468)**
Laste:	
Werknemervoordele – Hierdie bedrag is ooraangegee in 2015/16	(53 836)
Netto uitwerking	**(53 836)**

31. Oorplasing van funksies

Die funksies van Verdere Onderwys en Opleiding (VOO) en Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes (BOOV) is met ingang van 1 April 2015 oorgeplaas na die Departement van Nasionale Onderwys en Opleiding, tesame met die VOO-kolleges en BOOV-sentrums wat aan hierdie funksies gekoppel is.

31.1 Staat van finansiële posisie

	Aant	Saldo per departement 2015 /16 Finansiële Jaar voor oordrag	VOO	BOOV	2015/16 Saldo na oordrag
		2015/16 R'000	**2015/16 R'000**	**2015/16 R'000**	**2015/16 R'000**
Bates					
Lopende bates		**12 518**	**-**	**-**	**12 518**
Vooruitbetalings en voorskotte		1	-	-	1
Ontvangbare rekeninge		12 517	-	-	12 517
Nielopende bates		**72 671**	**-**	**-**	**72 671**
Beleggings		16 745	-	-	16 745
Ontvangbare rekeninge		55 926	-	-	55 926
Totale bates		**85 189**	**-**	**-**	**85 189**
Laste					
Bedryfslaste		**33 274**	**-**	**-**	**33 274**
Begrote fondse wat in Inkomstefonds teruggestort moet word		25 059	-	-	25 059
Departementele inkomste en NIF-ontvangste wat in Inkomstefonds teruggestort moet word		6 408	-	-	6 408
Betaalbare rekeninge		1 807	-	-	1 807
Totale laste		**33 274**	**-**	**-**	**33 274**
Netto bates		51 915	-	-	51 915

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

31.2 Openbaarmakingsaantekeninge

	Saldo per departement 2015 /16 Finansiële Jaar voor oordrag	VOO	BOOV	2015//16 Saldo na oordrag
	2015/16	2015/16	2015/16	2015/16
	R'000	R'000	R'000	R'000
Voorwaardelike laste	165 302	-	-	165 302
Verpligtinge	1 816 183	-	-	1 816 183
Opgelope bedrae	42 264	-	-	42 264
Betaalbare rekeninge nie erken nie	49 247	-	-	49 247
Werknemervoordele	1 470 894	-	-	1 470 894
Huurverpligtinge - bedryfsbruikhuur	222 111	-	-	222 111
Huurverpligtinge - finansiële bruikhuur	114 131	-	-	114 131
Vrugtelose en verkwistende besteding	269	-	-	269
Roerende tasbare kapitale bates	159 117	(1 243)	-	157 874
Onroerende tasbare kapitale bates	944 585	-	-	944 585
Ontasbare kapitale bates	19 721	-	-	19 721

Oordrag van bates tussen die twee departemente is afgehandel.

Aantekeninge tot die finansiële jaarstate vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

32. Staat van voorwaardelike toelaes ontvang

Naam van toelaag	Toekenning van toelaag					Bestee				2015/16	
	Wet op Verdeling van Inkomste/Provinsiale toelaes	Heruitreikings	DoRA-aansuiwerings	Ander aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Bedrag deur departement ontvang	Bedrag deur departement bestee	Onder-/ (oorbesteding)	% beskikbare fondse deur dept. bestee	Wet op Verdeling van Inkomste	Bedrag deur departement bestee
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Onderwysinfrastruktuurstoelae	992 212	-	-	142 492	1 134 704	1 134 704	1 079 173	55 531	95%	1 094 992	1 094 992
UOWP Geïntegreerde Toelae vir Provinsies	2 520	-	-	-	2 520	2 520	2 520	-	100%	2 818	2 818
MIV/Vigs-toelae (Opleiding in lewensvaardighede)	18 728	-	-	-	18 728	18 728	18 717	11	100%	19 631	19 631
Toelae vir Wiskunde, Wetenskap en Tegnologie	27 841	-	-	-	27 841	27 841	27 841	-	100%	26 535	26 535
Toelae vir nasionale skoolvoedingsprogram	315 305	-	-	1 724	317 029	317 029	316 999	30	100%	299 435	299 400
Toelae: Beroepspesifieke bedeling vir terapeute in die onderwyssektor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15 852	15 852
Maatskaplike Sektor UOWP Aansporingstoelae aan Provinsies	18 677	-	-	-	18 677	18 677	18 677	-	100%	4 747	4 746
	1 375 283	-	-	**144 216**	**1 519 499**	**1 519 499**	**1 463 927**	**55 572**	96%	**1 464 010**	**1 463 974**

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 1A
Staat van oordragte aan departementele agentskappe en rekeninge

	Oordragtoekenning				oordrag		2015/16
Departement / agentskap / rekening	**Aangesuiwerde begroting R'000**	**Heruitreikings R'000**	**Aansuiwerings R'000**	**Totaal beskikbaar R'000**	**Werklike oordrag R'000**	**% van beskikbare fondse oorgedra %**	**Begrotingswet R'000**
SETA	6 850	-	-	6 850	6 850	100%	6 450
SAUK TV-lisensie	10	-	(3)	7	7	100%	11
Totaal	**6 860**	**-**	**(3)**	**6 857**	**6 857**		**6 461**

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 1B
Staat van oordragte aan instellings sonder winsbejag

	Oordragtoekenning				Uitgawes		2015/16
	Aangesuiwerde begroting	Heruitreikings	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	% van beskikbare fondse oorgedra	Begrotingswet
Instellings sonder winsbejag	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**
Oordragte							
Openbare gewone skole	1 096 449	-	119 887	1 216 336	1 216 336	100%	927 121
Onafhanklike skole	101 298	-	(272)	101 026	101 026	100%	95 384
Skole vir leerders met spesiale onderwysbehoeftes	149 933	-	2 339	152 272	152 272	100%	134 988
VKO: Gr R openbare skole	298 247	-	(8 709)	289 538	289 538	100%	229 891
VKO: Gr R gemeenskapsentrums	71 289	-	(4 042)	67 247	67 247	100%	68 664
VKO: Leerderskappe	84 560	-	1 949	86 509	86 509	100%	69 873
WKOD-sokkerklub	-	-	17	17	17	100%	17
Totaal	**1 801 776**	**-**	**111 169**	**1 912 945**	**1 912 945**		**1 525 938**

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 1C
Staat van oordragte aan huishoudings

	Oordragtoekenning				UITGAWES		2015/16
	Aangesuiwerde begroting	Heruitreikings	Aansuiwerings	Totaal beskikbaar	Werklike oordrag	% van beskikbare fondse oorgedra	Begrotingswet
Huishouding	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**R'000**	**%**	**R'000**
Oordragte							
H/H werknemerdiensvoordeel: Besering aan diens	1 264	-	(1 264)	-	-		
H/H werknemerdiensvoordeel: verlofuitkering	30 096	-	54 775	84 871	84 871	100%	73 876
H/H werknemerdiensvoordeel: PST aftredevoordeel	5 947	-	(5 947)	-	-		18
H/H werknemerdiensvoordeel: Skeidingspakket	-	-	5 651	5 651	5 651	100%	14 325
H/H werknemerdiensvoordeel: Beurse (niewerknemers)	769	-	(164)	605	605	100%	1 540
H/H: eise teen die staat (kontant)	-	-	1 178	1 178	1 178	100%	1 450
Totaal	**38 076**	**-**	**54 229**	**92 305**	**92 305**		**91 209**

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 1D
Staat van geskenke, skenkings en borgskappe ontvang

.

Naam van organisasie	Aard van geskenk, skenking of borgskap	2016/17 R'000	2015/16 R'000
Ontvang in kontant			
JAKS Trust	Bydrae vir infrastruktuur by De Villiers Graaff Hoërskool	1 500	-
Totaal		**1 500**	**-**

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 2A
Staat van finansiële waarborge uitgereik soos op 31 Maart 2017 – Plaaslik

Waarborg-instansie	Waarborg ten opsigte van	Oorspronklike gewaarborgde kapitale bedrag R'000	Beginsaldo 1 April 2016 R'000	Waarborge onttrek gedurende die jaar R'000	Gewaarborgde terugbetalings/ gekanselleer/ verminder/ vrygestel gedurende die jaar R'000	Herwaarderings R'000	Eindsaldo 31 Maart R'000	Gewaarborgde rente vir die jaar geëindig 31 Maart 2016 R'000	Gerealiseerde verliese nie verhaalbaar nie, m.a.w. eise uitbetaal R'000
	Behuising								
0001 – Standard Bank van S.A. Beperk			83				83		
0004 – FirstRand Bank Beperk First National Bank			149				149		
0017 - ABSA			80	21			101		
Totaal			**312**	**21**			**333**		

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 2B
Staat van gebeurlike verpligtinge soos op 31 Maart 2017

Aard van verpligtinge	Beginsaldo 1 April 2016 R'000	Verpligtinge gedurende die jaar aangegaan R'000	Verpligtinge gedurende die jaar betaal/ gekanselleer/ verminder R'000	Verhaalbare verpligtinge (Verskaf besonderhede hieronder) R'000	Eindsaldo 31 Maart 2017 R'000
Eise teen die departement					
Verskeie eise	103 195	37 413	(8 174)		132 434
Subtotaal	103 195	37 413	(8 174)		132 434
Ander					
Munisipale rekeninge *	92 151	229 877	(272 901)		49 127
Subtotaal	92 151	229 877	(272 901)		49 127
Totaal	**195 346**	**267 290**	**(281 075)**	**-**	**181 561**

**Die eindsaldo verteenwoordig die totaal van uitstaande munisipale diensterekeninge van skole soos op 31 Maart 2017. Dit is nie moontlik om die totale bedrag van munisipale diensterekeninge van skole gedurende die jaar aangegaan en betaal/gekanselleer/verminder te bepaal nie, aangesien hierdie rekeninge ook regstreeks deur die skole betaal word.
.

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 3
Eise verhaalbaar

Staatsentiteit	Bevestigde saldo uitstaande		Onbevestigde saldo uitstaande		Totaal		Geld in transito teen jaareinde 2016/17	
	31/03/2017	31/03/2016	31/03/2017	31/03/2016	31/03/2017	31/03/2016	Ontvangsdatum tot ses (6) werksdae na jaareinde	Bedrag
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000		R'000
Departemente								
Onderwysdepartement – Noordwes (NWE)	-	-	42	42	42	42	-	-
Dept van die Premier	-	-	1	1	1	1	-	-
Dept van Gesondheid	-	-	-	25	-	25	-	-
Onderwysdepartement - KwaZulu Natal	-	-	21	21	21	21	-	-
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling	-	-	24	-	24	-	-	-
Departement van Hoër Onderwys en Opleiding	-	-	40	-	40	-	-	-
Departement van Gemeenskapsveiligheid	-	-	5	-	5	-	-	-
Departement van Verdediging	-	-	12	-	12	-	-	-
Departement van Menslike Nedersetting	-	-	11	-	11	-	-	-
	-	-	**156**	**89**	**156**	**89**	-	-
Ander staatsentiteite								
Kaapse Onderwysers-Professionele Vereniging (CTPA)	-	-	-	332	-	332	-	-
Staatswerknemerspensioenfonds (GEPF)	-	-	-	885	-	885	-	-
	-	**-**	**-**	**1 217**	**-**	**1 217**	**-**	**-**
Totaal	**-**	**-**	**156**	**1 306**	**156**	**1 306**	-	-

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 4
Interregering betaalbare rekeninge

Staatsentiteit	Bevestigde saldo uitstaande		Onbevestigde saldo uitstaande		Totaal		Geld in transito teen jaareinde 2016/17	
	31/03/2017	31/03/2016	31/03/2017	31/03/2016	31/03/2017	31/03/2016	Ontvangsdatum tot ses (6) werksdae na jaareinde	Bedrag
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000		R'000
Departemente								
Lopend								
Departement van Justisie en Grondwetlike Ontwikkeling	-	-	573	1 468	573	1 468	-	-
Departement van die Premier W-K	-	-	25	-	25	-	-	-
W-K Provinsiale Tesourie	-	-	7	-	7	-	-	-
Vrystaat Onderwysdepartement	-	-	57	45	57	45	-	-
Staatsmotorvervoer W-K	-	-	324	197	324	197	-	-
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling Kwazulu Natal	-	-	16	16	16	16	-	-
Departement van Staatsdiens en Administrasie			63		63			
Departement van Onderwys Kwazulu Natal			132		132			
SA Polisiediens			20		20			
Departement van Openbare Werke Kwazulu Natal			11		11			
Departement van Ekonomiese Ontwikkeling & Toerisme W-K	-	12	-	-	-	12	-	-
Totaal Departemente		**12**	**1 228**	**1 726**	**1 228**	**1 738**		**-**

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 5
Voorraad

	Aant	2016/17		2015/16	
		Hoeveelheid	R'000	Hoeveelheid	R'000
Voorraad opsomming					
Beginsaldo					
Plus: Toevoegings/Aankope - Kontant -	4.4	2 794 291	495 480		344 990
(Minus) Uitgifte		(2 794 291)	(495 480)	-	(344 990)
Eindsaldo		-	-	-	-

Hierdie items sluit skryfbehoeftes, handboeke, skoolmeubels en IT-toerusting in wat in prys kan wissel. Die 2015/16 is die vergelyker en is nie opgedeel per tipe item en hoeveelheid nie.

Voorraad: Leer en Onderrigondersteuningsmateriaal en Biblioteekmateriaal			
Beginsaldo			
Plus: Toevoegings/Aankope - Kontant -	2 607 558	122 423	
(Minus) Uitgifte	(2 607 558)	(122 423)	
Eindsaldo	-	-	
Voorraad: Materiaal en voorraad			
Beginsaldo			
Plus: Toevoegings/Aankope - Kontant -	3 211	327	
(Minus) Uitgifte	(3 211)	(327)	
Eindsaldo	-	-	
Voorraad: Medisyne			
Beginsaldo			
Plus: Toevoegings/Aankope - Kontant -	359	565	
(Minus) Uitgifte	(359)	(565)	
Eindsaldo	-	-	
Masjinerie en Toerusting (Bates vir verspreiding)			
Beginsaldo			
Plus: Toevoegings/Aankope - Kontant -	183 163	372 165	
(Minus) Uitgifte	(183 163)	(372 165)	
Eindsaldo	-	-	

BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

Bylae 6
Beweging in kapitale werk-in-wording

Beweging in kapitale werk-in-wording vir die jaar geëindig 31 Maart 2017

	Beginsaldo	Lopende jaar kapitale WIW	Voltooide bates	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000
Geboue en ander vaste strukture	1 970 609	945 749	(1 966 716)	949 642
Nieresidensiële geboue	1 970 609	945 749	(1 966 716)	949 642
Totaal	**1 970 609**	**945 749**	**(1 966 716)**	**949 642**

Bylae A: Programprestasiemaatstawwe (Nasionaal) – Tegniese

A. Program 1: Administrasie	
Titel van aanwyser	**PPM101: Getal openbare skole wat die skool- administratiewe bestuurstelsels gebruik om data elektronies aan die nasionale leerderopspoorstelsel te voorsien**
Kort definisie	Die Suid-Afrikaanse Skooladministrasie- en Bestuurstelsel (SA-SAMS) is bekendgestel om skole te ondersteun met die bestuur van hulle administratiewe stelsels. Openbare skole in alle provinsies moet die gebruik van die stelsel infaseer vir rekordhouding van en verslagdoening oor hulle data. Die stelsel kan derde partye of ander verskaffers insluit. Hierdie prestasie-aanwyser meet die getal openbare skole wat elektroniese stelsels gebruik om data aan die nasionale leerderopspoorstelsel te voorsien. Openbare skole: Verwys na gewone en spesiale skole. Sluit onafhanklike skole uit.
Doel/belang	Om verbetering in skole se voorsiening van data uit skole te meet
Beleid ingeskakel by	Nasionale Onderwysinligtingsbeleid
Bron/insameling van data	Provinsiale OBIS-databasis **Primêre Bewyse:** Provinsiale OBIS-databasis Databasis van die SA SAMS wat afgelaai is op LURITS **Sekondêre Bewyse**: Databasis met lys van skole wat enige skooladminstelsel gebruik om op LURITS af te laai
Hoe om te verifieer	Opsomming van skole wat inligting aan LURITS voorsien *(Dit moet die OBIS-nommer, distrik en skool se naam insluit).*
Berekeningsmetode	Totale getal openbare skole wat die skool se administratiewe en bestuurstelsels gebruik om data aan die leerderopspoorstelsel te voorsien.
Databeperking	Oplaai van onvolledige inligting
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Kumulatief
Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet data elektronies kan insamel en indien. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS-direktoraat (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)
Titel van aanwyser	**PPM 102 Getal openbare skole wat elektronies (per e-pos) bereik kan word**
Kort definisie	Getal openbare skole wat elektronies, veral per e-pos of ander verifieerbare maniere, bv Menslike hulpbronbestuurstelsel, bereik kan word. Openbare skole: Verwys na gewone en spesiale skole. Sluit onafhanklike skole uit.
Doel/belang	Hierdie aanwyser meet die toeganklikheid van skole deur departemente op maniere buiten fisiese besoeke. Dit is nuttig om omsendbriewe te stuur, aanvullende materiaal te verskaf en inligting spoedig van skole te verkry.
Beleid ingeskakel by	Nasionale Onderwysinligtingsbeleid
Bron/insameling van data	Provinsiale OBIS-databasis
Hoe om te verifieer	OBIS-nr., naam van skool en e-posadres
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal openbare skole wat elektronies gekontak kan word
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Kumulatief
Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare skole moet d.m.v e-pos of ander verifieerbare manier gekontak kan word. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS-direktoraat/ IK-direktoraat (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)

Titel van aanwyser	**PPM 103: Persentasie lopende onderwysuitgawes wat aan nie-personeelitems bestee word**
Kort definisie	Totale uitgawes (begroting) op nie-personeelitems uitgedruk as 'n persentasie van totale lopende uitgawes in onderwys. Lopende onderwysuitgawes: Verwys na al die regering se nie-personeel uitgawes aan onderwys (met inbegrip van alle subsektore van onderwys, spesiale skole, onafhanklike skole en voorwaardelike toelaes). Hierdie aanwyser kyk na die totale begroting.
Doel/belang	Om onderwysuitgawes op nie-personeelitems te meet.
Beleidskakel	WOFB
Bron/insameling van data	Basiese rekeningkundige stelsel (BAS-stelsel)
Hoe om te verifieer	Finansiële jaarverslae
Berekeningsmetode	Verdeel die totale onderwysuitgawes (begroting) op nie-personeelitems deur die totale lopende uitgawes in onderwys en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om personeeluitgawes te verminder en verseker dat nog fondse vir nie-personeelitemsbeskikbaar gestel word. Op of onder teiken d.w.s meer fondse bestee aan nie-personeel items as verwag.
Verantwoordelik viraanwyser	Verantwoordelike bestuurder (finansiële afdeling) (provinsie kan die meer toepaslikeVerantwoordelikheidsbestuurder invoeg)
Titel van aanwyser	**PPM104: Getal skole wat deur distriksamptenare besoek word vir die doel vanmonitering en ondersteuning**
Kort definisie	Getal skole wat in 'n kwartaal deur Kringbestuurders en Vakadviseurs vir monitering,ondersteuning en skakeling besoek word. Dit sluit besoeke aan openbare gewone skole en spesiale skole in en sluit besoeke aan onafhanklike skole uit. **Kringbestuurder:** dit is 'n bestuurder wat namens die distriksbestuurder toesig hou oor en ondersteuning bied aan 'n kluster/groep skole.'n Vakadviseur is 'n distriksgebaseerde amptenaar wat oor kennis, vaardighede en waardes in 'n spesifieke veld beskik en wat opvoeders ondersteun met die implementering van kurrikulum en assesseringsbeleid. **Distriksamptenare** sluit dus alle amptenare van onderwysdistrikskantor**e** en kringe in wat skole besoek met die doel om ondersteuning te monitor (dit is nie 'n sosiale besoek nie maar fokus op kwessies m.b.t. leer en onderrig by skool).
Doel/belang	Om ondersteuning te meet wat deur die distriksamptenare aan skole gegee word, insluitend Kringbestuurders en/of Vakadviseurs
Beleidskakel	SA Skolewet en MTSR
Bron/insameling van data	Kringbestuurders en Vakadviseurs het skoolskedule en skoolbesoekrekords of skoolbesoekvorm onderteken
Hoe om te verifieer	Kwartaallikse verslae (oor die getal skole wat deur distriksamptenare besoek word, insluitend Kringbestuurders en Vakadviseurs
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal skole wat per kwartaal deur kringbestuurders vir ondersteuning, monitering en skakeling besoek word
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Kumulatief
Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle skole wat bystand benodig moet per kwartaal deur kringbestuurders besoek word vir monitering, ondersteuning en skakeling. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	Institusionele Ondersteuningsbestuur en -beheer (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)

B. Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys	
Titel van aanwyser	**PPM201: Getal voldiensskole wat leerders met leerhindernisse bedien**
Kort definisie	Getal openbare gewone skole wat voldiensskole is. **Voldiensskole:** is openbare gewone skole wat spesiaal toegerus en daarop ingestel is om 'n reeks leerhindernisse in 'n inklusiewe onderwysomgewing te behandel. Hierdie skole bedien grotendeels leerders met matige leerhindernisse
Doel/belang	Om leerders met leerhindernisse se toegang tot openbare gewone skole te meet
Beleidskakel	Witskrif 6
Bron/insameling van data	Inklusiewe Onderwys-skole se databasis **Primêre Bewyse:** Inklusiewe Onderwys-skole se databasis Databasis van geïdentifiseerde skole met vordering gemeet aan nasionale kriteria. **Sekondêre bewyse:** Lys van skole en vordering met betrekking tot die omskepping van die skole gebaseer op die kriteria gestipuleer in die Riglyne vir Voldiensskole/Inklusiewe Skole, 2009
Hoe om te verifieer	Lys van openbare gewone skole wat in voldiensskole omskep is of openbare skole wat voorsien is van hulptoestelle of gepaste infrastruktuur.
Berekeningsmetode	Telling van die totale getal voldiensskole
Data limitations	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om te verseker dat alle leerders met spesiale behoeftes toegang het tot die skoolstelsel en dat geselekteerde openbare gewone skole in staat is om hierdie leerders te akkommodeer. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Inklusiewe Onderwys (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)
Titel van aanwyser	**PPM202: Getal laerskole met 'n algehele slaagkoers in JNA van 50% en hoër**
Kort definisie	Totale getal openbare gewone laerskole wat 'n gemiddelde slaagkoers van 50% en hoër in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal het. Die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) is 'n Suid-Afrikaanse assessering van geletterdheid en gesyferdheid. Dit is deur die departement geïnisieer in 'n poging om geletterdheid en gesyferdheid in die land se skole te verbeter. Die toetse word nasionaal aan alle leerders in Graad 1- 9 in openbare skole geadministreer
Doel/belang	Hierdie aanwyser meet die gehalte-aspekte van die verskaffing van onderwys in die skoolstelsel, met spesiale fokus op leerders se bevoegdheid in taal en gesyferdheid
Beleidskakel	Aksieplan tot 2019 en KABV
Bron/insameling van data	**Primêre Bewyse:** Nasionale Assesserings, JNA-databasis en JNA- Tegniese Verslag Provinsiale databasis gerekonstrueer om nasionale uitslae te weerspieël. **Sekondêre bewyse:** JNA uitslae soos bereken deur DBO in die JNA-Verslag
Hoe om te verifieer	JNA-databasis
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die getal laerskole met 'n gemiddelde slaagkoers van 50% en hoër in die JNA-eksamen.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Titel van aanwyser	**PPM202: Getal laerskole met 'n algehele slaagkoers in JNA van 50% en hoër**
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle gewone laerskole moet teen 50% en hoër in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) presteer. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	Tak Kurrikulum en Direktoraat Assesserings en Eksamens (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)

Titel van aanwyser	**PPM 203: Getal sekondêre skole met 'n algehele slaagkoers in JNA van 40% en hoër**
Kort definisie	Totale getal sekondêre skole wat 'n gemiddelde slaagkoers van 40% en hoër in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal. Die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) is 'n Suid-Afrikaanse assessering van geletterdheid en gesyferdheid. Dit is deur die departement geïnisieer in 'n poging om geletterdheid en gesyferdheid in die land se skole te verbeter. Die toetse word nasionaal aan alle leerders in Graad 1- 9 in openbare skole geadministreer.
Doel/belang	Hierdie aanwyser meet die gehalte-aspekte van die verskaffing van onderwys in die skoolstelsel, met spesiale fokus op leerders se bevoegdheid in taal en gesyferdheid.
Beleidskake	Aksieplan tot 2019 en KABV
Bron/insameling van data	**Primêre Bewyse:** Nasionale Assesserings, JNA-databasis en JNA- Tegniese Verslag Provinsiale databasis gerekonstrueer om nasionale uitslae te weerspieël. **Sekondêre bewyse**: JNA uitslae soos bereken deur DBO in die JNA-Verslag
Hoe om te verifieer	JNA-databasis
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die getal sekondêre skole met 'n gemiddelde slaagkoers van 40% en hoër in die JNA-eksamen
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle sekondêre skole moet teen 40% en hoër in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) presteer. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	Tak Kurrikulum en Direktoraat Assesserings en Eksamens (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)
Titel van aanwyser	**PPM204: Getal sekondêre skole met 'n Nasionale Senior Sertifikaat- (NSS) slaagkoers van 60% en hoër**
Kort definisie	Totale getal sekondêre skole wat 'n gemiddelde slaagkoers van 60% en hoër in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) behaal
Doel/belang	Hierdie aanwyser meet die gehalte van NSS-slaagpunte aangesien die sektor wil verseker dat meer Graad 12-leerders 'n NSS-kwalifikasie verwerf
Beleidskakel	Aksieplan tot 2019 en KABV
Bron/insameling van data	**Primêre bewys:** Nasionale Senior Sertifikaat databasis Provinsiale databasis gerekonstrueer om nasionale resultate te weerspieël **Sekondêre Bewys:** NSS uitslae soos bereken deur DBO in die NSS-verslag
Hoe om te verifieer	Nasionale Senior Sertifikaat-databasis
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal skole met 'n gemiddelde slaagkoers van 60% en hoër in die NSS-eksamen
Databeperkings	None
Titel van aanwyser	**PPM204: Getal sekondêre skole met 'n Nasionale Senior Sertifikaat- (NSS) slaagkoers van 60% en hoër**
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet teen 60% en hoër in die NSS presteer
Verantwoordelik vir aanwyser	Tak Kurrikulum en Direktoraat Assesserings en Eksamens (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)

Titel van aanwyser	**PPM205: Die persentasie kinders wat in die vorige jaar 9 geword het en wat tans in Graad 4 (of 'n hoër graad) ingeskryf is**
Kort definisie	Die gepaste ouderdom vir kinders wat in Graad 4 ingeskryf is, is 10 jaar. Dus is die getal leerders wat in die vorige jaar 9 geword het, gelyk aan die getal kinders wat in die huidige jaar 10 en in Graad 4 of hoër ingeskryf is, uitgedruk as persentasie van die totale getal 10-jarige leerders wat by openbare gewone skole ingeskryf is.
Doel/belang	Hierdie aanwyser meet die doeltreffendheid van die skoolstelsel, bv. die impak van laat toetrede tot Graad 1, herhaling van 'n graad en leerders wat uitsak. Data oor die graad behaal en ouderdom van leerders is reeds 'n geruime tyd op die OBIS beskikbaar. Statistiek SA se opnames, bv. die Algemene Huishoudelike Opname, het vanaf 2009 begin om inligting oor graadinskrywings in te samel
Beleidskakel	SA Skolewet en MTSR
Bron/insameling van data	**Primêre bewyse:** OBIS Jaarlikse Skoolopname (JSO) of LURITS Werklike opnamevorms deur skole voltooi en akkuraat op databasis vasgelê. **Sekondêre bewyse:** Persentasie gerapporteer van die OBIS Jaarlikse Skoolopname-databasis.
Hoe om te verifieer	Samevatting van die OBIS- Jaarlikse Skoolopname-databasis
Berekeningsmetode	Verdeel die getal 10-jarige leerders wat in Graad 4 en hoër in openbare gewone skole ingeskryf is deur die totale getal 10-jarige leerders wat hierdie skole bywoon, ongeag graad, en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Gebrek aan akkurate geboortedatum
Soort aanwyser	Doeltreffendheid
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Hoër proporsies van leerders van gepaste ouderdom moet in die gepaste Graad op skool wees. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS-direktoraat (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder Invoeg)
Titel van aanwyser	**PPM 206: Die persentasie kinders wat in die voorafgaande jaar 12 geword het en wat tans in Graad 7 (of 'n hoër graad) ingeskryf is**
Kort definisie	Die gepaste ouderdom vir kinders wat in Graad 7 ingeskryf is, is 13 jaar. Dus is die getal leerders wat in die vorige jaar 12 geword het, gelyk aan die getal kinders wat in die huidige jaar 13 en in Graad 7 of hoër ingeskryf is, uitgedruk as persentasie van die totale getal 13-jarige leerders wat by openbare gewone skole ingeskryf is.
Doel/belang	Hierdie aanwyser meet die doeltreffendheid van die skoolstelsel, bv. die impak van laat toetrede tot Graad 1, herhaling van 'n graad en leerders wat uitsak. Data oor die graad behaal en ouderdom van leerders is reeds 'n geruime tyd op die OBIS beskikbaar.
Titel van aanwyser	**PPM 206: Die persentasie kinders wat in die voorafgaande jaar 12 geword het en wat tans in Graad 7 (of 'n hoër graad) ingeskryf is**
Beleidskakel	SA Skolewet en MTSR
Bron/insameling van data	**Primêre bewyse:** OBIS Jaarlikse Skoolopname (JSO) of LURITS Werklike opnamevorms deur skole voltooi en akkuraat op databasis vasgelê. **Sekondêre bewyse:** Persentasie gerapporteer van die OBIS Jaarlikse Skoolopname-databasis.
Hoe om te verifieer	Samevatting van die OBIS- Jaarlikse Skoolopname-databasis
Berekeningsmetode	Verdeel die getal 13-jarige leerders wat in Graad 7 en hoër in openbare gewone skole ingeskryf is deur die totale getal 13-jarige leerders wat hierdie skole bywoon, ongeag graad, en vermenigvuldig met 100 soos op brondatum.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Doeltreffendheid
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Hoër proporsies van leerders van gepaste ouderdom moet in die gepaste graad op skool wees. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS-direktoraat (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder Invoeg)

Titel van aanwyser	**PPM207: Getal skole wat van mediahulpbronne voorsien is**
Kort definisie	Leerders benodig toegang tot 'n groter verskeidenheid materiaal, bv. boeke buiten handboeke, en koerante wat gewoonlik in 'n biblioteek of multimediasentrum gevind word. Dit is veral belangrik in meer behoeftige gemeenskappe, waar daardie materiaal nie geredelik by die huis beskikbaar is nie. Sonder toegang tot bv. Kinderensiklopedieë word die leerervaring ernstig beperk. Provinsies moet 'n diens identifiseer wat formeel geprogrammeer en meetbaar is. Dit kan 'n E-leer program insluit.
Doel/belang	Om die persentasie leerders met toegang tot mediahulpbronne te meet. Toegang tot gehalte-biblioteekhulpbronne is noodsaaklik vir die ontwikkeling van lewenslange leesgewoontes, veral in meer behoeftige gemeenskappe waar kinders nie toegang tot hul eie leesstof het nie.
Beleidskakel	SASA en Biblioteekinligtingsdiens
Bron/insameling van data	**Primêre bewyse:** Biblioteekinligtingsdiens databasis Afleweringsnotas by skole en distrikskantore gehou van mediahulpbronne voorsien **Sekondêre bewyse**: Databasis met lys van skole en mediahulpbronne voorsien.
Hoe om te verifieer	Lys van skole wat van mediahulpbronne voorsien is, insluitend bewys van aflewering (BVA's) of ander tipe bewyse soos op provinsiale vlak bepaal
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal skole wat van mediahulpbronne voorsien is
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle skole moet van mediahulpbronne voorsien word. Op of bo teiken.
Verantwoordelik vir aanwyser	Tak Kurrikulum (provinsies kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder Invoeg).
Titel van aanwyser	**PPM208: Koers van leerderafwesigheid**
Kort definisie	Leerderafwesigheid word gedefinieer as 'n geval waar 'n leerder vir 'n hele dag nie by die skool is nie.
Doel/belang	Hierdie aanwyser ondersoek die stelsels om die omvang van leerderafwesigheid te identifiseer en te verseker dat stelsels bestaan om leerderafwesigheid te monitor en te verminder. Die doel is om te meet hoeveel skooldae in 'n kwartaal verloor is.
Beleidskakel	SASW
Bron/insameling van data	**Primêre Bewyse:** Databasis van leerders wat van skole afwesig is volgens die datavasleggingsmetode wat in daardie provinsie beskikbaar is. Gekonsolideerde databasis wat leerderafwesigheidskoers aandui per distrik/skool
Hoe om te verifieer	Verslagdoening deur skole (slegs opsomming van syfers)
Berekeningsmetode	Verdeel die totale getal skooldae verloor weens leerderafwesigheid deur die getal skooldae in 'n kwartaal en vermenigvuldig met 100
Databeperkings	Vertraging in die indiening van die opgesomde lys afwesige leerders deur skole sonder internetverbinding. Onvoldoende boekhouding deur skole.
Soort aanwyser	Doeltreffendheid
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Hoë persentasie van leerders moet skool gereeld bywoon
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS-direktoraat (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)

Titel van aanwyser	**PPM209: Koers van onderwyserafwesigheid**
Kort definisie	Afwesigheid kan as gevolg van goedgekeurde verlof weens siekte of gesinsverantwoordelikheid wees.
Doel/belang	Om die omvang van onderwyserafwesigheid by skole te meet ten einde stelsels te ontwikkel om die verskynsel te verminder en gereeld te monitor. Die doel is om die leerderdae te tel wat as gevolg van onderwyserafwesigheid verlore is
Beleidskakel	SASW
Bron/insameling van data	PERSAL- en OBIS-datastelsels
Hoe om te verifieer	Databasis van opvoeders as afwesig van die werk aangeteken (gegrond op PERSAL verlofvorms wat ingedien is)
Berekeningsmetode	Verdeel die totale getal skooldae verloor weens onderwyserafwesigheid deur die totale getal moontlike werksdae in 'n kwartaal en vermenigvuldig met 100
Databeperkings	Vertraging in die indiening van verlofvorms en bywerking van PERSAL
Soort berekening	Doeltreffendheid
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Hoë persentasie van onderwysers moet gedurende skoolure onderrig gee. Op of onder teiken d.w.s. afwesigheid minder as verwag
Verantwoordelik vir aanwyser	Menslike Hulpbronbestuur en -voorsiening(provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)
Titel van aanwyser	**PPM210: Getal leerders in openbare gewone skole wat by die 'geen skoolgeld'-skoolbeleid baat**
Kort definisie	Getal leerders wat openbare gewone skole bywoon en nie enige skoolgeld ingevolge die 'geen skoolgeld'-skoolbeleid betaal nie. Die regering het die 'geen skoolgeld'-skoolbeleid bekendgestel om 'n einde te maak aan die marginalisering van behoeftige leerders. Dit is in lyn met die land se Grondwet, wat bepaal dat burgers die reg tot basiese onderwys het, ongeag die beskikbaarheid van hulpbronne.
Doel/belang	Om toegang tot gratis onderwys te meet
Beleidskakel	Grondwet, SASA en 'geen skoolgeld'-skoolbeleid
Bron/insameling van data	Hulpbronteiken en OBIS-databasis
Hoe om te verifieer	Tabel vir teiken van hulpbronne (dit kan anders deur die verskillende provinsies benoem word)
Berekeningsmetode	Rekord van alle leerders wat nie skoolgeld betaal nie in ooreenstemming met die "geen-skoolgeld"-beleid
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle kwalifiserende leerders moet by die 'geen skoolgeld'-skoolbeleid baat. Op of bo teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Begrotingsbestuurder (provinsies kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg
Titel van aanwyser	**PPM211: Getal opvoeders opgelei in geletterdheid-/taal-inhoud en -metodologie**
Kort definisie	Die opleiding en ontwikkeling van onderwysers is een van die top prioriteite in Suid-Afrikaanse onderwys en word gestaaf deur die Strategiese Beplanningsraamwerk vir Onderwysers se Opvoeding en Ontwikkeling. Daar word van onderwysers verwag om kursusse te voltooi wat gerig is op die verbetering van hul inhoudskennis en hulle sal aangespoor word om saam in professionele leergemeenskappe te werk om 'n beter gehalte van onderwys te bereik. Provinsies moet eie definisie verskaf volgens hulle eie konteks b.v 'Opleiding' word gedefinieer as 'n kursus met gedefinieerde inhoud en assessering wat 'n minimum van 5 dae duur.
Doel/belang	Teikens vir onderwyserontwikkeling sluit in: volgehoue aanlokking van toenemende getalle jong, gekwalifiseerde onderwysers; vulling van vakante poste; bereiking van die toepaslike hoeveelheid ure wat onderwysers aan professionele ontwikkelingsaktiwiteite bestee; vermindering van onderwyserafwesigheid en versekering dat die kurrikulum ten volle gedek word.
Beleidskakel	Strategiese Beplanningsraamwerk vir Onderwysers se Opvoeding en Ontwikkeling

Titel van aanwyser	**PPM211: Getal opvoeders opgelei in geletterdheid-/taal-inhoud en -metodologie**
Bron/insameling van data	Menslike Hulpbronontwikkeling of ander provinsiale databasis
Hoe om te verifieer	Registers van onderwysers wat in die provinsie opgelei is
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal onderwysers wat formeel in inhoud en metodologie in geletterdheid/taal opgelei word
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle onderwysers in alle fases, veral grondslag- en intermediêre fase, moet in inhoud en metodologie in geletterdheid/taal opgelei word. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Tak Kurrikulum en Tak Menslike Hulpbronbestuur (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)
Titel van aanwyser	**PPM212: Getal opvoeders opgelei in gesyferdheid-/wiskunde-inhoud en -metodologie**
Kort definisie	Die opleiding en ontwikkeling van onderwysers is een van die top prioriteite in Suid-Afrikaanse onderwys en word gestaaf deur die Strategiese Beplanningsraamwerk vir Onderwysers se Opvoeding en Ontwikkeling. Daar word van onderwysers verwag om kursusse te voltooi wat gerig is op die verbetering van hul inhoudskennis en hulle sal aangespoor word om saam in professionele leergemeenskappe te werk om 'n beter gehalte van onderwys te bereik. Provinsies moet eie definisie verskaf volgens hulle eie konteks b.v "Opleiding" word gedefinieer as 'n kursus met gedefinieerde inhoud en assessering wat 'n minimum van 5 dae duur.
Doel/belang	Teikens vir onderwyserontwikkeling sluit in: volgehoue aanlokking van toenemende getalle jong, gekwalifiseerde onderwysers; vulling van vakante poste; bereiking van die toepaslike hoeveelheid ure wat onderwysers aan professionele ontwikkelingsaktiwiteite bestee; vermindering van onderwyserafwesigheid en versekering dat die kurrikulum ten volle gedek word.
Beleidskakel	Strategiese Beplanningsraamwerk vir Onderwysers se Opvoeding en Ontwikkeling
Bron/insameling van data	Menslike Hulpbronontwikkeling of ander provinsiale databasis
Hoe om te verifieer	Registers van onderwysers wat in die provinsie opgelei is
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal onderwysers wat formeel in gesyferdheid/wiskunde-inhoud en metodologie opgelei is.
Databeperkings	Geen. Hang af van definisie van 'opleiding' wat gebruik word en akkurate voltooiing en berging van registers
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle onderwysers in alle fases moet in inhoud en metodologie in gesyferdheid en wiskunde opgelei word. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Tak Kurrikulum en Tak Menslike Hulpbronbestuur (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)

Program 3 : Subsidies vir Onafhanklike Skole	
Titel van aanwyser	**PPM301: Getal gesubsidieerde leerders in geregistreerde onafhanklike skole**
Kort definisie	Onafhanklike Skole: skole wat ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA) as onafhanklik geregistreer is of beskou word. Fondse word oorgedra na geregistreerde onafhanklike skole wat om staatsubsidies vir leerders in hulle skool aansoek gedoen het en daarvoor kwalifiseer.
Doel/belang	Om toegang tot onderwys te verbeter
Beleidskakel	Nakoming van skoolbefondsingsnorme en -standaarde vir onafhanklike skole
Bron/insameling van data	Skoolbefondsingsnorme en -standaarde-databasis
Hoe om te verifieer	Begrotingsoordragdokumente (hierdie dokumente lys skole, getal leerders en begrotingstoekenning)
Berekeningsmetode	Telling van die totale getal leerders in onafhanklike skole wat gesubsidieer word
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle leerders in kwalifiserende onafhanklike skole moet gesubsidieer word. Teiken vir jaar moet bereik or oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Institusionele Ondersteuningsbestuur en Beheer: Onafhanklike skole of Programbestuurder: Onafhanklike Skole
Titel van aanwyser	**PPM302: Persentasie geregistreerde onafhanklike skole wat subsidies ontvang**
Kort definisie	Getal geregistreerde onafhanklike skole wat gesubsidieer word, uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal geregistreerde onafhanklike skole. Onafhanklike Skole: skole wat ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA) as onafhanklik geregistreer is of beskou word. Fondse word oorgedra na geregistreerde onafhanklike skole wat om staatsubsidies vir leerders in hulle skool aansoek gedoen het en daarvoor kwalifiseer.
Doel/belang	Om toegang tot onderwys te verbeter
Beleidskakel	Nakoming van skoolbefondsingsnorme en -standaarde vir onafhanklike skole
Bron/insameling van data	Skoolbefondsingsnorme en -standaarde-databasis
Hoe om te verifieer	Begrotingsoordragdokumente (hierdie dokumente lys skole, getal leerders en Begrotingstoekenning)
Berekeningsmetode	Verdeel die totale getal geregistreerde onafhanklike skole wat gesubsidieer word deur die totale getal geregistreerde onafhanklike skole en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle leerders in kwalifiserende onafhanklike skole moet gesubsidieer word en daardie gesubsidieerde onafhanklike skole moet aan minimumstandaarde vir regulerende onafhanklike skole voldoen.Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Institusionele Ondersteuningsbestuur en Beheer: Onafhanklike skole of Programbestuurder: Onafhanklike Skole

Titel van aanwyser	**PPM303: Persentasie geregistreerde onafhanklike skole vir monitering en ondersteuning Besoek**
Kort definisie	Getal geregistreerde onafhanklike skole wat deur amptenare van die provinsiale onderwysdepartement besoek word vir die doel van monitering en ondersteuning, uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal geregistreerde onafhanklike skole. Dit sluit in skoolbesoeke deur kringbestuurders, vakadviseurs en enige amptenare van die departement vir doeleindes van monitering en ondersteuning.
Doel/belang	Om die monitering van en toesighouding oor onafhanklike skole deur provinsiale onderwysdepartement te meet.
Beleidskakel	SA Skolewet en MTSR
Bron/insameling van data	Amptenare van die provinsiale onderwysdepartement, kringbestuurders en Vakadviseurs het skoolskedules en skoolbesoekrekords of skoolbesoekvorms onderteken.
Hoe om te verifieer	Provinsiale onderwysdepartement lewer verslag oor die getal skole wat besoek is.

Berekeningsmetode	Verdeel die getal geregistreerde onafhanklike skole wat vir die doel van monitering en ondersteuning deur amptenare van die provinsiale onderwysdepartement besoek is deur die totale getal geregistreerde onafhanklike skole en vermenigvuldig met 100
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle geregistreerde onafhanklike skole moet ten minste een keer 'n jaar vir die doel van toesighouding, monitering, ondersteuning en skakeling besoek word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Institusionele Ondersteuningsbestuur en Beheer: Onafhanklike skole of Programbestuurder: Onafhanklike Skole

Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys	
Titel van aanwyser	**PPM401: Persentasie leerders met spesiale behoeftes in spesiale skole tot die ouderdom van 16 in die skool behou**
Kort definisie	Ingevolge die Grondwet en die Skolewet, is onderwys in Suid-Afrika verpligtend tussen die ouderdomme van 7 en 15, wat Graad 1 tot 9 insluit, en die regering het ten doel om te verseker dat geen kind hierdie reg ontsê word nie.
Doel/belang	Om toegang tot onderwys vir kinders met spesiale behoeftes en die behoud van hierdie leerders in die skoolstelsel te meet.
Beleidskakel	Witskrif 6
Bron/insameling van data	OBIS-databasis, jaarlikse skoolopname vir spesiale skole
Hoe om te verifieer	Hoe om te verifieer
Berekeningsmetode	Verdeel die totale getal 7- tot 16-jarige leerders wat in openbare spesiale skole ingeskryf is deur die 7- tot 16-jarige leerders met gestremdhede in die bevolking en vermenigvuldig met 100 soos op brondatum.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle leerders met gestremdhede van verpligte skoolgaande ouderdom moet een of ander opvoedkundige instelling bywoon. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Programbestuurder: Inklusiewe Onderwys (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)
Kort definisie	Onderwyswitskrif 6 praat van die 'kwalitatiewe verbetering van spesiale skole vir die leerders wat hulle bedien en die gefaseerde omskakeling na spesiale skoolhulpbronsentrums wat spesiale ondersteuning aan naburige skole bied en by distriksgebaseerde ondersteuningspanne geïntegreer is'.
Doel/belang	Om die ondersteuning te meet wat die spesiale skool-hulpbronsentrums bied aan die hoofstroom- en voldiensskole as 'n hefboom vir die daarstelling van 'n inklusiewe onderwysstelsel.
Beleidskakel	Witskrif 6 en die riglyne om gehalte-onderwys en ondersteuning in spesiale skole en spesiale skool-hulpbronsentrums te verseker
Bron/insameling van data	Inklusiewe Onderwys-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van spesiale skole wat as hulpbronsentrums dien
Berekeningsmetode	Verdeel die getal spesiale skole wat as hulpbronsentrums dien deur die totale getal spesiale skole en vermenigvuldig met 100
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle spesiale skole moet as hulpbronsentrums dien. Teiken moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Inklusiewe Onderwys (provinsie kan die meer toepaslike Verantwoordelikheidsbestuurder invoeg)

E. Program 5: Vroeëkindontwikkeling	
Titel van aanwyser	**Titel van aanwyser PPM 501: Getal openbare skole wat Graad R aanbied**
Kort definisie	Totale getal openbare skole (gewone en spesiale) wat Graad R aanbied.
Doel/belang	Om die uitbreiding en voorsiening van Graad R in openbare skole te meet.
Beleidskakel	Witskrif 5
Bron/insameling van data	OBIS-databasis
Hoe om te verifieer	Afgetekende verklaring deur skoolhoof en distriksbestuurder (elektronies of drukstuk)of ander formele rekord soos bepaal deur die provinsie.
Berekeningsmetode	Telling van die getal openbare skole (gewone en spesiale) wat Graad R aanbied
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare skole met Graad 1 moet Graad R aanbied. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS-direktoraat
Titel van aanwyser	**PPM 502: Persentasie Graad 1-leerders wat formele Graad R-onderwys ontvang het**
Kort definisie	Getal Graad 1-leerders wat Graad R bygewoon het, uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders vir die eerste keer in Graad 1 ingeskryf, leerders wat herhaal uitgesluit.
Doel/belang	Hierdie aanwyser meet die gereedheid van leerders wat die skoolstelsel betree en evalueer kinders wat aan Vroeëkindontwikkeling-stimuli blootgestel word.
Beleidskakel	Witskrif 5 en MTSR
Bron/insameling van data	OBIS-databasis
Hoe om te verifieer	Afgetekende verklaring deur skoolhoof en distriksbestuurder (elektronies of drukstuk)
Berekeningsmetode	Verdeel die getal leerders wat in openbare gewone skole in Graad R ingeskryf is deur die totale getal leerders wat vir die eerste keer in Graad 1 ingeskryf is, leerders wat herhaal uitgesluit, en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle kwalifiserende kinders moet Graad R in 'n gegewe jaar bywoon. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS-direktoraat
Titel van aanwyser	**PPM 503: Persentasie aangestelde VKO-praktisyns met NKR vlak 4 en hoër**
Kort definisie	Getal VKO-praktisyns met NKR-vlak 4 en hoër wat in diens is, uitgedruk as 'n totale getal /u VKO-praktisyns by openbare skole of openbare VKO-sentrums in diens is. Nasionale Kwalifikasieraamwerk (NKR) vlak 4 is gelykstaande aan VKO-praktisyns met ten minste 'n Nasionale Senior Sertifikaat (NSS).
Doel/belang	Om 'n paar gehalte-aspekte van die voorsiening van onderwys in vroeëkindontwikkeling te meet.
Beleidskakel	MTSR en Witskrif 5
Bron/insameling van data	VKO-Programbestuurder

Titel van aanwyser	**PPM 503: Persentasie aangestelde VKO-praktisyns met NKR vlak 4 en hoër**
Hoe om te verifieer	Databasis van VKO-praktisyns en hul kwalifikasies
Berekeningsmetode	Verdeel die getal VKO-praktisyns wat NKR vlak 4 (NSS Sertifikaat) en hoër het deur die totale getal VKO-praktisyns wat in diens by openbare VKO-sentrums is en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Sommige VKO-praktisyns is nie op die PERSAL-stelsel nie.
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle VKO-praktisyns moet NKR vlak 4 en hoër hê. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Programbestuurder: Vroeëkindontwikkeling

F. Program 6: Infrastruktuurontwikkeling	
Titel van aanwyser	**PPM 601: Getal openbare gewone skole wat van watertoevoer voorsien is**
Kort definisie	Totale getal openbare gewone skole wat van water voorsien is. Dit sluit watertenke of boorgate of kraanwater in. Hierdie maatstaf is van toepassing op bestaande skole en sluit nuwe skole uit.
Doel/belang	Om die plan om toegang tot water in die betrokke jaar te voorsien, te meet
Beleidskakel	Voorsiening van skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikate
Berekeningsmetode	Rekordhouding van alle openbare gewone skole wat voorsien is van toegang tot lopende water.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet toegang tot lopende water hê. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling
Titel van aanwyser	**PPM 602: Getal openbare gewone skole wat van elektrisiteitstoevoer voorsien is**
Kort definisie	Totale getal openbare gewone skole wat van elektrisiteit voorsien is. Hierdie maatstaf is van toepassing op bestaande skole en sluit nuwe skole uit. Definisie: Skole met elektrisiteit verwys na skole wat enige bron van elektrisiteit het, met inbegrip van die Eskom-netwerk, sonpanele en kragopwekkers.
Doel/belang	Om toegang tot elektrisiteit te meet.
Beleidskakel	Voorsiening van skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS-/infrastruktuurdatabasis
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikaat
Berekeningsmetode	Rekordhouding van alle openbare gewone skole wat van elektrisiteit voorsien word.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet toegang tot elektrisiteit hê.Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling
Titel van aanwyser	**PPM 603: Getal openbare gewone skole wat van sanitasiegeriewe voorsien is**
Kort definisie	Totale getal openbare gewone skole wat van sanitasiegeriewe voorsien is. Hierdie maatstaf is van toepassing op bestaande skole en sluit nuwe skole uit. **Sanitasiegeriewe**: Verwys na alle soorte toilette soos: putlatrine met ventilasiepyp agter die toilet, septiese spoel, munisipale spoel, “enviro”-toilet, putlatrine en chemiese toilet

Doel/belang	Om toegang tot sanitasiegeriewe in die betrokke jaar te meet
Beleidskakel	Voorsiening van skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS of skoolinfrastruktuurdatabasis
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikate
Berekeningsmetode	Rekordhouding van alle openbare gewone skole wat van sanitasiegeriewe voorsien is
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet toegang tot sanitasiegeriewe hê. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry wored.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling

Titel van aanwyser	**PPM 604: Getal klaskamers in openbare gewone skole gebou**
Kort definisie	Getal klaskamers gebou en aan openbare gewone skole voorsien Dit sluit bykomende klaskamers of mobiele klaskamers in bestaande en nuwe skole in. Klaskamers: Kamers waar onderrig en leer plaasvind, maar wat nie vir spesiale onderrigaktiwiteite ontwerp is nie. Hierdie aanwyser sluit spesialiskamers uit.
Doel/belang	Om toegang tot die gepaste leeromgewing en infrastruktuur in skole te meet
Beleidskakel	Riglyne oor Beplanning vir Openbare Skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis; Voltooiingsertifikaat vir skole aan wie klaskamers voorsien is; Lys van skole wat die klaskamers per skool voorsien aandui
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikaat of praktiese voltooiingsertfikaat plus lys van haakplekke
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal spesialiskamers gebou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet voldoende klaskamers hê. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling
Titel van aanwyser	**PPM 605: Getal spesialiskamers in openbare gewone skole gebou**
Kort definisie	Totale getal spesialiskamers in openbare gewone skole gebou. Dit sluit bykomende spesialiskamers in bestaande en nuwe skole in. 'n **Spesialiskamer** word omskryf as 'n kamer wat volgens die vereistes van die kurrikulum toegerus is. Voorbeelde: Kamer vir tegniese tekeninge, musiekkamer, metaalwerkkamer. Dit sluit administratiewe kantore en klaskamers (soos gedefinieer in PPM 604) uit en sluit kamers soos laboratoriums in.
Doel/belang	Om die beskikbaarheid en voorsiening van spesialiskamers in skole te meet ten einde die gepaste omgewing vir spesialisasie in vakke deur die kurrikulum daar te stel.
Beleidskakel	Riglyne oor Beplanning vir Openbare Skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis of Voltooiingsertifikate van skole aan wie spesialiskamers voorsien is of lys van skole wat klaskamers per skool gelewer aandui
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikaat
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal spesialiskamers gebou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet toegang tot biblioteke, hulpbronsentrum, ens. hê. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling
Titel van aanwyser	**PPM 606: Getal nuwe skole voltooi en gereed vir okkupasie (sluit vervangingskole in)**

Kort definisie	Totale getal openbare gewone skole wat in 'n gegewe jaar gebou is Dit sluit nuwe én vervangingskole in wat deur die Versnelde Skoolinfrastruktuurontwikkeling-program (ASIDI) of deur die Onderwysinfrastruktuurtoelae(OIT) gebou en voltooi is.
Doel/belang	Om toegang tot onderwys deur die voorsiening van gepaste skoolinfrastruktuur te meet.
Beleidskakel	Riglyne oor Beplanning vir Openbare Skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikaat of sertifikaat van praktiese voltooiing plus lys van haakplekke
Berekeningsmetode	Telling van die totale getal nuwe skole voltooi
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle kinders moet toegang tot openbare gewone skole met basiese dienste en toepaslike infrastruktuur hê. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling

Titel van aanwyser	**PPM 607: Getal nuwe skole wat tans gebou word (sluit vervangingskole in)**
Kort definisie	Totale getal openbare gewone skole onder konstruksie sluit vervangingskole in, asook skole wat deur die Versnelde Skoolinfrastruktuurontwikkeling-program (ASIDI) of deur Onderwysinfrastruktuurtoelae (OIT) gebou word. Onder konstruksie verwys na enige soort werk waarmee begin is met die doel om 'n skool te bou, soos die neerlegging van die fondasies.
Doel/belang	Om die beskikbaarheid en voorsiening van onderwys deur die voorsiening van meer skole te meet ten einde die geskikte onderrig en leer te voorsien
Beleidskakel	Riglyne oor Beplanning vir Openbare Skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis of Voltooiingsertifikate van nuwe skole
Hoe om te verifieer	Dokumente van voorsieningskanaalbestuur/verkryging
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal skole in aanbou, insluitend vervangingskole
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet leerdergetalle kan hanteer en aan vereiste standaarde voldoen. In die tersaaklike jaar moet die bouteiken bereik of oorskry word sodat daar geen vertragings met die voorsiening van voldoende akkommmodasie is nie.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling
Titel van aanwyser	**PPM 608: Getal Graad R-klaskamers gebou**
Kort definisie	Totale getal klaskamers gebou om Graad R-leerders te akkommodeer
Doel/belang	Om die uitbreiding van die voorsiening van vroeëkindontwikkeling te meet
Beleidskakel	Riglyne oor Skoolinfrastruktuur
Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis Voltooiingsertifkate van nuwe skole
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikaat of sertifikaat van praktiese voltooiing plus lys van haakplekke
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal Graad R klaskamers gebou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole met Graad 1 moet 'n Graad R-klaskamer(s) hê.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling
Titel van aanwyser	**PPM 609: Getal koshuise gebou**
Kort definisie	Getal koshuise by openbare gewone skole gebou.
Doel/belang	Om die toegang tot onderwys vir leerders wat lang afstande reis, te meet
Beleidskakel	Riglyne oor Skoolinfrastruktuur

Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis Voltooiingsertifikate van nuwe skole of Sertifikaat van praktiese voltooiing plus lys van haakplekke
Hoe om te verifieer	Voltooiingsertifikaat of sertifkaat van praktiese voltooiing plus lys van haakplekke
Berekeningsmetode	Telling van die totale getal koshuise wat by openbare gewone skole gebou is.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle kinders moet toegang tot onderwys hê, ongeag geografiese ligging. Teiken vir jaar moet bereik of oorskry word.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling

Titel van aanwyser	**PPM 610: Getal skole wat geskeduleerde instandhouding ondergaan**
Kort definisie	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA) (Wet 84 van 1999) definieer die rol van die Departement van Basiese Onderwys (Provinsiaal, Distrik, Kring, Skoolbeheerliggaam en Skoolhoof) om skole se eiendom en die gronde waarop die skole geleë is, insluitend skoolkoshuise, in stand te hou en te verbeter.
Doel/belang	Roetine-instandhouding van skoolfasiliteite in ons land is oor die algemeen onaanvaarbaar, wat mettertyd tot verdere agteruitgang lei. Die voortdurende verwaarlosing stel leerders bloot aan gevaar, demotiveer opvoeders en kos die staat mettertyd al hoe meer soos geboue ineenstort
Beleidskakel	SASW
Bron/insameling van data	NOIBS of Skoolinfrastruktuurdatabasis
Hoe om te verifieer	Databasis van skole wat geskeduleerde instandhouding ondergaan
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal skole wat geskeduleerde instandhouding ondergaan
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Skole moet bevorderlik vir leer en onderrig wees
Verantwoordelik vir aanwyser	NOIBS/ Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling

G. Program 7: Eksamen- en Onderwysverwante Dienste	
Titel van aanwyser	**PPM 701: Persentasie leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het**
Kort definisie	Totale getal NSS-leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen (NSS) geslaag het uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat afgelê het
Doel/belang	Om die doeltreffendheid van die skoolstelsel te meet
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	NSS-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van NSS-leerders
Berekeningsmetode	Deel die getal leerders wat die NSS-eksamen geslaag het deur die totale getal leerders wat Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee

Gewenste prestasie	Om die getal Graad 12-leerders wat die NSS-eksamen slaag, te verhoog.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings
Titel van aanwyser	**PPM 702: Persentasie Graad 12-leerders wat op B-vlak slaag**
Kort definisie	Getal leerders wat toegang tot studies vir die B-graad in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) behaal het. B-graad-toelating stel NSS-geslaagdes in staat om vir graadkursusse by universiteite in te skryf uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die NSS-eksamens geskryf het
Doel/belang	Om die gehalte-aspekte van NSS-geslaagdes te meet
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	NSS-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van NSS-leerders
Berekeningsmetodes	Deel die getal Graad 12-leerders wat 'n B-graad-toelating in die Nasionale Senior Sertifikaat behaal het deur die totale getal Graad 12-leerders wat NSS-eksamen afgelê het en vermenigvuldig met 100
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die persentasie leerders wat B-graad-toelatings in die NSS-eksamen behaal, te vermeerder.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings
Titel van aanwyser	**PPM 703: Persentasie Graad 12-leerders wat 50% of meer in wiskunde behaal**
Kort definisie	Getal Graad 12-leerders wat wiskunde met 50% of meer in die NSS-eksamen geslaag het, uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat wiskunde in die NSS eksamen afgelê het.
Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op wiskunde as 'n belangrike aanvangsvak
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	NSS databasis
Hoe om te verifieer	Lys van NSS-leerders
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 12-leerders wat wiskunde in die Nasionale Senior Sertifikaat met 50% en hoër geslaag het deur die totale getal leerders wat wiskunde in die NSS eksamen afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal NSS-leerders wat wiskunde met 50% en meer slaag, te vermeerder
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings

Titel van aanwyser	**PPM 704: Persentasie Graad 12-leerders wat 50% of meer in natuurwetenskappe behaal**
Kort definisie	Getal Graad 12-leerders wat natuurwetenskappe met 50% of meer in die NSS-eksamen geslaag het, uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat natuurwetenskappe in die NSS-eksamen afgelê het.
Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op natuurwetenskappe as 'n belangrike aanvangsvak.
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	NSS-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van NSS-leerders
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 12-leerders wat natuurwetenskappe in die Nasionale Senior Sertifikaat met 50% en hoër geslaag het deur die totale getal leerders wat natuurwetenskappe in die NSS-eksamen afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Verslagdoeningsiklus	Niekumulatief

Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal NSS-leerders wat natuurwetenskappe met 50% en meer slaag, te vermeerder
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings
Titel van aanwyser	**PPM 705: Persentasie Graad 3-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal**
Kort definisie	Getal Graad 3-leerders wat 'n stel nasionaal-gedefinieerde, basiese leervaardighede in taal bemeester het, soos verwoord in die Jaarlikse Nasionale Assesserings (JNA's) en uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal Graad 3-leerders wat die JNA-taaltoets geskryf het.
Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op die meting van bevoegdhede in die grondslagfase
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	JNA-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van leerders wat JNA-toetse geslaag het
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 3-leerders wat JNA taal-eksamen met 50% en hoër geslaag het deur die totale getal leerders wat die Graad 3 JNA taaltoets afgelê het en vermenigvuldig met 100
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal Graad 3-leerders wat JNA-taaleksamen slaag te verhoog.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings
Titel van aanwyser	**PPM 706: Persentasie Graad 3-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal**
Kort definisie	Getal Graad 3-leerders wat 'n stel nasionaal-gedefinieerde, basiese leervaardighede in wiskunde bemeester het, soos verwoord in die Jaarlikse Nasionale Assesserings (JNA's) en uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal Graad 3-leerders wat die JNA wiskundetoets geskryf het.
Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op die meting van bevoegdhede in die grondslagfase
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	JNA-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van leerders wat JNA-toetse geslaag het
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 3-leerders wat JNA wiskunde-eksamen met 50% en hoër geslaag het deur die totale getal leerders wat die Graad 3 JNA wiskundetoets afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Titel van aanwyser	**PPM 706: Persentasie Graad 3-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal**
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal Graad 3-leerders wat JNA-wiskunde-eksamen slaag te verhoog.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings
Titel van aanwyser	**PPM 707: Persentasie Graad 6-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal**
Kort definisie	Getal Graad 6-leerders wat 'n stel nasionaal-gedefinieerde, basiese leervaardighede in tale bemeester het, soos verwoord in die Jaarlikse Nasionale Assesserings (JNA's) en uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal Graad 6-leerders wat die JNA taaltoets geskryf het.

Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op die meting van bevoegdhede in die intermediêre fase
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	JNA-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van leerders wat JNA-toetse geslaag het
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 6-leerders wat JNA taal-eksamen met 50% en hoër geslaag het deur die totale getal leerders wat die Graad 6 JNA taaltoets afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal Graad 6-leerders wat JNA-taaleksamen slaag te verhoog.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings
Titel van aanwyser	**PPM 708: Persentasie Graad 6-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal**
Kort definisie	Getal Graad 6-leerders wat 'n stel nasionaal-gedefinieerde, basiese leervaardighede in wiskunde bemeester het, soos verwoord in die Jaarlikse Nasionale Assesserings (JNA's) en uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal Graad 6-leerders wat die JNA wiskundetoets geskryf het
Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op die meting van bevoegdhede in die intermediêre fase
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	JNA-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van leerders wat JNA-toetse geslaag het
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 6-leerders wat JNA wiskunde-eksamen met 50% en hoër geslaag het deur die totale getal leerders wat die Graad 6 JNA wiskundetoets afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort aanwyser	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal Graad 6-leerders wat JNA-wiskunde-eksamen slaag te verhoog.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings

Titel van aanwyser	**PPM 709: Persentasie Graad 9-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal**
Kort definisie	Getal Graad 9-leerders wat 'n stel nasionaal-gedefinieerde, basiese leervaardighede in taal bemeester het, soos verwoord in die Jaarlikse Nasionale Assesserings (JNA's) en uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal Graad 9-leerders wat die JNA taaltoets geskryf het.
Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op die meting van bevoegdhede in die intermediêre fase
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Hoe om te verifieer	Lys van leerders wat JNA-toetse geslaag het
Bron/insameling van data	JNA-databasis
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 9-leerders wat JNA taal-eksamen geslaag het deur die totale getal Graad 9-leerders wat die JNA taaltoets afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal Graad 9-leerders wat JNA Huistaal-eksamen slaag, te verhoog.

Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings
Titel van aanwyser	**PPM 710: Persentasie Graad 9-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal**
Kort definisie	Getal Graad 9-leerders wat 'n stel nasionaal-gedefinieerde, basiese leervaardighede in wiskunde bemeester het, soos verwoord in die Jaarlikse Nasionale Assesserings (JNA's) en uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal Graad 9-leerders wat die JNA wiskundetoets geskryf het.
Doel/belang	Om doeltreffendheid in die skoolstelsel te meet, met 'n fokus op die meting van bevoegdhede in die senior fase.
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Bron/insameling van data	JNA-databasis
Hoe om te verifieer	Lys van leerders wat JNA-toetse geslaag het
Berekeningsmetode	Deel die getal Graad 9-leerders wat JNA wiskunde-eksamen met 50% en hoër geslaag het deur die totale getal leerders wat die Graad 9 JNA wiskundetoets afgelê het en vermenigvuldig met 100.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal Graad 9-leerders wat JNA-wiskunde-eksamen slaag te verhoog.
Verantwoordelik vir Aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings

Bylae B: Programprestasie-aanwysers (Provinsiaal) – Tegniese aanwysers

Program 2	
Titel van aanwyser	**PPA 2.1. Persentasie leerders in die skoolstelsel behou vanaf Graad 10 – 12**
Kort definisie	Meting van die mate (%) waartoe leerders wat Graad 10 begin, in dieselfde groep vorder na Graad 12 in openbare gewone skole
Doel/belang	'n Hoër % van leerders bly tot Graad 12 in die stelsel. Lei tot 'n akademies beter voorbereide werkmag; beter geleenthede vir leerders; toegang tot tersiêre onderwys word versterk; verminder die kwesbaarheidskoers onder leerders.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig
Hoe om te verifieer	Data van EduInfosearch
Bron/insameling van data	Jaarlikse Skoolopname Direktoraat Kennis- en Inligtingsbestuur: Onttrek uit JSO-datastelle
Berekeningsmetode	Die getal Graad 12-leerders verdeel deur die getal Graad 10-leerders uit dieselfde groep (twee jaar vroeër) as 'n persentasie
Databeperkings	Die berekening is slegs vir openbare gewone skole en is afhanklik van die administrasie van eenheidsrekords by skole. Dit weerspieël nie alle leerders in alle opvoedkundige sektore nie. Dit sluit die in- en uitmigrasie van leerders, sterftes en ander faktore uit.
Soort aanwyser	Uitset; Doeltreffendheid; Ekonomie; Billikheid
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Hoër as teiken is wenslik.
Verantwoordelik vir aanwyser	Gekoördineer deur Hoofdirekteur Distrikte; data ingesamel en gerapporteer deur DKB; Samewerkende poging sluit baie rolspelers in.

Program 7	
Titel van aanwyser	**PPA 7.1 Persentasie leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomste in taal behaal**
Kort definisie	Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 3- sistemiese toetse (taal) deelneem en die toetse slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
Doel/belang	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die grondslagfase bywoon Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op grondslagfase meet
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Inligting oor verslae
Bron/insameling van data	Die basiese databron is die verslag wat voorberei is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer. Direktoraat: Navorsing Dit word onttrek uit die finale verslag wat voorgelê is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer.
Berekeningsmetode	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
Databeperkings	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 3 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
Soort aanwyser	Uitkomste
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Laer as gestelde teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.

Titel van aanwyser	**PPA 7.2. Persentasie leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomste in wiskunde behaal**
Kort definisie	Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 3- sistemiese toetse (wiskunde) deelneem en daarin slaag om die toetse te slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
Doel/belang	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die grondslagfase bywoon. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op grondslagfase meet
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Inligting oor verslae
Bron/insameling van data	Die basiese databron is die verslag wat voorberei is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer. Direktoraat: Navorsing Dit word onttrek uit die finale verslag wat voorgelê is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer.
Berekeningsmetode	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
Databeperkings	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 3 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
Soort aanwyser	Uitkomste
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Laer as gestelde teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.
Titel van aanwyser	**PPA 7.3. Persentasie leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomste in taal behaal**
Kort definisie	Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 6- sistemiese toetse (taal) deelneem en die toetse slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
Doel/belang	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die intermediêre fase bywoon. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op intermediêre fase meet
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Inligting oor verslae
Bron/insameling van data	Die basiese databron is die verslag wat voorberei is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer. Direktoraat: Navorsing Dit word onttrek uit die finale verslag wat voorgelê is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer.
Berekeningsmetode	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
Databeperkings	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 6 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
Soort aanwyser	Uitkomste
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Laer as gestelde teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.

Titel van aanwyser	**PPA 7.4. Persentasie leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomste in wiskunde behaal**
Kort definisie	Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 6- sistemiese toetse (wiskunde) deelneem en die toetse slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
Doel/belang	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die Intermediêre fase bywoon. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op intermediêre fase meet
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996
Hoe om te verifieer	Inligting oor verslae
Bron/insameling van data	Die basiese databron is die verslag wat voorberei is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer. Direktoraat: Navorsing Dit word onttrek uit die finale verslag wat voorgelê is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer.
Berekeningsmetode	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
Databeperkings	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 6 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
Soort aanwyser	Uitkomste
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarliks
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Laer as gestelde teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.
Titel van aanwyser	**PPA 7.5. Persentasie leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomste in tale behaal**
Kort definisie	Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 9- sistemiese toetse (taal) deelneem en die toetse slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
Doel/belang	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die senior fase bywoon. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel in die senior fase meet
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Inligting oor verslae
Bron/insameling van data	Die basiese databron is die verslag wat voorberei is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer. Direktoraat: Navorsing Dit word onttrek uit die finale verslag wat voorgelê is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer.
Berekeningsmetode	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
Databeperkings	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 6 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
Soort aanwyser	Uitkomste
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Laer as gestelde teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.

Titel van aanwyser	**PPA 7.6. Persentasie leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomste in wiskunde behaal**
Kort definisie	Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 9- sistemiese toetse (wiskunde) deelneem en die toetse slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
Doel/belang	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die senior fase bywoon. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel in die senior fase meet
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Inligting oor verslae
Bron/insameling van data	Die basiese databron is die verslag wat voorberei is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer. Direktoraat: Navorsing Dit word onttrek uit die finale verslag wat voorgelê is deur onafhanklike, eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer.
Berekeningsmetode	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as ’n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
Databeperkings	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 9 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
Soort aanwyser	Uitkomste
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Laer as gestelde teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Die bestuur van die aanwyser is ’n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser ’n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.

Bylae C: Tegniese aanwysers vir jaarlikse teikens vir vyf-jaar strategiese doelwitte

Tegniese aanwysers vir jaarlikse teikens vir strategiese doelwitte

Titel van aanwyser SD 1.1.1	**Ontwikkeling en implementering van die Plan vir Onderwyserontwikkeling**
Kort definisie	Dit monitor die samestelling, implementering, hersiening en verbetering van 'n provinsiale Plan vir Onderwyserontwikkeling
Doel/belang	Die aanwyser sal vordering met die ontwikkeling en implementering van 'n nuwe Onderwyserontwikkelingsplan monitor. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die samestelling van 'n plan meet, wat inskakel by die funksies van 'n nuut gedefinieerde hoofdirektoraat en die tydperk van versterking en groei wat die einde van die tydperk van kurrikulumhersiening en -verandering aandui.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Verskaffing van goedgekeurde plan. Bereiking van die mylpale wat ontwikkel moet word. Die verskaffing van mylpale sal ooreenkomstig die tydsraamwerk bevestig word gedurende 2016/17
Bron/insameling van data	Die plan sal beskikbaar wees ter insae nadat dit ontwikkel en goedgekeur is. Stappe van implementering sal aangeteken en gemonitor word. Bewyse van die stappe van implementering sal op lêer gehou word
Berekeningsmetode	Bewyse op lêer bygehou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Inset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Bereik mylpale
Verantwoordelik vir aanwyser	Bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Hoofdirektoraat Kurrikulum- en Onderwyserontwikkeling.
Titel van aanwyser SD 1.1.2.	**Onderwysers wat twee-week kursusse by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut bywoon**
Kort definisie	Dit monitor 'n beduidende komponent van die provinsiale Plan vir Onderwyserontwikkeling.
Doel/belang	Hierdie aanwysers sal die bywoning monitor van onderwysers wat opleiding vir tydperke van twee weke by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut (KOLI) as deel van die Plan vir Onderwyserontwikkeling ondergaan. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien die deelname van onderwysers in 'n sistematiese en befondsde program om vaardighede in geïdentifiseerde behoeftes op te gradeer, gemeet word.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Rekords van kennisgewing van keuring vir die program; plaasvervangende onderwysers by skole; bywoningsrekords
Bron/insameling van data	Bewyse word deur die KOLI bewaar
Berekeningsmetode	Bewyse op lêer bygehou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Inset
Titel van aanwyser SD 1.1.2.	**Onderwysers wat twee-week kursusse by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut bywoon**
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Bywoning van kursusse
Verantwoordelik vir aanwyser	Direkteur: Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut

Titel van aanwyser SD 1.2.	**Getal skole wat aanlyn-bestuursdienste gebruik om sake te doen**
Kort definisie	Skole werk inligting by, voltooi planne en rig versoeke aanlyn om met die beplanning en voorsiening van hulpbronne te help
Doel/belang	Die aanwyser sal die mate van voldoening aan vereistes vir data-insameling, Skoolverbeteringsplanne, versoeke om onderwysposte, verslagdoening oor verlof en ander administratiewe sake aandui. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die departement se vermoë monitor om sake te doen met vinnige omkeertye en op grond van betroubare, huidige data te werk.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Nakoming deur skole word op die Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel (SOBIS) gevolg.
Bron/insameling van data	SOBIS-aftekening
Berekeningsmetode	Bewyse is aanlyn verkrygbaar uit huidige data asook die Moniteringsprogram vir Skoolverbetering (SIM).
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Deurlopend (huidig)
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Nakoming. Op teiken
Verantwoordelik vir aanwyser	Direkteur: Kennis- en Inligtingsbestuur
Titel van aanwyser SD 2.1.	**Strategieë vir kurrikulumbestuur ontwikkel en geïmplementeer**
Kort definisie	'n Stel nuwe strategieë en ingrypings word voorgestel om die vernuwing van onderrig en die bereiking van die drie doelwitte van die WKOD te verseker.
Doel/belang	Die aanwyser monitor die samestelling, inisiëring, implementering, hersiening en hernuwing (oor die 5-jaar tydperk) van i. 'n Provinsiale Taalstrategie met gespesifiseerde fokusse en teikens ii. 'n Provinsiale Wiskundestrategie met gespesifiseerde fokusse en teikens iii. 'n Kurrikulumbestuursplan vir die ontwikkeling van wetenskaplike en tegniese vakke. iv. 'n Kurrikulumbestuursplan wat aan spesifieke behoeftes in die grondslag- en intermediêre fase aandag skenk v. 'n Plan van aksie om skole in die beplanning van die kurrikulum-aanbod te ondersteun. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit 'n omvattende en geteikende program van aksie spesifiseer en verseker om kurrikulumbestuur en -ontwikkeling tot voordeel van skole en leerders te verseker en sal verbetering in akademiese prestasie uitstippel en verseker.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Finalisering van planne vir die implementeringskedule, insluitend mylpale en verslaggewing.
Bron/insameling van data	Afskrifte van planne en rekords van implementeringsprosesse, bv. kommunikasie met skole, aanvang van opleidingsprosesse, stappe wat ten opsigte van die kurrikulumaanbod by skole geneem is.
Berekeningsmetode	Bewyse op lêer bygehou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Inset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Goedkeuring van planne; bereiking van mylpale; verbeterde akademiese prestasie en kurrikulumbestuur by skole.
Verantwoordelik vir aanwyser	Bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Hoofdirektoraat Kurrikulum- en Onderwyserontwikkeling

Titel van aanwyser SD 2.2	**Getal skole wat kwartaalliks vir bestuursondersteuning besoek word**
Kort definisie	Amptenare sal skole besoek om bestuursondersteuning te bied wat gegrond is op die nasporing van belangrike bestuursaanwysers en die behoeftes van die betrokke skole.
Doel/belang	Die aanwyser sal die ondersteuning monitor wat op 'n kontinuum van behoefte en teenoor belangrike bestuursaanwysers aan skole gebied word. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit ondersteuning oor bestuursaangeleenthede naspoor – dit sal kurrikulumbestuur insluit. Die maatstaf stem ooreen met die nasionale Programprestasiemaatstaf PPM 104: Getal skole wat deur distriksamptenare besoek word vir die doel van monitering en ondersteuning Dit sal die ingrypings onder Strategiese Doelwit 2.1. ondersteun.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Monitering van Skoolverbetering (SIM)-verslae; Verslae oor Distrik-Onderwysbestuursinligtingstelsel; Rekords word deur skool of betrokke amptenare bewaar.
Bron/insameling van data	Monitering van Skoolverbetering (SIM)-verslae; Verslae oor Distrik-Onderwysbestuursinligtingstelsel; Rekords word deur skool bewaar
Berekeningsmetode	Bewyse bewaar op SOBIS, op DOBIS en deur amptenare en skole.
Databeperkings	Die databronne sal wissel, maar sal gesamentlik volop bewyse van ondersteuning verskaf
Soort aanwyser	Inset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Soortgelyk aan nasionale PPM.
Gewenste prestasie	100% van skole deur Kringbestuurders en/of 'n Kurrikulum- of Administratiewe Ondersteuningsbeampte ondersteun
Verantwoordelik vir aanwyser	Hoofdirekteur: Distrikte
Titel van aanwyser SD 2.3	**Getal skole wat by uitrol van e-leer baat**
Kort definisie	Om voordeel uit die provinsiale Wye Area Netwerk (WAN) te trek, sal die WKOD ondersteuning vir Plaaslike Area Netwerk (LAN) bied en vir SLIM-klaskamers reël. Afgesien van die voorsiening van geboue, handboeke, onderwysers, fondse, ouerondersteuning en ander maatskaplike vennootskappe, is dit 'n spesifieke innovasie/spelwysiger wat 'n impak op die bereiking van die drie doelwitte van ie WKOD sal hê.
Doel/belang	Die doelwit is om Optimale onderwysvoorsiening vir almal te voorsien, met 'n spesiale fokus op die mees behoeftige persone. 'Voorsiening' omvat 'n verskeidenheid elemente, van infrastruktuur en hulpbronne tot vakke en geleentheid. Die oogmerk van hierdie doelwit is om 'n fokus op die mees behoeftiges oor al die elemente wat tot sukses bydra, te verseker. Terwyl aandag aan al die elemente geskenk sal word (verwys na Program 6 en die nasionale Programprestasiemaatstaf PPM 207: Getal skole wat van mediahulpbronne voorsien word) is die uitsonderlike aanwyser wat vir hierdie doelwit gekies word 'Getal skole wat by die uitrol van E-leer baat' Die aanwyser sal die voorsiening van 'n LAN en verwante toerusting, sagteware en ondersteuning vir skole naspoor. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die uitrol van 'n sistematiese program vir die versterking van onderrig en leer in skole meet.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Rekords van toekenning en ondersteuning wat aan skole voorsien is
Bron/insameling van data	Bewyse word deur Projekbestuurder bewaar.
Berekeningsmetode	Bewyse op lêer bygehou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Inset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Teiken bereik of oorskry.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direkteur: E-Leer

Titel van aanwyser SD 2.4.	**Verskaf maatskaplike en finansiële ondersteuning aan skole**
Kort definisie	Verseker steun aan 'geen skoolgeld'-skole en vrystelling van skoolgeld.
Doel/belang	Die aanwyser sal tred hou met die befondsing en maatskaplike ondersteuning wat aan skole verskaf word om die fokus op leerders en skole in nood te versterk. Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die uitdruklike ondersteuning wat verskaf word meet om toegang tot onderwys te verseker.
Beleidskakel	Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996), soos gewysig Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)
Hoe om te verifieer	Dit stem ooreen met PPM210: Getal leerders in openbare gewone skole wat by die 'geen skoolgeld'-skoolbeleid baat. Rekords van oordrag ter ondersteuning van die kandidate vir vrystelling van skoolgeld.
Bron/insameling van data	Direktoraat Rekords (Fondse: Bestuursrekeningkunde)
Berekeningsmetode	Bewyse in direktoraat se rekords bygehou
Databeperkings	Geen. Die getal aansoekers vir vrystelling van skoolgeld kan nie akkuraat voorspel word nie, want dit is 'n faktor van nood en van inskrywing.
Soort aanwyser	Inset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Nakoming
Verantwoordelik vir aanwyser	Fondse: Bestuursrekeningkunde
Titel van aanwyser SD 3	**Verwys na PPM302: Persentasie geregistreerde onafhanklike skole wat subsidies ontvang**
Kort definisie	Getal geregistreerde onafhanklike skole wat gesubsidieer word, uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal geregistreerde onafhanklike skole. Onafhanklike Skole: skole wat ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA) as onafhanklik geregistreer is of as onafhanklik beskou word. Fondse word oorgedra na geregistreerde onafhanklike skole wat om staatsubsidies vir leerders in hulle skool aansoek gedoen het en daarvoor kwalifiseer.
Doel/belang	Om toegang tot onderwys te verbeter
Beleidskakel	Nakoming van skoolbefondsingsnorme en -standaarde vir onafhanklike skole
Hoe om te verifieer	Skoolbefondsingsnorme en -standaarde-databasis
Bron/insameling van data	Begrotingsoordragdokumente (hierdie dokumente lys skole, getal leerders en begrotingstoekenning).
Berekeningsmetode	Verdeel die totale getal geregistreerde onafhanklike skole wat gesubsidieer word deur die totale getal geregistreerde onafhanklike skole
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Ja
Gewenste prestasie	Alle kwalifiserende onafhanklike skole moet gesubsidieer word
Verantwoordelik vir aanwyser	Institusionele Bestuur en Beheerbeplanning
Titel van aanwyser SD 4.	**Verwys na PPM201: Getal voldiensskole wat leerders met leerhindernisse bedien**
Kort definisie	Getal openbare gewone skole wat voldiensskole is. Voldiensskole: is openbare gewone skole wat spesiaal toegerus en daarop ingestel is om 'n reeks leerhindernisse in 'n inklusiewe onderwysomgewing te behandel. Hierdie skole bedien grotendeels leerders met matige leerhindernisse.
Doel/belang	Om toegang tot openbare gewone skole deur leerders met leerhindernisse te meet. Alhoewel hierdie doelwit 'n aantal ander elemente het, is hierdie een gekies as 'n belangrike aanwyser van die program se algehele doeltreffendheid.
Beleidskakel	Witskrif 6
Hoe om te verifieer	Inklusiewe Onderwys-skole se databasis
Bron/insameling van data	Lys van openbare gewone skole wat in voldiensskole omskep is of openbare skole wat voorsien is van hulptoestelle of gepaste infrastruktuur.
Berekeningsmetode	Telling van die totale getal voldiensskole.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee

Titel van aanwyser SD 4.	**Verwys na PPM201: Getal voldiensskole wat leerders met leerhindernisse bedien**
Gewenste prestasie	Om te verseker dat alle leerders met spesiale behoeftes toegang het tot skoolonderwys en dat geselekteerde openbare gewone skole in staat is om hierdie leerders te akkommodeer.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Inklusiewe Onderwys
Titel van aanwyser SD 5.	**Verwys na PPM501: Getal openbare skole wat Graad R aanbied**
Kort definisie	Totale getal openbare skole (gewone en spesiale) wat Graad R aanbied
Doel/belang	Om die voorsiening van Graad R in openbare skole te meet. Alhoewel hierdie doelwit 'n aantal ander elemente het, is hierdie een gekies as 'n belangrike aanwyser van die program se algehele doeltreffendheid.
Beleidskakel	Witskrif 5
Hoe om te verifieer	OBIS-databasis
Bron/insameling van data	Afgetekende verklaring deur skoolhoof en distriksbestuurder (elektronies of drukstuk)
Berekeningsmetode	Telling van die getal openbare skole (gewone en spesiale) wat Graad R aanbied
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare skole met Graad 1 moet Graad R aanbied.
Verantwoordelik vir aanwyser	OBIS Direktoraat
Titel van aanwyser SD 6.	**Verwys na PPM604: Getal klaskamers in openbare gewone skole gebou**
Kort definisie	Getal klaskamers wat na verwagting gebou en aan openbare gewone skole voorsien sal word. Dit sluit bykomende klaskamers of mobiele klaskamers in bestaande en nuwe skole in. **Klaskamers**: Kamers waar onderrig en leer plaasvind, maar wat nie vir spesiale onderrigaktiwiteite ontwerp is nie. Hierdie aanwyser sluit spesialiskamers uit.
Doel/belang	Om toegang tot die gepaste leeromgewing en infrastruktuur in skole te meet. Alhoewel hierdie doelwit 'n aantal ander elemente het, is hierdie een gekies as 'n belangrike aanduider van die program se algehele doeltreffendheid.
Beleidskakel	Riglyne oor skoolinfrastruktuur (moet bygewerk word)
Hoe om te verifieer	NOIBS-/infrastruktuurdatabasis
Bron/insameling van data	Voltooiingsertifikaat
Berekeningsmetode	Rekordhouding van die totale getal klaskamers gebou
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Alle openbare gewone skole moet voldoende klaskamers hê.
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Skoolinfrastruktuur / Eenheid vir Infrastruktuurontwikkeling
Titel van aanwyser SD 7	**Verwys na PPM 701: Persentasie leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het**
Kort definisie	Totale getal NSS-leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen (NSS) geslaag het uitgedruk as 'n totale getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat afgelê het.
Doel/belang	Om die doeltreffendheid van die skoolstelsel te meet. Alhoewel hierdie doelwit 'n aantal ander elemente het, is hierdie een gekies as 'n belangrike aanduider van die program se algehele doeltreffendheid.
Beleidskakel	MTSR en Eksamens en Assesserings
Hoe om te verifieer	NSS-databasis en tegniese verslae
Bron/insameling van data	Lys van NSS-leerders
Berekeningsmetode	Deel die getal leerders wat die NSS-eksamen geslaag het deur die totale getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) afgelê het.
Databeperkings	Geen
Soort aanwyser	Uitset
Soort berekening	Niekumulatief
Verslagdoeningsiklus	Jaarverslag
Nuwe aanwyser	Nee
Gewenste prestasie	Om die getal Graad 12-leerders wat die NSS-eksamen slaag, te verhoog
Verantwoordelik vir aanwyser	Direktoraat Eksamens en Assesserings

Bylae D: Statistiese Tabel

Statistiese Tabel (huidige data)				
	Program 1	Jan 2016	Maart 31 2016	Maart 31 2017
ST101	Persentasie leerders in skole wat op 'n minimum vlak befonds word	100%	100%	100%
ST102	Persentasie skole met volle finansiële bestuursverantwoordelikheid op grond van assessering	79.95%	79.82%	80.30%
ST103	Persentasie vroue in SBD-posisies. (Persentasie kantoorgebaseerde vroue in Senior Bestuursdiens)	36.17%	30.43%	36.17%
ST104	Persentasie van vroue in skoolhoofposte	29.41%	29.15%	28.97%
ST105	Persentasie vroulike werknemers	66.62%	66.8%	67.14%
ST106	Getal skole vergoed ingevolge die beleid oor vrystelling van skoolgeld	548	548	551
	Program 2	Jan 2016	Maart 31 2016	Maart 31 2017
ST201	Getal leerders ingeskryf by openbare gewone skole (Graad 1 - 12 insluitend leerders met spesiale behoeftes)	985 315	985 315	999 914
ST202	Getal opvoeders in diens by openbare gewone skole	28 474	28 284	28 543
ST203	Getal nie-opvoedkundige personeel in diens by openbare gewone skole	6 233	6 093	6 125
ST205	Getal leerders met toegang tot die Nasionale Skoolvoedingsprogram (NSVP)	465 480	469 721	478 144
ST206	Getal leerders wat in aanmerking kom om by leerdervervoer te baat	58 252	57 517	58 217
ST207	Getal leerders met spesiale onderwysbehoeftes wat in openbare gewone skole geïdentifiseer is	4 638	4 880	4 987
ST208	Getal gekwalifiseerde onderwysers van 30 jaar en jonger wat vir die eerste keer die staatsdiens as onderwysers betree	1 217	764	913
ST209	Persentasie leerders wat in klasse met nie meer as 45 leerders is nie	86.44%	86.44%	95.52%
ST210	Die persentasie jeugdiges wat 'n Nasionale Senior Sertifikaat by 'n skool verwerf het[19]	Nie beskikbaar	76.3%	71.9%
ST211	Die persentasie leerders in skole met minstens een opvoeder met spesialis-opleiding in insluiting[20]	11%	Nie beskikbaar	10%
ST212	Persentasie leerders per graad wat toegang tot werkboeke het	100%	100%	100%
ST213	Persentasie skole waar toegewese onderwysposte almal gevul is	51% huidig	82%[21]	82%
ST214:	Persentasie leerders wat toegang tot die vereiste handboeke in alle grade en alle vakke het	100%	100%	100%
ST215	Getal sekondêre skole met 'n algehele slaagsyfer vir die skool van 60 en hoër in JNA (Graad 12 uitgesluit)	8 (2014)	nvt	nvt
ST216	Getal leerders getoets deur die Geïntegreerde Skoolgesondheidsprogram[22]	Nie beskikbaar	147 189	137 356

[19] StatsSA data is gebruik vir die noemer
[20] Verwys na opleiding in die Sifting, Identifikasie, Assessering en Ondersteuning (SIAO) beleid
[21] Sluit permanent en kontrak in
[22] Verantwoordelikheid van die Departement van Gesondheid

	Program 4	Jan 2016	Maart 31 2016	Maart 31 2017
ST401	Getal leerders in openbare spesiale skole ingeskryf	18 783	18 783	18 854
ST402	Getal opvoeders in diens by openbare spesiale skole	1 816	1 840	1592
ST403	Getal professionele steunpersoneel in diens by openbare spesiale skole	Hangende	38	233
ST404	Getal nie-professionele en nie-opvoedkundige personeel in diens by openbare spesiale skole	1 000	948	923
ST405	Getal spesiale skole	72	72	72
ST406	Getal leerders in spesiale skole wat van hulptoestelle voorsien is[23]	Nie beskikbaar	Nie beskikbaar	Nie beskikbaar
	Program 5 (VKO)	Jan 2016	Maart 31 2016	Maart 31 2017
ST501	Getal leerders in Graad R by openbare skole ingeskryf	64 648	65 183	65 488
ST502	Getal Graad R-praktisyns wat per kwartaal by openbare gewone skole in diens is	In diens van die SBL en nie die WKOD nie		
ST503	Getal VKO-praktisyns opgelei	5 380	805 (Vlak 5-gegradueerdes)	463 (vlak 5-gegradueerdes)
ST504	Getal leerders wat in voor-Graad-R ingeskryf is	15 267	1 663 (slegs openbare skole)	1 351 (slegs openbare skole)
	Program 7	Jan 2016	Maart 31 2016	Maart 31 2017
ST701	Getal leerders in Graad 12 wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen (NSS) geskryf het	53 721	53 721	50 847
ST702	Getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het	45 496	45 496	43 725
ST703	Getal leerders wat toegang tot studies vir die B-graad in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) behaal het	22 379	22 379	20 804
ST704	Getal leerders wat wiskunde in die NSS-eksamen geslaag het	12 397	12 397	12 036
ST705	Getal Graad 12-leerders wat 50% of meer in wiskunde behaal	6 982	6 982	7 053
ST706	Getal leerders wat natuurwetenskappe in die NSS- eksamen geslaag het	8 813	8 813	8 239
ST707	Getal Graad 12-leerders wat 50% of meer in natuurwetenskappe behaal	4 840	4 840	4 663
ST708	Getal Graad 3-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal 5	56 243 (2014)	nvt	nvt
ST709	Getal Graad 3-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	59 634 (2014)	nvt	nvt
ST710	Getal Graad 6-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	45 946 2014)	nvt	nvt
ST711	Getal Graad 6-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	36 117 (2014)	nvt	nvt
ST712	Getal Graad 9-leerders wat 50% en hoër in huistaal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	25 317 (2014)	nvt	nvt
ST713	Getal Graad 9-leerders wat 50% en hoër in wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) behaal	4 441 (2014)	nvt	nvt
LET WEL: Die Jaarlikse Nasionale Assesserings (JNA) is nie in die oorsigjaar geskryf nie. LET WEL dat in die geval van die Nasionale Senior Sertifikaat eksamen, die uitslae soos op die datum van die Januarie 2016 aankondiging die uitslae is wat gebruik word.				

Hulptoestelle word deur die Departement van Gesondheid verskaf